

ACADEMIA REPUBLICII POPULARE ROMÎNE
INSTITUTUL DE ISTORIE

STUDII ȘI MATERIALE
DE
ISTORIE MEDIE

COMITETUL DE REDACȚIE

Acad. A. OȚETEĂ, *redactor responsabil*,
D. MIOC, ȘT. ȘTEFĂNESCU

VOL. V

1962

EDITURA ACADEMIEI REPUBLICII POPULARE ROMÎNE

R. 4700/82A

На основании изучения этой надписи авторы предполагают, что на одном из холмов на окраине села Игою существовал памятник церковного характера, воздвигнутый около 1505 года комисом Раду и спатаром Петру. Этот памятник, вероятно, являлся часовней при феодальном дворе в Алуну.

UNE INSCRIPTION INCONNUE DE LA COMMUNE D'ALUNU

RÉSUMÉ

Les recherches des auteurs au Musée d'Histoire de la ville de Rîmnicu Vilcea ont permis d'identifier une inscription slavonne gravée sur un bloc de calcaire, dont la nature est celle des rocs du village d'Igoiu.

Le texte permet de supposer l'existence d'un monument religieux bâti vers l'an 1505 sur l'une des collines qui bornent le village d'Igoiu, par le comis Radu et le spathaire Petru. L'église a dû servir d'oratoire au manoir d'Alunu.

ANATEFTERUL

CONDICA DE PORUNCI A VISTIERIEI LUI CONSTANTIN BRÎNCOVEANU

DE

DINU C. GIURESCU

Pentru cunoașterea organizării fiscale și administrative a Țării Românești în timpul lui Constantin Brîncoveanu, dispunem, în afara numeroaselor documente interne și rapoarte externe, și de două condici importante. Prima este « Condica vistieriei » înregistrînd încasările și plățile pe anii 1694—1704¹, cea de-a doua este « Anatefterul » întocmit tot de vistierie, începînd din 1695². Textul anatefterului a fost parțial editat în 1903³: din 309 paragrafe, se reproduc 42 aproape în întregime; 78 sînt menționate în rezumat; la 157 se dau numai titlurile; 32 nu sînt trecute de loc.

Necesitatea publicării integrale a textului reiese din însăși cuprinsul anatefterului, text de primă importanță pentru înțelegerea organizării administrative și fiscale și a unor aspecte de viață economică și socială. Ediția de față redă textul complet al anatefterului, transcris după *manuscrisul românesc* nr. MLXIX al Bibliotecii Academiei R.P.R., cu unele completări făcute după o versiune în rezumat a condicei, aflată sub nr. 5389.

Practica unor anume însemnări pentru evidența încasărilor și cheltuielilor a existat de la organizarea vistieriei domnești; documentar — sub forma însăși a « catastifului », ea este atestată din secolul al XV-lea⁴, cu mențiuni numeroase în secolele

¹ *Condica de venituri și cheltuieli a vistieriei*, Buc., 1873, VII + 750 p.

² Primele cărți domnești din anatefter sînt datate 1 ianuarie 1695 (7203).

³ N. Iorga, *Studii și documente cu privire la istoria romînilor*, vol. V, Buc., 1903, p. 337—375. Ediția din 1903 are cîteva note și o scurtă caracterizare a anatefterului, la p. 690—695.

⁴ Pentru întreaga problemă a evidențelor fiscale, a modalităților de impunere și percepere vezi Damaschin Mioc, *Modul de impunere și percepere a birului*, în *Studii și materiale de istorie medie*, vol. II, 1957, p. 49—116. Îndeosebi p. 68—69. Prima mențiune a catastifului din Țara Romînească se află într-un document din 1480: I. Bogdan, *Relațiile Țării Romînești cu Brașovul și cu Țara Ungurească*, Buc., 1905, p. 157—158 și D. Mioc, *op. cit.* p. 68.

XVI—XVII¹. Mai multe asemenea condici și registre s-au păstrat și din epoca « fanariotă »².

Numirea de « anatefter » vine din limba turcă, unde termenul înseamnă registru — matriculă, protocol, fiind compus din cuvîntul *ana* = mamă și *tefter* = caet³. Este și înțelesul său din limba romînă a secolelor XVII—XVIII⁴.

În cazul de față, din analiza cuprinsului, reiese că anatefterul este un *registru* cu *formulare - tip* în care se înscriau, textele unor cărți sau porunci domnești referitoare la: condițiunile de percepere a dijmelor și dărilor; atribuțiile anumitor dregătorii (legate îndeosebi de perceperea veniturilor cămării domnești); cuantumul tarifelor vamale; valoarea darurilor acordate diferitelor persoane sau așezăminte, cu anume privilegii. Înscrierea în anatefter nu urmărea ținerea unei contabilități a încasărilor și cheltuielilor⁵, ci fixarea normelor reglementînd încasarea dărilor și dijmelor sau atribuțiile dregătorilor. În unele cazuri, cînd înregistrează anume datini tradiționale ca, de pildă, darurile la diferitele sărbători sau nunți, anatefterul consemnează și cuantumul cheltuielilor. Textele astfel înscrise în anatefter erau folosite în repetate ori de cancelarie, completîndu-se numai locurile din formular lăsate în alb (numele dregătorului, localitatea etc.).

« Cărțile » anatefterului nu sînt dispuse într-o ordine anume; după conținut, ele formează însă trei mari grupe.

A. DĂRI, DIJME, VĂMI, DREGĂTORII, REGULI DE FUNCȚIONARE A VISTIERIEI⁶

I. DĂRI ȘI DIJME

1. Asupra animalelor: goștinăritul (49,7), văcărîtul (179), oieritul (27), erbăritul (34, 14, 46, 66), fumăritul de baltă și măjăritul⁷ (13).

¹ Documentele din 17 mai 1589, 19 mai 1594 și 30 aprilie 1597 amintesc de « catastihul » vistieriei. *Doc. priv. ist. Rom.*, B, XVI, vol. V, p. 405 (nr. 420) și vol. VI, p. 119 (nr. 133) și p. 264 (nr. 279).

Documentele din 27 mai 1603, 11 iunie 1616, 20 august 1618, 2 februarie și 17 aprilie 1619, menționează toate, « catastihul » vistieriei *ibid.*, B, XVII, vol. I, p. 90 (nr. 102), vol. III, p. 28 (nr. 22), p. 232 (nr. 208) p. 311 (nr. 279), p. 342 (nr. 304) și p. 410 (nr. 371).

² Condica lui Constantin Mavrocordat din anii 1741—1742 în N. Iorga, *Studii și documente*, VI, p. 209—451; P. Râșcanu, *Lefile și veniturile boierilor Moldovei în 1776*, Iași, 1887, CXIX + 81 p.; idem, *Socotelile veniturilor și cheltuielilor lui Alexandru Constantin Mavrocordat (Delibei) și ale succesoriului său Alexandru Ioan Mavrocordat (Fivaris), pentru anii 1784—1787*, în *Studii și documente*, VI, p. 183—195; idem, *Întîia condică de ordîneli a lui Grigore Vodă Ghica, domnul Moldovei (1775)*, *ibid.*, vol. XXII, p. 3—4—9; idem, *Socoteli pentru 1806—1807*, (Moldova), *ibid.*, vol. VI, p. 196—206; etc.

³ L. Șăineanu, *Influența orientală asupra limbii și culturii romîne*, II, p. 7.

⁴ Astfel, Nicolae Mavrocordat, în al șaselea an de domnie în Țara Romînească (1725) a arătat înaintea boierilor și a înaltului cler, veniturile și cheltuielile țării « cu anatefterurile ale anilor trecuți, care erau iscălite de toți boierii cei mari, de cîte venituri au fost, adecă dăjdii ce au strîns din țară și s-au cheltuit în trebile împărăției și ale țării ». *Cronica Țării Romînești de Radu Popescu*, în *Magazinu istoricu pentru Dacia*, vol. IV, Buc., 1847, p. 140—141. De asemenea, cronică lui Radu Greceanu aminteste de o iertare de haraci în timpul lui Brîncoveanu, sumă ce a fost scoasă « și den anatefterul vistierii » . . . (ediția Ștefan D. Greceanu, Buc., 1906, p. 140) (sublinierile noastre — D.C.G.).

⁵ Evidența cheltuielilor este de obicei trecută numai în Condica vistieriei. Pentru caracterizarea anatefterului, cf. N. Iorga, *Studii și documente*, V, p. 691, nota 1.

⁶ După fiecare grupă am dat în paranteze numărul paragrafului din anatefter cuprinzînd textul respectiv. Ordinea numerelor ține seamă de datarea textelor în manuscris.

2. Pe vin și vii: vinăriciul (40, 55, 38, 56, 58), gărdurăritul (23, 24, 54 și în mss, 5389, nr. F), pârăritul (215), lucrul viilor domnești (221 și 222).
3. Pe tutun: tutunăritul (44), vama pentru vânzarea tutunului (45).
4. dijmăritul (25, 26).
5. dări legate de meșteșuguri: săpunăritul (11), luminăritul (35), ciohodăritul (28), căldăritul (169).
6. dări și slujbe în legătură cu vânzarea sării și a fierului (2, 12, 32, 53, 60).
7. legate de negoț: fumăritul (180), cămănăritul (33), cotăritul (40), cîntăritul (42).

II. FIXAREA ATRIBUȚIUNILOR UNOR DREGĂTORII

1. Pîrcălabul orașelor și a târgurilor (1, 10, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22 și 63).
2. Vătaful de plai (166) și lista satelor plăieșești (177).
3. Cămărașul ocnelor și a sării « de furat » (59, 61).
4. Stolniceii (47).
5. Vornicul de județ (172).
6. Armașul țiganilor rudari (156).
7. Vătaful de șoimari (251, 250, 219, 220).
8. Vătaful de căldărari (169).

III. VĂMILE

1. Vămi externe, punctele unde se percep, atribuțiunile vameșilor, lista mărfurilor supuse taxării (6, 5, 4, 3, 8, 9, 57, 198 și 200).
2. Așezăminte de vamă acordate unor anumite categorii: locuitorii din Scheii Brașovului (65).

IV. CĂRȚI EXPLICÎND MECANISMUL DE FUNCȚIONARE A VISTIERIEI, DE IMPUNERE A DĂRILOR

1. Impunerea satelor de birnici la « seama cea mare » (29).
2. Impunerea slujitorilor la « seama cea mare » (30, 43).
3. Impunerea satelor cu « ruptoarea cea nouă », la « seama cea mare » (31).
4. Plata haraciului de către bresle și pîrcălabi (186, 181).
5. Stabilirea regimului de « ruptoare » la plata dărilor, pentru:
 - a) negustorii din București (48)
 - b) negustorii brașoveni (51)
 - c) preoții din eparhiile Buzău, București, Tîrgoviște și Rîmnic (37, 39)
 - d) saragelele din Ciocănești (64)
 - e) diferite cazuri individuale (52, 50).
6. Înscrierea în registrele vistieriei, a diferitelor categorii de contribuabili: vizitii, comișei (195, 214, 196, 216).

V. CĂRȚI CU UN CUPRINS DIVERS

1. Drepturile dregătorului turcesc însărcinat cu menținerea disciplinei printre turcii participanți la târgul anual de la Cîmpulung (67).

2. Carte de judecată fixînd raporturile dintre mănăstirea Slobozia și țărani aflați sub ascultarea sa (199).

Informațiile ce se pot desprinde din această primă grupă de cărți și porunci domnești sînt diverse și detaliate. Astfel, pentru fiecare dare sau dijmă, se precizează domeniul ei de aplicare, cuantumul, categoriile supuse la plată și cele exceptate, termenle de percepere, obligațiunile secundare (plata unei taxe suplimentare pentru întreținerea și deplasarea dregătorilor ce strîngeau dările). Dijmele înscrise în anatefter erau percepute, la finele secolului al XVII-lea, de cele mai multe ori în bani și numai rareori în natură; ele erau fie arendate, fie strînse direct de slujitorii domnești. În fiecare județ se țineau registre în care erau trecuți toți contribuabilii; producătorii suportau și întreținerea celor ce adunau dijma. Greul revenea locuitorilor satelor; țărani dependenți alcătuiau « marea masă exploatată », pe umerii lor apăsînd « povara întregului edificiu stratificat al societății » feudale¹. Dimpotrivă, marii boeri (veliiți) plăteau numai în anume împrejurări, în cazul oieritului de exemplu, o dată la trei ani. Acest regim diferențial în repartizarea dijmelor (ca și al dărilor), reflectă limpede caracterul de clasă al organizării statului feudal, întărind poziția clasei feudale stăpînitoare. Exploatarea țărănimii se exercita nu numai prin numeroasele impuneri, dar și prin procedeele aplicate la perceperea lor. Astfel, o carte domnească din 22 iulie 1715, recomandă ca la strîngerea dijmei din grîne, stupi și rîmători să nu se mai practice confiscările abuzive (« să nu să jăfuiască nimeni »), impunerea de amenzi nelegale (« nici să să prade fără de dreptate ») sau « căznirea » în bătaia a celor bănuiați a fi ascuns bucatele². Același text dă și unele amănunte despre împotrivirea țărănimii față de exploatarea boierească. O formă frecventă era nedecларarea produselor supuse dijmei; altelei, anume cantități erau ascunse printre recoltele celor ce se bucurau de scutiri. De aceea, o carte din 20 iulie 1696 prevede că scutiții vinovați de ascunderea recoltelor supuse dijmei, vor fi ei înșiși obligați la plată³.

Informații amănunțite se desprind și din textele privind diferite dregătorii: sînt precizate atribuțiunile, competența juridică, subalternii, veniturile și obligațiunile. De asemenea, anatefterul explică și unele reguli privind funcționarea vistieriei⁴. Din textele cu un cuprins divers, trebuie amintită cartea de judecată din 18 mai 1696 reglementînd raporturile dintre egumenul mănăstirii Slobozia și țărani dependenți. Exploatarea țărănilor de pe domeniile mănăstirești era tot atît de aspră ca și a acelor de pe moșiile boierești; ei erau constrînși a îndeplini pentru stăpînul feudal — reprezentat prin egumen — aceleași obligațiuni ca și pentru boier sau domn⁵.

B. « RÎNDUIALA » BIRURILOR

Repartiția birurilor formează al doilea grup de cărți domnești, cuprinzînd enumerarea pe scurt a dărilor percepute în intervalul 1694 — 1702. Scopul înscrierii lor în anatefter a fost fixarea normelor de aplicare și anume: cuantumul, categoriile impuse și cele

¹ F. Engels, *Războiul țărănesc german*, ed. a III-a, Buc., ESPLP, 1958, p. 44.

² Anatefter, nr. 26.

³ *Ibidem*, nr. 25.

⁴ Grupa IV — de cărți și porunci domnești — vezi p. 355.

⁵ Anatefter, nr. 199.

scutite, valoarea ploconului (destinat întreținerii dregătorilor ce adunau sumele), diferite alte condițiuni de îndeplinit în cazul prestațiilor sau al impunerilor în natură. Dățile enumerate în anatefter, în intervalul 1694—1702, sînt următoarele:

1. Birul pe luna septembrie (287, 91, 120).
2. Rînduiala mierii și a cerii împărătești (212, 93, 115, 151).
3. Rînduiala de birul mierii (213, 94, 116, 152).
4. Birul pe luna octombrie (211, 120).
5. Ploconul hanului (70, 96, 137, 138, 159).
6. Birul pe luna noiembrie (69, 120).
7. Rînduiala lemnelor lui Ali-Pașa (dajdea cherestelii) (74).
8. Birul pe luna decembrie (72, 120).
9. Vel seama (269, 240, 73, 98, 119, 139, 153, 161).
10. Birul pe luna ianuarie (120).
11. Birul șecilor (birul Ali-Pașii) (76, 293, 100).
12. Birul pe luna februarie (79).
13. Birul pe luna martie (79, 120).
14. Birul cailor (caii pentru treaba tunurilor împărătești) (275, 89, 105).
15. Rînduiala haraciului (278, 80, 103, 122, 141, 154, 162).
16. Lipsa haraciului (281, 88, 104, 123, 142, 157).
17. Birul pentru cheltuiala viilor domnești de la Pitești și Tîrgoviște (280, 124).
18. Birul pe luna aprilie (120).
19. Boii Belgradului (272, 86, 107, 112).
20. Carele Belgradului (277, 87, 102).
21. Birul pe luna mai (120).
22. Birul sursatului (rînduiala oilor împărătești) (279, 147, 155).
23. Birul pe luna iunie (287, 286, 120).
24. Seama a doua (270, 81, 128, 146, 160).
25. Birul pe luna iulie (131).
26. Vacile și oile pentru conăcele hanului (conacele tătarilor) (289, 264, 109).
27. Zahereaua Cameniței (99, 126, 133).
28. Birul pe luna august (287).
29. Rînduiala finului (290, 83).
30. Rînduiala găleții (208, 85, 113).
31. Birul salahorilor (288, 82, 108).
32. Rînduiala unțului împărătesc (271, 78, 101, 121).
33. Birul pentru cheltuiala slugeriei (282, 210, 97, 170, 171, 118, 130).
34. Birul lefilor slujitorilor (283, 110, 124, 132, 143, 149, 158).
35. Dajdea casapbașei (284, 285).
36. Dajdea pentru banii datoriiilor (291, 95, 111).
37. Birul sforii (Rînduiala cînepii pentru treaba sforii) (209, 92).
38. Dajdea pentru banii mirisii (miriei) (68, 134, 148).
39. Birul pentru cheltuiala jicniții (77, 90, 127, 145).
40. Birul zaherelii (71).
41. Birul bumbagiilor (84).
42. Birul pentru cheltuiala capichiaelelor de oaste (106).
43. Seama a treia (117, 136, 150, 163).
44. Boii Curuților (135).
45. Birul pentru carele solului nemțesc (140).

46. Dajdea pentru banii Timișvarului (144).

47. Dajdea pentru cheltuiala caselor domnești de la Craiova (129).

48. Darul șoimarului (209).

Dintre dările enumerate, unele se succed cu regularitate (seama cea mare, haraciul, lipsa haraciului, birurile pentru cheltuiala slugeriei și plata lefilor slujitorilor); altele apar numai de câteva ori, legate de cererile armatelor turcești (birul șeicilor, a sforii, a cailor, a boilor și carelor Belgradului, ploconul hanului, zahereaua Cameniței etc.) sau de alte nevoi momentane (lucrul viilor domnești de la Pitești și Tirgoviște, dajdea casapbașei, a bumbagiilor, boii Curuților, birul pentru carele solului nemțesc etc.).

Aceeași grupă de texte arată și categoriile de contribuabili. Cea mai numeroasă este aceea supusă la plata majorității dărilor și desemnată în anatefter prin « birnici, sate de bir, sate, seliști, județe ». Astfel, în anul fiscal 1696—1697, birnicii au fost impuși la 33 din totalul de 37 de dări încasate de vistierie¹. Sînt enumerate apoi toate categoriile, comunitățile sau așezămintele beneficiind de anume învoielii sau privilegiile de plată².

C. « RÎNDUIALA » DARURILOR

Al treilea grup de texte cuprinde darurile domnești acordate cu diferite prilejuri; anatefterul dezvăluie astfel aspecte interesante și inedite ale vieții sociale, în epoca brincovenească.

1. Deosebit de complexă apare viața curții domnești. De aci porneau poruncile pentru stringerea dărilor și dijmelor, aci se efectuau judecățile mai însemnate, se eliberau actele cancelariei și se țineau consfăturile divanului; curtea domnească era centrul autorității de stat menite a asigura și întări dominația clasei stăpînitoare asupra celei exploatare; ea se compunea din numeroși slujitori mărunți, din corpuri de gardă și din boierime de diferite ranguri.

a) În primul rînd, veneau meseriașii, slujbașii mărunți și oamenii de serviciu legați nemijlocit de viața zilnică a curții. Astfel, pentru conducerea trăsurilor există un corp de vizitii, 25 la număr³; de paște, ei primesc cîte 16 coți de aba. La « carăta domnească », trăsură închisă în formă de cupeu, sînt citați doi vizitii; ei primesc, cu același prilej, cîte 10 taleri « ca să-și facă haine »⁴. Alături de vizitii, lucau « viglarii » (« biglării ») conduși de un vâtaf și « dîrvarii », un fel de muncitori la toate, dar mai ales pe lîngă grajduri, textul precizînd chiar pe « cei de la telegari », deci lucrînd la caii de trăsură și pe « dârvarii de la povodnici », (caii de călărie⁵). Fiecare grup, era condus

¹ Vezi condica vistieriei, paginile 238—338 unde sînt arătate toate « birurile » luate de vistierie în anul fiscal 1696—1697.

² Diferitele cărți și porunci domnești cuprind următoarele categorii: satele cu ruptoare, satele de drum, plăeșii, orașele cu ruptoare, orașul București, Baia de Aramă, boierii veliți, boierii mazili, logofeții de divan, slujitorii, dărăbanții, călărașii, sutașii, scutelnicii călări și pedestri, aprozii, armașii, cămărașii, vâtafii de plai, popii și diaconii, mănăstirile, negustorii, chiproviceni, breslele de brăileni, brașoveni, evrei și armeni, șetrarii, pircălabii, hodăile turcești, ungureni din Heleşteu și din Cornățel, martalogii. Anatefterul nu precizează însă cuantumul obligațiilor, plătite de aceste categorii privilegiate, în comparație cu birnicii.

³ Anatefter, nr 184.

⁴ *Ibidem*.

⁵ *Ibidem*, nr. 184 și 190.

tot de cite un vătaf¹. Alături de ei, este menționat «goniierul», probabil cel ce striga la cai, îndemnându-i să alerge, să gonească². Orașenii aveau, obligația anuală, de a da vizitiilor și comișilor domnești cite un cojoc nou, cheltuială ce li se ținea însă în seamă la plata dărilor³. Pentru conducerea leagănelor, — trăsuri ușoare — și a carătelor, — cupeuri închise — lucra un personal anume. Anatefterul face mențiunea unui «Radu vătaf de legănari» și a doi «carătași» primind în dar aba sau bani⁴. Pentru amenajarea și întreținerea grădinilor din jurul palatelor, exista un corp de grădinari permanenți, 20 în București, 12—15 în Tîrgoviște, conduși de cite un vătaf. Și ei primeau cite 16 coți de aba, iar vătafii 5 coți de postav⁵. Frumusețea parcurilor epocii brîncovenești este remarcată și de călătorii străini ai vremii⁶.

La depozitul de cherestea, numit «lemnărie» se punea un paznic anume; lucrările de dulgherie și tâmplărie erau făcute de mai mulți meseriași, conduși de un Stanciu «vătaful de lemnari». Dintre meșterii în subordinea lui, anatefterul amintește pe «Cazan meșterul dă lemnari care să aflu în curte toată vrămea». Mențiunea este interesantă; ea arată că anumiți meseriași ședeau permanent la curtea domnească. Alături de dulgheri, lucrau butării cu un vătaf al lor, îngrijind de buțile cu vin și doi dogari pentru așezatul doagelor la butoaie. Aprovizionarea cu apă forma un capitol important. Pentru săpatul și ziditul fîntînilor trebuiau oameni de meserie cum era acel «Radu vătaf, meșterul de fîntîni» amintit de text. Reparațiile curente se îndeplineau de patru zidari. În sfîrșit, mai sînt trecuți și «Istratie meșter», «Stoica meșterul de la Tîrgoviște și «Bărbăteai meșterul», fără însă a se preciza meseria lor. Toți aceștia căpătau postavuri sau abale, iar la anul nou sau bobotează, «bacșișuri»⁷. Legnița — ghețăria —, era îngrijită de un «ghețariu» iar via din apropierea curții avea un «viariu» — paznic. Personalul de la bucătărie primea de asemenea «bacșișuri» de anul nou sau la întoarcerea domnului în București, venind de la Tîrgoviște⁸. Transportul apei pentru gătit sau băut se făcea de un sacagiu, obicei păstrat în Țările Românești pînă la începutul veacului nostru⁹. Pentru pivnița cu băuturi erau «pimnicerii», în timp ce «becerii» făceau de serviciu la becerie unde se țineau proviziile în genere¹⁰. Vasele și căldările erau confecționate și reparate de căldărari. Pentru serviciul permanent la curtea domnească, vătaful de căldărari era scutit de plata căldărării. Cazanele pentru gătit erau date cu cositor («spoite») în fiecare an, «după obicei», deci potrivit unei practici binecunoscută la acea vreme: după terminarea lucrului, «spoitarii» primeau un dar de 15 ughi¹¹. Spălătul rufelor era asigurat de țigănci «spălătoare», două din ele lucrînd numai pentru soția voievodului¹². Alte 16 țigănci «cosătoare» se îndeletniceau cu cusutul și cîrpitul hainelor¹³.

¹ Anatefter, nr. 185.

² *Ibidem*, nr. 188.

³ *Ibidem*, nr. 193.

⁴ *Ibidem*, nr. 184, 254 și 256.

⁵ *Ibidem*, nr. 183 și 190.

⁶ Vezi relatările din *Voyages du Sr de la Motraye en Europe, Asie et Afrique*, La Haye, 1727, t. II, p. 217—218 și Anton Maria del Chiaro, *Revoluțiile Valachiei*, ed. S. Cris-Cristian, p. 9, Iași 1929, XVI + 159 p. + 1 pl. + 1 h.

⁷ Anatefter, nr. 185, 253 și 256.

⁸ *Ibidem*, nr. 253, 254 și 256.

⁹ *Ibidem*, nr. 253, 257 și 260.

¹⁰ *Ibidem*, nr. 252 și 256.

¹¹ *Ibidem*, nr. 188.

¹² *Ibidem*, nr. 185 și 252.

¹³ *Ibidem*, nr. 185.

La munca brută se foloseau « seizii », « rîndaşii domneşti », buni la toate ¹. Gunoii se stringea de « gunoeri » (textul citează un « Iane gunoiariul » ²). Curăţenia era asigurată de ȝigani « măturari domneşti » sau « măturători » alături de care sînt amintite şi « ȝigancele măturărese » ³.

Aprovizionarea curţii cu peşte proaspăt se făcea de către mrejerii şi pescarii domneşti. Cei dintîi primesc materiale pentru confecţionarea a două mreje: 400 păpuşi de sfoară subţire, 100 de sfoară groasă, « funiceale » adică funiile subţiri care încadrează mreaja şi trei ocale de « hieru » probabil greutatea de fixat la marginea plaselor ⁴. Pescarii domneşti, zece la număr şi avînd obligaţia de a furniza anual o anume cantitate de peşte, locuiau cîte doi la Cîrstineşti şi Floreşti şi şase la Tinganu ⁵.

La ospeţe sau sărbători se organizau la curte diferite spectacole date de atleţi, scamatori şi saltimbanci (în anatefter « pehlivani » după denumirea turcească a vremii). « La pehlivani cînd joacă, un postav şai, dar dă la domnie . . . » ⁶. O însemnare din 9 iunie 1712, dă cîteva precizări. Astfel, pehlivani, 8 la număr, aveau un şef numit în text « cel mare »: el primea, 100 de taleri — sumă apreciabilă — un postav « şai » şi un atlas; doi din trupă, cîte două postavuri « şai »; un al patrulea « ce s-au lăsat den clopotniţă », deci se coborîse din clopotniţă executînd un număr de acrobaţie, a primit 10 taleri şi un postav « şai »; măscăriciul (bufonul !) trei taleri şi un postav; trei ajutoare, numite « copii mai mici », 15 taleri. Întreaga reprezentaţie desfăşurată în sunetele unei muzici compuse din 10 mehteri (muzicanţi) a costat, în total, 256 taleri ⁷. Alături de ei se auzeau cîntecele de veselie, dragoste, dor sau jale ale lăutarilor şi cobzarilor ⁸. Pentru vîntătorile domneşti trebuiau dresaţi şi îngrijiţi cîini anume; de aceea, la curte se găseau « copoiari » şi « oğărari » avînd grija copoilor ce scoreau vînatul prin păduri sau a ogarilor iuţi la fugă ⁹.

Toţi primeau de la domnie daruri în natură sau în bani, acestea din urmă denumite « bacşşuri ». Ele se distribuiau la anumite sărbători sau la întoarcerea domnului toamna, în Bucureşti, venind din ţară. La acordarea darurilor se ţinea seamă, bineînţeles, de funcţiile sau rangul fiecăruia. Astfel, vătafii meseriaşilor, cum erau cei de grădinari, butari, lemnari, meşterul de fintîni şi ceilalţi meşteri, primeau, fiecare, cîte cinci coţi de postav « şaftu » (3, 32 m), în timp ce pehlivani, cîte un postav « şai ». Ceilalţi, vizitii, biglari, vătaful de legănari, meşterul lemnar, lemnariul, gheţariul, viariul, zidarii, dogarii, măturătorii, pescarii, dîrvarii etc., căpătau 16 coţi de aba (10,62 m), stofă groasă de lînă, mai ieftină. ȝigăncile spălătorese primeau cîte cinci coţi de postav şi o bogasie, pînză de bumbac colorată neapretată servind mai ales la căptuşeli. Bogasii se dădeau şi la cusătorese şi la dîrvarii.

« Bacşşurile » se distribuiau cu aceleaşi prilejuri. Slujitorii căpătau bani « pre ipăngéle », deci pentru facerea ipingelelor, un fel de mantale fără mînci şi cu glugă ¹⁰;

¹ Anatefter, nr. 252 şi L. Şăineanu, *Influenţa orientală asupra limbii şi culturii romîne*, I, p. 318.

² Anatefter, nr. 184.

³ *Ibidem*, nr. 183, 192, 252, 254—256 şi 263.

⁴ *Ibidem*, nr. 188.

⁵ *Ibidem*, nr. 188 şi 190. (Tinganu, azi sat în raionul Brăneşti; Floreşti, sat în raionul Domneşti).

⁶ *Ibidem*, nr. 188.

⁷ *Ibidem*, nr. 249.

⁸ *Ibidem*, nr. 254, 255, 256 şi 263.

⁹ *Ibidem*, nr. 252.

¹⁰ *Ibidem*, nr. 183.

la fel erau răsplătiți și de bobotează cînd ziceau « cu surlele pentru măriia sa vodă »¹. Asemenea sume se pregăteau din vreme « la măriia vodă în buzunari »², pentru împărțit. Astfel, de crăciun, domnul dădea 35 de taleri, la anul nou alți 35, iar alți 25 la toți « cei ce sorcovesc pre măriia sa », însemnare care atestă și vechimea datinei. Și obiceiul de a pune un ban în plăcintă este tot atît de cunoscut: « 10 zlați ungurești za (în valoare de !) tl. 22 și jumătate, 1 orți za tl. 5, s-au dat să pue în plăcintă în ziua *sfîntului Vasile* », arată o notiță din 25 decembrie 1695³.

b) A doua grupă de oameni atașați curții domnești era formată din oșteni și corpurile de gardă. La fiecare început de an, de 1 ianuarie, « steagurile » (detasamentele) de ostași se alinau sub comanda marilor căpitani și primeau de la domn daruri mărunte în bani. Anatefterul amintește astfel de 5 steaguri de dorobanți — ostași pedestri înarmați cu sinețe — și 6 steaguri de seimeni — tot infanteriști cu puști —, alcătuiind temelul gărzii domnești și locuind la curte, în odăi anume; de asemenea, sînt amintite 12 steaguri de cazaci, 2 de nemți, 2 de fustași, 3 de catane, 14 de scutelnici călări, steagurile comandate direct de marele spătar și vef aga precum și corpurile de paji, denumiți « copii ». O însemnare mai tîrzie, din 1 septembrie 1739, dă și numărul de liude pentru fiecare corp de slujitori, însumînd 2424 oameni⁴. Sînt de reținut și unele amănunte asupra desfășurării alaiului domnesc: purtarea însemnelor puterii, ordinea de defilare începînd cu « steagul țării », muzica alcătuită din mehteri, toboșari, surmaci (trîmbițași), cimpoiși, surlari și tăulari⁵.

Pentru iluminatul serbărilor și a deplasărilor noaptea, se ardeau torțe de rășină numite « masale » și purtate de « masalagii ». Anatefterul amintește deopotrivă și pe « mataragii », slujbași ținînd ligheanul în care se spăla domnul. Pentru aducerea la îndeplinire a pedepselor exista la curte și un călău: « gîdea » primea la fiecare întoarcere a voievodului în București, un « bacșiș » destul de modest, de 33 bani⁶.

c) Din curte făceau parte și unii dregători: marele spătar, postelnicul; paharnicul, stolnicul, cuparul, clucerul, șufarul (mai marele peste bucătărie), cu subalterni ai lor. Ei sînt numiți în text « boiari zvolearnici » adică ai curții domnești unde se concentra conducerea treburilor țării. Pe lîngă veniturile rezultînd din exercitarea funcțiilor, ei primeau de la domnie, la unele sărbători, cîte un caftan prețuit după rangul fiecăruia. Cîteodată primeau și sume simbolice numite nu bacșișuri ci « rînduială de bani »⁷. Alături de dregătorii curții, sînt trecuți și pîrcălabii de Slobozia, Văcărești, Copăceni și Crivina, administratori ai proprietăților domnești din aceste comune⁸, precum și grămăticii cancelariei⁹.

2. Darurile distribuite de domnie se îndreptau și spre slujitorii bisericii din țară și de peste hotare. Instituție fundamentală a statului feudal, exprimînd și întărind pe plan ideologic poziția clasei exploataoare¹⁰ și exercitînd o influență predominantă

¹ Anatefter, nr. 263.

² *Ibidem*, nr. 183.

³ *Ibidem*.

⁴ *Mss.* 5389, paragrafele E și D.

⁵ Anatefter, nr. 252, 253, 255, 256, și 263.

⁶ *Ibidem*, nr. 254 și 255.

⁷ *Ibidem*, nr. 262.

⁸ *Ibidem*, nr. 185.

⁹ *Ibidem*, nr. 259 și 261.

¹⁰ Pentru rolul bisericii în statul feudal vezi K. Marx, *Capitalul*, vol. I, ed. a IV-a, Buc., Editura politică, 1960, p. 719; F. Engels, *Dezvoltarea socialismului de la utopie la știință*, în K. Marx și F. Engels, *Opere alese în două volume*, vol. II, ediția a II-a, Buc., E.S.P.L.P., 1955, p. 106; F. Engels, *Războiul țărănesc german*, ed. a III-a, Buc., E.S.P.L.P., 1958, p. 48—49.

asupra creației culturale și artistice, biserica a primit de-a lungul evului mediu importante donații din partea domniei și a boierimii, devenind, treptat, « cel mai mare dintre seniorii feudali »¹. Anatefterul notează unele « mili » acordate clerului², între acestea făcînd (luminări de ceară), stofe și bani³. De asemenea, o însemnare din 30 ianuarie 1702 enumeră mănăstirile din Peninsula Balcanică și din Orientul Mijlociu beneficiare ale donațiilor lui Constantin Brîncoveanu⁴.

3. Informații interesante se desprind din însemnările arătînd hainele date săracilor, de sărbători.

Asemenea daruri, împărțite, după datină, celor nevoiași — bineînțeles tot cu banii strînși din impozite — urmăreau a face nume bun domnului, a arăta « grija » sa pentru cei mai sărmani dintre locuitori. Astfel, la 24 martie 1695, s-au împărțit 40 de dulămi « voinicești » (bărbătești), 20 femeiești, 40 de cămăși cu izmene, 20 ii și 40 ișlice. Se dă și prețul lor: dulamele 164 bani bucata (1 taler și 33 bani)⁵, cămașa aproape o jumătate de taler, iile și ișlicele cam o treime⁶. Dar toate cele 160 veșminte amintite, au costat 115 taleri, în timp ce dulamele dăruite de Brîncoveanu ca zestre, fiicei sale Bălașa, în 1708, valorau fiecare, 200, 300, 350, 400, 700 și 1400 taleri⁷, cifre cu totul grăitoare pentru a ilustra poziția clasei feudale stăpînitoare. Haina boierească era între 160 și 1118 ori mai scumpă decît una similară purtată de oamenii din popor⁸.

4. Anatefterul mai cuprinde și sumele de bani cheltuite de domnie la cununii. Exista o diferențiere riguroasă a cheltuielilor, după rangul social al familiilor în cauză. În primul rînd veneau boierii, cu trei subgrupe (« fecior de boier mare », de rangul doi și de rangul trei). Apoi slugile boierești împărțite în patru categorii; la urmă, robii țigani. Cheltuielile erau în consecință: pentru un boier de rangul al doilea se dădeau 118 taleri, adică jumătate din suma folosită la cununia feciorului de mare boier; la sluga de rangul doi, se cheltuia numai 37,5% din ceea ce se dăduse la o slugă boierească, iar pentru căsătoria unui rob era îndeajuns 1 taler și 42 de bani!⁹ Alături de sume, anatefterul arată și lucrurile cumpărate. Astfel, la nunta grămăticului Mihai, la 5 iulie 1702, s-au dăruit¹⁰ două lastre, stofe de lînă, scumpe, a 45 taleri fiecare; două postavuri « șai » și două atlaze, pentru diferite haine; o hataia, țesătură de mătase « cu fir », (broadată), pentru sovon (vălul mireșii); o altă hataia, tot broadată, pentru « dăzgovit », a doua zi după căsătorie, cînd nașa scoate vălul de pe capul mireșii și îl înlocuiește cu broboada (tulpanul) femeilor măritate, în timp ce nuntașii joacă hora dezgovellii; două covoare; un ișlic pentru ginere. Pentru slujbă, se cumpărau luminări poleite și un covor. Se plăteau preoții, iar bani mărunți erau folosiți « la aruncat în

¹ K. Marx și F. Engels, *Opere alese în două volume*, vol. II, ed. a II-a, Buc., E.S.P.L.P., 1955, p. 92.

² Anatefter, nr. 201, 202, 203, 204 și 36.

³ *Ibidem*, nr. 265—268; 273—274; 294—309; 227; 207 și 237.

⁴ *Ibidem*, nr. 197.

⁵ Socotind 1 taler = 131 bani (echivalența dată chiar de textul anatefterului).

⁶ Anatefter, nr. 237.

⁷ Foaia de zestre din 30 octombrie 1708 publicată de Emil și Ion Vîrtosu în *O sută de ani de la înființarea așezămintelor brîncovenești*, p. 7—8. București, 1938.

⁸ Cifre rezultate din raportarea sumelor de 200 și 1400 taleri, la 164 bani (1 taler și 33 bani) costul unei dulame dată săracilor.

⁹ Mss. nr. 5389, cartea G și Anatefter, nr. 229, 232, 233, 234 și 235.

¹⁰ Anatefter, nr. 234.

biserică », potrivit unei vechi datini. Opt « zlați venetini » (venețieni) erau dați « la spălat », iar alți zece taleri, tot « bani mărunți », pentru diferite cheltuieli ale nașului. În sfârșit, aproape jumătate din totalul cheltuielii reprezenta darul în bani de la masă (nunta cu dar de astăzi !). La alte categorii sociale, cheltuielile erau micșorate prin cumpărarea unor țesături mai ieftine, prin eliminarea anumitor daruri sau prin reducerea sumelor împărțite. În felul acesta, textul anatefterului cuprinde aspecte interesante din viața societății românești la începutul secolului al XVIII-lea.

5. Adesea, daruri scumpe erau date diferiților demnitari ai Înaltei Porți. Astfel, anatefterul amintește de pașalele de Dîrstor, Belgrad și Timișoara, cu unii din subalternii lor¹. La venirea în țară a unui trimes otoman sau cu ocazia ramazanului, sărbătoare ce marca începutul postului mahomedan, trebuiau procurate « după obicei » alimente (zahareaua). Ele cuprindeau orez, unt, miere, untdelemn, măsline, zahăr, cafea, stafide « mari și mici » și făină foarte fină (nișiștea) din care se făcea rahat și halva². Trebuie adăugat, de asemenea, ploconul anual al hanului tătăresc din Crimeia, însumînd 1000 taleri « bani gata », plus stofe; primeau țesături de preț, mama hanului și mai mulți demnitari ai săi. De asemenea, nu erau uitați nici alți « sultani » mai mici ai tătarilor, cum era acela de Calga³.

★

Descrierea manuscrisului; normele folosite la transcriere.

Anatefterul — manuscrisul românesc MLXIX al Bibl. Academiei R.P.R. — este scris pe hîrtie. Foaia de titlu are un frontispiciu format din vrejuri cu frunze și flori de bujori stilizate, punctate cu roșu. În centrul frontispiciului, un medalion cuprinde stema Țării Românești; o a doua stemă, desemnată foarte stîngaci, de o altă mîină, se află pe jumătatea stîngă a foii de titlu.

Manuscrisul cuprinde 123 de file numerotate pe fața (recto) fiecărei file. În afară de acestea, primele 2 file nenumerate și ultima foaie (cu numărul 123 trecut de mîină) cuprind felurite însemnări și exerciții de caligrafie, reproduse în prezenta ediție.

Hîrtia manuscrisului, ușor gălbuie, prezintă în transparență linii orizontale paralele, foarte dese, iar pe verticale cite șapte linii. Se disting două mărci de fabricație a hîrtiei.

Scrisurile aparțin la numeroși copişti. Unele transcrieri sînt efectuate mai îngrijit (ca, de exemplu, la folio 12 recto-verso; 14 r—v; 27 v; etc.); altele au fost făcute în grabă. Cărțile cu date mai tîrzii au fost intercalate în paginile din condică rămase inițial libere: de aceea nu există o ordine cronologică a textelor anatefterului.

¹ Anatefter, nr. 239, 240, 244 și 245. — Anatefterul nu cuprinde totalul obligațiilor Țării Românești: unele ca haraciul sau contribuțiile legate de nevoile armatelor otomane, au fost trecute la « rînduiala birurilor » (vezi mai sus, p. 356—357). Pentru regimul dominației otomane asupra Țărilor Românești, vezi: M. Berza, *Haraciul Moldovei și Țării Românești în secolele XV—XIX*, în *Studii și materiale de istorie medie*, vol. II, Buc., 1957, p. 7—45; idem, *Variațiile exploatații Țării Românești de către Poarta Otomană în secolele XVI—XVIII*, în « Studii », an XI (1958), nr. 2, p. 59—70; M. M. Alexandrescu Dersca, *Contribution à l'étude de l'approvisionnement de Constantinople au XVIIIe siècle*, în *Studia et acta orientalia*, I, 1957, p. 12—37; idem, *Rolul hâșerîfurilor de privilegii în limitarea obligațiilor către Poartă (1774—1802)*, în « Studii », an XI (1958), nr. 6, p. 101—119.

² Anatefter, nr. 242 și 243.

³ *Ibidem*, nr. 247; azi localitate la vest de Melitopol, R.S.S. Ucraineană.

Normele folosite în transcrierea textului chirilic au fost acelea stabilite pentru colecția *Documente privind istoria României*¹.

Completările efectuate la cuvintele prescurtate sau la omisiuni, au fost trecute între paranteze unghiulare < >; parantezele drepte [] au fost folosite pentru repetiții sau greșeli ale textului însuși; explicațiile ediției sînt trecute între paranteze obișnuite (). Prescurtarea tl = taleri, a fost menținută ca atare; restul cuvintelor a fost completat între paranteze < >. Formulele slavone de la începutul și finele cărților ca și cuvintele slavone izolate din texte, au fost traduse în românește și tipărite cu cursive. Fiecare paragraf al anatefterului a fost numerotat, dîndu-se totodată și folio din mss. MLXIX. Pasagiile din ediție însemnate prin . . . arată că textul original al anatefterului nu e completat în locul respectiv; acolo unde fila este ruptă, s-a făcut o mențiune aparte.

¹ *Doc. priv. ist. Rom. Introducere*, vol. I, p. 33—36 și Emil Virtosu *Din paleografia chirilică românească*, *ibid.*, p. 285 — 288.

F. 1

ANATEFTER CARE S-AU FĂCUT ÎN VISTIERIE, SĂ SĂ SCRIE
TOATE DĂJDILE ȘI ORÎNDUIALELE CÎTE ES ÎN ȚARĂ LA FIEȘ-
TECARE, CUM ȘI ÎN CE CHIP ES, ȘI ALTE OBICÉIURI, VÎNZĂRI
DE VĂMI ȘI DE PÎRCĂLABII ȘI DE DIJMĂRITURI ȘI OERITURI
ȘI DE TOATE DĂJDILE ȘI SLUJBELE PRECUM SĂ FAC CĂRȚILE
DOMNEȘTI A FIEȘTECĂRIIA SLUJBĂ, DUPĂ A EI OBICÉI ȘI
RÎNDUIALĂ, CA SĂ SĂ POATĂ ȘTI FIECÎNDU. CARE S-AU FĂCUT
ÎN ZILELE PEA LUMINATULUI NOSTRU DOMNU IO COSTANDIN
BĂSĂRAB VOEVOD, PĂ VRÉME CE-AU FOST ȘERBAN VISTIERIU
MARE, ANUL 7203.

1694-1695

IORDACHE CREȚULESCUL *mare log<ofăt>*, 7203.
Eu ȘERBAN GRECE<ANU> mare vist<ier> a citit.

nr. 1

« Carte de pîrcălăbia Rîmnicului și Buzăului ¹ »

Dă domnia mea această poruncă a domniei mele, slugilor domnii mēl<e>, pîrcălabilor de la tîrgul Rîmnicului și Buzăului. Ca s<ă> fie volnici cu această carte a domnii mēl<e>, de s<ă> țîia pîrcălăbia dentru acēste tîrguri împreun<ă> și cu cēle 12 sate denprejurul tîrgului și cu judecata lor. Să ia vama de la tot omul, oricine ce fēl de bucate ar vende, den toate să ia dup<ă> obicēiu, afar<ă> den cei 12 boiari mari ai divanului carii — și vor vende de — ale casii lor, să nu dea vam<ă>. Iar ce vor fi bucate de neguțatorie, să dea vama, și pre care i-ar afla ascunzînd vama domnească, să aib<ă> a le luarē vama îndoită. Și pre care i-ar găsi vînzînd și făcîndu-și tîrgu pe la casele lor și de la unii ca aceia să aib<ă> a le luarē vama îndoită, dup<ă> obicēiu, și să le facă și certare fieștecăruia dup<ă> vina lui. Și să fie volneci slugile domnii mēle pîrcălăbii să caute pentru curvii și pentru hoții. Și pre care i-ar afla în fapte rēle să-i globească și să le facă certare fieștecăruia dup<ă> vina lui. Iar carii ar fi de vină mare, să-i trimiță aici la domnia mea. Așjderea să aibă a căuta slugile domnii mēl<e> și judecata celor 12 sate, cine ce judecăți și întrebăciuni ar avea, să meargă la pîrcălăbi să-i judece și să le facă dreptate. Iar căpitanul care ar fi, au alți dregători domnești, nimic să nu s<ă> amestece în venitul pîrcălăbiei, nici în judecata lor, făr<ă> cît numai pîrcălăbii să-i judece. Iar carii den căpetenii s-ar amesteca în venitul pîrcălăbii, unii ca aceia bine să știe că rea scîrbă și certare vor petrece de cătră domnia mea. Și ispravnic însăși spusa domniei mele.

1695

Ghen<arie>, 1 zile, anul 7203
A citit marele log<ofăt> ².

F. 2 v.

nr. 2

« Carte de sārăritul Bueureștilor și Tîrgoviștii »

1700

Ghen<arie> 1 zile anul 7208.

Boiarinul domnii mēl<e> lui Ianachie cluce<r>, ca să fie volnic cu această carte a domnii mēl<e>, să aibă a țînē sārăria și cu vînzare fierului

¹ Întregul text tăiat cu două linii. Titlul scris cu cerneală roșie.

² Traducerea expresiei « Procit vel logofăt ».

aici, în oraşul domnii mel<e>, în Bucureşti şi în Tîrgovişte. Şi <să> aibă a pune oamenii lui, pă cine va vrea, să caute această slujbă şi cui ar trebui să cumpere sare şi fier, să meargă să cumpere dă la sărari dup<ă> obicei, pe cum au cumpărat şi pînă acum. Iar nimeni dăn orăşani, au den neg<u>ştatori, au den turci, au dăn boiari, au den sluj<itori>, au ce măcar fel de om ar fi, să n-ăibă voe aici, în Bucureşti, nici în Tîrgovişt<e>, să vînză nici sare, nici fier, fără numai fierarii. Iar pre carii i-ar afla vînzînd au sare, au fier, de la unii ca aceia să fie volnici oamenii boiarinu<lui> domnii mel<e> ce scrie mai sus, pre carii îi va pune după această slujbă, să ia tot, pă seama domnească şi sare şi fier, după obicei. Iar cine vor sta împotrivă cărţii domni<i> mel<e>, unii ca aceia vor păţi mar<e> urgie. Că așa este porunca domnii mele. *Şi ispravnic însăşi spusă domniei mele.*»

nr. 3

F. 3

«Carte de vama Diiului şi a Bistrăţului şi a Cernăţului¹»

Dă domniia mea această poruncă a domniei mele, slugilor domnii mele anum<e> ca să fie volnici cu această carte a domnii mel<e>, de să aibă a ţinere vama Diiului şi a Bistrăţului şi a Cernăţului precum au ţinut şi alţi vameşi, de alte dăţi, cu toate scaunel<e> şi cu satel<e> şi cu tot venitul şi cu toat<e> bălţile cîte sînt supt ascultarea vameşilor şi cu judecata dup<ă> margine. Să aibă a luare vama de la tot omul, care trec cu marfă şi cu vit<e> şi cu alt<e> bucate, măcar or ce vor fi şi vor tréce dencoace încolo şi dencolo încoace. De la tot omul să ia vama dup<ă> obicei, precum au luat şi alţi vameşi mai denainte vréme, măcar să fie turcu, veri ovréiu, au arbănaş, au oameni de ţar<ă>, boiar, au rumîn au slujitor, au măcar ce fel de oamen<i> ar fi, de la toţi să aibă a luare vameşii vama. Şi de la ceia ce-şi vind pînea lor la turci sau alte bucate.

Iar pre carii dentr-aceia i-ar prind<e> facînd niscai meşteşugur<i> cu ficlenii, de la unii ca aceia să aibă a le luare vama îndoită, ver de la turci, ver de la alţi carii vor face alte vaduri prentri-alte părţi, de vor ascunde vama domnească şi nu vor veni la vameşi. Şi să aibă a judecaré vameşii pre tot omul carii sînt supt ascultarea lor şi să le facă dreptate şi certare fieşcăruia dup<ă> vina lui. Şi să nu fie volnici nici căpitan<ii> dup<ă> margine, nici oamenii banului, nici pîrcălabii boereşti, nici potropop<ii>, a să amestecare în judecata şi în ţinutul vameşilor, nici să ia vite de pripas, ce să le ducă la vameşi, dup<ă> obicei.

Drept acéia, poruncescu domnia mea şi voao tut<u>ror carii sînteţi supt ascultarea vameşilor, în vréme ce veţi ved<ea> această carte a domnii mel<e>, iar voi toţi să aveţi a ascultare de ce v-ar da poruncă şi învăţatură vameşii. Pentru că carii ar face alte gilcevi şi ar sta împotriv<ă> a nu-şi daré vama, unii ca aceia bine să ştie că vor petréce mare certare de la domnia mea. Aşijderea, poruncescu domnia mea şi voao căpitanilor dup<ă>

¹ Cuvintele «şi a Cernăţului» şterse cu o linie. Titlul scris cu cerneală roşie.

margine și paznicilor să aveți a <să>riré la ceia ce vor fi silnici și tar<i> de cap a nu-și daré vama ce le-ar face, pre unii ca aceia să-i apucați să-și dea vama făr<ă> de voia lor. Într-alt chip să nu fie, că așa iaste porunca domnii méle. *Și ispravnic însăși spusa domniei méle.*

1695

Ghen<arie> 1 zile anul 7203.

A citit marele log<ofăt>.»

nr. 4

F. 4

« Carte de vama de la Cioe<ă>niști și Llehirești. Pe acest izvod să s<ă> fae<ă> eârțil<e> Giurgiovului și a Olténiții¹ »

*Dă domnia mea această poruncă a domniei méle, slugilor domnii mél<e> vameșilor de la ca s<ă> fie volnici cu această<ă> carte a domnii méle de s<ă> aibă a ținéré vama de acol<o> de la precum s-au ținut și pînă acum, cu toate șcaunel<e> și satel<e> de împrejur și cu tot venitul și cu bălțil<e> ce va avea această<ă> vam<ă> și judecata dup<ă> margini. Și s<ă> aibă a luaré vam<a> de la tot omul carii trec cu marhă (sic) și negoate și vite și alte bucate, măcar ce-ar fi, au dencoace încol<o>, au dencolo încoace, de la tot omul să le ia vama dup<ă> obicéiu, precum s-au luat și mai denainte vréme, ori fie turcu, au ovréiu, au armean, au arbănaș, au grec, au sîrbu, au ungurean, au oameni de țar<ă>, boiari, slujitori, rum<i>ni, măcar veri ce feliu de oameni vor fi, de la toți să le ia vameșii vama. Și de la acei ce-și vînd pîinea lor la turci, sau alte bucate; afar<ă> den vama tutunului, pentru că vama tutunului s-au vindut osebit. Iar pre care i-ar afla făcînd alte meșteșug<u>ri cu fieclenie și făcînd alte vaduri pre într-alte părți, ascunzînd vama domnească, neviind la vameși, de la unii ca aceia să aibă a le luaré vama îndoită, veri fie turcu, au măcar ce om ar fi. Și s<ă> aibă a judecaré vameșii pre tot omul carii sîntu supt ascultărea lor, să facă dereptate și certare fieștecărui dup<ă> vina lui. Și nimeni den căpitanii dup<ă> margine, nici pîrcălabi boerești, nici potropopi, nici altu nimeni să n-aibă treabă a se amesteca în judecata și în ținutul vameșilor, nici să ia vite de pripas, ce să le ducă la vameși, dup<ă> obicéiu. Direptu acéia, poruncescu domnia mea și voao tu<tu>ror ciți sînteți supt ascultărea vameșilor, de vréme ce veți vedea această<ă> carte a domnii mél<e>, iar voi toți să aveți a ascultaré de ce v-ar da poruncă și învăț<ă>-tur<ă> vameșii. Iar carii ar face alte gilcevi și ar sta împotriv<ă> a nu-și daré vama, unii ca aceia bine să știe că vor petréce mare nevoe de la domnia mea: Așijderea poruncescu domnia mea și voao căpitanilor dup<ă> margini și paznicilor să aveți a săriré la ceia ce vor fi silnici și tare de cap a nu-și daré vama ce le-ar face, pre unii ca aceia să-i apucați să-și dea vama făr<ă> de voia lor. Și într-alt chip să nu fie. Că așa iaste porunca domnii méle. *Și ispravnic însăși spusa domniei méle.**

1695

Ghen<arie> 1 zile anul 7203.

A citit marele log<ofăt>.»

¹ Titlul scris cu cerneală-roșie.

F. 5

nr. 5

« Carte de vama din varoș Floeș¹ »

Dă domnia mea această poruncă a domnii mele, slugilor domnii mele vameșilor de la ca s<ă> fie volnici cu această<ă> carte a domnii mēl<e> de s<ă> aibă a ținéré vama de acol<o> de la precum s-au ținut și pîn<ă> acum, cu toate scaunel<e> și cu satel<e> den prejur și cu tot venitul și cu bălțile ce va avea această<ă> vamă și cu judecata dup<ă> margine. Și s<ă> aibă a luare vama de la tot omul carii vor tréce ori cu ce feliu de negoaș și marfă și cu vite și c<u> alte bucate măcar ori ce ar fi, au dencoace încol<o>, au dencol<o> încoace; de la tot omul să le ia vama, dup<ă> obicéiu, precum s-au luat și mai denainte vréme, ori fie turcu, au ovréiu, au armean, au arbănaș, au grec, au sîrbu, au oameni de țar<ă>, boiari, slujitori, rum<î>ni, măcar, veri ce feliu de oameni vor fi, de la toți să le ia vameșii vama. Și de la ceia ce-și vor vende pînea lor la turci sau alte bucate. Afar<ă> den vama tu<tu>nului, pentru că vama tutunului s-au vîndut osebi. Iar pre care i-ar afla făcînd alte meșteșug<u>ri cu fieclenie și făcînd alte vaduri pre într-alte părți, ascunzînd vama domnească, nemărgînd la vameși, să aibă a le luare vama îndoită, veri fie turcu, au măcar ce om ar fi. Și s<ă> aibă a judecaré vameșii pre tot omul carii sînt supt ascultarea lor, să le facă dreptate și certare, fieștecăruia dup<ă> vina lui. Și nimeni den căpitanii dup<ă> margine, nici pîrcălabi boerești, nici potropop<i>, nici altu nimeni să n-aibă treabă a să amesteca în judecata și în ținutul vameșilor, nici să ia vită de pripas, ci să le ducă la vameși, dup<ă> obicéiu. Derept acéia, poruncescu domnia mea și voao tuturor cîți sînteți suptu ascultarea vameșilor, de vréme ce veți vedea această<ă> carte a domnii mele, iar voi toți să aveți a ascultaré de ce v-ar da poruncă și învăț<ă> tură vameșii. Iar carii ar face alte gilcevi și ar sta împotriv<ă> a nu-și daré vama, unii ca aceia bine să știe că vor petréce mare nevoe de la domnia mea. Așijderea, poruncescu domnia mea și voao căpitanilor dup<ă> margine și paznicilor să aveți a săriré la ceia ce vor fi silnici și tari de cap a nu-și daré vama ce le-ar face, pre unii ca aceia să-i apucați să-și dea vama făr<ă> de voia lor. Și într-alt chip să nu fie. Că așa iaste porunca domnii mēl<e>. Și ispravnic însăși spusa domniei mele. S-a scris în ghin<arie> 1 zile, anul 7203.

1695

A citit marele log<ofăt>»

nr. 6

F. 6

« Carte de vama... »

Dă domina mea această poruncă a domniei mele, slugilor domnii mele vameșilor de la ca s<ă> fie volnici cu această carte a domnii mele, de s<ă> aibă a ținéré vama de acol<o>, de la

¹ Titlul scris cu cerneală roșie.

1701

fi scriind în răvașul lor, să-i lăsați să treacă cu pace. Iar cari nu vor avea răvașul goștinărilor, voi să-i apucați să-și dea goștinăritul. Iar fără goștinărit, nici un rîmător să nu lăsați să treacă, că apoi viți plăți di la voi. Într-alt chip nu va fi <i>. Că așa iaste porunca domnii mele. Și ispravnic însăși spusa domniei mele. Noe<mbrie> 1 zile, anul 7210.

nr. 8

F. 7

«Cartea schilérilor de la Ciînéni

pe acest izvod să s<ă> facă și cartea Rucărului și Dragoslavel<e>¹.

Dă domnia mea această poruncă a domniei mele, slugi<lor> domniei mele anume schilérilor de la Ciînéni, ca s<ă> fie volnici cu această<ă> carte a domnii mel<e>, de s<ă> aibă a țină schila de acol<o> și să aibă a lua vama de la tot omul, veri carii cu ce marfă și negoț și cu ce fél de marfă și povar<ă> ar tréce pre acol<o>, din toate să aibă a lua vama, afar<ă> den vama tutunului, cu acéia să n-aibă treab<ă>, să ia vama. Iar den altel<e>, den toate să ia vama, ori den ci ar tréci, dencoace încol<o> și dencol<o> încoace, veri fie boiari, au armean, au turcu, au grec, au sîrbu, au arbănaș, au ovréiu, au moldovéni, au ungurean, au sas și au munténi, au măcar veri ce fél de om va fi, de la toți și de la tot omul să ia vama, den toate, dup<ă> obiceiú. Iar pre carii i-ar găsi ascunzîndu vama domnească, să aibă a le lua vama îndoit<ă> și să le fac<ă> certare, dup<ă> vina lor. Și să aibă a judeca pre tot omul den satele cari sînt supt ascultarea schilii, pre fieștecarii, cine de ce-ar avea întrebăciune acol<o>, și de datorii, și de sfăzi, și carii vor fi de vin<ă>, să-i globească și să le fac<ă> certare. Și să păzească de curvii și de hoții. Iar carii ar fi de vină mare, să-i trimăți aici la domnia mea. Așjiderea și ție căp<i>tane de martalogi și voao martalogilor, voi încă să căutați cînd v-ar porunci schilérii pentru niscari oameni răi stînd împotriv<ă>, a nu-și da vaama, s<ă> săriți, să-i apucați ca să-și dea vama, făr<ă> de voia lor, să nu s<ă> fac<ă> vreo pag<u>bă vămii, că apoi veți plăti de la voi. Și să aibă schilérii a pune de sat cite o bute de vin, să s<ă> vînză, după obiceiú. Și să caute și pentru vite de pripas, unde s-ar afla, să le ia¹ schilérii. Iar alt niminea să n-aibă a se amesteca. Derept acéia, poruncesc domnia mea și voao tu<tu>ror satelor de acol<o>, carii vor fi supt ascultarea schilérilor, voi încă toți să aveți a ascultare de toate, de ce v-ar da poruncă schilérii, pentru paza plaiului și pentru alte trebi și porunci domnești. Să nu s<ă> facă niscari stricăciuni sau să treacă cineva pre plai. Iar carii nu vor asculta, să fie volnici să le fac<ă> certare, fiecăruia dup<ă> vina lor. Și de cătră nimenea opreal<ă> să n-aibă. Că așa iaste porunca domnii mele. Și ispravnic însăși spusa domniei mele.

1695

Ghen<arie> 3 zile, anul 7203.²

A citit marele lóg<ofăt>.»

¹ Adaosul scris cu cerneală roșie.

² În ms. 5389, este datată «ghen<arie> 30 zile, anul 7203».

nr. 9

F. 8

« Cartea de vama de la Gojdrobul și Oreaova »

Pe acest izvod să s<ă> facă și cartea Turnul<ui> și Izlazul<ui>.

Dă domnia mea această poruncă a domniei mele, slugilor domnii mele anum<e> ca s<ă> fie volnici cu această<ă> carte a domnii mel<e>, de s<ă> ție vama de la precum au ținut și alți vameși, de alte dăți, cu toate scaunele și cu satele și cu tot venitul și cu toate bălțile<e> câte sînt supt ascultarea vameșilor și cu judecata, câte ar fi supt ascultarea lor. Și să aibă a luaré vama de la tot omul carii trec cu marfă și cu vit<e> și cu alte bucate, măcar ori ce vor fi și vor tréce, dencoace încolo și dencol<o> încoace, de la tot omul să aibă a luaré vama, dup<ă> obiceiú, precum au luat ș-alți vameși mai denainte vréme, măcar fie turcu, au arbănaș, au sírbu, au ovréi, au oameni de țară, au boiari, au slujitori, au măcar ce fél de oameni ar fi, de la toți să aibă a luaré vama [și vama] și de la ceia ce-și vînd pîinea lor la turci saau (sic) alte bucate. Iar pre carii dentr<ă>ceia i-ar prinde făcînd niscari meșteșuguri cu ficlenie, de la unii ca aceia să aibă a luaré vama îndoit, veri de la turci, veri de la alții carii vor face alte vaduri printr<ă>alte părți, de vor ascunde vama domnească și nu vor veni la vameși. Și să aibă a judecaré vameșii pre tot omul carii sînt supt ascultarea lor, să le fac<ă> dreptate și certare, fieștecărui dup<ă> vina lui. Și să nu fie volnici nici căp<itanii> de margine, nici oamenii banului, nici pír<ă>labii boerești, nici potrop<op>i, a se amestecaré în judecata și în ținutul vameșilor, nici să ia vite de pripas, ci să le duc<ă> la vameși, dup<ă> obicei. Drept aceia, vă poruncescu domnia mea și voao tut<u>ror carii sînteți supt ascultarea vameșilor, de vréme ce veți vedea cartea domnii mele, iar voi toți să aveți a ascultaré de ce v-ar da poruncă și învăț<ă>tură vameșăi. Iar cari ar face gîlcevi și ar sta împotrív<ă> a nu-și dără vama, unii ca aceia rea scîrbă vor avea de la domnia mé. Așijderea și voao căpitanilor și paznicilor de pre margini, voi încă să căutați carii ar fi oameni răi și sílnici, să-i apucați să-și dea vama fără de voia lor. Că așa iaste porunca domnii méle. *Și ispravnic însăși spusa domnii mele.*

1695

<Ghenarie 3,>¹ zile, anul, 7203. »

nr. 10

F. 9

« Carte de pîrcălabie de la Rușii de Vede și Zămnieel<e> »

Dă domnia mea această poruncă a domniei mele, slugilor domnii méle pîrcălabilor de la ca s<ă> fie volnici cu aceasta carte a domnii méle, de s<ă> aibă a ținéré vama într<ă>cest tîrgu, în anul acesta și să ia vama den toate bucatele, cine ce va vende întra acest tîrgu, veri de la boiari, au de la slujitori, au căl<ă>rași, au dărăbanți, au scutél-nici, au popi, au călug<ă>ri, au țărani, au măcar ce fél de om ar fi, de la

¹ Data trecută după ms. 5389. Textul rupt în ms. MLXIX.

toți să ia vama, dup<ă> obicéiu, din toate, cine ce ar vende, însă afar<ă> numai den tutun să nu ia vama, pentru că vama tutunului s-au vîndut osebi. Iar dentr-alte, den toate să ia vama. Și pre care om va prinde făcînd hoții și curvii să-i pue la închisoare și să-i globească pre fieșcare, dup<ă> vina lor. Și să aibă a judecaré pre tot omul den céle 12 sate carii sînt supt ascultarea aceștii pîrcălăbii, veri cine ce fél de judecat<ă> ar avea și să le fac<ă> dreptate. Iar căp<itani>, iuzbași și alți oameni domnești să nu s<ă> améstece. Și datorii și sfăzi cine ce ar avea, să-i pue la opreală, să plătească, cine cu ce ar fi datori. Așjderea, să fie volnici pîrcălăbii să ia vama și de la céle 12 sate den prejurul tîrgului, măcar veri ce om ar vende întra-ascunsu pre la casel<e> lor și n-ar vende la tîrgu, dup<ă> obicéi, ce ar ascunde vama domnească, să le ia vama îndoit și să le fac<ă> și certare. Și céle 12 sate să aibă a face oborul tîrgului, iar carii vor sta împotriv<ă> și nu vor asculta de pîrcălăbi, unora ca acelora să le fac<ă> certare și să-i pornească să meargă să fac<ă> oborul, făr<ă> de voia lor. Și să fie volnici pîrcălăbii a ținéré 2 mortasipi de acol<o>, den tîrgu, să fie de treaba pîrcălăbii. Și să n-aibă niminea treaba cu dînșii, făr<ă> cit numai să asculte <de> pîrcălăbi, la ce le vor porunci. Și să aibă a ținé și o circiumă în tîrgu, pre seama pîrcălăbească și cămănarii să n-aib<ă> treab<ă> a-i face val de cămănării. Așjderea și ție căp<i>tane și voao iuzbași și tut<u>ror călărașilor și altor slugi ale domnii méle carii veți umbla cu olăcării, să aveți a vă feri de caii pîrcălabilor și de caii negustorilor carii vor veni în sol în tîrgu, să nu le luați cai de olac den obor, să spargeți tîrgul, că apoi veți petréce mare nevoe. Și rîndașii carii păzescu de săptămin<ă>, să nu ia bucate den tîrgu făr<ă> de bani, nici de la slujitori, nici de la țărani. Iar carii ar face sil<ă> și ar lua bucate făr<ă> de bani, pre unii ca aceia, să-i prinză pîrcălăbii și să-i pue în butuci și să-i trimiț<ă> aici la domnii mea. *Și ispravnic însăși spusa domniei mele.*

1695

Ghen<arie> 3 zile, anul, 7203.

A citit marele log<ofăt>.

nr. 11

F. 9. v.

« Carte de săpunărie »

Ca s<ă> fie volnic cu această carte a domnii mele, să aibă a luore (sic) într-acest an, dă la toți săpunarii care fac săpun și vînd săpunul, de să hrănescu cu săpun în toat<ă> țara domnii méle<e>, veri fie sutași, au căm<ă>rășăl, au dor<o>banț, au căl<ă>raș, au scut<elnici> călări și pedestri, au siiméni, au lef<e>giu, au martalog, au cazac, au catană, au talpoși, au măcar ce brésle și ce fél de om ar fi, au de țară, au striin, și ori în ce sat ar șădea, au prăn sate domnești, au boerești, au călugărești, au pren slobozii, au pren orașă, au fiind supuși pre lîngă niscareva boeri, de la toți să aibă a luore boeriul domnii méle, ce scrie mai sus, de nume *cîte* tl. 1 <și> jumătate, depre cum au luot și mai nainte, dup<ă> obicéiu, însă banii făr<ă> de zăciuelă și făr<ă> de trepăd, bani drepti. Drept aceia

poruncescu domniia mea și voao tuturor săpunarilor, ciți vă hrăniți cu săpun, în toată țeara domnii mele, dacă veți vedea această carte a domnii mele, iară voi toți să aveți a daré acești bani, dá nume *cíte* tl. 1 <și> *jumătate*, pe nimeni den săpunari să nu s<ă> scutească. Așăjdere, poruncescu domniia mea și voao căpitanilor dupre-n țiguri și pircălabilor dupre-n sate, pre unde să vor afla săpunari, să aveți a-i lăsa să-și de acești bani, că veri care ar sta împotrivă, a nu-i lăsa, să știe că va petrece rea scîrbă și certare de cătră domniia mea. Că așa este porunca domnii mele. *Și ispravnic însăși spusa domniei mele.* »

1695

Fără dată¹

nr. 12

F. 10
1700-1701

« Carte de sâr<ă>rit al treilea an eînd dau eu toții. Anul 7209

Dă domniia mea această poruncă a domniei mele, slugilor domnii méle sárarilor, ca s<ă> fie volnici cu această carte a domnii méle, de s<ă> umble să s<ă> scrie sâr<ă>ritul, pre la satele *din județul Slam Rîmneș și din județul Buzău, și din județul Sac*, care au obiceiú de dau sâr<ă>rit, pentru căci sînt ei slobozi di-și iau ei sare den munții acia de sare, de acol<o>. Deci să aibă a scrie pre toți oamenii care sînt lăcuitori într-aceste județe, au fie slujitori, au birneci, au dor<o>banți, au scutelnici călări și pedestri, au popi, diiaconi, călug<ă>ri, au țigani, sau măcar veri ce fil de om s-ar afla șazători pre locurile acestor sate, de dau sâr<ă>rit, pre toți să-i <ai>bă a-i scrie și să le ia sâr<ă>ritul, de nume *cíte* bani 44, precum au fostu obiceiul. Și să aibă a luaré și de la cei cu cărți, cu cărțile domnii méle iscălite, pentru că fiind estimpu al treilea an înnoirea domnii, s-au soc<o>tit să dea cu toții, și ertați și neertați. Și de cătră nimeni<i> opreal<ă> să n-aibă. *Și ispravnic însăși spusa domniei mele.*

A citit marele log<ofăt> ».

nr. 13

F. 10. v.

« Cartea dá fumăritul după baltă

« Nu s-au scris . . . »

Ca să fie volnicu cu această carte a domnii mele, să aibă a scrie fumăritul dintr-acest² an, din hotariul Brăilii până în Turnu, la gura Oltului. Și să ia fumăritul dá la tot omul, ciți vor fi lăcuitori pe baltă, și de la toți omenii, cei ce le vor ajunge moșiile cu căpătăiul în baltă, dá la toți să ia fumăritul, de pat *cíte* bani 72, după obiceiú, au fie slujitor, au popă,

¹ În ms. 5389 poartă data « Ghen<arie> 3 zile, anul, 7203. »² Cuvintele « dintr-acest » șterse cu o linie de cerneală.

au călugăr, au dorobanț, au călăraș, au scutelnic pedestru, au călăreț, au saragele, au martalogi, au birnic, au armeni, au chiproviceni, au țigani, au ce fel dă om o fi, dă la toți să ia fumăritul, precum au luat și an; afară numai din șatele care vor avea hrisove domnești, aceia să aibă pace. Iar ceilalți să dea cu toții. Așăjderea, să fie volnici fumarii ce scriu mai sus, să ia măjăritul dă la ceia ce port majă dă pește sărat prin țîrguri și prin sate, ori fie măjar domnescu, au boerescu, au călugărescu, ori măcar al cui ar fi, să aibă a loare măjăritul, dă la ciți boi ar ave la car, dă bou, *cîte* ug<hi> 1,20, după obicei. Și de la ceia ce port pește prospăt cu căruțe pren țîrguri și pren sate, să aibă a luorea dă la car *cîte* bani 120 și de la ceia ce sară pește prospăt pen vaduri, să aibă a luoré ca de la prospătași. Iar pre care i-ar afla viclenind, să aibă a luore fumăritul îndoit, precum au luot și an. Într-alt chip să nu fie, Că așa este porunca domnii mele. *Și ispravnic însăși spusă domniei mele.* ».

F. 11
1694-1695

nr. 14

« Carte de oluceac, anul 7203 ¹ »

Dă domnia mea această poruncă a domniei mele, boiar<u>lui domnii mele . . . ca s<ă> fie volnic cu această carte a domnii mele, de să umble în toat<ă> țara domnii mele, să caute slujba oluchac<u>lui, du pre la tot omul care fac neguțătorii, de cumpără vite, aicea, pre pămînt țării. Să aibă a daré tot omul, tocma și boiari cei mari și ertați cu cărți și făr<ă> de cărți, să-și dea oluchacul, dup<ă> cum iaste obiceiul. Numai de vor fi niscar<i> oi împărătești cu firme și le voi face și domnia mea cărți iscălite, aceia să aibă pace, precum îi va scrie cartea. Și pre care voi vrea domnia mea să-i ertu, le voi face pecetluitur<i>, să li ție în seamă. Iar alții să dea toți, însă de cal, de bou, de bivol, *cîte* bani 24 și de oae, de capră, de rîmător, *cîte* bani 8, precum iste obiceiul, măcar să fie șáz<ă>tor, au căl<ă>tor, cu vitel<e> lui, tot omul să aibă a dé oluchacul, au măcar ce braslă va fi cu vite de suhaturi, au odăiaș<i> care vor fi pre margine, care vor fi avînd vite de neguț<ă>torie, toți să-și plătească oluchacul. Așăjderea și cine ar strînge vite aicea în țară și să o vînză pren țîrguri și pen dealuri și care va aduce vite dupre în alte părți și le ține aicea la suhat și aceia să-și dea erbăritul. Iar nimen<i> să n-aibă voe a tréce fiind neplătit. Așăjderea, poruncescu domnia mea și voao căp<itanilor> și vamășilor și schilérilor și plășiilor și martalogilor car<e> sinteți de pază pre la margine, de să s-ar întîmpla a tréce cu niscare vite ca să treac<ă>, deci car<e> vor avea răvașul erbarilor de plat<ă>, voi să-i lăsați să treacă, iar care n-ar avea răvaș, să-i opriți. Că pentru a cui pază ar trece, să știe că de la casăle lor vor plăti. Derept pentru aceia poruncescu domniea mea slujitor<i>lor și țăranilor unde s-ar tîmpla niscare silneci și ar sta împotriva erbarilor, îndat să aveți a sări cu toții, să-i apucați să-și dea erbăritul. *Și ispravnic însăși spusă domniei mele.* »

F. 11. v.

¹ Textul barat cu mai multe linii.

nr. 15

F. 12. « Gherghița. Pe acest izvod să s<ă> facă cartea Rîmnicului și Buzăul<ui> »¹

Dă domnia mea această poruncă a domniei mele, slugilor domnii mēl<e>, pîrcălabilor de la ca s<ă> hie volnici cu această<ă> carte a domnii mēl<e>, de s<ă> aib<ă> a țineré vama dintr-acest tîrgu, în anul acesta și să ia vamă din toate bucatēl<e>, cine ce ar vind<e>, în tîrgul acesta, veri de la boiari, au de la slujitori, au de la căl<ă>rași, au dăr<ă>banți, au scutelnic, au popi, au călugări, au măcar veri ce fel de om ar fi, de la toți să ia vam<a>, dup<ă> obiceiú, din toate, cine ce ar vinde. Însă afară numai din tûtun să nu ia vam<a>, pentru că vama tutunului s-au vindut osăbi. Iar dintr-alte, din toate să să ia vama. Și pre care om vor prinde făcînd hoții și curvii, să-i pue la opreal<ă> și să-i globească, pre fieștecare dupre vina lor. Și să aib<ă> a judecaré pre tot omul din céle 12 sate care sînt supt ascultarea aceștii pîrcăl<ă>bii, veri cine ce fel de judecată ar avea și să le facă dreptate. Iar căpitanii și iuzbașii și alți oameni domnești să nu să amestece. Și datorii și sfăzi cine cu cine ar avea, să-i pue la opreal<ă>, să plătească, cine cu ce ar hi datori. Așjderea, să hie volnici pîrcălabii să ia vamă și de la céle 12 sate denprejur tîrgului; măcară veri ce fel de om ar vinde în ascunsu pre la casel<e> lor și n-ar vinde la tîrgu, dup<ă> obicei și ar ascunde vama domnească, să-i ia vama îndoită și să le facă certare. Și céle 12 sate să aib<ă> a face oborul tîrgului; iar carii ar sta înpotriv<ă> și nu vor asculta de pîrcălabi, unora ca acelora să le facă și certare și să-i pornească. să facă obor făr<ă> de voia lor. Și să fie volnici pîrcălabii să aibă a ținea și 2 mortasipi, de acolo din tîrgu, să fie de treab<a> pîrcălabii și nim<enea> treab<ă> cu dînșii să n-aib<ă>, făr<ă> cit numai să aib<ă> a asculta de ce le vor porunci pîrcălabii. Și să aib<ă> voe a ținé pîrcălabii o cîrciumă, acolo, în tîrgu iar cămănarii treab<ă> cu acea cîrciumă [treabă] să nu aib<ă>, numai să fie scutită pre seama pîrcăl<ă>bii. Așjderea și voao căpitanilor, iuzbașilor și altor slugi ale domniei mele carii veți umbla în ol<ă>cării, de cai<i> neguț<ă>torilor ce ar veni în tîrgu și de caii pîrcălab<i>lor nim<enea> să nu-i bîntuiască. Că cine le vor face vreun val, cu capul vor plăti. Și ispravnic însăși spusă domniei mele.

1695

Ghen<arie> 1 zile, anul 7203.

A citit marele log<ofăt> »

nr. 16

F. 12. v.

« Tirgoviștea.

« Nu s-au scris ». ²

Dă domnia mea această poruncă a domniei mele, slugilor domnii mēl<e>, pîrcălabilor de la ca s<ă> hie volnici cu această carte a domnii mēl<e>, de s<ă> aib<ă> țineré vama dintr-acest tîrgu, în anul

¹ Adăugire ulterioară.² Adăugat ulterior.

acesta. Și să ia vam<a> din toate bucatel<e>, cine ce ar vind<e> în târgu acesta, veri de la boiari, au de la slujitori, au de la căl<ă>rași, au dor<o>-banți, au scutelnic, au popă, au călugăr, măcar veri ce fel de om ar hi, de la toți să ia vam<a>, dupe obicéi, din toate, cine, ce ar vinde. Însă afar<ă> numai din tutun, să nu să ia vamă, pentru că vama tutunului s-au vîndut osăbi. Iar dintr<altel<e>, din toate să ia vamă. Și pre care om va prinde făcînd hoții și curvii, să-i pue la opreal<ă> și să-i globească, pre fieștecare duple vina lor. Și să aib<ă> a judecaré pre tot omul din céle 12 sate care sînt supt ascultarea aceștii pîrcălăbii, veri cine ce fel de judecată ar avea, și să le facă dreptate. Iar căpitani<i> și iuzbașii și alții oameni domnești, să nu să amestece. Și datorii și sfăzi cine cu cine ar avea, să-i pue la opreal<ă>, să plătească, cine cu ce ar hi datorii. Așijderea, să fie volnici pîrcălăbii să ia vamă și de la cél<e> 12 sate din prejur târgului. Și măcar veri ce fel de om ar vinde într<ascunsu> pre la casel<e> lor și n-ar vinde la târgu, dup<ă> obicéi, ce ar ascunde vama domnească, să-i ia vama îndoită și să-i facă și certare. Și cél<e> 12 sate să aib<ă> a face oborul târgului. Iar carii vor sta împotriv<ă> și nu vor asculta de pîrcălăbi, unora ca acelora să le facă certare și să-i pornească să facă obor făr<ă> de voia lor. Și să hie volnici pîrcălăbii să aibă a ține și 2 mortasipi din târgul de acol<o>, să fie de treab<a> pîrcălăbii și nimen<ea> treabă cu dînșii să nu aib<ă>, făr<ă> cit numai să aib<ă> a asculta de ce le va porunci pîrcălăbii. Și să aib<ă> pîrcălăb<ii> voe a ține o cîrciumă acolo în târgu iar căm<ă>narii treabă cu acea cîrciumă să n-aib<ă>, numai să fie scutită pe sam<a> pîrcălăbii. Așijderea și voao căpitan<i>lor, iuzbașilor și altor slugi ale domnii méle; carii veți umbra în ol<ă>cării, de cai<i> neguțătorilor ce ar vini în târgu și de caii pîrcălăbilor nim<enea> să nu-i bîntuiască. Că cine le-ar face vreun val, cu capul va plăti. *Și ispravnic însăși spusă domniei mele.*

1695

Ghen<arie> 1 zile, anul, 7203. »

nr. 17

F. 13

« Pitești și Slatina

Dă domnia mea această poruncă a domniei mele, slugilor domnii méle, pîrcălăbilor de la ca s<ă> fie volnici cu această<ă> carte a domnii méle<e>, de s<ă> ție vama pîrcăl<ă>biei dentr<acest> târgu, într<acest> an. Și s<ă> aibă a lu<a>ré vama de la tot omul și den toate bucatel<e>, cine ce va vende, acol<o>, în târgu, au de la boiari, au de la slujitori, au căl<ă>rași, au scutelnic, au călug<ă>ru, au pop<ă>, au măcar ce om ar fi, de la toți să aibă a le luaré vama, dup<ă> obicéiu. Însă afar<ă> numai dăn vama tutun<u>lui, pentru că s-au vîndut osebi. Iar dentr<altel<e>, den toate să ia vam<a>. Și pre care om va prinde făcînd hoții sau curvii sau alte stric<ă>ciuni, pre unii ca aceia să-i pue închisoare și să-i globească și să l<e> facă certare, dup<ă> vina lor. Iar carii vor fi hoți răi, ucigași, să-i pue în butuci și să-i trimiț<ă> aici la domnia mea. Și s<ă> judece pre tot omul, cine de ce va avea întreb<ă>ciune și de datorii și de sfăzi. Și

care se va adevăra dator, să-l apuc<e> să plătească și să-și ia zăciuala. Iar căpitanul și iuzbașii și căl<ă>rașii și alți slujitori carii vor fi acol<o>, nimic să nu s<ă> amestece în slujba și judecata pîrcălabilor, nici la vite de pri<pa>s. Așijderea, să fie volnici pîrcălabilii să ia vam<a> și de la céle 12 sate den prejurul tîrgului, de la tot omul; cine ce ar vende pré la casele lor într-ascunsu, ascunzînd vama domnească, de la unii ca aceia, să le ia vama indoit<ă> și să l<e> facă și certare. Și s<ă> aibă a face oborul tîrgului cu cél<e> 12 sate. Iar care sate ar sta împotriv<ă> și nu vor mîrge să fac<ă> oborul, să aibă a le face certare și să-i ducă să-l facă, făr<ă>de voia lor, dup<ă> obicéiu. <Și să>¹ fie volnici pîrcălabilii a țineré 2 mortasipi, de acol<o> den tîrgu, să fie de <treaba pîr> 'călăbii. Și s<ă> n-aibă nimeni treab<ă> cu dinșii, făr<ă> cît numai să asculte. (rupt) . . . ce le-ar porunci. Și s<ă> aibă a țineré și o cîrciumă în tîrgu, pre seama pîr<călăbiei>¹ . . . (rupt) căm<ă>narii să nu le ia căm<ă>nărie. Așijderea și ție căpitane și (rupt) . . . rașilor și altor slugi ale domnii méle carii veți umbra cu olăc<ă>rii (rupt) pîrcălabilor. Și de caili neguțătorilor carii vor veni acolo în t<îrgu> (rupt) . . . de olac, den obor, să spargeți tîrgul, că apoi veți pet<rece> (rupt) . . . carii păzescu de săptămîn<a>, să nu ia bucate den (rupt) . . . nici de la țărani. Iar care ar face sili și ar . . . (rupt) . . . pîrcălabilii în butuci și să-i t<rimita> . . . (rupt) . . . *Și ispravnic însăși spusa domniei méle.*

1695

Ghen<arie> 1 zile, anul, 7203.»

nr. 18

F. 13. v.

« Cîmpina și Vălénii »²

Dă domnia mea această poruncă a domniei méle, slugilor domnii méle vameșilor pîrcălabilor³ de la ca s<ă> fie volneci cu această<ă> carte a domnii méle de s<ă> ții vama pîrcălăbii³, într-acest tîrgu. Și să aibă a luaré vam<a> de la tot omul, den toate bucatele, cine ce ar vende acolo, în tîrgu, veri fie boiar, au slujitor, au căl<ă>raș sau scutélnic, au călugăr, au pop<ă> au măcar veri ce fel de om ar hi, de la toți să le ia vama, dup<ă> obicéiu. Afar<ă> numai den tutun să nu ia vam<a>, pentru că vama tutunului s-au vîndut osebi. Iar dentr-altele, den toate să ia vama. Și pre cari i-ar prinde făcîndu hoții sau curvii și alte stricăciuni, să-i pue închisoare și să-i globească și să le fac<ă> certare, dup<ă> vina lor. Șă să aibă a judecaré pre tot omul, care ce judecat<ă> va avea. Șă de datorie șă de svăzi șă cene s-ar adevăra dator, să-i apuci să plătească și să-și ia zeciuala. Iar căpitanul și iuzbașă și căl<ă>rașă și alții slujitori carii vor fi pre acol<o>, nemic să nu s<ă> amestece în slujba și în judecata pîrcălabilor, nici la vit<e> de pripas. Așăjderea, să fie volneci pîrcălabilii

¹ Cuvintele întrerupte < > s-au completat din ms. 5389, ms. MLXIX fiind rupt la folio 13, restul spațiilor nu s-a mai putut completa deoarece ms. 5389 conține numai o versiune prescurtată a textului din ms. MLXIX.

² Cuvintele « și Vălénii » adăugate cu cerneală roșie.

³ Cuvîntul șters cu o linie, în manuscris.

să ia vam<a> și de la céle 12 sate den prejurul târgului, de la tot omul; cene ce ar vende pre la casele lor într-ascunsu, ascunzîndu vama domnească, de la unii ca acia să le ia vama îndoit<ă> și să lă fac<ă> și certare. Și să fac<ă> și oburul târgului cu acéle 12 sate, iar cari ar sta împotriv<ă> și nu vor mērgē să fac<ă> oburul, cum iaste porunca domnii méle, să-i duc<ă> fără de voia lor, dup<ă> obicéi. Și să fie volnici pîrcălăbii să ție 2 mortasepi de acolo, den târgu, să fie de treaba pîrcălăbii și nimeni treabă cu dînșăi să n-aibă, făr<ă> cît numai să asculte de poronca pîrcălăbilor. Și să aibă voe pîrcălăbii. (rupt) . . . o circiumă acol<o> în târgu și căm<ă>narii să nu ia căm<ă>nărie, ce s<ă> fie scutit. (rupt) . . . <pîrcă>lăbie. Așăjderea și voao căpitanilor și iuzbașilor și tot<o>ror (rupt) . . . ieale care veți ombla în olăcării, să aveți a vă feri de caii pîrcălăbilor> . . . (rupt) . . . neguț<ă>torilor care vor veni acol<o> în târgu, să nu le luați caii de olac . . . (rupt) . . . târgul, că apoi veți petrece mare nevoe. Și rîndașii cari pă<zesc> . (rupt) . . . bucate din târgu făr<ă> de bani, neci de la slujitor, neci de la ță<rani> . . . (rupt) . . . bucate den târgu fără de bani, pre unii ca acia să-i pue pîr<călăbii> . . . (rupt) . . . de la domnia mea, să-și dea seama. Și *ispravnic însăși* (rupt) 1 zile, anul, 7203. »

1695

nr. 19

F. 14

« Bue<u>reștii

Dă domnia mea această poruncă a domniei méle, slugilor domnii méle> pîrcălăbilor de la ca s<ă> fie volnici cu această carte a domnii méle>, de s<ă> ție vama pîrcălăbii într-acestu târgu, în anul acesta. Și să ia vamă den toate bucatele, cine ce ar vinde, ver de la boiar, ver de la slujitor, ver de la căl<ă>raș, au de la dir<i>banțu, au scutelnici, au popă, au călugăr, au măcar ver ce féliu de om ar hi, de la toți să ia vama, dup<ă> obicéiu, din toate, cine ce ar vinde. Însă afar<ă> numai din tutun să nu ia vamă, pentru că vama tutunului s-au vîndut osebi. Iar dintr-altel<e> din toată să s<ă> ia vamă. Și pre care om îl va prinde ficlean, făcînd hoții și curvii, să-i pue la opreală și să-i globească, pre fieștecare după vina sa. Și să aib<ă> a judecaré pre tot omul din céle 12 sate carii sînt șupt această pîrcălăbie, ver cine ce fél de judecată ar avea, să le fac<ă> dreptate. Iar căpitanii și iuzbașii și alți oameni domnești să nu s<ă> amestece. Și datorii și sfăzi, cine cu cine ar avea, să-i pue la opreală, să plătească, cine cu ce ar hi dator. Așăjderea, să fie volnici pîrcălăbii să ia vamă și de la céle 12 sate dinprejurul târgului; măcar ce féliu de om ar vinde într-ascunsu, pre la casele lor și n-ar vinde la târgu, dup<ă> obicéiu, ci ar ascunde vama domnească, să le ia vama îndoită și să le fac<ă> și certare. Și céle 12 sate să aibă a face oborul târgului, iar carii vor sta împotriv<ă> și nu vor asculta de pîrcălăbi, unora ca acéloră să le fac<ă> certare și să-i pornească să facă oborul, făr<ă> de voia lor. Și să fie volnici pîrcălăbii să ție și 2 mortasip<i> de acolo, din târgu, să fie de treaba pîrcălăbii și nimeni treab<ă> cu dînșii să n-aibă. Și să aib<ă> voe

a ținéré o cârciumă acolo în târgu, iar căminarii să n-aib<ă> treabă cu acea cârcium<ă>, ci să fie scutită. Așijderea și voao căpitanilor, iuzbașilor și altor slugi ale domnii mēl<e> carii veți umbla cu olăcării, de caii neg<u>țătorilor ce vin la târgu și de caii pîrcălabilor să v<ă> ferii și nimeni să nu-i bîntuiască. Că cine le-ar face vreun val, tocmai cu capul va plăti. Altfel să nu fie. *Și ispravnic însăși spusa domniei mele.*

1695

Ghen<arie> 1 zile, anul, 7203.

A citit marele log<ofăt>. »

nr. 20

F. 14. v.

« Focșanii

*Dă domnia mea această poruncă a domnii mele, slugilor domnii mel<e> pîrcălabilor de la . . . ca s<ă> fie volnici cu această<ă> carte a domnii mēl<e>, de s<ă> aib<ă> a ținé vama dintr-acest târgu, în anul acesta. Și să ia vamă din toate bucatel<e>, cine ce va vind<e> în târgul acesta, veri de l<a> boiari, au de la slujitor<i>, au de la căl<ă>rași, au dorobanți, au scutelnic<i>, au popi, au călugăr<i>, au măcar veri ce feli de om ar hi, de la toți să ia vam<ă>, dup<ă> obicei, din toat<e>, cine ce va vind<e>. Înafară numai din tutun, să nu ia vam<ă>, pentru că vama tutunului s-au vindut osăbi. Iar dintr-altel<e>, din toat<e> să ia vam<ă>. Și pre care om l-ar prinde făcînd hoții și curvii, să-i pue la opreal<ă> și să-i globească, pe fieșcare, dup<ă> vina lui. Și să aib<ă> a judecaré pre tot omul din céle 12 sate, care sînt supt această<ă> pîrcăl<ă>bie, veri cine ce fel de jud<e>cat<ă> ar avea, să le facă dreptate. Iar căpitani, iuzbașii și alți oameni domniști, să nu s<ă> améstece. Și datorii și sfăzi, cine cu cene ar avea, să-i pue la opreal<ă> să plătească, cine cu ce ar hi datori. Așijderea, să hie volnici pîrcălabii să ia vam<ă> și din cé<e> 12 sate dinprejur târgului. Și măcar pre ce fel de om ar afla că vind<e> într-ascunsu, pre la casel<e> lor și n-ar vinde la târgu dup<ă> obicei, ci ar ascund<e> vama domnească, să le ia vama îndoit și să le fac<ă> și certar<e>. Și céle 12 sate să aib<ă> a face oborul târgului. Iar carii ar sta împotriv<ă> și nu ar asculta de pîrcălabi, unora ca acelora să le fac<ă> certare și să-i pornească să facă obor, făr<ă> d<e> voia lor. Și să hie volnici pîrcălabi<i> să ție și 2 mortasipi de acolo, din târgu, să hie de treaba pîrcăl<ă>bii. Și s<ă> aib<ă> voe a ținé o cârcium<ă> acol<o> în târgu, să hie de treab<a> pîrcăl<ă>bii¹. Și căm<ă>narii treab<> să nu aib<ă> cu acea cârcium<ă>, ci să fie scutit<ă>. Și cu mortasipii, nim<enea> treab<ă> cu dînși<i> să nu aib<ă>, fără cît numai să asculte pre pîrcălabi. Așijderea și voao căpitanilor, iuzbașilor și altor slugi ale domnii mēl<e>, carii veți umbla întru olăcării, de cai<i> neguț<ă>torilor ce ar veni în târgu și d<e> cai<i> pîrcălabilor, să vă ferii și nim<eni> să nu-i bîntuiască. Că veri cine le-ar face vreun val, tocma cu capul veți plăti. Altfel să nu fie. *Și ispravnic însăși spusa domnii mele.* Ghen<arie> 1 zile, anul 7203 ».*

1695

¹ Cuvîntul « pîrcăl<ă>bii » șters în text.

nr. 21

F. 15

« Odovoia

Dă domnia mea această poruncă a domniei mele, slugilor domnii mël<e> pîrcălabilor de la ca s<ă> hie volnici cu această carte a domnii mël<e>, de să aib<ă> a ține vama dintr-acest tîrgu, în anul acesta și să ia vamă din toate bucatel<e>, cine ce ar vinde în tîrgul acesta, veri de la boiari, au de la slujitor, au de la căl<ă>raș, au dorobanți, au scutelnic, au popă, au călugăr, au măcar veri ce fel de om ar hi, de la toți să ia vamă dup<ă> obicei, din toate, cine ce ar vind<e>. Însă afară numai din tutun să nu să ia vam<ă>, pentru că vama tutunului s-au vîndut osăbi. Iar dintr-alalte, din toate să ia vam<a>. Și pre care om l-ar prinde făcînd hoții și curvii, să-i pue la opreal<ă> și să-i globească pre fieștecare dup<ă> vina sa. Și să aib<ă> a judecaré pre tot omul din céle 12 sate care sint supt această pîrcăl<ă>bie, veri cine ce fel de judecată ar avea, să le facă dreptate. Iar căpitani<i>, iuzbașii și alți oameni domnești să nu-i amestece. Și datorii și sfăzi, cine cu cine ar avea, să-i pue la opreal<ă> și să plătească, cine cu ce ar fi datori. Așijderea, să fie volnici pîrcălabii să ia vam<ă>și di la céle<e> 12 sate dinprejur tîrgului; măcar ce fel de om ar vinde într-ascunsu, pre la casel<e> lor și n-ar vinde la tîrgu, după obicei, ci ar ascunde vama domnească, să le ia vama îndoită și să le facă și certare. Și céle<e> 12 sate să aib<ă> a face oborul tîrgului. Iar carii ar sta împotriv<ă> și nu ar asculta de pîrcălabi, unora ca acelora să le facă certare și să-i pornească să facă obor, făr<ă> de voia lor. Și să fie volnici pîrcălabii să să ție și 2 mortasipi de acolo, din tîrgu, să fie de treab<a> pîrcălabii. Și să aibă voe a ține o circiumă acolea, în tîrgu, iar cămănarii să nu aib<ă> treab<ă> cu acea circiumă<ă>, ci să fie scutită. Și cu mortasipi<i> din tîrg, nim<enea> treab<ă> cu dînșii să n-aib<ă>, cît numai să asculte pe pîrcălabi. Așijderea și voao căpitanilor, iuzbașilor și altor slugi ale domnii mël<e> carii veți umbla în ol<ă>cării, de caii neguțătorilor ce ar veni în tîrgu și de caii pîrcălabilor să vă feriți și nim<eni> să nu-i bîntuiască. Că cine le-ar da vreun val, tocma cu capul va plăti. Altfel să nu fie. Și ispravnic însăși spusă domniei mele.

1695

Ghen<arie> 1 zile, anul, 7203.

A citit marele log<ofăt>».

nr. 22

F. 15. v.

« Caracalul

Dă domnia mea această poruncă a domniei mele, slugilor domnii méle..... pîrcălabilor de la..... ca s<ă> fie volnici cu această carte a domnii mël<e> de s<ă> aibă a ține vama dintr-acest tîrgu și să ia vamă din toate bucatele, cine ce ar vinde, în tîrgul acesta, ver de la boiar, au slujitor, au de la dăr<ă>banțu, au scutelnici, au popă, au călugăr, au

măcar ce fél de om ar hi — de l<a> toți să ia vamă, dup<ă> obicéiu, din toate, cine ce ar vinde. Însă afar<ă> numai din tutun să nu ia vamă, pentru că vama tutunului s-au vîndut osebi...¹»

nr. 23

F. 16

« Carte de gîrdurărie din Slam Rimnic și din Buzău »

Dă domnia mea această poruncă a domniei mele, gîrdurarilor, ca să fie volnici cu această<ă> carte a domnii mël<e> să umble să caute slujba gîrdurăritului, dupre în dealul cu viul<e> să nu să fac<ă> niscare stricăciuni, să-și față fiștecarile gardurile. Iar unde ar găsi niscare vracniți sau pîrleazuri deșchise, să aibă a luare di vracniț<ă> cîte bani 300 și di pîrlează cîte bani 50. Și di vite ce ar găsi pren vii făcînd stricăciuni, să ia di bivol cîte bani 40 și di vite, di bou, di cal, di vacă, cîte bani 40 și di rîm<ă>tor cîte bani 20. Și di groapa cu boștinile să aibă a luare cîte tl. I, dup<ă> cum iaste obicéiul și mai dinnainte vrême. Așjderea, să aibă a păzi de hoți<i>, de curvii și de alte gilcevi și sfăzi. Și cine ar merge la dînșii, să-i judece. Și pre care l-ar găsi în vină să-i fac<ă> certare și zap, dup<ă> vina lor. Iar pre care l-ar găsi în vină mai mare, să-i bagi în butuci și să-i trimiți la dumnealui². Derept aceaia, vă poruncescu domnia mea și voao căpitanilor și pîrcălabilor, de vrême ce veți vedea această carte a domnii mël<e>, iar voi toți să aveți a v<ă> ferire de dînșii, nimeni în slujba lor să nu s<ă> amestice, ci să-și caute slujba lor, pe cum să cade, dup<ă> obicéiu. Și de către nimeni opreal<ă> să n-aib<ă>. Că așa iaste porunca domnii mele. Și ispravnic însăși spusa domniei mele.

1694

Ghen<arie> 5 zile, anul, 7202.

A citit marele log<ofăt>».

nr. 24

F. 16. v.

« Carte de gîrdurărie din județul Saac »

Dă domnia mea această poruncă a domniei mele, slugilor domnii mël<e> gîrdurarilor, ca să fie volnici cu această carte a domnii mël<e>, de să caté și să ție slujba gîrdurăritului într-acest județ, prin toate dealuril<e>, au boerești, au călug<ă>rești, pre unde sînt vii și să-și pue scaune și să caute de garduri pre unde vor fi stricate³, să apuce să-și facă garduril<e> făr<ă> de voia lor. Iar nefăcînd, să-i prade, dup<ă> obicéiu. Și să caute de pîrleazuri unde vor fi neastupate, să l<e> ia de pîrleaz cîte bani 52 și de vracniț<ă> dășchisă să ia cîte bani 300. Și de vite ce vor face stricăciun<i> pe dealur<i>, să ia de bivol cîte bani 50 și de cal cîte bani 50 și

¹ Restul cărții de vamă nu mai este completat.

² Așa în text.

³ Adăugat ulterior, deasupra rîndului. Altă cerneală.

de vacă, de bou, de rîm<ă>tor *cîte* bani 50. Și de groapă de racău *cîte* bani 133, măcar cine ar avea în deal groapă. Și să caute și de alte stricăciun<i> ce vor fi în deal, de hoții, de sfadă, de curvii și de alte gălcev<i>, să judece. Și care vor fi de vină, să-i globească precum le vor fi vina. Și cine vor avea datorii, acolo, pre dealur<i>, să aibă a le scoate gârdurarii cu socoteal<ă>, ce vor fi datorii drépte, ver la ce om ar fi. Și să dea gârdurărîtul fieștecare om, afară din cei 12 boiar<i> mar<i>, ver neguț<ă>tor, or sutaș, or optaș, or boiar mazîl, or căl<ă>raș, or ce fel de om ar fi, să aibă a-și daré, dup<ă> obicéiu, precum au fost și mai nainte vréme. Și să caute și dă pimnițe sparte și dă grop<i> sparte ce vor fi pre dealur<i> și de alte furțișagur<i> ori ce să vor face, de acum pre dealuri, au boerești, au călug<ă>rești, tot să fie volnice slugile domnii mël<e> ce scrie mai sus, să caute, să judece pre tot omul, ca să-și plătească cineși paguba. Și pripasur<i> ce s-ar afla pre dealur<i> și prin prejurul dealurilor, să aibă a l<e> luaré. Iar al<e> cui vor fi, să-și dea colacul dup<ă> obicéi și să-și ia bucatele. Iar pă la cin<e> vor fi pripasur<i> și le vor ascunde, să fie volnici să l<e> ia făr<ă> de voia lor. Și să aibă a căutaré și pentru piinil<e> ce sînt pre lîngă dealur<i>, de vite care vor strica, să l<e> plătească paguba. Și de cătră nimen<i> opreală să n-aibă. Și de l<a> bufil<e> care să vor vinde în dealur<i>, să ia de butie *cîte* vad<re> 1. Așăjderea, poruncescu domniia mea tuturor căpitanilor *din* Buzău și dăn Rîmnic și oamenilor piscupești și pîrcălabilor de prin sate boerești, călugărești și altor slugi al<e> domnii mël<e>, voi toți să v<ă> fereți de slujba gârdurării și nimenea să nu s<ă> amestece în slujba lor, că unii ca aceia vor petrece mare certare de cătră domniia mea. Și *ispravnic însăși spusa domniei mele*.

1701

Ghen<arie> 1 zile, anul, 7209 ».

nr. 25

F. 17

« Carte de dijmărituri ce s-au vîndut la Tîrgoviște la anul 7204, iul<ie> 20 zile

*Din mila lui Dumnezeu, Io Constantin voevod, domnul Țării Romînești, dă domniia mea această poruncă a domniei mele, slugilor domnii mele anume dijmarii din județul..... ca s<ă> fie volnici să scrie dijmăritul la tot omul dintr-acest județ. Și să ia dijmărit de la toți, veri fie slujitori, veri pop<i>, veri căl<ă>rași, veri dăr<ă>banți, au martolog, au scutélnic, au birnic, au măcar veri ce om va fi, de la toți să ia dijmărit, afar<ă> din boiarii mazili, boiarii aleși și măn<ă>stirile cele mari, sutașii și log<o>feții de divan, neguț<ă>torii și jup<i>nésele sărace și căm<ă>rășai, care va fi numel<e> lui sângur, să dea la haraci ug<hi> 8 și slujitorii care va fi un num<e> sângur la ug<hi> 10 și ertații cu cărți iscălite. Iar alafți, să dea tot omul dijmărit. Și slujitorii care vor fi cu birul lor, mai jos de ug<hi> 10, încă să dea. Și să aibă a le luaré de litră *cîte* bani 13 și poclonul, de num<e> de slujitori, *cîte* bani 12 și de birnic, *cîte* bani 30, dup<ă> obicéiu. Așijderea, să aibă a luaré dijmărit și de la turcii cei ce nu vor fi avînd cărțil<e> domnii mël<e> de ruptoare, să dea la haraci. Și cei ce vor fi avînd cărțile domnii mël<e>, încă ce le va fi scriind în carte să-și*

scutească. Iar pre cît vor mai prisosi, de la unii ca aceia să aibă a le luaré dijmărit, de litră *cîte* bani 8. Iar carii din slujitori, au din birnici, i-ar găsi cu bucate ascunse, să aibă a le luaré dijmăritul indoit. Și mîna de slujitori *cîte* bani 300, și de birnic *cîte* bani 66, dup<ă> obicéiu. Și veri unde să vor afla niscai bucate dajnice ascunse în bucatel<e> celor ce nu dau, de la unii ca aceia încă să aibă a le luaré dijmărit. Și într-allt chip să nu fie, că așa iaste porunca domnii méle. *Și ispravnic însăși spusă domniei mele*¹.

nr. 26

F. 17. v.
1715

« Carte de dijmărit de la anul 7223, iul<ie> 22 zile

Din mila lui Dumnezeu, Io Ștefan voevod și domn, dă domnia mea această poruncă a domniei mele, slugilor domnii méle, dijmarilor din județul ca să fie volnici cu această carte a domnii méle, să ia dijmărit de la tot omul dintr-acest județ, veri să fie sluj<tor>, veri popă, veri călăraș, veri dărăbanțu, au martologi, au scutélnic, au birnic, au măcar veri ce om va fi, de la toți să ia dijmărit, afar<ă> den boiarii mazli, și boiarii aleși, și măn<ă>stirile céle mari, și neg<u>țători, și sutăși, și logofeți de divan și căm<ă>rașăi, care va fi numele lui sîngur, dă dă la haraci ug<hi> 8; și slujitori care va fi numel<e> lui sîngur, la ug<hi> 4 și jupîneșele sărace și ertați cu cărți iscălit<e> și căpeteniile de slujitor<i>. Iar alaltți, să dea tot omul dijmărit. Și să aib<ă> a le luaré de litră *cîte* bani 13 și poclon de num<e> de slujitor *cîte* bani 12 și de birnic *cîte* bani 30, dup<ă> obicéiu. Însă să lipsească obicéiurile céle réle care au fost mai nainte, să nu s<ă> jăfuiască nimen<i>, nici să s<ă> prade făr<ă> de direptate. Că domniia vinde slujbele iar nu zulumurile. Ci pre carele îl va găsi cu bucate ascunse, de față să-i ia dijmăritul indoit. Și de mîna de slujitor *cîte* bani 300 și de birnic bani 66, dup<ă> obicéiu. Iar alte jafuri, colace și treapede să lipsească. Iar pă carii nu i-ar găsi cu bucate ascunse de față, ce ar bănui că le-au ascunsu, aceluia să-i dea lege, să jure ca să s<ă> îndireptéze, iar să nu căzneasă cu bătăi. Și de la omul sărac ce va avea numai o litră au doo și d<e> sărăcie va fi ascunsu, aceluia să-i ia dijmăritul drept. Și de la care om va fi avînd o litră au măcar și doo, să-și plătească numai litrele, iar poclon, sau dé pui de găină, sau de ocoa de vin, sau de orz, să nu-i ia nimic. Așij<dere> și purcei cei mici carii vor fi de o lună să nu ia nimic, iar carii vor fi de doao luni au de trei luni, să fac<ă> 2 unul. Și de la cei cu bucate mai multe să ia de vin numai de nume, oc<a> 1. Iar unde nu va fi vin, să ia bani, de oc<a> bani 5. Iar de pui de găină sau de orz să nu ia bani, numai cu ce vor avea sărăcii să-i grijască de mîncare. Iar care dijmari să vor tinde mai mult a face den cît iaste porunca, zulumuri săracilor, bine să știe că mare pediapsă i s<ă> va face, au boiari să fie, au slugi. Așij<derea>, să aib<ă> a luaré dijmărit și de la turcii ce nu vor fi avînd cărțile dom<nești> de rumtoare, să de la haraci. Și cei ce vor fi avînd cărțile domnii méle, încă ce le va fi scriind în carte, să-și scutească, iar pe cît vor mai prisos<i>, de la unii ca aceia să aib<ă> a le luaré dijmărit,

¹ Întregul text barat cu două linii.

de litră *cîte* bani 8. Că așa iaste porunca domnii *mél<e>*. *Și ispravnic însăși spusă domniei mele.*

A citit marele log<ofăt>».

nr. 27

F. 18
1697

« Carte de oerit ce s-au vindut la Tîrgoviște la anul 7206 noembrie 16 zile

*Din mila lui Dumnezeu, Io Constantin voevod și domn al Țării Românești, dă domnia mea această poruncă a domniei mele, slugilor domnii *mél<e>* oiarii din județul..... ca s<ă> fie volnici cu această carte a domnii mele, să umble să scrie oeritul într-acest județ, la tot omul, cîți vor avea oi și să aibă a luare oeritul de la toți, duple cum iaste obiceiul. Afar<ă> din boiarii cei mari și boiarii mazil<i> și sutașii și măn<ă>stirile cěl<e> mari și jup<ă>nésele sârace și ertații cu cărți iscălite, slujitorii care ajunge un nume singur la ug<hi> 4 și căm<ă>rășăii carii dau la haraci, de nume, ug<hi> 8 și neguț<ă>torii bucureșteni și brăileni și log<o>feții de divan și căpeteniile de slujitori. Iar afar<ă> dintr-acestea, să aibă a luare oerit de la tot omul, însă de la slujitori, de oae, *cîte* bani 14 și de la birnici, *cîte* bani 15 și de la bărseni, de oae, *cîte* bani 10 și de la oile turcești și sirbești ce sînt pre locul țării, afar<ă> din cei ce au cărți să nu dea. Și cît vor avea mai mult din cît le va fi scriind în cărți, să ia, de oae, *cîte* bani 8. Și poclonul să ia de la slujitori *cîte* bani 12 și de la birnici, *cîte* bani 30. Iar carii dintr-acestea nu-și vor spune toate bucatel<e> la slugil<e> domnii *mél<e>* oiarii, și-i vor afla ficlăni, ascunzîndu-și bucatel<e>, să aibă a le luare oeritul îndoit. Și mîna de slujitori *cîte* bani 300, iar de la birnici *cîte* bani 60, dup<ă> cum au fost obiceiul și mai denainte. Iar și slugil<e> domnii *mél<e>* oiari ce scriu mai sus, afar<ă> din ce scrie în carte<a> domnii *mél<e>*, mai mult să nu s<ă> tinză a face sâracilor altă supărare, că ver care oiari va lua mai mult din cît scrie mai sus, să știe că pe oiariul acela voi trimite domnia mea de-l va spînzura acolo în județ. Și într-alt chip nu va fi, că așa iaste porunca domnii *mél<e>*. *Și ispravnic însăși spusă domniei mele.**

A citit marele log<ofăt>».

nr. 28

F. 18. v.

« Cartea lui marele cioh<odar> ce ia cioh<o>dăritul de l<a> toți cizmarii ești să allă în toate tîrguril<e> și în toate satel<e>

*Dă domnia mea această poruncă a domniei mele, boiariului domnii mele, Alixandru mare cioh<odar>, ca s<ă> fie volnic cu această carte a domnii mele să umble în orașul domnii mele, în București și pe la țară, să caute în toată țara dom<nii mele> și în toate tîrgurile, la Cîmpulungu, la Pitești, la Tîrgoviște, la Fil<i>pești, la Ploești, la Urlați, la Buzău, la Rîmnic, la Focșani și pen toate satele, să aibă a lua cioh<o>dăritul, de cizmarii *cîte* tl. 1, după obiceiul, veri ce fel dă om ar fi, au slugă boerească,*

au călugărească, au țigan, afară din slujitori de București. Iar din alți omeni, de la toți să ia cioh<o>dăritul, după obicei, după cum scrie mai sus. Iar caré dintr-acești ar sta împotrivă, de n-ar vria să-și dea cioh<o>dăritul, pentru unii ca aceia am dat domniia mia voe să-i apuce cu strînsoare, să-și dea cioh<o>dăritul, făr<ă> de voia lor și să-i aducă și pă dînșii aicea, să dea sema pentru ce să pun împotriv<ă>. Pentru aceia, poruncescu domniia mia și dumnevoastră căp<i>tanilor dă păn tîrguri și voao pîrcălabilor du pren sate, voi încă să căutați viind sluga boiariului ce scrie mai sus, să spuneți toți cizmarii cîți vor fi în ținutul vostru ca să-și dea cioh<o>dăritul, că veri care din voi nu i-ar spune, ce ar ascunde, unii ca aceia bine să știe că pă urmă aflindu-se, vor plăti cioh<odăritul> dă la casel<e> lor și vor petrece mare nevoe. Într-alt chip nici nu va fi, că așe este porunca domnii méle ».

1722

Fără dată ¹

nr. 29

F. 19

« Cartea de seam<a> cea mare pre județ<e>, la birnici

Am scris domniia mea voao tuturor satelor din județul.....
cătră aceast<ă> vă fac domniia mea în știre că viind vrême<a> semii cei mari, s-au scos seam<a> dup<ă> obicéiu, la toată țara și la toate bréslele. De care am socotit domniia mea împreun<ă> cu toți boiarii domnii méle, de s-au scos la birnici seam<a> pre siliști ca și într-alti timp, ca pentru să nu s<ă> mai răsipească sáracii cu scrisoarea ² puindu-s<ă> pre fieștecare județ dup<ă> putére. Și s-au pus și la acel județ să s<ă> imbrace ug<hi>..... Și am rînduit domniia mea la acel județ pre boiarinul domnii mél<e>.....
..... ispravnic, ca s<ă> cisluiască și să strîngă banii. De care lucru, în vrême ce veți vedea această carte a domnii méle, iar voi numai decît să căutați să mérgeți oameni de pren toate satele, să v<ă> stringeți la boiar<u> domnii mél<e> ce scrie mai sus, ca să v<ă> fac<ă> cislă direaptă, să nu s<ă> plîngă nimin<i> cum că unii s-au încărcat preste putință iar alții s-au pus pre ușor, că domniia mea așa am poruncit boiarinului domnii méle, ca s<ă> nu fac<ă> fățarie sau voi veghiiat<ă>, ce s<ă> fac<ă> cislă direapt<ă>, ca să dea cu toții, să nu s<ă> scutească nimeni ³. Și după ce s<ă> va face cislă, să cautați să v<ă> dați banii fietecare sat, pre cît se va așeza la cislă, la boiarinul domnii méle ce iaste mai sus zis, ca să-i tremiț<ă> aice la vistieria domnii mél<e> cît mai curînd și făr<ă> de zăbav<ă>, să s<ă> dea unde sînt trebil<e> și poruncil<e> împărătești. Și bani să vă dați cu zăciual<ă>.

Astfel am scris domniia mea.

« Nu s-au scris »

1697

Dech<embrie> 1 zile, anul, 7206 ».

¹ În ms. 5389 poartă data « mart<ie> 1 zile, anul, 7230 ».

² De la cuvîntul « ca » și pînă la « scrisoarea », șters în text.

³ « ca să dea cu toții să nu s<ă> scutească nimeni » — adăugate peste text.

nr. 30

F. 19. v.

« Cartea de seam<a> cea mare la slujitori »

Nu s-au scris

« Am scris domnia mea slugi<i> domnii mël<e>..... căpit<an> de sluji<tori>..... din județul..... și voao tuturor slujitorilor. Cătră aceasta v<ă> facu domnia mea în știre că viindu vrém<ea> semii cei mare, s-au scos și seam<a> pre toat<ă> țara și pre toate brésele ca și într-alți timpi. Și pentru voi slujitorii încă s-au socotit, ca s<ă> nu fiți amestecați cu țara, ce s-au pus la voi osebi, ca s<ă> dați un ban și jum<ă>tate, care face la căpităniia voastră ug<hi>..... De care lucru, în vréme ce veți vedea aceast<ă> carte a domnii mël<e>, iar voi numai decît să căutați să vă strîngeți banii cu zeciual<a> lor, să-i dați la boiariul domnii mël<e>..... care iaste semaș la acel județ, să-i aducă aice la vistieria domnii mël<e> făr<ă> de zăbav<ă>, să s<ă> dea unde sînt trebile și poruncile împărății. Astfel am scris domnia mea.

1697

Dech<embrie> 1 zile, anul, 7206. »

nr. 31

F. 20

« Carte de seam<a> cea mare de satel<e> eu rumtoar<e> cele noao »

Nu s-au scris.

Am scris domnia mea voao satelor carii sînteți cu rumtoare noao din județul..... cătră aceast<a> vă fac domnia mea în știre, că viindu vrémea semii cei mari, s-au scos seama la toată țar<a> și la toate brésele și s-au scos și la voi, să v<ă> dați rumtoarea voastră, carii sînteți legați la vistieria domnii méle, de dați la seam<a> cea mare..... Derept acéia, în vréme ce veți vedea aceast<ă> carte a domnii méle, iar voi numai decît să căutați să v<ă> dați fieștecare sat toți banii deplin, precum scrie în foaia pecetluită la mina boiarenului domnii mël<e>..... care iaste semaș la acel județ, ca să-i trimiț<ă> aici, la vistieria domnii méle, cît mai curînd și făr<ă> de zăbav<ă>. Și banii să-i dați cu zăciual<ă>, cum se dau banii de seam<ă>. Astfel am scris domnia mea.

1697

Dech<embrie> 1 zile, anul, 7206. »

nr. 32

F. 20. v.

« Săr<ă>ria din județul Buz<ău> și din Rîmnice »

Din mila lui Dumnezeu, Io Constantin voevod și domn, dă domnia mea această poruncă a domniei mele, credincios boiariul domnii mël<e>....., care au cumpărat sărăriia din județul Rîmnice și Buz<ău>, ca s<ă> fie volnici oamenii lui, cu această carte a domnii mël<e>, de să aibă a luare sărăriia de la tot omul, cîți să află lăcuitori într-acestu județ, care iau și mănîncă sare din munte, veri ce feli de omu ar fi, au

neguț<ă>toriu, au sutaș, au slujitor, au oameni de țar<ă>, au striini, au fie țaran sau măcar veri ce felii de om s-ar afla într-acestu județ. De la toți să aibă a luare sărăritul, însă de pat cîte bani 44, dup<ă> obicéiu, precum au luat și mai [în] înainte vréme. Și de cătră niminea opreal<ă> să n-aibă, naintea poruncii domnii mel<e>. *Și ispravnic însăși spusă domniei mele.*

1697

« Nu s-au scris »

Dich<embrie> 5 zile, anul 7206 ».

A citit marele log<ofăt> ».

nr. 33

F. 21

« Carte de căminăritu

*Dă domnia mea această poruncă a domniei mele, slugilor domnii mel<e>..... ca să fie volnici cu această carte a domnii mel<e>, de să aib<e> a ținéré căm<ă>năritul de la orașul d<omnii mel<e>, de la București. Și să ia căm<ă>năritul de la totu omul, numai cei 12 boiari mari să aib<ă> a-și scuti cîte o pimăniț<ă> și mănăstirile cele mari. Iar de la alții, de la totu omul să ia cămănăritul, dup<ă> obicéiu, veri de la boiari mazili, veri de la sutași, veri de la căpitani, veri de la iuzbași, veri de la căl<ă>rași, veri de la dărăbanți, veri de la căm<ă>rășei, veri de la slujitori, veri de la săiméni, veri de la cazaci, veri de la lef<e>gii, veri de la călugări, veri de la popi, veri de la diiaconi, veri de la turc, veri de la Țigan sau măcar ce féliu de om va vinde vin într-acest țirgu, să fie volnic, cu această<ă> carte a domnii mel<e>, să-și ia căm<ă>năritul, după obicéiu. Numai căm<ă>nariul să aib<ă> a căutaré și a-i luare seama circiumarilor, să pue ocale drépte. Iar pre carii dintru dînșii, circiumari, i-ar prinde cu ocale mai mici, pre unii ca aceia să fi<e> volnic cămănariul să globească cu bani 300. Într-alt chip nu va fi, că așa iaste porunca domnii mel<e>. *Și ispravnic însăși spusă domniei mele.**

1695

Ghen<arie> 1 zile, anul, 7203.

A citit marele log<ofăt> ».

nr. 34

F. 21. v.

« Carte de oluehac

Dă domnia mea această poruncă a domniei mele, slugilor domnii mel<e>, erbarilor anum<e>..... ca s<ă> fie volnici cu aceasta carte a domnii mel<e>, dă să umble în toat<ă> țara domnii mel<e> să caute slujba oluchacului, dupre la tot omul care fac niguț<ă>torii, dă cumpăr<ă> vită dupre pămîntul țărăi, aici, dup<ă> cum iaste obicéiu. Să aibă a daré tot omul tocma și boiarii cei mari și ertați cu cărți și făr<ă> de cărți, să aibă a da oluchac, precum au dat și pîn<ă> acum. Numai dă vor fi niscare oi împărătești cu firman și le voi face și cartea domnii mel<e> iscălit<ă>, să aibă pace precum va scrie cartea domnii mel<e>. Și pre care voi vrea domniia mea să-l ertu și le voi face pecetluit<a> domnii mel<e>.

să le ție în seam<ă>. Iar alții să dea toți, însă dă cal, dă bou, dă bivol, *cîte* bani 24 și oae, dă capră, dă răm<ă>tor, *cîte* bani 8, precum iaste obicéiul; măcar fie șazător, au călător cu vitel<e> lui, tot omul să aib<ă> a daré oluchac, au fie boiar mar<e>, au slujitor, au neguț<ă>tor, au turcu, au tatar cu vite de suhat, au odăiași carii vor fi cu odăile dup<ă> margine, pre cît<e> vite le va scrie în cartea domnii mél<e> să l<e> ție cu seam<ă>, au sutaș, au oroșan, au mănăstire, care vor fi avînd vite de neguț<ă>torie, au măcar ver de fel dă om ar fi. Așijderea și cine ar stringe vit<e> aici în țar<a> domnii mél<e> și să o¹ vînză pre tîrguri și pren dealur<i> și cine va aduce vite dupre-ntr-alte părți și a le ținé¹ aici la suhat și acia să-și dea erbăritul. Iar nimenea să n-ai<bă> voe a tréce fiin<d> neplătít dă oluchac. Așijderea, poruncescu domniia m<ea> și voao căp<i>tanilor și călărășilor și voao vameșilor și schilérilor și voao plăișălor și martalôgilor care sînteți..... ».

Fără dată.

nr. 35

F. 22

« Cartea luminărar<i>lor de la anul 7206² »

*Din mila lui Dumnezeu, Io Constantin voevod și domn al Țării Românești dă domnia mea această poruncă a domniei mele, slugii domnii mél<e> anume lui Hagi Vasilie³ luminariul de aici, den Buc<u>rești și den Tîrgoviște, ca s<ă> fie volnic cu această carte a domnii mél<e>, de să aib<ă> a ținéré luminăriia domnească den Buc<u>rești și den Tîrgoviște. Și s<ă> oprească pre toți măcelarii den Buc<u>rești și den Tîrgoviște, au fie dor<o>banțu, au lefegiu, au scut<elnic>, au slujitor, au măcelar, au slugér, au ovreúu, au măcar ver ce fél de om ar hi, tot să fie volnic cu această carte a domnii mél<e>, a-i opri să nu vînză săul într-alt<ă> parte, nici nimini să nu fie volnic a cumpăra seu, fără numai luminărari<i> domnești. Și să-l plătească săul, ocaoa *cîte* bani 8. Iar pe cine i-ar prinde vînzînd într-alt<ă> part<e>, să aib<ă> voe sluga domnii mél<e> ce scrie mai sus, a-i globiré și a-i prăda cum au fost obicéiul și mai denainte vréme. Și nimin<i> să n-aib<ă> voe a vinde luminări nici aici, în Buc<u>rești, nici în Tîrgoviște, făr<ă> știrea lumănarilor domnești. Așijderea, să fie în pace și 10 argați luminărari carii sînt de lucreaz<ă> la lum<i>năriia domnească, de bir slujitorescu, de bir mărunt de țară, de miere cu cear<ă>, de găleat<ă> cu fin, de car de oaste, de fum, de zah<a>reale, de sursat, de birul lef<i>lor și al oștii și al vacilor și al oilor, de poclon han<u>lui și al steag<u>lui și de dăjdil<e> și orînduel<e>le ce să vor pune în tîrgu pe neg<u>țător<i> și pe mah<a>lale, de seama a doao și a treia, de podvoade, de mertice, de conace, de cai de olac și de alte dăjdii și mîncături, cite vor fi peste an, de niciunul, nimic val sau bîntuială să n-aibă, făr<ă> cît numai să aib<ă>*

¹ Așa în text.

² Titlul scris cu cerneală roșie.

³ Cuvintele « lui Hagi Vasilie », adaoșe ulterior, cu altă cerneală.

a-și daré rumtoarea lor la vrém<ea> haraciului ug<hi> 60 și la seam<a> cea mare ug<hi> 60. Iar de altele, de toate să aib<ă> bun<ă> pace, cum scrie mai sus. Că cine le va face vreun val mai mult peste ruptoar<ea> aceasta, unii ca aceia rea scîrbă vor petréce de cătră domniia m<ea>. *Și ispravnic însăși spusa domniei mele.*

1698

Marte 21 zile, anul, 7206.

A citit marele log<ofăt>».

nr. 36

F. 23 «Cartea preoților de la biserică domnească den Buc<u>rești pentru banii de mir ce li s<ă> dă pre an¹

Din mila lui Dumnezeu, Io Constantin Băsărab Voevod și domn al Țării Ungrovlahiei, dă domnia mea această poruncă a domniei mele, părintelui popei Fotii Cliseariul împreună cu alții preoți și diaconi și grăm<ă>tici carei sintu clirosul² sfintei biserică de la scaunul domniei mēl<e>, den București, ca să le fie lor milă de la domnia mea pre an, să aibă a luare den vama tîrgului Buc<u>reștilor tl. o sută. Însă acești bani să aib<ă> a luare preoții jumătate la sfîntul Georgie, adec<ă> tl. 50 și la sfîntul Dimitrie iar pre jumătate, tl. 50. Pentru căci avînd preoții aceștea obicéiu la toat<e> zilel<e> mari și la praznice cînd miruia, dă li s<ă> da bani de la domniia mea și de la boiari și și de la alți creștini, iar acum, domnia mea am socotit denpreună cu sfînșia sa părintel<e> nostru Kir Theodosie mitropolitul țării și cu toți cinstiți boiarii cei mari ai divanului domniei mēl<e> și pentru ca să fie și preoților mai de folos și pentru cinstea biserică de am rădicat acestu obicéiu ce au fostu și le-au făcut domni mea această milă ca s<ă> aibă a luare preoții această sumă de bani în toți anii, precum iaste mai sus zis. Iar acestu obicéiu vechiu ce au fostu mai denainte să nu mai fie, numai să aib<ă> a mirui preoții la praznicil<e> cēl<e> ce arată tipicul. Iar alți bani preste an, pentru mir, să nu li s<ă> mai dea. Și după socoteala aceasta ce am făcut domnia mea cu tot sfatul, dat-am și această carte a domniei mele la mîna preoților de la această sf<î>ntă biserică ca, de acum înainte, să aibă a-și luare această milă ce le-am făcut domnia mea dup<ă> cum mai sus s-au scris. Dereptu acéia, poruncescu domniia mea și voao pîrcălabilor de tîrgu carii veți fi pre ani pre vama tîrgului, de aici din București deca viți vedea această carte a domniei mēl<e>, iar voi să aveți a daré preoților den anu în anu, această sumă de bani, la vréme, deplin, cum scrie mai sus. Într-altu chip, să nu fie. Și am întărit cartea aceasta cu tot sfatul și cu toți boiarii divanului domni<i> mēl<e>: și domnul³ Cornea Brăiloul mare ban, și domnul Stroe Leurdeanul mare vor<nic>, și domnul Diicul Rudeanul mare log<ofăt>, și domnul Mihai Cantacuzenu mare spat<ar>, și domnul Șerban mare vist<ier>, Vergo mare cluce<r>, și domnul Dumitrache Caramalăul mare post<elnic>, și domnul Scarlat mare

F. 23. v.

¹ Titlul scris cu cerneală roșie.² Clerul.³ «pan» în text.

păh<arnic>, și domnul Radul Izvoranul mare stol<nic>, și domnul Radul Goleșcu mare comis, și domnul Iorga mare sluj<er>, și domnul Costandin mare pit<ar> și ispravnic Ștefan Cantacozeno mare log<ofăt>. Și s-au scris cartea aceasta în orașul scaunului domnii mël<e> în Buc<u>rești, întru al zécelea anu den domniia domnii mël<e>, de Isar log<o>fețălul din Bucu-rești. De la Adam pîna acum numărul anilor 7206, april 23 zile, iar de la nașterea domnului nostru Is<us> Hristos 1698.

1698

A citit marele log<ofăt> ».

nr. 37

F. 24

«Cartea tuturor preoților eiși să află în eparhia episcopului dă la Buzău¹

Dă domnia mea această poruncă a domniei mele, tuturor preoților și dăiaconilor carii sînt în eparhia părintelui episcu<pu>lui dă la Buzău den trei județe, dăn Săcuiani, den Buzău și den Slam Rîmnic. Pentru că au venit preoții aceștea înaintea domnii mël<e> în divan, de s-au jăluit pentru rîndu dăjdilor, că viindu-le adése, foarte le paas<ă> și le iast<e> cu nevoe. Și pohtind ei ca să le fac domniia mea ruptoare pre an, domnia mea însă am soc<o>tit împreună cu toți boiarii domnii mël<e>, ca s<ă> nu fie supărați în toată vrémea cu dăjdi, în rînd cu țara. Și le-am făcut domniia mea rumtoare dă bir, ca să aib<ă> a daré toți preoții și dăiaconii dentr-ăcêste trei județe ce sînt în eparhia episcopuții dă la Buzău, pre an cîte ug<hi> 2000. Însă acești bani să aibă a-i daare într-un an dă 4 ori, la seam<a> cea mare ug<hi> 500 și la haraci iar ug<hi> 500 și la seama a doao ug<hi> 500 și toamna încă să aibă a daare ug<hi> 500, care să fac pest<e> tot, ug<hi> 2000. Iar dă alte dăjdii și orînduiale, cîte ar mai eși dă la vistieria domnii mël<e> preste an în țară, pre siliști și pre oraș<e>, dă toate dă acélea, nici un val și nici o bîntuial<ă> să n-aib<ă> ei cu cas<e>le lor și cu feciorii lor ce vor avea nedăspărțiți den casă și cu bucatele lor; nici să s<ă> tragă bucatele lor pentru dăjdile altora, ce ar fi pre siliști și pre țîrguri, făr<ă> decît numai să aibă a-și daré ruptoarea lor, cum iast<e> mai sus zisă. Iar pentru oeritul, dijmăritul, vinericiul, după obicéiu, să-și plătească cu bani, pre ce le-ar face. Și vinericéii carii vor hi, să n-aibă voe a le luare buți cu vin pentru vinericiu, ci numai bani, nici să dea chiria buților céle dă vinerici și poclonul, dă nume, cîte bani 12, mai mult nu. Pentru că m-am m<i>l<o>stivit domniia mea, dă le-am făcut domniia mea această rumtoare și așăzămînt să hie stă<tă>toare. Și i-am ertat dă dăjdii mărunte, ce le era asupra lor, ca să aib<ă> răsufle<e>, să poată fi de paza sfîntelor bisérici, cu slujbă, ca să pomenească pre domniia mea și pre toți creștinii. Iar altă bîntuial<ă> mai mult den cît le-am făcut domniia mea rumtoare să n-aib<ă>, nici dă unile cîte ar eși preste an în țara domnii mël<e>. Drept acéia, poruncescu domniia mea dumneavoastră boiarii carii veți fi trimiși într-această parte de loc, ori cu ce orînduial<ă> dă dăjdi, cislași și strîngători dă bani, întru nici unile pre acești preoți și dăiaconi

F. 24. v.

¹ Titlul scris cu cerneală roșie.

și preotese sărace care au rămas cu copii dă-și trag birul preotescu, să nu-i învăluți, nici să-i amestecați la nici o daajde, ci foarte bună pace să le dați. Așijderea, poruncescu domnia mea și voao tuturor slugilor domnii mēl<e>, ori slugi domnești, au boarești, ori cari, cu ce slujbă și orînduia<lă> veți umbla pre acolo, daca veți vedea această carte a domnii mēl<e>, iar voi toți să aveți a vă feri dă acești preoți, de cas<e>le și de bucatele lor și dă feci<o>rii lor, niminilea, dă nimic să nu-i bîntuiască, afar<ă> den ruptoarea lor ce le iaste. Că ori carii s-ar ispiti a le face vre un val, peste porunca domnii mēl<e>, unii ca aceiia bine să știe că vor petrecē dă cătră domnia mea rea scîrbă și mare certare. Și am întărit aceasta cu 12 boiari mari pre anum<e>. *Și am scris eu, Isar log<ofăt>.*

1698

Mai 29 zile, anul, 7206.

A citit marele log<ofăt> ».

— « Asămene s-au făcut și hrisovul prea sfințitului părintelui nostru Chir Theodosie mitropolitul țării, însă pentru preoții din București și din Tîrgovișt<e> și preoții sf<i>nții sal<e> din 9 județe, să dea într-un an ug<hi> 7000, acești bani să-i dea într-un an de 4 ori, la o part<e> cîte ug<hi> 1750. »

nr. 38

F. 25
1698« Cartea de vinărieiul dealului Tîrgoviștii, Sept<embrie> 1 zile, anul 7207 ¹

la anul 7209 s-au făcut altu așăzămînt și s-au scris înainte ².

*Dă domnia mea această poruncă a domniei mele, credincioșilor boiariilor domnii mēl<e> marele comis....., marele log<ofăt>, ca s<ă> fie volnici cu această<ă> carte a domnii mēl<e> oamenii dumnealor, de să umble să scrie vinărieiul domnescu de la tot omul care-i vor avea vii în dealul Tîrgoviștii, ca să-și dea fieștecare vinărieiul veri fie boiari, au slujitori, au neguț<ă>tori, au birnici, măcar ce om ar fi cu vii, în dealul domnescu; de la toți să aib<ă> a luare vinărieiul, precum au dat și pînă acum, din 10 v<e>dre de vin, 1, dup<ă> obicei. Însă să aibă a luare vinărieiul de la cei ce vor fi de dat precum și mai denainte vrēme și poclonul de nume cîte bani 33. Iar pe care i-ar afla cu vinuri ascunse, să aib<ă> a le luare vinărieiul îndoit și să le fac<ă> certare, dup<ă> vina lor. Și să aib<ă> a pune paznici pe în tot dealul, să nu s<ă> faac<ă> niscai stric<ă>ciuni pin vii, au de oameni, au de vite. Să aib<ă> a le luare și a le închide. Și ale cui ar fi vitel<e> să aib<ă> a le luare de vit<ă>, de vac<ă>, de cal, de rîm<ă>tor cîte bani 20, de bivol cîte bani 40. Și să plătească și stricăciunea a cui ar fi viia, pre cît va fi stricăciunea. Și să aib<ă> a căutare slugile boiariilor domnii mēl<e> ce sînt mai sus ziși, de curvii, de hoții și de alte gilcevi ce s-ar face pen deal, să-i judece și care va cădea de vin<ă>, să-i globească și să le faac<ă> certare, fieștecăruiia dup<ă> vina lui. Și de cătră nimeni opreal<ă> să n-aib<ă>, că așa iaste porunca domnii mēl<e>. *Și ispravnic însăși spusă domniei mele. A citit marele log<ofăt> ».**

¹ Titlul scris cu cerneală roșie.² Adăugire ulterioară.

nr. 39

« Asémene s-au făcut și hrisovul sfinții sale părintelui nostru Chir Ilarion episcopul Rîmnicului, pentru preoții ce sîntu în eparhia sfinții sale, adecă în 5 județe, ce sîntu dencolo de Olt, ca să dea într-un an însă ug<hi> 2800 și acești bani să s<ă> dea într-un an de 4 ori, la o parte *cîte* ug<hi> 700 ».

nr. 40

F. 25. v.
1698

« Cartea vinăriciului dealului Piteștilor. Sept<embrie> 26 zile, anul 7207 ¹

S-au făcut alt așăzămînt și s-au scris înainte ².

Dă domnia mea această poruncă a domniei mele, slugilor domnii mēl<e> vinăricerilor din dealul Piteștilor, ca să fie volnici cu această<ă> carte a domnii mēl<e> de să aib<ă> a scrie vinăriciul la tot omul care-i au vii în dealul Piteștilor, cît iaste ținutul Piteștilor; care-i sîntu de dau vinăriciul domnescu, să le ia vinăriciul, din zéce védre, o vadră, însă nu vin, ci să s<ă> plătească cu bani, vadra domnească *cîte* bani 40 și poclonul dup<ă> obicei, de num<e> de sluji<tor>, *cîte* bani 15 și de nume de birnic *cîte* bani 30. Iar preoții și diiaconii ciți vor avea vii în dealul Piteștilor, să aibă a-și plătiré vinăriciul lor, de vadra domnească *cîte* bani 22 și poclonul de num<e> *cîte* bani 12. Iar alt val mai mult să nu li să fac<ă>, dup<ă> cum le-am făcut domniia mea această<ă> milă. Și scrie și în hrisovul domnii mēl<e> care am făcut domniia mea la mîna deleanilor de la Pitești pre așăzămîntul ce s<ă> scrie mai sus. Iar pre care i-ar afla ce vinuri ascunse, să le ia vin<ă>riciul îndoit și să l<e> faac<ă> și certare dup<ă> vina lor. Și de s-ar face niscare gilcevi acol<o> în deal, să aib<ă> a judeca pre tot omul de ce vor avea întrib<ă>ciune și să-i tocmească. Iar care-i ar fi de vină, să le fac<ă> certare după vina lor. Într-alt chip să nu fie. Că așa iaste porunca domnii mēl<e>. Și ispravnic însăși spusa domniei mele ».

Adăugat mai jos cu aceeași cerneală și caractere ca adaosul de la titlu:

« Dumitru copi<st> de la Necula log<ofăt> ».

nr. 41

F. 26

« Cartea de cot<ă>rie — Carte de cotărîrit ³

Slugilor domnii mēle cotarilor anume..... ca să fie volnici cu această<ă> carte a domnii mēle, de s<ă> umble în toat<ă> țara domnii mēl<e>, pre la toate tîrguril<e>, să scrie cot<ă>riia de la tot omul, cine ce va afla vînzîndu marfă cu cot. Și s<ă> ia cot<ă>rie de la tot omul, ori fie sutaș, au sluji<tor>, au neguț<ă>tor, ori căm<ă>rășel, au armean,

¹ Întreg hrisovul tăiat cu două linii.

² Adăugire ulterioară.

³ Al doilea titlu e adăugat ulterior.

au jidov, veri chiprovicean, au ce fel de omu ar hi și va vinde marfă cu cot, au ertat, au neertat, au cu cărțil<e> domnii mēl<e> iscălite, de la toți să aibă a luaré cotărie, de num<e> *cîte* bani 142. Iar coj<o>carii și măt<ă>sarii să dea pre j<u>mătate, *cîte* bani 71, dup<ă> obiceiū. Iar pre carii i-ar afla vînzîndu marfă cu cotul mai mic, au ascunzîndu cotăria ca s<ă> nu-și dea adetul, pe unii ca aceia să-i globească cu mînă¹ bani 300 și să-i fac<ă> certare dup<ă> vina lui, dup<ă> obicei. Pentru că așa iaste porunca domnii mēl<e>. *Și ispravnic însăși spusa domniei mele.*

1699

Fev<ruarie> 19 zile, anul, 7207 ».

nr. 42

« Cartea de cîntar din Bueurești

Slugii domnii mēl<e> anum<e>..... cantaragiul, ca s<ă> fie volnic cu această carte a domnii mēl<e> să fie cantaragiul, să ție cantariul domnescu de aici, din orașul domnii mēl<e>, din Buc<u>rești și s<ă> poarte grij<ă> de toate ce vor fi treb<i>le și poruncil<e> domnii mēl<e>. Și alt nimen<i> să n-aib<ă> voe a face alt cîntar, nici a cîntări ceva, făr<ă> cît numai cantaragiul ce s<ă> scrie mai sus; la orice om ar fi, au neg<u>țător creștin, au turcu, au armean, au jădov, au țăran sau măcar ver ce fēl de om ar fi și ce-ar aduce în tîrgu, măcar ver ce fēl de marfă ar fi de vînzare și ar vrea să o cîntărească, au miere, au unt, au tutun, au fier, au sare sau măcar veri ce fēl de marfă ar fi, toți să aib<ă> a merge la cantaragiul domnescu să-l chieame să meargă să o cîntărească cu cîntariul domnescu. Și s<ă> ia de 100 de oc<a> *cîte* bani zéce, dup<ă> obicei. Și afar<ă> din tîrgu unde să vor afla și chirigii cei ce vor veni aici în tîrgu cu marfă și de vama tutun<u>lui, încă aibă a cîntări, tot cu cantariul domnescu. Iar alt nimen<i> să nu aib<ă> voe a cîntări în tîrgu cu alt cîntar, nici tutun, nici alt nimic. Iar pre car<i> i-ar afla cîntărind cu alt cîntar sau făcînd ficleşuguri, pre unii ca aceia să-i globească și să le fac<ă> și certare, dup<ă> vina lor, cum iaste obiceiul. Și de cătră nimeni opreal<ă> să n-aib<ă>. Că așa iaste porunca domnii mēl<e>.

1702

Ghen<arie> 17 zile, anul 7210 ».

A citit marele log<ofăt> ».

nr. 43

« Cartea slujitorilor de seam<a> cea mare

F. 26. v.

N-am scris-o².

Am scris domnia mea, slugii domnii mēl<e>..... căp<itan> de slujitori..... din județul..... și voao tot<o>ror slujitorilor: cătră aceasta v<ă> fac domnia m<ea> în știre că viind vrēmea

¹ « de mînă » în ms. 5389.² Adăugat ulterior — alt scris.

semii cei mari, s-au scos seama pă toat<ă> țara și pre toate bréslele ca și într-alti timp. Și s-au scos și la voi ca s<ă> vă dați 3 biruri, măcar că an ați dat un bir și jum<ă>tate, iar estimpu fiind un păs mare asupra țării, s-au mărit suma și la birnici și la voi, de cum au fost an. Că am scotit domnia mea ca s<ă> nu fiți amestecați cu țara, că mai cu păs v-ar fi fost, ci să v<ă> dați voi birul osebi, care face la căpităniia ta ug<hi>..... Deci, în vrême ce veți vedea această carte a domnii mël<e>, iar voi numai decît să căutați să v<ă> stringeți banii cu zeciuiala lor și să-i dați în mîna boiariului domnii mël<e>..... care iaste semaș la acel județ, să-i aducă aici la vistieria domnii mël<e> cit mai curînd și făr<ă> zăbav<ă>, să s<ă> dea unde sînt trebil<e> și poruncil<e> împărății. Într-alt chip să nu fie. Că așa iaste porunca domnii mël<e>. *Astfel am scris domnia mea.*

1700

Noem<brie> 30 zile, anul, 7209 ».

nr. 44

F. 27

« Cartea de tutunărie

Dă domnia mea această poruncă a domniei mele, slugilor domnii mël<e>..... tutunarii. Ca s<ă> fie volnice cu această<ă> carte a domnii mël<e>. să umble în țara domnie<i> mël<e>, să scrie tutunăritul de la tot omul, cine va fi pus tutun, au boiariu mare, au al doilea, au neguț<ă>toriu, au slujitoriu, au popă, au diiacon, au călug<ă>ru, au turcu, au armean, au birnici, au țigan, măcar ce fél de om ar fi avînd tutun, pre toți să-i scrie și să-i apuce să-și plătească birul tutun<u>lui: să dea de dulum cîte tl. 4 și poclonul de num<e> cîte bani 33, dup<ă> obicei. Așjiderea, să fie volnece tutunarii să apuce și pre cei ce vor fi ertați cu cărt<i>le domnii mël<e> iscălite, să dea și aceia, pentru că la birul tutun<u>lui nu s<ă> scuteste niminea, ci fieștecare să-și plătească tutunul la tutunari. Iar carii ar sta împotriva cărții domnii mël<e> să nu dea, de la unii ca aceia să fie volnici tutunarii să le vînză bucate de al lor, să-și îplinească birul tutun<u>lui. Și într-alt chip să nu fie, că așa iaste porunca domnii mël<e>. Și ispravnic însăși spusa domniei mele.

1698

Iul<ie> 20 zile, anul, 7206.

« Boiarilor domnii mël<e>..... tutunarii den județul »¹
A citit marele log<ofăt> ».

nr. 45

F. 27. v.

« Carte de vama tutunului

Dă domnia mea această poruncă a domniei mele, slugilor domnii méle ca s<ă> fie volnic cu această<ă> carte a domnii méle, de să aib<ă> a țineré vama tutunului, într-acest an, în toat<ă> țara domnii méle, au pre la vadurile de pre margini și de pre la tîrguri și afar<ă>, de

¹ Adăugat ulterior — alt scris.

pren sate. Și să aib<ă> a luare vama de pre la toți neștitorii carii ar cumpăra tutun, să fac<ă> neștitorie să-l duc<ă> într-aceste părți, veri fie turci, au greci, au sîrbi, au armeni, au tătar, au arbănaș, ungurean, moldovean, au măcar și neștitori de țară ar strînge tutun și ar vrea să-l ducă într-alt<ă> țară, măcar veri ce feli de om ar fi, de la tot omul să aib<ă> a luare vama, de oc<a>, cîte bani 1, dupre cum s-au luat și pînă acum. Și de cătră niminea opreală să n-aib<ă>. Așijderea, poruncescu domniia voao șilérilor de pre margini și voao vameșilor de pre la vaduri și voao căpitanilor și voao căpitanilor și pîrcălabilor de prin tîrguri și pîrcălabilor de prin satel<e> domnești și boerești și tut<u>ror sâtenilor birnici, pre unde s-ar întîmpla niscare neștitori turci sau veri cine din neștitori silnici ar sta împotriv<ă> și n-ar vrea să-și dea vama din tutun, la unii ca aceia să săriți și voi împreun<ă> cu vameșii, să-i apucați să-și dea toat<ă> vama deplin, cît le-ar face, pre cît tutun ar avea. Că nu purtînd voi grij<ă>, ce ar tréce niscare neștitori făr<ă> de vama, veți plăti den casele voastre. Într-alt chip nu va fi, făr<ă> cît carii vor avea răvășale vameșilor de plată, pre cît le va scrie răvășale, pre atît să-i lăsați să treacă. Iar ce ar tréce mai mult, să-i apucați să plătească. Iar carii n-ar avea răvășale vameșilor nicidecum de plat<ă>, pre aceia să-i oprîți să-și plătească vama toat<ă> deplin, cît le-ar face. Că așa iaste porunca dom<nii mele>. Și ispravnic însăși spusa domniei mele.

1705

Ghen<arie> 1 zile, anul, 7213. »

« Nu s-au scris ».

nr. 46

F. 28

« O carte dă erbăritu

Dă domnia mea această poruncă a domniei mele, slugilor d<omnii mélé> erbarii anume ca s<ă> fie volnici cu această carte a domnié mele, de să caute slujba oluchacului dupre la tot omul, care fac neștitorie de cumpără vite aici pre pămîntul țării d<omnii mélé>. Și s<ă> aib<ă> a luare dă la tot omul, tocma și dă la boiarii cei mari, însă den vitele ce vor cumpăra și vor face neștitorie, iar den vitele céle ce vor fi dă cas<e>le lor, de acélea să aib<ă> pace. Și să aib<ă> a luare și dă la boiarii ai doilea și de la egumeni după<ă> la mănăstiri și de la slujitori și de la neștitori, au turcu, au tătar, au sutaș, au oroșan, au măcar veri ce fel de om ar fi, dă la tot omul să aibă a luare oluchacul, după obicei, măcar șăzător, măcar călător cu vitele să fie și ertații cu cărțile domnié mélé> iscălite, au măcar și făr<ă> de cărți, tot să aib<ă> a daré. Făr<ă> decît numai ceia ce au odăi pre margine, aceia pre cită vită le va scrie cărțile domnié mélé>, pre atîta să li să ție în seam<ă> să nu dea. Și unde s-ar întîmpla niscare oi împărătești avîndu ferman și vor avea și cărțile domnié mele iscălite, pre cită sumă de vite va scrie, pre atîta să aib<ă> pace. Și pre car<e> voi vrea domniia mea să ertu, dîndu-le pecetluiturile domnié mele, acelora încă să li ție în seam<ă>. Iar alți să dea cu toți, după<ă> obicei, însă de cal, de bou, de bivol, cîte bani 24 și de oae, de capră, de

rîmător, *cîte* bani 8, precum s-au dat și mai denainte vrême. Așăjderea și ceia ce ar strînge vită de neșuț<ă>torie, aici în țara domnii mēl<e> și o ar vinde pînă tîrguri și pren dealuri și cine ar aduce vită de pren — t-alte părți și le-ar ține la suhaturi și aceia încă să dea erbăritu. Iar nimenile să n-aib<ă> voe a trēce nescare vite neplătite de oluchac. Dreptu acēia poruncescu domnii mea și voao căp<itanilor> iuz<bașilor> și ceaușilor și voao tu<tu>ror călărașilor și voao vameșilor și schilērilor și voao plăiașilor și martalogilor care vă aflați paznici pre margini și pre la vaduri, măcar veri unde s-ar întîmpla a mērge și a trēce, măcar veri ce fel de om ar fi cu nescare vite ca să treac<ă>, deci să căutați cine ar avea răvaș<u>lu [da] erbarilor de plată, pre aceia să-i lăsați să treacă cu pace. Iar care nu vor avea răvașile lor, pre aceia să opriți să nu treacă. Că prentre-a cui pază să va afla că au trecut nescare vite neplătite, unii ca aceia bine să știe că tot de la casile lor vor plăti și încă vor petreće mare scîrbă. Și iar poruncescu d<omniia> mea și voao tu<tu>ror slujitorilor și țăranilor pre unde s-ar întîmpla a veni nescare silnici și ar sta împotriva erbarilor și dîndu-vă știre, voi cu toții să săriți să-i apucați pre unii ca aceia să-și plătească erbăritul. Pentru că așa iaste porunca domnii mēl<e>. *Și ispravnic însăși spusă domniei mele.*

F. 28. v.

1699

Februarie 15 zile, anul, 7207.

A citit marele log<ofăt> ».

nr. 47

« Cartea stolniceilor de la Greaca

Această poruncă a domniei mele, slugilor domnii mēle anum<e> carei sînt stolnicei la Greaca, ca să fie volnici cu această carte a domnii mēle să ție vama de acolo, de la Greaca, întru acest an. Și s<ă> ia vama de la tot omul care va vîna pēste în bălțile cîte sîntu în ținutul Grecii, den sus de Băneasa și de la Sîrédel în jos, pîn<ă> la Clătești, unde dă gîrla domnească în Duneară și cu toate scaunele, să ia vama pēstelui după obicei. Iar pre care den vînători i-ar afla ascunzînd vama domnească, să le ia vama îndoită și să le facă și certare după vîna lor. Și să pue scaune pe la toate vadurile ca să păzească pentru venitul vămii și nimeni să nu fie volnici a pune vinuri pre la scaune să s<ă> vînză, făr<ă> decît numai stolnicii. Și cîndu va fi vrēma de leasă, să aibă a scorni satele după lîngă paltă (sic) să închiză gîrla domnească și să facă leasa cu toate ce trebuescu. Așăjderea, să pue să astupe și privalurile despre Dunăre. Și să judece pre tot omul, oricine ce judecată ar avea acolo și de hoții și de curvii și de alte stricăciuni însă să-i certe și pre care-i i-ar afla vinovați, după vîna lor să-i globească și să le facă și certare. Iar căruia i-ar fi vîna mai mare, să-i pue în butuci și să-i trimiță aici la domniia mea. Așăjderea, vă poruncescu domniia mea și voao sătēnilor de la Greaca și altor sate dup<ă> baltă, toți să aveți a ascultarē de cēle ce v-ar porunci stolniciei pentru treaba bălții. Că ver care n-ar asculta, am dat domniia mea voe stolniceilor să-i ducă să lucrēze la cēle ce vor fi trebile, făr

de voia lor și să le facă și certare. Și să aibă a căuta și de pripasuri și de altele ce-ar trece pe acolo, pân vama, după obicei, după cum au fost și mai nainte vrême. Că așa iaste porunca domnii mele. *Și ispravnic însăși spusa domniei mele.*

A citit marele log<ofăt>.»

Fără dată.

nr. 48

F. 29

« O carte a tuturor neguț<ă>torilor de aiel den București și alții cîți seriu în catastifal vistierii după toemea<la> ce s-au toemit ea s<ă> dea într-un an, ug<hi> 4000 ¹

Din mila lui Dumnezeu, Io Constantin Basarab voevod și domn a toată Țara Romînească, dă domnia mea această poruncă a domniei mele, slugii domnii mēl<e> starostii de neguț<ă>tori și tuturor neguț<ă>torilor cîți sintu scriși în catastifal vistierii domnii mēl<e>. Pentrucă au vinit neguț<ă>torii înaintea domnii mēl<e> în divan dă s-au jăluit pentru rîndul dăjdilor, că viindu-le adese foarte le paasă și le iast<e> cu nevoe. Și pohtind ei ca să le fac<ă> dom<nia> rumtoare pre an, domnii<a> mea am socotit denpreună cu toți boiarii domnii mēl<e> ca să nu fie supărați în toată vrêmea cu dăjdi, în rînd cu țara. Și le-am făcut domnie mea rumtoare dă bir, ca să aib<ă> a daré toți neguț<ă>torii cîți sint scriși în vistieria domnii mēl<e>, pre an ug<hi> 4000, însă acești bani să aib<ă> a-i daré într-un an dă 4 ori, la seam<a> cea mare ug<hi> 1000 și la haraci ug<hi> 1000 și sfîntul Gheorghe ug<hi> 1000 și la sfîntul Dimitrie ug<hi> 1000, care să fac peste tot ug<hi> 4000. Însă dăn banii aceștea numai banii haraciului să-i dea cu cusur precum să dau banii la haraci. Iar la banii carii să vor da la seam<a> cea mare și la sfîntul Gheorghe și la sfîntul Dimitrie, să-i dea drepti și făr<ă> de zeciuial<ă>. Iar dă alte dăjdi și orînduial<e> cîte ar mai eși dă la vistieria domnii mēl<e> preste an în țară, pre siliști și pre oraș<e>, de toate dă acēle nici un ban și nici o bîntuia<ă> să n-aib<ă>, ei cu cas<e>le lor și cu bucate<le> lor și cu feciorii lor ce vor avea nedăspărțiți dă casă și cu caffel<e> ce au pre prăv<ă>liile lor. Nici să li s<ă> tragă bucatele lor pentru dăjdicle> a<l>tora ce ar fi pre siliști și pre tîrguri, făr<ă> decît numai să aib<ă> a-și daare ruptoarea lor cîtă iaste mai sus zisă. Așijderea, să fie în paace dă dijmărit, dă vinerici, dă oerit. Petru că m-am milostivit dom<nia> <mea> dă le-am făcut această rumtoare și i-am ertat dă dăjdi mărunte și de alte de toate, ca să aibă răsufare. Drept acēia poruncescu domnie mea și dumneavoastră boiari carii veți fi trimiși ori cu ce orînduiale dă dăjdi, au cislăși, au stringători dă bani, afar prin județe, au în oraș, aici, în București, întru nici unile pre neguț<ă>torii carii sint scriși în vistieria domnii mēl<e>, să nu-i învăluți, nici să-i amestecați la nici o dajde, ci foarte bună paace să le dați. Așijderea, poruncescu domnie mea și voao slugilor domnii mēl<e> au altor slugi boerești, veri carii cu ce slujbă și orînduiale veți umbla, daca veți vedea

F. 29. v.

¹ Titlul scris cu cerneală roșie.

această carte a domnii mël<e> iar voi toți să aveți a vă feri de neguț<ă>tori și de bucatele lor, nimic să nu-i bîntuiască, afar<ă> dăn ruptoarea lor, ce le iaste. Că veri cine s-ar ispiti a le face vreun val pest<e> porunca domnii mël<e>, unii ca aceia vor petrece dă la domniia mea rea scîrbă și mare certare. Așijderea și dăn calfel<e> lor ce vor eși bașcalii cu prăv<ă>liil<e> lor osebi, au cu alte hrane, să fie volnic starostea și cu neguț<ă>torii a-i pune la catastih, la neg<u>țători cu bir, ca să-i ajute la rumtoare. Pentru că așa am soc<o>tit și am așăzat domnie mea, întărind cartea aceasta și cu toți boiarii cei mari. Scriindu-se la luna lui marite în 25 dă zil<e>, anul 7208.

1700

A citit marele log<ofăt> ».

nr. 49

F. 30
1700

« Carte de goștănărit ee au eșit la noem<brie> 11 zile, anul 7209

Nu s-au scris.

Din mila lui Dumnezeu Io Constantin voevod și domn dă domnia mea această poruncă a domniei mele, slugii domnii mël<e> anum<e> goștinărilor cari au cumpărat slujba goștînăritul<ui>. Ca s<ă> fie volnic cu aceasta carte a domnii mël<e> de s<ă> aibă a căutare pentru toți rîmători cei striini cîți trecu din Țara Ungurească, aicea în țară, la jîr și apoi îi duc to<t> iar<ă> înapoi. Să aibă a luare de rîmător cite bani 8, dup<ă> obicei și precum au dat și alți goștinari mai nainte. Iar altă nimini în slujba lor să n-aibă amestec. Drept acéia poruncescu domnii mea și voao schilărilor dup<ă> la schile să căutați care rîmători vor veni pã acolo să treacă și vor avea răvașul goștinărilor și pe cîți vor fi scriind în r<ă>vașul lor, să-i lăsați să treacă cu pace. Iar car<e> nu vor avea răvașul goștinărilor voi să-i apucați să-și dea goștînăritul. Fără ne¹ goștînărit nici un rîmător să nu lăsați să treacă, că apoi veți plăti de la voi. Într-alt chip să nu fie. Că așa iaste porunca domnii mël<e>. Și ispravnic însăși spusa domniei mele.

A citit marele log<ofăt> ».

nr. 50

F. 30. v.

Fără titlu

« Nu s-au scris

Dă domnia mea această poruncă a domniei mele, Chirului, ginerele Cozmii zaraful, ca să fie în pace de toate dăjdile și orînduialel<e> cite vor fi peste an în țara domnii mele, de nici unel<e> nici un val și nici o bîntuială să n-aibă; făr<ă> decît să aibă a daré într-un an de 3 ori, însă la vrémea haraciului ug<hi> 1 și la adaosul haraciului ug<hi> 1 și la seam<a> cea mare ug<hi> 1. Pentru că aflîndu-se acest Chirul pe lîngă casa jupănesei Voichiții, a răposatului Istrate Florescul, cu slujbă și cu poslușanie, m-am milostivit

¹ Așa în text.

dom<nia mea> de l-am ertat de alte de toate cite vor fi peste an de la vist<ie>riia domnii méle, de niciunil<e>, nici un val și nici o bîntuială să n-aibă, ca să poat<ă> fi de poslușaniia casei aceștii jupînese ce scrie mai sus. Si să aibă a scuti și de dijmărit stupi Așjderea, poruncescu dom<nia> <mea> și dumneavoastră boiari care veți fi cislași la țară și la oraș și altor slugi ale dom<nii> <mele>, veri care cu ce dăjdi și orînduiale veți umbla, în vrème ce veți vedea cartea dom<nii> <mele> iar voi toți să aveți a v<ă> feri de casa și de bucatel<e> Chirului ce scrie mai sus, nimeni, de nimic să nu-l bîntuiască, afară den dajdea lui ce scrie mai sus. Că ver care den boiari sau dentr-alte slugi domnești i-ar face vreun val peste carte<a> dom<nii> <mele>, unii ca aceia bine să știe că nu numai va întoarce de la casel<e> lor, ce vor petrece mare pedepsă de cătră domniia mea. Că așa iaste porunca domnii méle. *Și ispravnic însăși spusă domniei mele.*

1711

Dech<embrie> 15 zile, anul, 7220.

A citit ».

nr. 51

F. 31

« O carte a tuturor Brașovenilor ești să află lăcuitori aici în tîrgu în București și prentre-alte tîrguri, pentru rumtoarea ee li se-au făcut să dea pre an tl. 1000 ¹

Dă domnia mea această poruncă a domniei mele, tuturor brașovenilor carii să hrănescu cu negoț brașovenescu, aici în tîrgu București și prentre-alte tîrguri și sate cu prăv<ă>lii și cu altă hrană în țara domnii mél<e>, măcar și șazători cu case. Ca s<ă> fie în pace și ertați care pre unde să vor întimpla lăcuitori, au pren tîrguri, au la sate și vor fi oameni streini, toți să aibă paace de bir slujitorescu și de alte orînduiale ce s<ă> pun pren țaară, de schimbul banilor, de fum dă prăv<ă>lii, de cotărie, de covoară, de rîși, de pahar, de sursaturi, de zah<e>reale, de cară dă oaste, de birul oștii, de birul lefilor, dă seama a treia, de poclonul hanului și al sultanilor, de cai împărătești și domnești, de rînduiala vacilor și a oilor, de podvoade, dă metriche, de conace, de cai de olac, de cătră starostea de neg<u>țător, de cătră județul de aici den București, den prumutările și alte cheltuiale ce dau neguț<ă>torii și pentru orînduialele<e> cît și satarale<e> ce să pun aici în oraș pre mah<a>lale și prentre-alte tîrguri și sate și pentru alte toate dăjdi, ori cite ar mai <e>și dă la vistieria domnii mél<e> peste an în țară, dă niciunile nici un val și nici o bîntuială acești oameni streini să n-aibă. Pentru că acești brașoveni ei fiind oameni streini dăn Țara Ungurească ², dă la cetatea Brașovului, fiindu-le hrana lor aici în țara domnii mél<e>, aducînd negoț braș<o>venescu și fiind avut ei rumtoare încă și mai denainte dă la alți răposăți domni, dă li se-au știut dajdea lor osebi de cătră alți neguț<ă>tori și brésle și de cătră alaltă țară, cu cărți domnești de milă

¹ Titlul scris cu cerneală roșie.

² E vorba de Transilvania, care în unele documente medievale este denumită astfel, deoarece în trecut făcuse parte din statul feudal maghiar; brașovenii sînt considerați « străini », fiind supuși unui alt stat.

- F. 31. v. și de așăzămînt, încă și domniia mea, după ce m-au dăruit domnul Dumnezeu cu domniia țării, viind ei și făcînd jalbă înaintea domnii mēl<e> cum că acolo la Brașov viind oștile nămțești i-au prădat și i-au sărăcit; într-acéia și domnie mea, după jalba și neputința lor le-am fost făcut domnie mea rumtoare dă să știa ce da ei într-un an, făcîndu-le și hrisovul domnii mēl<e>. Și s-au ținut acea rumtoare cităva vrēme. Iar de la o seam<ă> dă vrēme incoace, căzînd multe dăjdi pre această țaară, nu i-ar fi lăsat ca să-și dea numai rumtoarea ce le făcusem domnie mea, ci pre cei ce să află aici în oraș, îi amesteca și la alte dăjdi ce s<ă> punea aici pre oraș și pre cei du pren tîrguri și du pren sate, da cu țara. Și văzînd ei așa, venit-au cu toții împreună înaintea domnii mēl<e> iarăși dă se-au rugat ca să le fac domnie mea rumtoare acum de iznoav<ă>, ca să s<ă> știe ce vor da într-un an dajdea lor. Într-acéia, domnie mea văzînd că sînt oameni streini de altă țară și trebuincioși dă negoțul ce aduc în treaba țării, domnie mea m-am milostivit dă le-am făcut acum dă iznoav<ă> rumtoare. Ca s<ă> dea toți brașovenii cîți să vor afla aici în tîrgu, în București și prentre-alte tîrguri și pren sate într-un an tl. 1000 și acești bani să aib<ă> a-i daare de 4 ori într-un an, însă la seam<a> cea mare tl. 250 și la haraciu tl. 250 și la seama a doao tl. 250 și la seama a treia tl. 250, care să fac suma ce iaste mai sus zis<ă>. Iar afar<ă> dentre-această sumă ce s-au zis, de cătră nimenilea altu val să n-aibă. Așijderea, dă se-ar întîmpla de marē nevoe, ca să mai ias<ă> niscai neguț<ă>tori dăn Șchiai cu cas<e>le și ar veni aici în țaară și aceiia făcînd știre domnii mēl<e> și unde li se-ar porunci ca să s<ă> așaze, să fie și aceiia legați tot la această sumă de mai sus zisă. Adecăte la acēste tl. 1000 și după așăzămîntul ce s-au făcut domnie mea cu dînșii le-am dat domnie mea voe tuturor brașovenilor ca ori pre cine l-ar afla hrănindu-se aici în țara domnii mēl<e> cu negoț braș<o>venescu, măcar ori ce fel de om ar fi, pre toți să-i apuce să dea cu ei, dupre putērea lor și de cătră nimenilea opreal<ă> să n-aibă. Și de acum înainte, dă i-ar mai amestece cineva la ceva mai multu den rumtoarea lor ce le-am făcut domnie mea, puindu-i la vreo dajde, aceiia să-i plătească. Iar ei să aib<ă> a da numai după cum s-au lăgat la vistieria domnii mēl<e>. Așijderea, poruncescu domnie mea și dumnevoastră boiari carii veți fi cislăși ori dă ce dajde, aici în tîrgu în București sau la alte tîrguri, au măcar și la țară și altor slugi ale domnii mēl<e> măcar și boerești, daca veți vedea această carte a domnii mēl<e>, voi toți să aveți a vă feri dă acești oameni streini brașoveni cît și de cas<e>le lor, de toate cum scrie mai sus. Că oricine s-ar ispiti, au den boiari ce vor fi cislăși, au măcar și strîngători de bani, fie slugi domnești, au și boerești, a le lua ceva acestor oameni streini peste porunca domnii mēl<e>, unii ca aceiia bine să știe că vor întoarce cu rușine, petrecînd încă și mare certare și pedepsă dă la domnie mea. Și cum ca s<ă> fie această rumtoare stătătoare și neschimbată, s-au întărit cartea și cu toți boiarii domnii mēl<e>. Și s-au scris dă Isar log<o>feț<e>lul.
- F. 32

1701

Ghen<arie> 8 zile, anul 7209¹.

A citit marele log<ofăt> ».

¹ În ms. 5389 data este «septembrie 1 zile, 7209».

nr. 52

F. 32. v. « O carte a mănăstirii Gruiu pentru 12 oameni să fie în pace pînă în 6 luni »

Nu s-au scris.

Dă domnia mea această poruncă a domniei mele, sfinții sale părintelui egumenului de la Gruiu, ca să fie volnec cu cartea domniei mele, ca să-și strîngă la mănăstire 12 oameni striini și fără de gilceavă. Iar de către domnia mea să fie în pace de acum pînă în șase luni, de toate dăjdiile, cîte vor eși de la vistăria domniei mele. Și atunce plîndu-se șase luni, vor veni de li să vor face rumtoare, să știe ce va da. Drept aceia poruncescu domnia mea și dumneavoastră boiari cari veți fi cislăși și altor slugi domnești și boerești, care cu ce dăjdi vor umbla într-acele județe, toți să aveți a vă ferire de oamenii ce scriu mai sus, nimeni să nu le facă nici o supărărare. Că orcare s-ar ispiti a le face vreun val peste cartea domniei mele, unii ca aceia vor petrece rea pedeapsă de către domnia mea. Că așa iaste porunca domniei mele. Și ispravnic însăși spusă domniei mele.

1713

Iulie 2 zile, anul 7221 ».

nr. 53

F. 33
1701

« Carte de sărăria și de hier ce să vind aicea în București și la Tîrgoviște anul, 7209 »

Din mila lui Dumnezeu, Io Costantin voevod și domn al Țării Românești dă domnia mea această poruncă a domniei mele, boiariului domniei mele Ianachie cluceriul, ca să fie volnic cu această carte a domniei mele să aibă a ține sărăria și vînzarea fierului aicea, în orașul domniei mele, în București și în Tîrgoviște și să cumpere sare de la očniți, să vînză în Tîrgoviște. Și să aibă a pune oamenii lui pe cînă va vrea să cate această slujbă. Și cui ar tribui sare și fieru să cumpere, să meargă la oamenii lui, să cumpere dă la sărării, după obicei. Însă cu prețul cînd vinde, să cumpere toți și boiari mari și mai dă jos. Iar mai eștin să nu cumpere nimenea. Și nimenia din oroșani, din neștorii și dîn în turci, au den boiarii, au den slujitori au măcar ce fel de om va fi, să n-aibă vrea, aici în București sau în Tîrgoviștii să vînză sare sau fieru, fără numai sărăria. Iar pre carii i-ar afla vînzînd au sare, au fieru, de la unii ca aceia să fie volnici oamenii boiariului domniei mele ce scriu mai sus, pe cari îi va pune după această slujbă, să ia tot, pe seama domnească, și sarea și fierul (sic), după obicei. Iar carii vor sta împotriva cărții domniei mele sau ar face vro silă, unii ca aceia voru pășii mară urgie. Că așa iaste porunca domniei mele. Și ispravnic însăși spusă domniei mele.

1701

Ghenărie 10 zile, anul 7209.
A citit marele logofăt ».

nr. 54

F. 33. v.

« Carte de gărdurărit din județul Saac »

Nu s-au scris.

Slugilor domnii mele anume gărdurarilor *din județul Saac*, ca s<ă> fie volnici cu această carte a domnea (sic) mele, de să aibă a-i căuta și a-și tinere slujba gărdurăritul<u>i pren în toate dealuril<e> au domnești, au boerești, au călug<ă>rești, pre unde sîntu vii. Și să-și pue scaunii să caute de gard<u>ri, pre unde nu oru fi făcute, să-i apuce să-și fac<ă> garduril<e>, făr<ă> de voia lor. Iar nefacindu, să-i prade, după cum iaste obiceiul. Însă să ia de vracniți dășchis<e> *cîte* bani 300 și de prileaz *cîte* bani 50. Și să aibă a căutare și pântru vite<le> ce vor face stric<ă>ciuni pen în vii însă să ia de bou, de cal, de biv<o>lu, rîm<ă>tori, *cîte* bani 50. Și să aibă a căutare și pentru curvii și pentru sfăzi și pentru alte gîlcevi ce să vor face pren în dealuri, să-i judece. Și cin<e> vor fi dă vină, să-î globească precum va fi vina omul<u>i. Și să aibă a căutare și pentru pimnițe sparte și pentru groapă spartă ce vor fi pren dealuri. Și să-și dea tot omul gărd<u>răritul, au boiaru mazil, au sutaș, au optaș, au căm<ă>rășâl, au măcar ce fel de om ar fii. Numai afar den în boiari cei mari și măn<ă>stirile cele mari. Iar alalții, să dea tot omul gărdurăritul, după obiceiul ce au fostu și mai dănainte vrême. Și să aibă a căutare și de vite de pripas și pântru pînele ci vor fi pă lingă dealuri și împerejurul dealurilor și vor face vit<e>le stric<ă>ciun<i> într-insele, să plătească stric<ă>ciunea și să-și dea gloaba depă (sic) obicei [și după obicei dă]-dă vit<ă> (sic) *cîte* bani 50. Și de cătră nimeni opreală să n-aibă, nici de căpitani, nici de pîrcălabi, nici o treabă să n-aibă cu dînșii, număi ei să-și caute slujba dup<ă> obicei, cum scrie mai sus. Pentru că așa iaste porunca domnii mel<e>. *Și ispravnic însăși spusa domniei mele.*

1701

Noem<brie> 30 zile, anul, 7210 ».

nr. 55

F. 34.

« Carte de vinăriciul dealului Piteștilor »

Slugilor domnii mel<e> vinăricerilor de la dealul Piteștilor. ca să fie volnici cu această<ă> carte a domnii mel<e> de să aibă a scrii vinăriciul la tot omul care au vie în dealul Piteștilor, cît iaste ținutul Piteștilor, cari sînt de dau vinărici domnescu; să l<e> ia vinăriciul din zéce vedre o vadră, însă nu vin ci să-l plătească cu bani, vadra domnească *cîte* bani 40 și poclonul, dup<ă> obicei, de num<e> de slujitor *cîte* bani 15 și de nume de birnic *cîte* bani 30. Iar preoții și deiaconii, ciți vor avea vii în dealul Piteștilor,, să aibă a-și plătiré vinăriciul lor, de vadra domniască *cîte* bani 22 și poclonul de num<e> *cîte* bani 12. Iar alt val mai mult să nu l<e> facă, dup<ă> cum le-am făcut domnia m<ea> această mil<ă> și scrii și în ristovul (sic) domnia mel<e> cari l-am făcut la mîn<a> deleanilor den Piteștii, pe așazămintul ce scrii mai sus. Și să ia vinărici de l<a> cei ertați cu cărței

iscălit<e>, căci estimpu dau cu toți, fiind al triil<ea> an, la înoirea domnii. Și neguț<ă>torii cei ce nu vor ajunge numele lui singur la ug<hi> 8¹, să dea vinăriciul. Și sutași<i> cei ce nu vor ajunge iar numele lui singur, într-un un an, ug<hi> 30, iar să dea. Și slujitori<i> ce<i> ce nu vor ajunge numele lui singur la un șfert, ug<hi> 6, iar să dea vinărici. Iar pe care i-ar afla cu vinuri ascunse, să l<e> ia vinăriciul îndoit și să l<e> fac<ă> certare, după<ă> vina lor. Și de s-ar face niscari gîlcevi acol<o> în deal să a<i>b<ă> a-i judecaré și a-i îndrepta pe tot omul, după<ă> obiceiú și să-i tocmească. Iar car<e> ar fei de vină, să l<e> fac<ă> certare după<ă> vina lor. Așăjderea, porănescu domnia m<ea> și voao egumenilor cari aveți vinărici acol<o> într-acel deaal, voi încă să nu v<ă> amestecați la judecări și alte gîlcevi cari sînt obiciuite (sic) de l<e> caută vinăricerii, ce numai să v<ă> cautați [— v<ă>] mila de vinărici ce vă iaste dat<ă> de l<a> domnie. Iar mai mult să <nu>² vă tindeți. Și *ispravnic însăși spusa domniei mele. Au<gust> 27 zile, anul, 7212. A citit marele log<ofăt> ».*

1704

nr. 56

F. 34. v.
1700-1701«Cartea de vin<ă>rici den dealul Tîrgoviștii ce s-au aș<ă>zat la anul 7209³»

*Dă domnia mea această poruncă a domniei mele, slugilor domnii méle vinăricerilor den dealul Tîrgoviștii ca să fie volnici cu această carte a domnii méle, să scrie vin<ă>riciul domnescu la tot omul, cîți vor avea vii. Și să aibă a luaré de la tot omul vin<ă>rici, veri fie boiari, au sluj<i>tori», au neguț<ă>tor, au sutaș, au birnec, măcar ce om ar avea vii în dealul domnescu⁴, afară den viile boiarilor care le-au dăruit alți răposăți domni și domnia mea pămînturi cu hrisoave. Iar de la alalți, de l<a> toți să aibă a luaré vin<ă>rici, den 10 védre, o vadra, însă vin să le ia, iar nu bani, după<ă> cum au fostu obiceiú și mai denainte vréme. Și de la cine s-ar înfiera bute, să s<ă> ia pre seama domnească și li s-ar da în turnător, să plătească vadra *cîte* bani 33, după<ă> cum a făcut domnia mea ruptoare. Și să ia și poclonul, de num<e> de slujitor *cîte* bani 12 și de la birnec *cîte* bani 30. Și să aibă a luaré și de la popi și diiaconi vin<ă>rici, de vadra domnească *cîte* bani 20 și poclonul de num<e> *cîte* bani 12. Iar pre care-i i-ar afla cu vinuri ascunse, să aibă a le luaré vin<ă>riciul îndoit și să le fac<ă> și certare, după<ă> vina lor. Și să aibă a puneré pazănici (sic) pre tot dealul, ca să nu s<e> facă niscare stricăciuni pre vii, au de oameni, au de vite. Și ale cui vite le-ar prinde pren vii, să aibă <a> le închide și să le ia de vit<ă>, de cal, de vacă, de rîm<ă>tor, *cîte* bani 20 și de bivol *cîte* bani 40. Și să plătească și stric<ă>ciunea a cui ar fi. Și să aibă a căutare*

¹ S-au adăugat ulterior deasupra rîndului cu altă cerneală și alt scris cuvintele «*la un șfert*».

² Completat după *ms.* 5389.

³ Titlul scris cu cerneală roșie.

⁴ Urmează un rînd șters în text; «*afar<ă> numai den viile lui Șarban mare log<ofăt> și Căstăndin mare pit<ar> pentru că acéste vii n-au dat vin<ă>rici niciodată și*».

de curvii, de hoții și de alte glcevi, să-i judece. Și care ar rămînea de vină, să-i globească după vîna lui și să le facă și certare. Și de cătră nimini opreal să năi-bă, că așa iaste porunca domnii mele. *Și ispravnic însăși spusa domniei mele*.

nr. 57

F. 35
1707-1708« Cartea de vama de la Tîrgul Jiului și de vama cerei ce s-au așăzat la anul 7216¹ »

*Dă domnia mea această poruncă a domniei mele, slugilor domnii mele, vameșilor de la Tîrgul Jiului și de vama cerei, ca s<ă> fie volnice cu această carte a domnii mele, să aibă a, ține vama, în anul acesta, din Tîrgul Jiului și cu vama cerei, însă muntele și din apa Oltețului, pînă în apa Vodiței. Să aibă a lua o vamă de la tot omul, cine cu ce ar trece, au dincolo încoace, au dincoace încolo, după obicei, măcar orecene cu ce marfă ar trece. Așjderea, să aibă a căuta și vama cerei în toată țara domnie mele orece neguțtori ar stringi miare sau ceară și ar vrea să o scoață de aicea, din țara domnii mele, să o treacă într-alte țară, au măcar să fie turc, au grec, au sîrb, au arbănaș, au moldovean, au ungurean, au măcar orece neguțtori ar fi, de la toți să aibă a luoré de bute cu miare nescursă cîte tl. 1 și de oc<a> de ceară cîte bani 2, după obicei, precum s-au luat și pînă acum. Iar pe care neguțtori i-ar afla umblînd cu meșteșuguri ca să ascunză vama domnească, de la unii ca aceia să fie volnece vameși să aibă a le luoré vama îndoită și să le facă și certare. Așjderea, poruncesc domnia mea, voao tuturor schilérilor de pi la schile și voao tuturor vameșilor de pi la vadurei (sic) și căpitanelor de pe margeni, pe unde să vor întîmpla a veni niscai neguțtori cu povără de ceară sau cu buți de micare nescursă, ce ar vrea să le treacă într-altă țară și nu vor avea răvașale vameșilor de plată sau măcar să fie avînd și răvaș de plată, pe cît le va scrie răvașale să-i lăsați să treacă, în pace. Iar cît ar trece mai mult și ar fi neplătiți, să-i apucați să-și plătească fieștecare vama, după obiécieu. Iar încă de s-ar și întîmpla niscai silnicii (rupt) împotriva a nu-și daré vama, au turci, au veri cene ar fi, pre toți să-i apucați să-și dea vama fără de voia lor. Că ore printr-a-cui pază să va întîmpla a trece niscai niguțtori cu miare sau cu ceară, și nu ar fi vama plătită, aceia să știe că vor plăti de la casăle lor toată paguba ce va fi. Derept aceia, poruncesc domnia mea și voao tuturor (sic) schilérelor după la toate schilele, ore pre la a cui schilă să va întîmpla a veni să treacă ceară din Țara Ungurească încoace, să aveți a-i lăsaré să treacă fără de vamă, căci că vama cerei iaste vîndută osebiei. Într-alt chip să nu fie. Că așa iaste porunca domnii mele. *Și ispravnic însăși spusa domniei mele.**

F. 35. v.

A citit marele log<ofăt> ».

¹ Titlul scris cu cerneală roșie.

nr. 58

F. 36

« Carte de vinăriei den dealul Bucureștilor cînd dau cu toți¹ »

Dă domnia mea această poruncă a domniei mele, slugilor domnii mēl<e> vinăricilor care ați [au] cumpărat vinăriciul den dealul Bucureștilor și Prundul și Curmătura din județul Elh<ov> și Vlașca. Ca să fie volnici cu această carte a domnii mēl<e> de să aib<ă> a scrie vinăriciul la tot omul care au vii într-acēste dealuri. Și să scrie² și grădinile den București și pre dealuri înprejurul Bucureștilor, la toat<e> viile cîte să vor fi făcut în zilele domnii mēl<e>, veri pre moșie domnească, au a vlădicăi, au boerească, au călug<ă>rească, și să ia vinărici, den 10 vedre o vadră, însă nu vin, ci să plătească cu bani, vadra cîte bani 30, au pope să fie, au slujitoriu, au birnicu, au măcar ver ce fel de om ar fi. Și poclon, de la popi și de la diiaconi, să ia de num<e> cîte ban<i> 12 și de la slujitoriu cîte ban<i> 15 și de la birnici de nume cîte bani 30, după<ă> obicei. Și să aib<ă> a lua vinăricerii și părparel de bute, cîte bani 12 și de berbe-niț<ă>, cîte bani 6, afară de sutași și den neguț<ă>torul care va ajunge numenele (sic) singur la haraci ug<hi> 6 și de căm<ă>rășelul care va ajunge numele singur la haraci ug<hi> 8 și den slujitorul care va ajunge numele lui singur la ug<hi> 4. Iar alalți, să dea toți. Iar pe care-i i-ar găsi cu vinuri ascunse, să le ia vinăriciul îndoit și să le facă certare, după vina lor, ca unor oameni<i> hiclēni. Și să aib<ă> vinericerii a judeca pe tot omul, cine ce judecată ar avea, au datorii, au de hoții, au de curvii, au ori ce fel de gîlcevi s-ar întîmpla în deal, ei să-i judece și să-i așaze pre toți. Și care vor fi de vină, să le facă și certare, fieștecăruia după vi<na> lor. Așijderea, poruncescu domnia mea și voao căpitanilor și pîrcălabilor de pen sate; voi încă să nu v<ă> amestecați într-această slujbă, la niciunile de acēstea cîte scriu mai sus, că cine s-ar amesteca, va petrece nevoe de cătră domnia mea. Și ispravnic însăși spusa domniei mele. Iulie 28 zile, anul. 7217.

1709

A citit marele log<ofăt> ».

nr. 59

F. 36. v.
1694-1695« Carte de căm<ă>rășia ocnelor anul 720³ »

Dă domnia mea această poruncă a domniei mele, slugii domnii mēle căm<ă>rașul de la ocna Telega, ca s<ă> fie volnec cu această<ă> carte a domnii mēle de să aibă a fi căm<ă>raș și purtător de grij<ă> pentru ce vor fi trebile și lucrurile acolo la acea ocnă. Și să aibă toți ocnarii a asculta de dînsul, de ce-ar da poruncă și învăț<ă>tur<ă>. Așijderea, poruncescu domnia mea și voao tut<u>ror cioc<ă>nașilor și măglașilor și dor<o>banților de la această ocnă, voi încă toți să aveți a ascultare de slug<a> domnii mēle car<e> vă l-am pus domnia mea căm<ă>raș, într-acest an. Că cine nu va asculta de dînsul, de ce le-ar da poruncă, pe unii ca aceiia i-am dat

¹ Titlul scris cu cerneală roșie.² « Și să scrie », de două ori în text, prima oară tăiat însă cu o linie.

domnia m<ea> voe să fac<ă> fiștecăruia certare, dup<ă> vina lui. *Și ispravnic însăși spusă domniei mele.*

A citit marele log<ofăt> ».

nr. 60

F. 37
1701-1702

« Carte de sâr<ă>riia domnească și de vînzarea fierului, anul 7210

*Dă domnia mea această poruncă a domniei mele, slugii domnii mele ca s<ă> fie volnic cu această carte a domnii mele, de să aibă a ține sâr<ă>ria și vînzarea fierului în orașul domnii mele, în București și în Tîrgoviște. Să cumpere sare de la ocniță, să vînză în Tîrgoviște. Și să aibă a pune oamenii lor să caute această slujbă. Și cine ar cumpăra sare și fier să cumpere de la dîșii, dup<ă> obiceiū, cu prețul ci să va vindi, măcar ori cine ar cumpăra. Și nimini din oroșani sau din niguțători au din slujitori, au turci, au măcar ci fil di om va fi, niminea să n-aibă voe nici în București, nici în Tîrgoviște, ca să vînză fier au sare, fără decit numai sārarii. Iar pre carii i-ar afla vînzînd au fier, au sare, di la unii ca aceia să fie volnici slugile domnii mele ca să ia tot, pe seamă domnească și fierul și sarea ci va găsi la dîșii. Și care vor sta împotriva cărții domnii mele, a face vreo silă, unii ca aceia să știe că vor păți mare urgie. Într-alt chip nu va fi. Că așa iaste porunca domnii mele. *Și ispravnic însăși spusă domniei mele.**

A citit marele log<ofăt> ».

Nu s-au scris.

nr. 61

F. 37. v.

« Cartea cămărașilor de la oena Telega

Această poruncă a domniei mele boiarilor domnii mele cămărașilor de la oena Telega ca s<ă> fie volnici cu această carte a domnii mele, să ție și să stăpînească oena aceasta cu toate obiceiūriule (sic) ei, întru acest an. Drept aceasta, poruncescu domnia mea ție pîr<călab> și voao tu<tu>ror vătașilor, tu<tu>ror ciocănașilor, măglașilor care sinteți supt ascultarea boiarilor domnii mele cămărașilor, îndată ce veți vedea cartea domnii mele, iar voi toți să căutați să ascultați de toate cele ce v-ar da poruncă și învățătură cămărașii. Iar care den voi n-ar asculta, împotriv<ă> peste carte<a> domnii mele, pentru unii ca aceia am dat voe boiarilor domnii mele ce scriu mai sus, fieștecăruia să-i facă certare, dup<ă> vina lui. Așăjderea, să mai fie volnici boiarii domnii mele să aibă a cerceta pren toată țara domnii mele unde ar găsi sare de furat, făr<ă> de răv<ă>șălul căm<ă>rașilor, să ia boi cu carul cu toată sarea ce-ar avea, ca să fie pe seamă domnească. Și pe acei oameni să-i pue în butuci și să-i trimiță aici la domnia mea, ca să li să facă mare pedepsă. Așijdefea, să mai fie volnici a-i trimite și a-i cerca pre la ocnițele cele părăsite și ar găsi pă cinevași tăind sare și dășchizindu oena, făr<ă> de știrea și porunca domnii mele, de la unii ca aceia să aibă a le lua și lor vitele și pă ei încă să-i trimiță

aici la domnia mea, ca să-și ia plata. Drept aceia, poruncescu domnia mea și voao căpitanilor du pren tîrguri și du pre margine și voao altor slujitori și pîrcălabi du pren sate, pe unde vor trimite cămărașii slugile lor și ar găsi oameni de aceștea ce scriu mai sus și li s-ar pune împotriv<ă>, iar voi numai decît să aveți a sări cu toții pentru ajutoriul slugilor cămărașilor și pă unii ca aceia să-i puneți în butuci și să-i trimiteți la domnia mea, ca să li să facă mare zap, să s<ă> vègehe mulți oameni de faptele lor. Iar care den voi n-ar sări, fiind tare de cap, unii ca aceia să știe că rea scîrbă și mare certare vor petrece de cătră domnia mea. Și *ispravnic însăși spusă domniei mele* ».

1696

A citit marele log<ofăt> ».

Fără dată ¹.

nr. 62

« Cartea slugilor cămărașilor de la ocne care să umble să eer<ee>teze pentru sare de furat

Această poruncă a domniei mele, slugilor boiariului domnii mele de la ocne ca să fie volnici cu această carte a domnii mele, să umble în toată țara domnii mele ca să cercetéze pentru sare de furat. Și care nu vor avea răv<a>șilele cămărașilor de estimpu, de la unii ca aceia să fie volnici să le ia boii cu carul cu totul și sarea, ca să fie pă seama domnească și pă acei oameni să-i pue în butuci și să-i trimiță aici la domnia mea, să li să facă mare pedepsă. Drept aceia vă poruncescu domnia mea și voao căpitanilor de pren tîrguri și du pre la margine, voao tu<tu>ror slujitorilor, pîrcălabilor de pren sate, pre unde vor umbla acéste slugi ale boiariilor domnii mele cămărașilor și ar găsi oameni de aceștea care s-au zis mai sus și ar sta împotriv<ă>, iar voi să săriți cu toții întru ajutorul slugilor cămărașilor și pă unii ca aceia să-i puneți în butuci și să-i trimiteți aici la domnia mea ca să li să facă mare zap, să s<ă> vègehe mulți oameni de faptele lor. Iar care n-ar sări fiindu tare de cap, unii ca aceia bine să știe că rea scîrbă și mare certare vor petrece de cătră domnia mea. Într-alt chip nu va fi, pentru că așa iaste porunca domnii mele. Și *ispravnic însăși spusă domniei mele* ».

1696

A citit marele log<ofăt> ».

Fără dată ².

F. 38

nr. 63

« Cartea de vama Craiovia și de Străhaia

Dă domnia mea această poruncă a domniei mele, slugilor domniei méle<e> pîrcălabilor de la Craiova și de la Străhaia, ca să fie volnice cu

¹ În ms. 5389 are data « Ghen<arie> 16 zile, anul, 7204 ».

² În ms. 5389 poartă data « Ghen<arie> 16, zile, anul, 7204 ».

aceast<ă> carte a domnii mël<e> de să ție vama în anul acesta. Și să ia vam<a> den toate den cîte s-ar vinde întra acéste tîrgure, veri de la ce féliu de om ar cumpăra, au fie turcu, au grec, au sîrbu, au moldovean, au armean, au ungurean, au jedov, au măcar om de țar<ă>, de la toți să ia vama, dup<ă> obicéiu. Așijderea, să aibă a căutare întra- acéste 2 judéte, în Meh<edinti>, în Dolj, unde ar găsi oameni vinzînd bucatele pre la casăle lor, măcar ce marhă ar fi și nu ar duce la tîrguri să vînză, de la unii ca aceiia să aibă a luaré vama îndoită și să le fac<ă> certare ca să-și aduc<ă> fieștecare bucatele lor ce vor avea, la tîrguri, să le vînză. Așijderea și de la alții carii i-ar găsi ascunzînd vama domnească să aibă a le luaré vama îndoită și să-i globească și să le fac<ă> și certare, dup<ă> vina lor. Și pre care i-ar prinde facînd hoții și curvii, să-i pue la închisoare și să-i globească pe fieștecarile. Iar care ar fi de vin<ă> mai mare, să-i trimiț<ă> la scaunul Craioviî în pușcărie, să-i judece marele ban. Și să aibă a judecaré pre tot omul carii sînt supt ascultarea acestor pîrcălăbii și să le fac<ă> dreptate, veri de ce ar avea. Iar căpit<anii>, iuz<bașii>, să nu s<ă> améstece. Și care ar fi datoriu, să-i pue la opreal<ă>, să-i plătească măcar veri cui ar fi datoriu. Și la cine ar găsi vite de pripas, să le ia vameșii. Așijderea, să aibă a ținéré și doi mortasipi de acolea, din tîrguri, ca să fie de treaba pîrcălăbii. Iar alții niminea să nu aibă treab<ă> cu dînșii. Și să aibă a ținé și 2 criciumi (sic) într-aceste tîrguri (sic), iar căm<ă>narii să nu aibă treab<ă>¹. Deript acéia v<ă> poruncescu domniia mea și voao tuturor or<ă>șanilor să căutați cînd vă va porunci pîrcălăbii, să săriți cu toți să faceți obuarele tîrgurilor, dup<ă> cum s-au făcut și pîn<ă> acum. Așijderea, poruncescu domniia mea voao tu<tu>ror or<ă>șanilor și altor slugi domnești carii veți umbla cu ol<ă>cării, să aveți a vă feriré de cai<i> vameșilor și ai neguț<ă>torilor și ai altor oameni carii vin cu cai la tîrgu, să nu le luați cai de olac să să spargă tîrgurile, că veți petréce mare nevoe de cătră domniia mea. Și rîndași<i> carii vor păzi de săptămin<ă> să nu ia bucate făr<ă> de bani nici de la slujitori, nici de la țărani. Iar pre care ar prinde pîrcălăbii luînd bucate făr<ă> de bani, să-i prinză și să-i trimiț<ă> la marele ban, să-și ia plata, dup<ă> vina lor. Că așa iaste porunca domnii mël<e>. Și ispravnic însăși spusa domniei mele. Am scris Dumitrașco logofețel Hurizan. Ghin<arie> 1 zile, anul, 7217 ».

F. 38. v.

1709

A citit marele log<ofăt> ».

nr. 64

F. 39

Fără titlu²

« ... a Țării Romînești, dă domniia mea această poruncă a domniei mele, saragelelor de la Cioc<ă>nești însă liude 30, afară den ceași, den steg<arii> cari sînt supt ascultarea slugii domnii mël<e> Curt căp<itan>

¹ Adăugat ulterior: «și însăși spusa domniei mele».

² Poartă titlul «Carte de ruptoare a saragealelor de la Ciocănești» în ms. 5389, folio 28 recto.

de acolo, ca s<ă> fie în pace și ertați de alte dăjdii și orînduiale, cîte ar eși peste an, de la visteria domnii méle în țară, de niciunile, nici un val și nici o bîntuială să n-aibă. Numai să aibă a dare într-un an la 3 dăjdi, însă la haraci de nume *cîte* ughi 1 și la adaosul haraciului de nume *cîte* ughi 1 și la seama cea mare de nume *cîte* ughi 1. Iar de alte dăjdi, de toate să aibă pace pentru că i-am ertat domniia m<ea> de altele, de toate și le-am făcut rupt<oare> ca s<ă> dea aceste 3 dăjdi precum scrie mai sus. Și să fie de treaba și paza marginii. Așijderea, poruncescu domniia m<ea> și dumneavoastră boiari care veți fi dislași și zapcii într-acea parte de loc și voao altor slugi domnești care veți fi stringători de bani, toți să cautați să le dați bun<ă> pace, nimeni de nimic să nu-i bîntuiască afară den rupt<oare> lor. Că cine să va ispiti a le face vreun val peste rupt<oare> lor, uni ca aceia să știe că vor petrece mare nevoe de cătră domniia m<ea>. Că așa iaste porunca domnii méle». *Și ispravnic însăși spusă domniei mele.*

1712

Ghen<arie> 12 zile, anul, 7220.

A citit marele log<ofăt> ».

F. 39. v.

nr. 65

«Foiță de așăzămîntul obicéiurilor céle ce au avut să dea Șchéii Brașov<ului>, vameșilor din Cîmpina și de la Vălénii și vătășilor de plai și altora; și acum li s-au făcut așăzămînt la céle ce vor să dea precum au fost obicéiul mai nainte vréme, cum semneaz<ă> în jos anume.

1713

Ghen<arie> 3 zile, anul 7221¹.

Pentru vitel<e> lor, de oi și de berbeci care vor fi ale lor bucate de cas<ă>, cînd vor avea să și le ducă la cas<e>le lor, în Țara Ungurească, de acélea să nu dea vamă.

Pentru stînilor, ce pun pre munții, care cumpără după la boiari, de vor face tot cașcaval iar nu brînză, acel cașcaval de-l vor vinde în tîrguri, la Cîmpina au la Vălénii, au măcar în ce tîrgu, să-și dea vama. Iar de vor face tot brînză și vor vrea să o ducă la casele lor, în Țara Ungurească, pentru acéia să nu dea vamă.

Pentru turmele lor de oi, cînd vin pren vara de l<a> cîmpu și trec la munte, au avut obicéi de au dat vameșilor, cîte un miel de turmă și vameșii le-au dat răvașe de și-au dus oile cu pace. Ce precum au avut obicéi, așa să fie și de acum nainte. Și pe cîți cai vor avea la turmă să dea de cal *cîte* bani 2, că așa au fost obicéiul.

Iar de s<ă> va întîmpla vreunora dintr-aceștea de le vor fi oile șchiope sau betége, au vor fi apele mari, de nu le vor putea trece în sus și li s<ă> va întîmpla a le tunde aici în țară, la Breaza au la Comarnic au măcar ori unde s-ar întîmpla, acea lîină de vor vrea să o ducă la casele lor în Țara Ungurească, să dea vamă, de povara de cal bani 40, că așa au fost obicéiul.

Iar pentru pieile oilor celor ce le vor muri de iarnă aici în țară și vor vrea să-și le ducă la casele lor în Țara Ungurească, de acélea să nu dea

¹ În ms. 5389 data e «sept<embrie> 1 zile, anul 7204 ».

F. 40

vamă, însă care vor fi den bucatele lor iar nu de la alții luate, făcînd meșteșuguri pentru ca să nu dea vamă.

Așijderea, pentru cei ce țin stîni în muntele Buceaciului și în muntele lui Leaotă, în hotarul Dimboviții și își vor pogori bucatele după la stîni de le vor vinde, de acéle bucate cum că vor tocmi cu neg<u>țătorii, de vor da vamă cei ce cumpără, Șchéii să aibă pace. Iar de nu vor da vamă cei ce cumpără atunce să dea Șchéii vama. Iar să nu ia vamă și de la cei ce cumpără și de la dînșii. Și în ce județ să vor vinde acéle bucate la tîrgul acela ce va fi într-acei județ să dea și vama, numai Șchéii să poarte grijă să facă știre vameșilor, ca să știe de la cine va lua vama.

Pentru buțil<e> cu vin care-și duc de la viile lor la Cîmpina și den Cîmpina pun vinul pren burie¹ de-l duc în Țara Ungurească, să aibă a daré vamă numai de calul împovărat cu vin, cîte 10 bani. Iar de bute să nu dea nimic. Așa să fie. Iar de nu vor fi vinurile den viile lor, ci le vor cumpăra de l<a> alții, să aibă a-și daré vama dup<ă> obicei<u> ».

A spus marele log<ofăt> ».

F. 40. v.

nr. 66

« Carte de oluchac.

Dă domnia mea această poruncă a domniei mele, slugilor domnii méle erbarilor anume ca s<ă> fie volnici cu această carte a domnii mél<e>, să caute slujba oluchacului dupre la tot omul care ar face neguț<ă>-torie de cumpără vite pre pămîntul țării mél<e>, să aibă a luaré de l<a> tot omul, tocma și de l<a> boiarii cei mari, însă de l<a> vitele ce vor cumpăra să facă neg<u>țătorie. Iar vitele ce vor fi de cas<e>le lor, să aibă pace. Și s<ă> aibă a luaré și de l<a> boiarii ai doilea și dup<ă> la minăstiri, dupre la eg<u>meni și de l<a> sluj<itori> și de l<a> neg<u>țători, au turcu, au tatar, au sutaș, au oroșan, au măcar veri ce fel de om ar fi, de l<a> tot omul să aibă a lua oluchacul dup<ă> obicei, măcar șazătoriu au căl<ă>toriu cu vitele să fie. Și ertați cu cărțil<e> domnii mél<e>, toți să aibă a daré. Făr<ă> decît unde s-ar întîmpla niscare oi împărătești avînd ferman și vor avea și cărțile domnii mél<e> iscălite, pe cit<ă> sumă le va scrie, pe atîta să aibă pace. Și pă cine voi vrea domniia mea să-l ert, dînd<u>-le pecetluitul domnii méle, acelora însă să aibă a le ține în seam<ă>. Iar alalții să dea cu toți, dup<ă> obicei, însă de cal, de bou, de bivol cîte bani 24 și de oae, de capră, de râm<ă>toriu cîte bani 8, precum au dat și mai nainte. Așijderea și cei ce strîngu vite de neg<u>țătorie și le-ar vinde pen tîrgu și pren dealuri. Și de la măcelarii cei ce vin de cumpără vite de aici din țară și le duc în Țara Turcească de fac negustorie. Și cine ar aduce vite dup<ă> într-alte părți și le-ar ține la suhat aici, și aceia încă să dea erbărit, dup<ă> obicei. Așijderea, să fie volnici a mărge pe la zah<a>nale să caute cîte vite să vor tăia și nu vor fi plătite mai nainte de oluchac, dintr-acéle încă să ia oluchacul, măcar să fie tocma și vite de cas<a> lor,

¹ Butoi mic.

F. 41 den toate să ia, pentru că să chiamă că fac negustorie, ce trebuie să-și dea oluchacul. Și să fie volnici să ia și dup<ă> la măcelarii ce tae vite de vînd pren tîrguri domnești și în Buc<u>rești și în Tîrgoviște și pren-tralte tîrguri, de la aceia încă să ia oluchac, de fieștece vite vor fi, precum scrie mai sus, pentru că și măcel<ă>rie să chiamă negu<ă>torie. Iar nimeni să n-aibă voe a trece niscai vite neplătite de oluchac. Drept acéia, vă poruncescu domniia mea și voao tu<tu>ror căp<i>tanilor și voao iuzbașilor și ceaușilor și voao călărașilor și vameșilor și schilérilor și plăiașilor și marta-logilor după la margini și dup<ă> la vaduri, măcar veri pe unde s-ar întîmpla să treacă veri ce fel de om ar fi cu niscare vite, să căutați cine ar avea răvașul erbarilor de plat<ă>, pe aceia să-i lăsați să treacă cu pace. Iar care nu vor avea răvașul erbarilor, să-i opriți, că pintra-cui paz<ă> va trece niscai vite neplătite, să știe că vor plăti de l<a> cas<e>le lor și vor petrece și scîrbă. Și iar poruncescu domniia mea și voao sluj<itorilor> și țáranilor, pe unde să va întîmpla a veni niscai silnici și ar sta împotriva erbarilor și dînd<u>-vă știre, să săriți să-i apucați să-și plătească erbăritul. Că așa iaste porunca domnii méle. Și ispravnic însăși spusa domniei méle.

1713

Ghen<arie> 1 zile, anul, 7221.

A citit marele log<ofăt> ».

« Nu s-au scris ».

nr. 67

F. 41. v.

« Cartea pentru cheltuiala ce să dá beșleagăi cînd merge pe vrémea bileiului la Cîmpullungu

Dă domnia mea această poruncă a domniei méle, voao tuturor negu<ă>torilor cîți vă veți afla cu prăvălii la bilciu, la Cîmpullung, veri negu<ă>tori creștini, veri turci, veri arméni, veri papistași, veri neamți, veri ovreí, au măcar veri ce fel de om ar fi. Cătră aceasta v<ă> fac domniia mea în știre, că trimițînd domniia mea pe Hussin Aga beșleaga, acolo să fie de pază pentru gîlcevi și zorbalicuri ce să face, să poarte grija și pe care turci i-ar găsi făcînd gîlcevi și nebunii, să le facă certare și să nu-i îngăduiască, să nu umble în voia lor. Deci ca să nu umble și el surda și să cheltuiască de la dînsul, am socotit domniia mea den preună cu toți boiarii domnii méle, să-i dați toți, de prăvălie, cîte bani 33, să-i fie de osteneala lui și de cheltuială. Deci în vréme ce veți vedea această carte a domnii méle să căutați să-i dați tot omul, de prăvălie, cîte bani 33, veri ce fel de om ar fi, ca să-i fie de cheltuială, să nu mai facă sup<ă>rare săracilor. Că destule nevoi sint în spinarea lor. Așăjderea-ți poruncescu domniia mea și ție județ de la Cîmpullungu, voi încă să căutați să-i aduceți lémne de foc și maldări¹ de cai, cît îi va trebui. Și să-i dați un om să-i poarte grija. Iar de altele-și va cumpăra cu bani. Să nu faceți într-alt chip. Că așa iaste porunca domnii méle. Și ispravnic însăși spusa domniei méle.

1715

Iiun<ie> 29 zile, anul, 7223 ».

¹ Subînțeles « de fin ».

nr. 68

F. 42

« Catastih de dajdea ce s-au scos în toate județel<e> pentru 50 de pungi, ce au venit poruncă de la împăr<ă>ție să dăm. Ce s-au socotit să dea cu toți, afar<ă> de sutași și den slujitori și neguț<ă>tori și căm<ă>rășei și popi și log<ofeți> de divan și dor<o>banți carii și dau birul lor osebi și afar<ă> den satele cu rumtoare cele noao carii s-au dat semnate în foiț<ă> și afar<ă> den scutelnicii călări și pedestri. Iar alalți să dea cu toți, fiește-care sat, cum scrie în catastih. Și zeciual<a>, den 10 bani, un ban. Ce au eșit la oct<ombrie> 20 zile, anul, 7205 ».

1696

nr. 69

« Birul lui noem<brie> de un ban cîte bani 266 ».

nr. 70

« Catastih de ploconul hanul<u>i celu obiciuit, ce s-au pus în toate județel<e> pre siliști, ca să dea cu toți, afar<ă> den în boiari mazili și sutași și slujitorii și neguțători și căm<ă>rășai și popi și log<o>feți de divan și dor<o>banții și căl<ă>rașii și scutelneci călări și pedestri. Iar alalții să dea cu toții, fieștecare satu cu suma lui de bani, precum scrie în catastih. Și poclonul, den zéce bani, un ban. Ce au ieșit la noe<mbrie> 15 zile, anul 7205 ».

1696

nr. 71

« Catastih de birul zaharélii cé au venit porincă dă la împărății să dăm, cari s-au pus în toate județele pre siliști, ca să dea cu toți, afar<ă> den boiari mazili și sutași și neguțători și căm<ă>rășai și afar<ă> den popi și diiaconi și log<o>feți de divan și slujitori carii își dau birul lor osebie și afar<ă> den dor<o>banți și călărași și scutelneci călări și pedestri. Iar alalți să dea cu toții, cin<e> să va afla în sate dupe cum scrie în catastih, fiușticare satu cu suma lui de banii. Și să aibă a daré și poclonul, den 10 bani, un ban. Cé-au ieșit la noem<brie> 23 zile, anul 7205 ».

1696

nr. 72

F. 42. v.

« Bir lui dechem<brie> de 1 ban cîte tl. 2 ».

nr. 73

« Catastih dă seama cea mare ce s-au pus în toate județele pe siliști, ca s<ă> dea cu toții, afar<ă> de în boiari mazili și sutașii și slujitori și popii și log<o>feți de divan și dorobanții și scutelneci călării și pădestri car<e> își dau seama osebie. Iar alalții să dea cu toți, veri ce om ar fii în satu, fieștecare satu pe cum scrii în catastih. Și poclonul, dăn zéce bani, un ban. Ce au ieșit la dech<embrie> 9 zile, anul 7205 ».

1696

nr. 74

« Catastih de birul chirestelei caicilor împărătești ce au venit porincă de la împărății ca s<ă> dăm chirestele la căpitan pașa dă Dunăre, ca s<ă>

1696 fac<ă> 30 dă caice. Car<e> chiereste s-au plătit cu bani șă s-au socotit dă s-au pus pe toat<ă> țeara, pe siliștii, ca s<ă> de cu toți, precum au dat și la seama *cea mare*, fiștecare satu pe cum scrii în catastih. Și poclonul, dăn 10 bani, un ban. Ce au ișăt la ghin<arie> 1 zile, anul 7205 ».

nr. 75

« Birul lui ghinarie car<e> s-au pus pe galbeni, cum scrii, în catastihe ».

nr. 76

1697 « Catastih de birul șăicilor împărătești ci s-au pus în toate județele ca s<ă> dea birnecii, afar<ă> din în boiari mazili și sutași și slujitori și neguț<ă>torii și căm<ă>rășăi și popii și log<o>feți de divan, care își dau birul lor osebiei și afar<ă> dăn în dor<o>banții și căl<ă>rașii și scutelneci călări și pădestri și afar<ă> dăn satele cele cu ruptoarea noao. Iar alalții să dea cu toți, ciții să vor afla în satu, precum scrii în catastih. Și poclonul dăn 10 bani, 1 ban. Ce au ișitu la ghin<arie> 20 zile, anul 7205 ».

nr. 77

F. 43 1697 « Catastih de un bir ce s-au pus în toate județele pe satele de bir, ca s<ă> de birnecii, afar<ă> den slujitor<i>. Să fii pentru chiel<u>iala jăcnăți<i> ce s-au pus să dea fiștecar<e> sat pe cum scrii în catast<i>h. Șă poclonul, dăn zece bani, un ban. Ce au ieșit la fev<ruarie> 1 zile, anul 7205 ».

nr. 78

1697 « Catastih de rinduiala untului împărătescu, ci s-au pus în toate județ<il>e pre siliști ca s<ă> dea cu toți, afară numai den boiarii mazili și log<o>feții de divan și sutași. Iar alalți să dea cu toți, ver cini se va afla în sat, fiștecare sat dup<ă> cum scrie în catastih. Și s<ă> dea unt iar nu bani. Și s<ă> aib<ă> a daré de ocoa de unt cîte bani 3, ca s<ă> fie pentru chiel<u>iala foilor și a chirii ci va să s<ă> duc<ă>. Iar mai multu să nu s<ă> ia nimic. Ce au eșit la fev<ruarie> 1 zile, anul 7205 ».

nr. 79

« Birul lui făvrurarii (sic), s-au pus pe galbini și al lui marte ».

nr. 80

1697 « Catastih de birul ھاraciului ce s-au pus în toate județele, ca s<ă> dea birnici, afar<ă> den boiari mazili și slujitori și sutași și neguț<ă>tori și căm<ă>rășăi și popii și log<o>feți de divan și căl<ă>rașii și dor<o>banții și scutelneci călării și pădestrii și alte brésle cari își dau birul lor osebiei și afar<ă> den satele cu rumtoare cel<e> noo și cele vechii. Iar alalții să dea cu toți și ertati cu cărtii iscălite încă să dea. Și t<a>l<erul> să s<ă> ia cîte bani 154 cu zécuiual<ă> cu tot. Ce au ișit la fev<ruarie> 25 zile, anul 7205 ».

nr. 81

- F. 44 « Catastih dă saam<a> a doao ce s-au pus toat<e> jud<e>țil<e> pre sate ca s<ă> dea birnici, afar<ă> dăn slujitorii și popii și néguțitorii și dăr<ă>banți car<e> își dau saam<a> osebii și afar<ă> dăn satel<e> cu rumtoril<e> cele noao. Iar alalți să dea cu toți, fieștecare sat precum scrie în catastih. Și poclonul, dăn 10 bani, 1 ban. Ce au ișit la iun<i>e> 1 zile, anul 7205».
- 1697

nr. 82

- « Catastih de banii salaorilor ce se-au pus în toate judét<e>le pre sate, ca s<ă> dea fieșticare sat care au dat și la seaama a doao, afar<ă> dăn satil<e> căl<ă>rășăști cari au mersă la salaori. Iar alalți să dea, fieșticare sat cu suma lor de bani, precum scrie în catastih. Și poclon, din 10 bani, un ban. Ce au eșit la iulie 1 zile, 7205 ».
- 1697

nr. 83

- F. 44. v. « Catastih de rînduiala finului ce s-au pus în toate județele pre satele de bir, ca s<ă> dea birneci, afar<ă> den slujitori. Ce s-au pus să s<ă> ia de ug<hi> 1 cîte ug<hi> 3. Iar plăiași și satil<e> de drum să dea pre jum<ă>tate. Și poclon, den 10 bani, 1 ban. Ce au eșit la iul<i>e> 20 zile, anul 7205 ».
- 1697

nr. 84

- « Catastih de un bir ce s-au pus în toate județele pe silești, pentru banii bumbagiilor ca s<ă> dea cu toți, afar<ă> den boiari mazăli și sutași și neguț<ă>tori și căm<ă>răsei și popi și log<ofeți> de devan și dăr<ă>banți și căl<ă>rași și martalogi și scut<elnici> călări și pedestri și satel<e> cu rumtoare cele noao. Iar afar<ă> dentr<acestea>, să dea cu toți, ciți se vor afla în sat, fieștecare sat cum scrie în catastih, cu sum<a> lui. Și poclon, den 10 bani, un ban. Ce au ișit la avgust 1 zile, anul 7205 ».
- 1697

nr. 85

- « Catastih de rînduiala găleți<i>, ce s-au pus în toate județelé pre sate, ca s<ă> dea birneci, afar<ă> den slujitori, să fie pântru chieltuiaala jăcniți. Ci s-au socotit să s<ă> ia de 1 ug<hi> cîte ug<hi> 10, fieștecare sat să de pre suma lui, precum scrie în catastih. Iar plăiași și satele de drum să dea pre jumătate. Și ploconul, den 10 bani, un banu. Ce au ișăt la av<gust> 20 zile, anul, 7205 ».
- 1697

nr. 86

- F. 45 « Catasteh de rînduiala boilor dă Belgrad, care s-au rînduit în toate județel<e> puindu-se pe siliști, ca să dea cu toții, afar<ă> den boiarii mazil<i> și sutașii și log<ofeții> de divan și preoții și afar<ă> den dăr<ă>banți și scutélneicii călăr<i> și pedestri și satele cu rumtoarea cea noao. Iar alalți să dea cu toți, fiuștecare sat pre ciți bani scrie în catasteh. Și să dea de bou cîte tl. 1, să fie pentru chieltuiala cilor ci vor să duc<ă> boei (sic) la Bilgrad. Ci au ișăt la mar<tie> 3 zile, anul 7205 ».
- 1697

nr. 87

« Catastih de rînduiala carălor împărătești care ne-au venit poruncă să trimitem la Běligrad, care s-au rînduit pre județi ca s<ă> dea cu toți, afară numai din boiarii mazili și sutași și log<ofeți> de divan și popi și dăr<ă>banti și scutelnici care-și dau carăle osebi. Iar alalți să dea cu toți, fieștecare sat precumu-l va ajunge cîsla. Și carul să fie nou și cu 4 boi și înscorțat și învălit și cu chirigiu, om de credință. Și chirigiul să aib<ă> la car topor, sfrédel, cuțitoare. Și cei ce vor face carul, să dea sembric chirigiilor pe ce să va tocmi deplin. Și să aib<ă> a luare strîngătorii de car, pentru chieltuiala lor, cîte tl. 1, iar mai mult nimică. Și di acum pîn-la să s<ă> afle carăle la negreșit. Ce au eșit la mart<ie> 16 zile, anul 7205 ».

1697

nr. 88

« Catastih de lipsa haraciului ce s-au pus în toate județele pre sate ca să dea cu toții, afar<ă> den boiarii mazili și slujitori și popi și neguț<ă>-tori și cămărășăii și satele cu rumtoare cele vechi și cele noao, care-și dau birul osebi și afar<ă> den călărăși și dăr<ă>banti și scutelnicii călării și pedestri. Iar alalți să dea cu toții, cîți să vor afla în sat, fieștecare satu dupre cum scrie în catastih. Și poclonul, den 10 bani, 1 ban. Ce au eșit la apr<ilie> 10 zile, anul 7205 ».

1697

nr. 89

« Catastih de birul cailor împărătești, ci s-au scos pe birneci ca s<ă> dea cu toți, afar<ă> den boiarii mazili și sutașii și slujitori și neguț<ă>-tori și popii și căm<ă>rășăii și călărășii și dor<o>bantii și scutelnicii călării și pădestrii și afar<ă> dăn satele cel<e> cu rumtoarea noao. Iar alalții să dea cu toții, fișticar<e> satu precum scrie în catastih. Și zăciuiaala, den zece bani, un ban. Ce au ișăt la mai 1 zile, anul 7205 ».

1697

nr. 90

« Catastih dă o dajde ce s-au pus pântru cheltuiala jăcniți car<e> s-au pus să dea birneci, afar<ă> den slujitori, fișticar<e> satu precum scrie în catastih. Și poclonul, dăn 10 bani, un ban. Ce au ișăt la mai 20 zile, anul 7205 ».

1697

nr. 91

« Catastif ce s-au pus în toate județele pe satele de bir ca s<ă> de birneci, afar<ă> den slujitorii. Să fii pântru chieltuiaala visterii de sep<tembrie>. Ci s-au socotit să dea fișticar<e> sat pre galbenii carii scriu în catastih. Și poclonul, dăn 10 bani, un ban. Ci au ișăt la sep<tembrie> 1 zile, anul, 7206 ».

1697

nr. 92

« Rînduiala cînepii au ișit pre ban<i>, de oc<a> bani 33. Sep<tembrie> 15 zile, anul 7206. »

1697

nr. 93

« Catastif dă rînduiala mierie (sic) ci s-au pus în toate județele, pe satele de bir, ca s<ă> de birnici, afar<ă> den slujitori, să s<ă> cumpere miere și ceară împărătescă. Ci s-au socotit să s<ă> ia de ug<hi> 1 *cîte* ug<hi> 6. Iar plăiașii și satele de drum, să dea pă jumătate, fiiștecar<e> satu precum scrie în catastih. Și poclonul, de<n> 10 bani, 1 ban. Ci au işit la sep<tembrie> 20 *zile, anul, 7206.* »

1697

nr. 94

« Si birul mirii, de un galben, ug<hi> 5. »

nr. 95

F. 46. v.

« Catastih de birul datoriilor ci s-au pus în toată țara pi silești, să dea cu toți, afar<ă> din sutășii și din slujitorii dajnici și <a>far<ă> den popi și căm<ă>rășei și neguț<ă>tori și log<ofeți> de divan și dărăbanții care-și dau dajdea osebi și afar<ă> din scutelnicii călări și pedestri și din satile cu rumtoare cele noao. Iar alați să dea cu toți, fiișcare sat dup<ă> cum scrii în catastih. Și poclonul, din zeci bani, un ban. Ci au eşit la oc<tombrie> 20 *zile, anul 7206.* »

1697

nr. 96

« Catastih de un bir ce s-au scos pentru poclon hanului cel obi-
ciuit, care s-au pus în toate județele<e> pre siliști, ca s<ă> dea cu toți,
afar<ă> den sutășii și slujitori și neguț<ă>tori și căm<ă>rășei și popi și dor<o>-
banți și călărăși și scut<elnici> călări și pedestri. Iar alați să dea cu toții,
fiiștecare sat precum scrie în catastih. Și poclon, den 10 bani, 1 ban. Ce
au eşit la noem<brie> 10 *zile, anul 7206.* »

1697

nr. 97

« Catastih de rînduial<a> vacelor și a oilor ce s-au pus în toate
județel<e> ca s<ă> fie pentru cheltuial<a> slujerii, care s-au socotit să dea
cu toți, afar<ă> den sutășii și sluj<itori> și popi și neguț<ă>tori și căm<ă>rășei
și log<ofeți> de divan și dor<o>banți și scutelnici călări și pedestri.
Iar alați să dea cu toți, fiiștecare sat pe cite vaci și oi scrii în catastih.
Și s<ă> se plătească vaca *cîte* tl. 5 și oaia *cîte* tl. 1 Și poclon, den 10 bani
1 ban. Ce au eşit la noem<brie> 17 *zile, anul 7206.* »

1697

nr. 98

« Catastih de seam<a> *cea mare* ce s-au pus în toate județele pre siliști
ca s<ă> dea cu toți, afar<ă> den boarii mazili și sutășii și slujitorii și popii
și log<ofeții> de divan și dor<o>banții și scutelnicii călări și pedestri,
carii-și dau seama osebi. Iar alați să dea cu toți, veri ce feli de om ar
fi în sat, fiiștecare sat precum scrie în catastih. Și poclon, den 10 bani,
1 ban. Ce au eşit la deche<mbrie> 1 *zile, anul 7206.* »

1697

nr. 99

1697 «Catastih dă un bir ce s-au scos pântru zahareao<a> Cămeniței, în toat<e> județel<e> pe săliști, să de cu toți afar<ă> dăn sutași și dăn slujitorii și dăn neg<u>țătorii și popi și dorobanți. Iar alalți să dea cu toți, fieșticare sat precum scrie în catastif. Și poclonul, dăn 10 bani, 1 ban. Ce au ișit la diche<mbrie> 23 zile, anul 7206 ».

nr. 100

1698 «Catastih de birul șăicilor împăr<ă>tești ce s-au pus în toat<e> județele ca să dea birnici, afar<ă> din boiari mazili și sutași și slujitori și neguț<ă>tori, cămărășei și popi și log<o>feți de devan, care își dau birul osebi și afar<ă> din dăr<ăbanți> și căl<ă>rași, scutelnici călări și pedestri și afar<ă> din satele cu ruptoarea cea noao. Iar alalți să dea cu toți, ciți să vor afla în sat, precum scrie în catastih. Și poclonul, din zece bani, un ban. Ce au eșit la ghen<arie> 15 zile, anul 7206. »

nr. 101

F. 47. v. 1698 «Catastih de rînduial<a> untului împărătescu ce s-au pus în toat<e> județel<e> pre siliști, ca să dea cu toți, afar<ă> din boiari mazili și sutași și neguț<ă>tori și popi și satele cu ruptoare cele noao și scutelnici călări și pedestri. Iar alalți să dea cu toți, fieștecare sat precum scrie în catastih. Și să dea unt, iar nu bani. Și pentru lipsa untului să dea de oc<a> 10, oc<a> 1 și pentru foii ce vor să bage untul și pentru chiria untului ca să-l ducă unde iaste rînduit, să dea de oc<a> cite bani 4. Și pân la sfîntul Gheorghie să să afle acest unt dintr-acest județ, tot, laCe au eșit la ghen<arie> 25 zile, anul 7206. »

nr. 102

1698 Catastih dă rînduiala carălor dă Belgrad care<e> s-au pus în toat<e> județele, pe siliști, ca s<ă> de cu toți, afar<ă> dăn în boiari mazili și sutași și scutelnici călări și pedestri și afar<ă> dăn în popi și slujitori și dor<o>banți cari dau osebie. Iar alalții să dea toți, fieștecar<e> sat precum scrie în catastih. Și să aibă a plăti carul cite tl. 70. Și strîngătorilor dă bani să aibă a li s<e> dă pântru ostineala lor, dă caru, cite tl. Ci au ișit la făv<ruarie> 10 zile, anul 7206. »

nr. 103

1698 «Catastih de birul hara<ciu>lui ce s-au pus în toate județele, pre siliști, să dea cu toți, afar<ă> de în boiari mazili și sluj<itori> și sutași și neguț<ă>tori și căm<ă>rași și popii și log<o>feți de divan și căl<ă>rași și dorobanții și scutelneții călări și pedestre și alte brésle ce își <au> birul osebie. Și afar<ă> de satel<e> cu rumtoare cele noao și cele vechii. Iar alalți să dea toți și cei ertați cu cărții să dea, fieștecare sat după cum scrie în catastih. Și talerul să s<ă> ia de bani 154, cu zeciuală cu tot. Ce au ișit la fev<ruarie> 25 zile, anul 7206. »

nr. 104

F. 48

« Catastih de lipsa haraci<u>lui ce s-au pus în toate județele pe satele de bir ca să dea cu toții, afar<ă> den boiarii mazili și sutași și slujitori și popi și neguț<ă>tori și căm<ă>rășai și satele cu rumtoarea cele vechii și cele noao care își dau bir lor osebi și afar<ă> den călărași și dorobanții și scutelnici călării și pedestri. Iar alaltii, să dea cu toți, cîții să vor afla în sat, fiștecare sat după cum scrie în catastih. Și poclonul, den 10 bani, un ban, Ce au ișăt la mar<tie> 20 zile, anul 7206 ».

1698

nr. 105

« Catastif dă birul cailor împăr<ă>tești, ce s-au scos pe birnici ca s<ă> dea cu toți, afară dăn boiarii mazili și sutași și slujitori și neg<u>țători și popi și căm<ă>răși și căl<ă>rași și dorobanți și scute<u>lnici călări și pedestri și afar<ă> dăn satele cu rumtoare cel<e> noao. Iar alaltii să dea cu toți, fiștecare sat precum scrie în catastif. Și poclonul, dăn 10 bani, 1 ban. Ce au eșit la ap<rilie> 15 zile, anul 7206 ».

1698

nr. 106

« Berul (sic) capichihai<e>lor de oaste pre bir lui ghen<arie> de ug<hi> 1 cîte ug<hi> 2 <și> jumătate. Ce au eșet la mai 10 zile, anul 7206 ».

1698

nr. 107

F. 48. v.

« Catastih de boi de Belgrad ce s-au pus în toate județel<e>, pre silești, ca s<ă> dea cu toți, afar<ă> den boiari mazili și sutași și popi și log<ofeți> de devan și dorobanții și scute<u>lnici călări și pedestri și satele cu rumtoare cele noao și afar<ă> den slujitorii carii își dau boi de osebi. Iar alaltii să dea cu toți, fiștecare sat pre cîți boi scrie în catastih. Și s<ă> ia de bou cîte tl. 1 ca s<ă> fie pentru cheltuial<a> celor ce vor duce boi<i> la Belgrad. Ce au eșit la mai 10 zile, anul 7206 ».

1698

« Iar de la 4 județe de la Slaama Rimnic și Buz<ău> și Saac și Prah<ova> s-au luat luat bani, de bou cîte tl. 10 și cheltuial<a> cîte tl 1. »

nr. 108

« Catastih de birul salaorilor ci s-au scos în toate județel<e> ca s<ă> dea cu toți, afar<ă> den slujitori și popii și căm<ă>rășai și neguțitori și log<ofeți> de divan și căl<ă>rași și dor<o>banți și scutelnici călări și pedestri, cari s-au dus la salaori. Iar alaltii să dea cu toți, fiștecarei sat cu suma lui, cum scrie în catastih. Și poclonul, dăn zécé bani, un banu. Ce au ișit la iuli<e> 1 zile, anul 7206 ».

1698

nr. 109

« Catastih dă rind<u>iala vacilor și a oilor ce s-au pus pentru conacile tătarălor car<e> s-au pus în toat<e> județele, pren <și>liștii să dea cu toții, afar<ă> numai den în boiarii mazil<i>. Iar alaltii să dea cu toții, fiștecar<e> satu după cum scrie în catastih. Și să s<ă> ia dă vac<ă> cu

1698 oae (sic) *cîte* bani 88, să fiie pântru zaharea și pântru alte cheltuele ce tribue. Ce au ișit la iuli<e> 1 zile, 7206 ».

« Iar județelê cele ce-au dat bani, s-au luoat de vac<ă> tl. 6 și de oae tl. 1 și pântru chieltuiala zaharêlei și pântru alte chieltuiale, de vac<ă> cu oae bani 15, de oaie 5, de vac<ă> 10 ».

nr. 110

F. 49. « Catastih de birul lefilor ce s-au pus în tooaate (sic) județele pe siliști, pântru lefile slujitoriloru cari vor să mergă la Cameniț<a>, ca s<ă> de cu toți afar<ă> den slujitori și neguțitori și căm<ă>răș<e> i și popii și log<o>feții de divan cari își dau birul lor osebie și afar<ă> dăn dor<o>banți și scutelneci călării și pădestri. Iar alalții să dea cu toți, fieștecar<e> satu pre cum scrie în catastih. Și zéciuiala, den 10 bani, un ban. Ce au ișit la iuli<e> 20 zile, anul 7206 ». « Într-acesta s-au băgat și finul ».

1698

nr. 111

« Catastih de bir dat<o>riilor ce s-au pus în toate județel<e> pre siliști, ca s<ă> dea cu toți, afar<ă> den boiarii mazil<i> și neguț<ă>tori și căm<ă>rășei și popi și logo<feți> de divan și dor<o>banții și căl<ă>rași și mart<a>logii și scutelnici călări și pedestri și satele cu rumtoare cele noao. Iar alalți să dea cu toți, fieștecare sat pe cum scrie în catastih. Și poclon den 10 bani, un ban. Ce au eșit la avgust 5 zile, anul 7206. »

1698

nr. 112

« Catastih de rînduiala boilor de Bilgrad ce s-au pus în toate județele pre siliști ca s<ă> dea cu toți, afar<ă> den boiarii mazili și sutasi și popii și log<ofeți> de devan și dor<o>banții și scutelnici călări și pedestri și satele cu rumtoare cele noao și afar<ă> den slujitori. Iar alalți să dea cu toții, îns<ă> să ia bani, de bou *cîte* tl. 10, fieștecare sat pe ciți boi scrie în catastih. Ce au eșit la av<gust> 10 zile, anul 7206 ».

1698

« Iar de la 5 județ<e> de peste Olt, s-au luat boi ».

nr. 113

F. 49. v. « Catastih de o dajde ce s-au scos în toate județel<e> pre silești pântru chieltuial<a> saraskeri pași<i> de la Bugeac, ca să dea cu toți, afar<ă> den boiari mazil<i> și sutasi și slujitor<i> și neguț<ă>torii și căm<ă>rășei și popi și logo<feți> de divan și dor<o>banții și căl<ă>rași și martalogii și scutelnicii călări și pedestri și satele cu rumtoare cele noao. Iar alalți să dea cu toți, fieștecar<e> satu pre cum scrie în catastih. Și poclon, den 10 bani, un ban. Ce au eșit la sept<embrie> 1 zile, anul 7207 ».

1698

« Într-aceast<ă> dajde s-au băgat și găleat<a> ».

nr. 114

Miare au eșit pre bir lui iulie ».

nr. 115

« Catastih de rînduial<a> mierii și cerii ce s-au pus în toate județele pre birnici, afar<ă> den sluji<tori> ca să s<ă> cumpere miar<e> și cear<ă>

1698 împăr<ă>tească care iaste de s<ă> dă pre seaama balgebași<i>, dup<ă> obicéi. Ce s-au socotit să dea de ug<hi> 1 *cîte* ug<hi> 8. Iar plăiași șă satel<e> de dă drum să dea pre jum<ă>tate. Iar Titești<i> și Grebleșt<i> și Boșoar<a> și Ciinénii, ertați de tot. Și poclon, den 10 bani, un ban. Ce au eșit la sept<embrie> 20, *anul 7207*. »

nr. 116

« Și bir miirii iar *cîte* ug<hi> 8. »

nr. 117

F. 50 « Catastih dă saam<a> a treia, ce s-au pus în toat<e> jud<e>țele pe săliști, ca s<ă> de cu toți, afar<ă> dăn slujitori și popi și neguț<ă>torii și sutași și căm<ă>rășăi și log<o>f<eți> de divan și dăr<ă>banți care<e>-și dau birul osăb<i> și afar<ă> dăn mart<a>logi și scut<e>lănici călăr<i> și pedestri și afar<ă> dăn sat<e>le cu rumtoar<e>, cel<e> noao. Iar alalți să de cu toți, fieștecare<e> sat pre cum scrie în cat<a> stih. Și zăci<u>ial<a>, 1698 dăn 10 bani, un ban. Ce au ișit la oct<ombrie> 20 *zile, anul 7207*. »

nr. 118

« Catastih de un bir ce s-au scos în toat<e> judétil<e> pentru chiel-tuiala slugirii, care s-au pusu să dea birnici, afar<ă> din sutași și slujitori și popi și neguț<ă>tori și căm<ă>rășii și logof<eți> de divan și dăr<ă>banții și căl<ă>rașii și scutelnicii căl<ă>rii și pedestri și afar<ă> din sațil<e> céli cu rumtoarea cea noa. Iar alalții să dea cu toți, fieștecare sat după cum scrie în catastif. Și poclonul, din 10 bani, un ban. Ce au eșit la noem- 1698 <brie> 20 *zile, anul 7207*. »

« *A citit marele logof<ăt>* »

nr. 119

F. 50. v. « Catastih de seaamă *cea mare* ce s-au pus în toate judétele pe siliștii, ca s<ă> dea cu toți, afar<ă> den boiari mazili și sutași și slujitori și popii și log<o>feți de divan și dor<o>banții și scutelneci călării și pedestri care își dau seaama (sic) osebiei. Iar alalții să dea cu toții, veri ce omu ar fi în sat, în fiiștecar<e> sat pre cum scrii în catastih. Și poclonul, dăn în zécé 1698 bani, un ban. Ce au ișitu la deche<embrie> 10 *zile, anul 7207*. »

nr. 120

1699 « Biruril<e> mărunte de la *anul 7207* iulie, au umblat tot *cîte* ug<hi> 2, până la ghen<arie>. Iar de la ghen<arie> pe ug<hi> 3. Și matcele tot acélea. Ghen<arie> 1 *zile, anul 7207*. »

nr. 121

« Catastih de untul împărătescu ce s-au pus în toate judéte<e> pă siliști, ca s<ă> dea cu toți, afar<ă> den în boiari mazili și sutași și neguțătorii și popii și satel<e> cu rumtoarea cea noo și scutelnici călării și pădestri. Iar alalții să dea cu toții, fieștecare sat precum scrii în catastih. Și să dea untu iar nu bani. Și pântru lipsa untul<ui>, să dea dă oc<a> zécé, oc<a> 1. Și pântru foi ce vor să bagi untul și pântru chiria untului

ca s<ă> — 1 duc<ă> pîn<ă> unde iaste rînduit, să dea dea oc<a> cîte bani 4. Și pîn<ă> la *sfințul Gheorghî*, să s<ă> afle acestu untu, dăntre-acestu județu la..... Ce au ișit la ghen<arie> 25 zile, anul 7207 ».

« Iar de unde s-a luouat bani, au dat cîte bani 44 de oc<a> ».

nr. 122

F. 51 « Catastih dă birul haraciului ce s-au pus în toat<e> județel<e> pre săliști să dea cu toți, af<a>ră dăn boerii mazili și sluj<itori> și sutași și nég<u>țători și căm<ă>rășai și popi și log<o>feți de divan și căl<ă>rași și dăr<ă>banți și scutelnici călări și pedestri și alte bresle car<e>-și dau birul osăbii și afar<ă> dăn satel<e> cu rumtoarea cea noao și cel<e> vechi. Iar alalți să dea și cei ertați cu cărți să dea, fiștecar<e> sat dup<ă> cum scrie în catastif. Și tl. să s<ă> ia dă bani 154. Iar altă nimic. Ce au ișit la ghen<arie> 1 zile, anul 7207 ».

1699

nr. 123

« Catastih dă haraci<u>ului ce s-au pus în toate județele, pre birnici, ca s<ă> dea cu toți, afar<ă> den în boiari mazili și sutași și slujitorii și popi și neguț<ă>torii și căm<ă>rășai și satel<e> cu ruptoarea cea noao și cea vechi car<e> își dau birul lor osebie și afar<ă> dăn căl<ă>rași și dor<o>banții și scutelnicii călări și pădestrii. Iar alalții să dea cu toți, ciți să vor afla în sat, fiștecar<e> sat pre cum scrii în catastih. Și ploconul, den 10 bani, un ban. Ce au ișit la fev<ruarie> 25 zile, anul 7207 ».

1699

nr. 124

F. 51. v. « Ca<ta>stih de un bir ce au ișit pentru cheltuiala viilor domneștii ce s-au pus în toate județel<e> pe satele de biru, să să dea birnici, afar<ă> den slujitorii. Ce s-au socotit să s<ă> dea ug<hi> 1 cîte ug<hi> 1 <și> jumă<ate> și ploconul, den zece bani, un ban. Ce au ișit la mart<ie> 15 zile, anul 7207 ».

1699

nr. 125

« Catastih de birul lefilor ce s-au pus în toate județel<e> pântru lefile slujitorilor, ca s<ă> dea cu toți, afar<ă> den slujitori și neguț<ători> și căm<ă>rășai și popii și log<o>feții de divan și afar<ă> den în dor<o>banții și căl<ă>rași și scutelnici călări și pădestri și afar<ă> den satel<e> cele cu rumtoarea noao. Iar alalții să dea cu toți, fiștecarii satu pe cum scrii în catastih. Și zeciuiala, dăn 10 bani, un ban. Ce au ișit la mart<ie> 25 zile, anul 7207 ».

1699

nr. 126

« Catastih de bir carălor și de salaori carii sint să s<ă> trimiț<ă> la Caminiță, ce s-au pus în toate județel<e> pre satel<e> de bir și pre oraș<e> și satel<e> cu rumtoar<ea> celi noi și celi vechi și satel<e> călărășești, să dea cu toți, afar<ă> den boiari mazali și preoți și slujitor<i> și dorobanții și scut<elnici> călări și pedestri și log<ofeți> de divan și șit<ra>rii¹

1699

¹ « șetrăreii » — în ms. 5389.

1699 carii-și dau birul lor osebi, numai afar<ă> den sutășî. Iar alalți să dea cu toți, fieștecari sat pre ce-l va ajungi cîsla. Și zeci<u>ial<a> den 10 bani, un ban. Ce au eșit la ap<rilie> 1 zile, anul 7207 ».

nr. 127

F. 52 «Catastih de un bir ce s-au scos în toate județel<e> pe birnici, ca s<ă> dea birneci, afar<ă> den slujitori, să fie pântru chieltuiala jăcniți, fiiștecare satu pe cum scrie în catastifu. Și poclonul, den 10 bani, un ban. Ce au ișit la mai 1 zile, anul 7207. »

1699

nr. 128

«Catastih dă seaama a dooa ce s-au scos în toate județel<e> pe siliștii, ca s<ă> de cu toți, afar<ă> den în boiari mazili și sutășî și slujitorii și popii și neguțători și cămărășăi și dor<o>banții carel<e> își dau birul lor osebie și afar<ă> de în satele cele cu rumtorea ce nooă și scutelneicii călării și pedestri. Iar alalții să dea cu toți, ciți să voru afla în sat, fiișticare sat pe cum scrie în catastih. Și poclonul, dăn 10 bani, un ban. Și de siliști să nu ia nimic. Ce au ișit la iuni<e> 1 zile, anul 7207 ».

1699

nr. 129

«Catastih de un bir ce s-au scos în 5 județ<e> de peste Olt, ca s<ă> dea cu toți, să nu s<ă> scutească nimini, să fie pentru cheltuial<a> caselor domnești ce vor să s<ă> fac<ă> la scaunul Craiovei. Să dea fieștecare sat pre cum scrie în catastih. Ce au eșit le iun<ie> 8 zile, anul 7207 ».

1699

nr. 130

F. 52. v. «Catastih de rînduial<a> vacilor și a oilor care s-au pus pentru cheltuial<a> slujerii, ce s-au pus în toate județel<e> ca s<ă> dea cu toți, afar<ă> den boiarii mazili și preoții și sutășî și slujitor<i> și neguț<ă>tor<i> și căm<ă>rășei, și dor<o>banții și scut<elnici> călări și pedestri. Iar alalți să dea cu toți, fiiștecare sat pre cum scrie în catastih. Și s<ă> aibă a daré bani, iar nu vite, de vac<ă> cîte tl. 5 și de oae cîte tl. 1. Și stringătorilor pentru treapădul lor, de vac<ă> cîte bani 33 și de oae cîte bani 5. Iar mai mult nimic. Ce au ișit la iunie 25 zile, anul 7207 ».

1699

nr. 131

«Catastih de bir lui iulie ce s-au așezat galbenii pre ban. Care s-au pus în toate județel<e> pre birnici, afar<ă> den slujitori, ca s<ă> fie pentru chiltuial<a> vist<ierii> de iul<ie>. Ce s-au pus să dea de un ban, cîte bani 5. Și poclon, den 10 bani, un ban. Ce au eșit la iul<ie> 1 zile, anul 7207 ».

1699

nr. 132

«Catastih de bir lefilor ce s-au scos la luna lui iulie și s-au pus în toate județel<e> pre birnici, afar<ă> den sutășî și slujitor<i> și popi și neguț<ă>tori și căm<ă>rășei și log<ofeți> de divan și căl<ă>rași și doro-

banți și scut<elnici> călări și pedestri. Iar alalți să dea cu toți, fiștecare sat pe cum scrie în catastih. Și zeci<u>iala, den 10 bani, un ban. Iar de siliști să nu ia nimic. Ce au eșit la iul<ie> 1 zile, anul 7207 ».

1699

nr. 133

F. 53

« Catastih dă biirul carălor Cameniți ci au venit porîncă dă dau doilea rînd, de s-au pus pe satele dă bir și pre oraș<e> și pe satel<e> cu ruptoarea cea nooă, ca s<ă> dea cu toți, afar<ă> dăn în boiarii mazili și sutașii și popii și scutelnicii căl<ă>rii și pădestrii și afar<ă> dăn mazli-torii și dorobanții care își dau birul lor osebie. Iar alalții să dea cu toții, fiștecare satu pe cum scrie în catastih. Și poclonul, dăn 10 bani, un ban. Iar dă siliști să nu dea nimic. Ce au ișit la iul<ie> 1 zile, anul, 7207 ».

1699

nr. 134

« Catastih de dajdea ce s-au scos pentru banii mirii, carii s-au pus în toate județel<e>, pre siliști, ca s<ă> dea cu toți, afar<ă> den boiari mazăli și sutași și slujitor<i> și popii și neguț<ă>tor<i> și căm<ă>rășei, și log<ofeți> de divan și dor<o>banții și căl<ă>rași și scut<elnici> călări și pedestri și mart<a>logi și afar<ă> den satel<e> cu rumtoar<ea> cele noao. Iar alalți să dea cu toți, fiștecare sat pe cum scrii în catastih. Și poclon, den 10 bani, un ban. Iar de siliști să nu ia nimic. Ce au eșit la avugust (sic) 20 zile, anul, 7207 ».

1699

nr. 135

F. 53. v.

« Catastih de rînduial<a> boilor ce au venit poruncă de la împăr<ă>ție ca s<ă> dea la C<u>ruși, ce s-au pus în toate județel<e>, pre siliști, ca s<ă> dea cu toți, afar<ă> den boiari mazil<i> și sutași și slujitor<i> și popii și log<ofeți> de divan și dor<o>banții și scut<elnici> călări și pedestri și satele cu rumtoar<e>-noao. Iar alalți să dea cu toți, fiștecare sat pe cum scrie în catastih. Însă să dea bani, iar nu boi, de bou câte tl. 10. Și strîngătorilor pentru treapăd lor, să dea de bou câte bani 33. Iar de siliști să nu dea nimic. Ce au eșit la sept<embrie> 5 zile, anul, 7208. »

1699

— « Iar de la 5 județ<e> de peste Olt, să dea boi, să-i fac<ă> în »

nr. 136

« Catastih de seaam<a> a treia, ce s-au pus în toate județel<e> pre siliști, ca s<ă> dea cu toți, afar<ă> den sluji<tori> și sutași și popi și neguț<ă>tor<i> și căm<ă>rășei și log<ofeți> de divan și dor<o>banții carii și dau bir lor osebi și afar<ă> den mart<a>logi și scut<elnici> călăr<i> și pedestri și satele cu rumtoar<e> noao. Iar alalți să dea cu toți, fiștecare sat pe cum scrie, în catastih. Și zeci<u>iala, den 10 bani, un ban. Iar de siliști să nu dea nimic. Ce au eșit la oct<ombrie> 1 zile, anul 7208. »

1699

nr. 137

« Catastih ce s-au scos de un bir pântru poclonul hanului, cel obicinuit, care s-au pus în toat<e> județil<e>, pre siliști, ca să dea cu toții, afar<ă> dăn sutaș<i> și sluji<tori> și neguț<ă>tori, și căm<ă>rășăi, și pop<i>, și

1699 dorobanți și călărași și scutelnici călăr*<i>* și pedestri. Iar ala*<l>*ți să dea cu toții, fieștecar*<e>* sat pre cum scrie în catastih. Și poclonul, den 10 bani, un ban. Iar de siliști să n*<u>* ia nimic. Ce au ișit la noem*<brie>* 1 zile, anul 7208 ».

nr. 138

F. 54 « Catastih de un bir ce s-au pus pântru ploconul chehaialii viziriului care s-au pus acum chehaia nooă, ca să dea birnicii, de un ban, ban*<i>* 10. Și zeci*<u>*iala, den 10 băn*<i>*, un ban. Iar dă siliști să nu dea nimic. Ce au eșit la noem*<brie>* 10 zile, anul 7208. »

1699

« Și au ișit pă birul lui iulie, den anul 7208. »

nr. 139

« Catastih dă seaama cea mare ce s-au pus în toat*<e>* județel*<e>*, pe siliști, ca s*<ă>* dea cu toții, afar*<ă>* den boiarii mazili și sutași și slujitori și popi și log*<o>*feți de divan și dor*<o>*banții și scutelnici călări și pădestri care își dau săama osebiei. Iar alalți să dea cu toți, veri ce om s-ar afla în satu, fiișticare sat, [în fiișticar*<e>* satu], pre cum scrie în catastih. Și poclonul, dăn 10 banii, un banu. Ce au ișit la deche*<mbrie>* 1 zile, anul 7208. »

1699

nr. 140

« Catastih dă un bir ce s-au scos în toat*<e>* jud*<e>*țel*<e>* pe săliști, pântru cară*<e>* solului nēmțască, ca s*<ă>* dea cu toți afar*<ă>* dăn slujitori și neg*<u>*țătorii și căm*<ă>*rășii și dăr*<ă>*banți car*<e>*-și dau birul osăbi. Și afar*<ă>* dăn scutelnici călări și pedestri și afar*<ă>* dăn oraș*<ele>* și satel*<e>* cu rumtoar*<e>* cel*<e>* noao. Iar alalți să d*<ea>* toți, fieștecare sat cum scrie în catastih. Și poclonul, dăn 10 bani, un ban. Iar dăn săliști, să nu de nimic. Ce au ișit la ghen*<arie>* 1 zile, anul 7208 ».

1700

nr. 141

F. 54. v. « Catastih de rînduiala haraci*<u>*lui ce s-au pus în toate județile pre siliști, ca să dea cu toții, afar*<ă>* den boiarii mazili și slujitorii și sutașii și neguț*<ă>*torii și căm*<ă>*rășii și log*<o>*feții de divan și popii și căl*<ă>*rășii și dăr*<ă>*banții și scutelnicii călări și pedestri și afară dentr-alte brésle care-și dau birul osebi. Și afar*<ă>*den rumtoarea satelor cea noao și cea véche. Și tl. să s*<ă>* ia de bani 154. Iar altu nimic. Ce au eșit la fev*<ruarie>* 1 zile, anul 7208. »

1700

nr. 142

« Catastih de lipsa haraciului ce s-au pus în toate județile pre birniciei, afar*<ă>* dăn boiarii mazili și sutașii și slujitori și popii și neguț*<ă>*tori și satele cu rumtoarea cea no și cea véchii, care dau birul loru osebiei. Și afarăn (sic) dăn căl*<ă>*rășii și dărăbanții și scutelneicii călării și pădestri. Iar alalți să de cu toți, fiiștecar*<e>* sat pre cum scrii în catastih. Și poclonul, dăn 10 bani, un ban. Iar dăn săliști să nu ia nimic. Fev*<ruarie>* 20 zile, anul 7208. »

1700

nr. 143

- F. 55 « Catastih de birul lefilor ce s-au pus în toat<e> județel<e> pântru lefile slujitorilor, ca s<ă> dea cu toții, afar<ă> dăn slujitorii și neguțitori și cămărășai și popii și logofeții de divanu și afară dăn căl<ă>rașii și dor<o>banții și scutelnicii călări și pădestri și den satel<e> cele cu rumtoarea nooă. Iar alaltii să dea cu toți, fiștecare sat pre cum scrii în catastih. Iar
- 1700 dă siliști să nu dea nimic. Ce au ișit la mart<ie> 20 zile, anul, 7208 ».

nr. 144

- « Catastih de rînduial<a> banilor ce s-au scos în toate județel<e> pe siliști, pentru banii ce s-au rînduit să s<ă> dea la Timișoar<a>; la care iaste să dea cu toți, afar<ă> den slujitori și pop<i> și neguț<ă>tor<i> și căm<ă>rășei și log<ofeți> de divan și căl<ă>rași și scut<elnici> călări și pedestri și afar<ă> den satile cu rumtoare noao. Iar alaltii să dea cu toții, fieștecare satu pre cum scrie în catastih. Și poclon, den 10 bani, un ban. Iar
- 1700 de siliști să nu dea nimic. Ce au eșit la ap<rilie> 15 zile, anul 7208 ».

nr. 145

« Chieltuiala jăcniți au ișit pă birul lui ghin<arie>, d<e> un ban cîte ban<i> 10 ».

nr. 146

- F. 55. v. « Catstih de seaama a doao ce s-au scos în toate județ<e>le, ca s<ă> dea cu toții, afar<ă> din boiarii mazili și sutași și slujitori și neguț<ă>tori și căm<ă>rășai și popi și logofeți de divaan și dorobanții și afar<ă> din satil<i> cele cu rumtoarea cea noao și scutelnicii călări și pedestri, care își dau birul lor osebie¹. Iar alaltii să dea cu toții, ciți să vor afla în sat, fieștecare sat pre cum scrie în catastih —, Și poclonul, din 10 bani, un ban. Iar de siliște
- 1700 să nu dea nimic. Ce au ișit la iunie 10 zile, anul 7208. »

nr. 147

- « Catastih de un bir ce s-au pus în toate județel<e> pentru tainuril<e> de carne carii să dau la împărății, ca s<ă> dea cu toții, afar<ă> den boiar<i> mazil<i> și sutașii și slujitor<i> și neguț<ă>torii și pop<i> și logofeți de divan și dor<o>banții și scut<elnici> călări și pedestri. Iar alaltii să dea cu toți, fiștecare sat pe cum scrii în catastih. Și poclon, de<n> 10 bani, un ban. Iar de silișt<i> să nu dea nimic. Ce au eșit la iun<ie> 25 zile, anul 7208. »
- 1700

nr. 148

- « Catastih de o dajde ce s-au scos pântru bani miirii, care s-au pus pe siliști, ca <să> dea cu toți, afar<ă> den boiari mazili și den sutași cari să află numele lor în vist<e>rii și afar<ă> den popi și diiaconi și den neguț<ă>torii buc<u>riștinii și den lefigii carii să află la Bucureștii și la Tîrgoviști. Iar alaltii să dea cu toți, fișticare sat pre cit scrii în catastih. Și poclonul, din 10 bani, un ban. Ce au ișit la iuli 10 zile. Iar dă siliști să nu dea nimic. Iul<ie> 10 zile, anul 7208 ».
- 1700

¹ « care își dau birul lor osebie » — adăugat ulterior peste rînd.

nr. 149

F. 56

«Catastih de bir lef<i>lor ce s-au pus în toate județel<e> pentru lefile slujitorilor, ca s<ă> dea cu toț<i>, afar<ă> den sluji<tori> și neșuț<ă>-tori și căm<ă>rășei și popi și log<ofeți> de divan și căl<ă>rași și scut<elnicii> călări și pedestri și afar<ă> den satel<e> cu rumtoarea ce noao. Iar alalți să dea cu toți, fiștecare sat pe cum scrii în catastih. Și poclon, den 10 bani, un ban. Iar de siliști să nu dea nimic. Ce au eșit la av<gust> 15 zile, anul 7208.»

1700

nr. 150

«Catastih de seaam<a> a treia ce s-au pus în toate județel<e> pre siliști, ca să dea cu toți, afar<ă> den sutași și neșuț<ă>-tori și sluj<itori> și căm<ă>rășei și pop<i> și log<ofeți> de divan și călăraș<i> și dorobanți și mart<a>logi și scut<elnici> călăr<i> și pedestri și afar<ă> den oraș<ele> și den satil<i> cu rumtoar<ea> cea noao. Iar alalți să dea cu toți, cîți se vor afla în sat, fiștecare sat pe cum scrii în catastih. Și poclon, den 10 bani, un ban. Iar de siliști să nu dea nimic. Ce au eșit la sept<embrie> 1 zile, anul 7209.»

1700

nr. 151

«Catastih de rînd<u>iala mierej și a cerăi, ce s-au pus în toat<e> județele pre birnici, afar<ă> den slujitori, ca s<ă> cumpeer<e> mierea și ceaar<a> împărătescă care iaste dă să dă pre seaam<a> balgibași, dup<ă> obicei. Ce s-au socotit să s<ă> dea un ban, cîte bani 30. Iar plăiașii și satele de drum, să dea pre jum<ă>tate. Iar Titeștii și Grăbleștii și Boșoara și Cîneni, ertati dă tot. Și poclonul, dăn 10 bani, un ban. Iar de siliști să nu dea nimic Ce au ișit la oct<ombrie> 10 zile, anul 7209.»

1700

nr. 152

«Mierea și birul mierii tot una s-au făcut aicea. Mierea, dă un ban, cîte bani 30 și birul mierii, de un ban, cîte bani 20.»

nr. 153

F. 56. v.

«Catastih de seaama cea mare ce s-au pus în toate județel<e> pre siliști, ca s<ă> dea cu toții afar<ă> den boiar<i> mazil<i> și sutaș<i> și sluj<itori> și neșuț<ă>-tor<i> și popii și log<ofeții> de divan și dor<o>banții și scut<elnicii> călări și pedestri carii-și dau seaama osebi. Iar alalți să dea cu toți, fișticare sat pe cum scrie în catastih. Și poclon, den 10 bani, un ban. Ce au ișit la noem<brie> 20 zile, anul 7209.»

1700

nr. 154

«Catastih de rîndiual<a> haraci<u>lui ce s-au pus în toate județel<e> pre siliști, ca s<ă> dea cu toți, afar<ă> den boiari mazali și slujitor<i> și sutașii și neșuț<ă>-torii și cămărășei și log<ofeți> de divan și popii și popii și călăraș<ii> și dor<o>banții și scut<elnicii> călăr<i> și pedestri și alte brésle carii își dau birul lor osebi., Și afar<ă> den rumtoarea satelor celor noao și celor vechi. Iar alalți să dea cu toți. Și tl. să s<ă> ia cîte ban<i> 154. Iar altu nimic. Ce au ișit la ghin<arie> 1 zile, anul 7209.»

1701

nr. 155

« Catastih ce s-au scos pântru sursat tainuril<or> împărătești să dea cei cii au oi, fiișticari pre cum scrie în catastih, însă la 30 dă oi, *cîte* oae 1. Iar Bărseanii, den 80 dă oi, *cîte* oae 1 și să dea bani, dă oae, *cîte* bani 140. Iar mai multu să nu dea nimic. Ce au ișit la ghen<arie> 20 zile, anul 7209 ».

nr. 156

F. 57

« Cartea armașilor carii sînt dup<ă> rudarii ce dau aurul

Dă domnia mea această poruncă a domniei mele, slugilor domnii méle anum<e>.....ca s<ă> fie volnici cu această carte a domnii méle să fie ispravnici și purt<ă>tori de grij<ă> peste țiganii rudar<i>, să-i pue să lucreze la aur cînd v<a> afla vrém<ea> pest<e> vară și să aducă aurul la vréme, pre cum l-au adus și pân<ă> acum, însă aur sleit dram<uri> 600. Așijderea, poruncescu domnia mea și voao vătășilor și voao țiganilor rudar<i>, deaca veți vădea această carte a domnii mél<e> și porunca domnii mél<e> iar voi toți să aveți ascultare de slugil<e> domnii mél<e> carii scriu mai sus, de toate ce o va da poruncă și învăț<ă>tur<ă>. Iar carii nu vor asculta, ce ar sta împotriv<ă>, să hie volnici slugil<e> domnii mél<e> să le fac<ă> certare și bătae, fiiștecăruia, dup<ă> vina lui. Și carii dăn vătăși ar avea fecior<i> mulți și mari să aib<ă> a-i pune bir la scîndur<i>, ca să nu pése celorlalți (sic) sāraci și să aib<ă> a punere alți vătăși carii vor fi cu capul făr<ă> d<e> feciori. Așijderea, să fie volnici slugil<e> domnii méle ce scriu mai sus, pre care țigan l-ar afla vînzînd aur domnescu pre ascunsu, pre țigani să aib<ă> a-i bate cu toiage, iar pre cumpăr<ă>tor sa-l prade, pentru un dram de aur să-i ia 6 dramuri domnești. Așijderea, poruncescu domnia mea și voao județ<i>lor și voao oroșan<i>lor de la Slatină și Marea Ocnă și Rîmnicul și Argeșul și Pitești și voao tut<u>ror slujitorilor și țaran<i>lor, ver pe unde s-ar întîmpla a umbla slugil<e> domnii méle fiind cu trebil<e> și cu slujba a domnii mél<e>, umblînd pre rudari, iar voi să aveți a-i grijire de bucate ce le-ar trebui și lor și cailor. Așijderea, să hie volnici slugil<e> domnii méle ce scriu mai sus, să scoaț<ă> toate datoriile rudarilor carii dupe unde vor avea datorii dirépte, or cu zapise, or făr<ă> d<e> zapise și să aib<ă> a le scoat<e> pân într-un ban. Așijderea, poruncescu domnia mea și voao tut<u>ror căp<i>tanilor și pîrcălab<i>lor dupe la tîrgur<i>, să nu aveți nice o treabă cu țiganii rudar<i>, numai slugil<e> domnii méle să aib<ă> treabă. Și într-alt chip să nu fie. Și ispravnic însuși spusa domniei mele. Ghen<arie> 1701 1 zile, anul, 7209. ».

« A citit marele log<ofăt> ».

nr. 157

F. 57. v.

« Catastih dă lipsa haraciul<u> ce s-au scos în toate județel<e> pre satele de bir, să dea birnicii, afar<ă> dăn sutăși și slujitori și neguț<ă>tori și căm<ă>rășăi și popii și satel<e> cu rumtoarea cea nooă și afar<ă> dăn

1701 căl<ă>rași și dor<o>banții și scutelnici călări și pedestrii. Iar alaltii să dea cu toți, ciți să vor afla în sat, fiștecari sat pe cum scrie în catastih. Și poclonul, den 10 bani, un ban. Ce au ișit la ghin<arie> 20 zile, anul 7209 ».

nr. 158

1701 « Catastih de bir lef<i>lor ce s-au pus în toate județele pre siliști, ca s<ă> dea fiștecare sat pe cum scrii în catastih. Și poclon, den 10 bani, un ban. Iar de siliști să nu dea nimic. Ce au eșit la fev<ruarie> 20 zile, anul, 7209 ».

nr. 159

1701 « Catastih de poclon hanului, ce s-au scos în toate județel<e> pre siliști, ca s<ă> dea cu toți, afar<ă> den slujitor<i> și căm<ă>rășei și dorobanții și scutelnici și satele cu rumtoarea noao. Iar alaltii să dea, fișticari sat pe cum scrii în catastih. Și, poclon, den 10 bani, un ban. Iar de siliști, să nu dea nimic. Ce au eșit la fev<ruarie> 25 zile, anul, 7209 ».

nr. 160

F. 58 1701 « Catastih de seaam<a> a doao ce s-au scos în toate județel<e> la satel<e> și oraș<e>le cu rumtoare, ca s<ă> dea fiștecare sat den rumtoarea lor un șfertu, pre cum scrie în catastih. Și s<ă> dea cu toți, fiște ce om s-ar afla în sat, afar<ă> den boiari mazili și sutași și popii și slujitor<i> dajnici și dorobanții și neguț<ă>tori și căm<ă>rășei și log<ofeți> de divan. Iar afar<ă> dentr-aceste brésle, să dea cu toți, precum scrii în catastih. Și zeci<u>iali, den zece ban<i>, un ban. Ce au eșit la ap<rilie> 20 zile, anul 7209 ».

nr. 161

1701 « Catastih de [rumtoarea]¹ orașile și satele cu ruptoare ce s-au scos să-și dea șfirtul lor dă seaam<a> cea mare, fișticari satu pre cum scrie în catastih. Și poclonul, den 10 baniii (sic), un ban. Ce au ișit la oc<tombrie> 1 zile, anul 7210 ».

nr. 162

1701 « Catastih de ruptoarea orașilor și a satelor ci s-au scos să-și de ruptoarea lor; ci s-au pus să de la haraci, fișticar<e> sat pe cum scrie în catastih. Și talerul să s<ă> iea de bani 154, pe cum să iau la haraci. Ce au ișit la dechi<mbrie> 5 zile, anul 7210 ».

nr. 163

F. 58. v. 1702 « Catastih de rumtoarea orașilor și a satelor birniceștii ce s-au scos să-și dea șfirtul lor dă seaama a treia, fișticare sat pre cum scrie în catastih. Și poclonul, dăn 10 bani, un ban. Ce au ișit la mai 4 zile, anul 7210 ».

¹ Adăugat peste text, cu alt scris.

nr. 164

« Catastih de rînduial<a> rumtorii haraci<u>lui, ce s-au scos în toate județel<e> la orași și la satel<e> cu rumtoare, ca să-și dea fieștecare sat, șfertul lor de banii haraci<u>lui, dup<ă> cum scrie în catastih. Și tl. să s<ă> ia cîte bani 154, cu zeci<u>ial<ă> cu tot. Mai mult nu. Ce au eșit la oct<om>brie> 20 zile, anul 7211 ».

1702

nr. 165

« Catastih de rumtoarea orașelor și satelor birnicești ce s-au scos să-și dea șfertul lor de seaam<a> a treia, fieștecare sat precum scrii în catastih. Și poclon, den 10 bani, un ban. Ce eu eșit la iunie 15 zile, anul 7212 ».

1704

nr. 166

F. 59. v.

« O carte de vătășăia de plai . . . ¹

Dă domnia mea ², slugii domnii méle carele l-am pus domniea mea să fie vâtaf de plai și să păzească foarte bine plaiul și să poarte grij<ă> de hoți și de toate ce ar fi trebile și poruncile domnii méle. Iar de cătră domniea mea să fie în pace și ertat el și casa lui și toate bucatele lui ce va avea de seama cea mare ³, de seaama a da (sic) ⁴ și a triia, de lipsa și adaosul haraciului, de podvoadele și mărtice, de conace, de cai dă olac și de alte dăjdi și orînduiale ori cîte ar mai își de la vistirirea domnii méle, de vinărici, de oerit, de dijmăritu, de erbărit, de nici unile, nici un val și nici o bîntuială să [să] n-aibă. Fără decît numai să aibă a daré la haraci, birul vătășăscu, ug<hi> 10. Iar alt nimic, numai să aibă a păzi plaiul și satile să nu fug<ă>, au să treac<ă> cinevași peste plai, făr<ă> de porunca domnii méle. Iar pă cin<e> l-ar prinde trecînd fără de plai (sic) ⁵, făr<ă> de porunca domnii méle, să-l trimiț<ă> aici la domniea mea. Drept aceia poruncescu domniea mea și voao tuturor slugilor domnii méle ori cu care ce dăjdi și orînduiale veți umbla într-acea parte de loc, daca veți vedea aceast<ă> carte a domnii méle, iar voi toți să aveți a vă feriré de casa și bucatele lui, că cin<e> l-ar bintui de veri ce, unii ca aceia bine să știe că rea scirbă și mar<e> certare va petréce de cătră domniia mea. Așăjderea, poruncescu și voao tuturor plăiașilor de la aceast<ă> vătășăe să căutați toți să ascultați de vâtaful vostru care vă l-am pus domniia mea. Și să aibă a vă judeca de toat<e> ce veți avea între voi, de gilcevi și de curvii. Iar alt nimic să n-aibă a vă judeca. Iar care den voi ar sta împotriv<ă> a nu ascultare, pentru unii ca aceia, am dat domniea mea voe să fac<ă> fiiștecăruia certare și zap dup<ă> vina lor, că așa ias<te> porunca domnii me<le>. Av<gust> 20 zile, anul 7212 ».

1704

« A citit marele log<o>f<ăt> ». 24 P.

¹ « din județul Dîmb<ovița>... » șters în text.² Scris cu cerneală roșie.³ « vel seamă » în text.⁴ « a doao » în ms. 5389.⁵ « peste plai » în ms. 5389.

nr. 167

F. 60 « Mai datu-li-s-au și din poclonel<e> vacilor, vaci 11 și mînzan 1, *cîte* tl. 4, *face* tl. 48. Datu-li-s-au și berbeci mari 70, *face* tl. 70 și mii 40, *cîte* tl. jumătate *face* tl. 20. *Face în total* tl. 10928. *Au rămas* tl. 4767 ».

nr. 168

1697 « Mai datu-s-au și din dajdea ce s-au pus pentru cheltuial<a> sluj<erii> la noem<brie> 20 zile, anul 7206, tl. 4173. Mai datu-s-au și din sursat, tl. 594. Tl. 4767. Terminat ».

nr. 169

F. 60. v.

« Cartea vătaf<ului> de căldărari

Io Nicolae Alex<andru>¹

...această poruncă a domniei mele... vătaf<ului> dă căldărari de aici den Bucurește și în toate tîrgurile citu sint în țara dom<nii mele>, ca să fie volnic cu această carte a domnii méle a fi vătaf și a da poruncă tuturor căldărarilor, ver fie domnescu, veri boerescu au călug<ă>rescu, au siimean, au cazacu, au talpoși, au oameni streini ce vin dănt<r>-alte părți și dănt<r>-alt<tă> țară cu marfă căldărărească, aici în București și într<-alte tîrguri, să aibă a lua vătaf de sacsana, *cîte* tl. 1 <și> jumătate și de car *cîte* ug<hi> 2, dupe obicéi, precum scrie în cărțile domnești ce are și de la alți domni. Drept acéia, poruncescu domniia mea și voao tuturor căldărarilor, unde veți afla aici în tîrgul domnii méle și care om dupe unde veți veni și cîți veți fii șazători în tîrguri, deaca veți vedea această carte a domnii méle, iar voi toți să căutați să ascultați dă dînsul, la toate ce ar fi trebile domnii méle. Că ori care ar sta împotriv<ă> cu semeție a nu asculta au a nu-și daré adetul, după obicéi, pentru unii ca acéia domniia mea i-am dat voe să i să fac<ă> fieștecăruia certare după² vina lui. Pentru că pă dînsul l-am ertat domniia mea dă toate citu scriu mai sus, aflîndu-se în toată vréme cu slujbă în curte domnii méle, să drége vasele car<e> să strică. Ci ori care ar sta împotriv<ă> peste porunca domnii méle, unii cu acéia bine să știe că rea scirbă și mare certare vor petréce de cătră domniia mea. Într<-alt chip nu va fi, că așa iaste porunca domnii méle. Și ispravnic însăși spusa domniei mele. Iun<ie> 20 zile, anul, 7208 ».

1700

nr. 170

F. 61. v.

« Socoteala lui marele sluj<er> și al lui al doilea sluj<er> de un an, socotindu-s<e> lunile pre scurtă, ce au cheltuit în 12 luni, de la oct<ombrie> 1 zile, pînă la sfîrșitul lui sept<embrie>, precum arat<ă> în jos anume, anul 7206 ».

4697

¹ Adăugat în text, peste primul rînd.

² Adăugat peste rînd și cuvîntul « obicéiu ».

Face toat<ă> cheltuial<a> lui oct<ombrie>, tl. 1981, <și> *jumătate*, 41.
 Face toat<ă> cheltuial<a> lui noem<brie>, tl. 1151,24
 Face toat<ă> cheltuial<a> lui diche<mbrie> tl. 702 <și> *jumătate*, 24.
 Face toat<ă> cheltuial<a> lui ghen<arie>, tl. 1779, 4
 Face toat<ă> cheltuial<a> lui fev<ruarie>, tl. 553, 8
 Face toat<ă> cheltuial<a> lui mar<tie>, tl. 402, 23
 Face toat<ă> cheltuial<a> lui ap<rilie>, tl. 1607, 53
 Face toat<ă> cheltuial<a> lui mai, tl. 1924, 20
 Face cheltuiala lui iun<ie>, tl. 410, 26
 Face toat<ă> cheltuial<a> lui iul<ie>, tl. 2040, <și> *jumătate*
 Face toat<ă> cheltuial<a> lui av<gust>, tl. 1221, 28
 Face toat<ă> cheltuial<a> lui sep<tembrie> tl. 1921, <și> *jumătate* 58
 face tl. 15695, 42

nr. 171

«Datu-s-au din oile de sursat tl. 2000, datu-s-au și din boii de Belgrad tl. 1720, datu-s-au și iarăși din boi de Bilgrad tl. 4130; datu-s-au din conacel<e> tătarilor tl. 2908, face tl. 10703 ».

nr. 172

« Carte de slujba vorniciei pen județe

F. 62

Dă domnia mea această poruncă a domniei mele, slugii domnii mele anume... pre carele cinstitul și credinciosul boiariul domnii mele *marele* dvornic l-au pus vornicel în *județul*. . . să fie volnic cu această carte a domnii mele să umble să caute slujba vorniciei dintr-acest județ, pre unde s-ar face hoții și curvii, au sfâzi și capete sparte și alte gilcevi, să aibă a-i judecare și a îndrepta pe toți și să-i globească pă fiește carele dup<ă> fapte lui ce va face, dupe cum iaste vechiu obicéiu al vorniciei. Iar care ar fi de vină mare, să-i aducă aci la domnia mea. Așijderea și pentru vite de pripas, ori unde ar găsi într-acest județ, cai, boi, vaci, bivoli, oi, rîmători, stupi, ori la boiari, ori la călugări, ori la neguțători, ori la pîrcălabi, au ori la ce fel de om s-ar afla și le va ține la casa lui și nu le va duce să le dea la ispravnicul dum<nealui> *marele* vornic ce scrie mai sus, de la unii ca aceia să fie volnic cu această carte a domnii mele, să le ia toate făr<ă> de voia lor, precum au fostu obicéiul vornecului celui mare, de s-au luat și mai denainte vrême. Iar omul ce-și va cunoaște vita bine, care va fi de pripas, să-și dea colacul, de cal *cîte* tl. 1 <și> *jumătate* și de bou, de vacă, de bivol *cîte* tl. 1 și de rîmător *cîte* bani 40 și de oae, de stup, *cîte* bani 12, dup<ă> obicéiu, și să-și ia vita. Și iar să fie volnic a căuta și pentru stricăciunile ce strică vitele la cîmpu, la piini, la vii, la finéte, la dumbrăvi ținute, să ispășască dup<ă> obicéiu și să adeveréze cu dreptate paguba ce ar fi. Și acele vite ori ale cui s-ar găsi, în bucate stricînd, să le ia și să le pue la opreală și să aibă a lua gloaba vorniciei, de cal, *cîte* bani 30 și de bou, de vacă, *cîte* bani 20 și

de bivol, *cîte* bani 40 și de rîmător, *cîte* bani 50 și de oae, *cîte* bani 10, precum iaste obicéiul și s-au luat și mai dinainte vreme. Și să plătească și paguba omului ce s-ar fi cu dreptate. Și pre unde s-ar găsi vite de furat, măcar ce fel de vită ar fi și acela om nu le-ar colăci, să ia vitele de la el și să-i facă și certare dup<ă> obicéiu. Așijderea, să fie volnic și celor ce vor avea datorii drepte, au cu zapise au făr<ă> de zapise, să le scoaț<ă>. Drept acéia, să fie volnic slug<a> domnii méle vornicelul ce scrie mai sus, să judece pe **fiștecare** om și să-i îndreptéze și să ia gloaba vornicească dup<ă> obicéiu,, au fie slujitor, au birnic, au măcar ce fel de om ar fi într-acest jud<eț>, au în sat domnesc, au boiresc, au pre la slobozii, au măcar unde s-ar afla să-i îndreptéze și să-i așaze pentru toate. Și alt nimeni să nu să amestece la slujba vornicii pe cum scrie mai sus. Iar cine ar sta împotriva cărții domnii méle, au din boiari, au din căpitani, au din pîrcălabi, au orice fel de om ar fi, a nu lăsa să să caute slujba vornicii, acela om bine să știe că va petrece rea scîrbă și mare certare de cătră domnia mea. Într-alt chip nu va fi, că așa iaste porunca domnii méle. *Și ispravnic însăși spusă domniei méle.*

Ghen<arie> 1 zile, anul 7203.

A citit marele log<of>ăt ».

1695

nr. 173

F. 62. v.

« Catastih de seaam<a> *cea mare* ce s-au scos în toat<ă> țara pre siliști, la oraș<e> și la sat<e>, ca s<ă> dea cu toții, sutașăi, sluj<itorii>, neguț<ă>-torii, căm<ă>rășăi, ertații, slugile, pîrcălabii, boiarii aleși, să nu s<ă> scutească nici unii, ci să dea fiștecare, dup<ă> putérea lui, care unde să va afla. Afar<ă> dăn odăil<e> turcești care au venit acum dă ș-au luat rumtoare, pre cîți omeni le va scrie în cărți. Iar ala'ți să dea cu toții ».

nr. 174

« Catastif de banii haraci<u>lui ce s-au scos în toate județele pre sate, ca s<ă> dea cu toți, afară den boiarii mazili și sutași și neguț<ă>-tori și cămă-rășăi și slujitori și log<ofeți> de divan și popi. Și dentr-alte brésle care-și dau birul lor osăbi și afară den scut<elnicii> călări și pedestri și den căl<ă>-rași și dor<o>banți și fuștași. Iar alaltți, să dea cu toți, dup<ă> puțința lui, veri ce fel de om ar hi, fiștecare *sat* cu suma lui de bani, dupre cum scrie în catastif. Și banii să să ia cu cusur, talelur (sic) *cîte* bani 154, dupre cum să dau la haraci. Iar de siliște nimic. Ce au eșit la iuli<e> 10 zile, anul 7220 ».

1712

nr. 175

F. 63. v.

« Catastih de seaam<a> *cea mare* ce s-au scos în toat<ă> țara pre siliști, la oraș<e> și la sat<e> ca să dea cu toții, sutași, slujitorii, neguț<ă>-torii și căm<ă>rășăi și ertați și slugile și pîrcălabii și boiarii aleși, să nu s<ă> scutească niciunii, ci să dea fiștecare, dup<ă> putérea lui, unde s-ar afla. Afar<ă> numai den boiari mazili și scutelnici căl<ă>-ri și pedestri, fiind trimiși la treab<a> împăr<ă>-tească și afar<ă> și den odăil<e> turcești care au venit

1704

acum de și-au luat rumtoarea, pre cîți omenii le va scrii în cărți. Iar alalți, să dea cu toții, fiștecare sat precum scrii în catastih. Și zeçi<u>iala, den 10 bani, un ban. Ce au ișit la av<gust> 1 zile, anul 7212 ».

nr. 176

1705

« Catastif de seaam<a> a treia, ce s-au scos în toate județile pre sate, ca s<ă> dea cu toții. Afar<ă> den boiarii mazili și sutășii și niguț<ă>tori și căm<ă>rășii și log<o>feții de divan și slujitori și popi care-și dau birul lor osebi. Și afar<ă> den scutelnicii căl<ă>ri și pedestri și den dăr<ă>banți și fuștași. Iar alalți să dea cu toții, fiștecare sat cu suma lui de bani, dup<ă> cum scrii în catastif. Și zeciuala, den 10 bani, un ban. Ce au ișit la mai 15 zile, anul 7213 ».¹

nr. 177

1690

« Satel<e> plăeșăști pre județ<e> cum serie în jos anume, ce au eșit la iuni<e> 20 zile, anul 7198

F. 64

Slam Rîmnic: Vîrtecicooi, Bănțeștii, Coteștii, Corăténii, Băbénii și Mitutoi, Cîrstiiineștii, Putreda din Vale, Putreda din Deal, Chiojdénii, Dumitreștii, Biceștii, Pleșăștii, Moceștii, Tigooi.

Buzăul: Măgura, Pîrșcovul și Tîrcovul, Moșăștii, Bănuleștii, Scăianii, Crivileștii, Firtopeștii și Păcuril<e>, Trestii, Posobeștii, Nagoșina și Josénii, Micșanii, Lopătariul, Măneștii și Val<ea> Părului, Gor Aldea și Zmăeștii și Colnicin, Cocanii și Scăiaii, Demiiianii, Cîmpulungénii, Grabicina și Băligoșii, Brăeștii, Murgénii și Sineștii.

F. 64. v.

Saac : Bertia,² Ștefeștii și Scurteștii, Slănicul, Tiișanii, Valea Largă și Făcăiani, Valea Rea și Dumbrăvioa și Plopénii, Miniaciul, Șcheoleștii, Stăneștii și Cătunul, Drajna Veci<ni>, Ogretinul, Ceraș, Bătrînii, Star Chiojdu, Chiojdu de la Bătsca³, Plătínénii, Colții, Mlăjetul, Vel Sibiciul⁴, Vărbilovul și Prăjani, Pătîrlagile, Cărbuneștii.

Prah<ova>: Bănești, Cîmpina, Poiana, Cornul, Breaza, Comarnic, Secăria, Tésila, Negrași, Tăistrénii⁵, Ciupercénii, Pietriceaoa, Brebul Cnez<i>, Răsipiți, Brebul lui Matei Post<elnic>, Bordénii și Scorțénii, Țipărești, Cocorăști de la Mislea.

Ialom<ița>: Obidiți Drumășii, Bertești Drum<ași>, Cochirlén<i> Drum<ași>, Luciia Drum<ași>, Strîmba Piiarseca Drum<ași>.

Elh<ov>: Oltealniț<a>⁶ Drum<ași>, Drădiști Drum<ași>, Tintav<a> Cărbunar<i>.

¹ În ms. 5389 se află o formă prescurtată a acestei « semi ». Data este însă « 7212, mai 15 », (folio 44 verso). N. Iorga, *Studii și doc.*, V, p. 358, dă tot data 15 mai 7213.

² « Ștefăneștii », în ms. 5389, F. 45 verso.

³ « de Bîsca » în harta rusă din 1835.

⁴ « Vel Slăbiciul », în ms. 5389, folio 45 verso.

⁵ « Trăisténii », în ms. 5389, folio 45 verso.

⁶ « Oltenița », în ms. 5398, F. 46 r.

Dîmbovița>: Buciu>meni, Pietroșiț<a>, Bezdeadul și Mircești, Piscul lui Voivod și Țița, Runcul, Fiian<i> Viiar<i>, Bădénii, Cucuténii Viiar<i>, Coț<ă>ian<i> Viiar<i>, Șerbănești Viiar<i>, Glodén<i> Viiar<i>, Brănești Vărniceři și Viiar<i>, Șotiga Vărniceři, Vălén<i> de la Pod Drum<ă>și, Țăpoși But<a>ri, Fintîn<i>, Bilciurești But<a>ri Cnez<i> ¹ și Cojești, Bîlcirești Veci<ni>, Puchianii Veci<ni>, Puchiani lui marele vist<iernic>, Puchian<i> Cnez<i>, Lucian<i>, Bărbuleț ², Crivin<a> lui Sibii Dărvar<i>, Ghergani Leg<ă>nar<i>, Săbieștii, Bogații Cnez<i> Viiar<i>, Cîndești Viiar<i>, Șcăiaii Veci<ni> Viiar<i>, Șchiai Cnez<i> Viiar<i>, Rumănești de la Pădure Dărvar<i>.

1688 Anul 7196, iul<ie> 1 zile dup<ă> lipsa haraci<u>lui, Valea Lungă s-au pus la plăiași cu porunca mării sal<e> lui vod<ă>.

Vlașca: Copăcén<i> sat Drum<ă>și, Malul Cărbunari, Spăreatul Dărvar<i>, Gratia Dăr<vari>, Obislav Dăr<vari>, Sîrbii Dăr<vari>.

Teleorman: Zimnicel<e>, Suraia, Frumoas<a>, Șuleștii, Stăj<e>rei și Lisa ³.

F. 66 Mușcel: Nucșoar<a> plasa lui marele vor<nic>, Nucșoar<a> Nicăi sluj<erul> și Poinărei, Cot<e>neștii, Berivoești, Gor Slănic, Aninoas<a> lui Tudoran, Izvorani și Ștefănești Viiar<i>, Cîrstiiani, Gor și Dol Negrești Viiar<i> ⁴, Vălénii și Oari și Rumcioas<a>, Miclușan<i>, Bădénii Cnez<i>, Albești și Bughiiani Pietrar<i>, Godénii Veci<ni> și Cnez<i>, Rum<i>nești, Nucșoara Călug<ă>rească, Corbii de piatră și Corbășori, Manea și Vlad, Brătiiani, Năpărtén<i>, Dol Slănic și Răugean<ii> și Stan Popa, Lăreștii, Gușății, Beleți Viiar<i>, Dobroști și Boțești Viiar<i>, Cetățean<i> toți, Bădén<i> Veci<ni>, Micești Viiar<i>, Căz<ă>nești ⁵ și Stoinești, Jupinești Viiar<i>, Pribăian<i> Viiar<i>.

F. 66. v. Arghiș: Gor Brătiani Veci<ni> și Cnez<i>, Hareful, Groșii de la Brad, Căp<ă>tănénii, Poenarii și Berindești, Clocotici și Sălk<ă>truc, plas<a> lui Gligorie sătrar, Sălătruc plas<a> lui Tudoran și Cîrstienești toți, Berindești, Turburea, Riul Albu, Stanca plas<a> Manei, Băiași Vișan, Spinul, Perișani, Mlăcénii, Titești, Berivoești și Cocoli, Clocotici și Toma, Bumbuești, Boișoar<a> și Găoj<a>nii, Greblești, Cîinénii, Sărăcinești, Robești lui Ivașco văt<af>, Robești, Racoviți și Copcén<i>, Drăgănești, Melaia Voineas<a> ⁶, Rădăcinești Veci<ni> și Cnez<i>. 7196, iul<ie> 14, Călinești de la Lotru.

(1688)
F. 67 Vilcea: Olănești și Boj<o>rén<i> toți și Chéia, Săr<ă>cinești și Piitroșan<i>, Gor și Dol Cacov<a> Cnez<i>, Cacova Veci<ni>, Dobricéni, Bărbătești, Bodești, Bărzești, Dumitru, Bogdănești Cnez<i>, Bogdănești Veci<ni> ai Arnutei, Măldărești toți, Oteștii toți, Rămeștii Veci<ni>, Urezii, Vlad și Radul și Urez de mei ⁷, Fom<ă>tești toți, Lubănești și Măriț<a>, Sîrbești și Brătcoi, Racoviți și Cruci, Milostea, Corbușor și Șitoaia, Slătioara, Bogdăneșt<i> Arnutei, Urșan<i> și Bîrzotén<i>, Vai de Ei, Récea, Titești și Bodești

¹ « Veci<ni> », în ms. 5389, F. 46 r.

² « Bărbulești » în ms. 5389, F. 46 r.

³ « Lila » în ms. 5389, F. 46 r. (corect « Lisa »).

⁴ După Negrești, în ms. 5389, trecut și satul « Cîrsacii » , f. 46 v.

⁵ « Cnezeștii » în ms. 5389, f. 47 r.

⁶ « Mălaia » în ms. 5389, f. 47 r.

⁷ Așa în text !

și Tudosă și Radul și Pătru și Stoica și Pîrvul. Mățieștii. 7195 fev<ruarie> 22, s-au adaos acéste sate la plăiași, cu porunca mării sale lui vod<ă>. Is<pravnic> Bunea al doilea log<ofăt>, Costești, slob<ozia> Bistreți. Marte, 7 zile de la divan, Otteșani slob<ozie> plăeș<ască>.

F. 67. v. Gorj: Pociovaliștea, nepotul popei și Aninișul, Antonie cu vără său Udrea, Cernădiia și Sirbeștii, Novacii și Urșanii, Aninișul și Huluba, Cărpeneșul fiul <lui> David văt<af>, Radu Drăgoescul și Drăgoeștii fiii văt<afului>, Sirbii și Glodénii, Stăncestii și Muș<e>teștii ¹ veci<ni>, Poiana Bengeștilor și Aghinii și Căzăneștii, Costénii și Racoți și Stamate și Barbul și Dumitru, Groșanii, Izvarna și Dobromir, Izvarna, Sohodolul, Piștișanii și Gurénii și Costand<a> și Ciofringénii ».

F. 68

nr. 178

Dă domnia mea acestor 10 văiari oameni striinți ai boiariului domnii mélé<e> Costandin Post<elnicul> Băleanul ce ari la viile dumisale di la Bădénii, că să fie în pace de toate dăjdile cîte vor eși, numai să aibă a daré într-un an la trii dăjdi di om, *cîte* ug<hi> 3 ».

nr. 179

F. 68. v.
1713

« Carte de vécărit ce s-au scos pre dobitoace și pre numel<e> oamenilor, la dieh<embrie> 26 zite anul 7222

Am scris domnia mea sfințiilor voastre, părinților și dumneavoastră boiarilor, căpitanilor, slujitorilor, preoților, pîrcălabilor, birnicilor și tut<u>ror cîți vă aflați lăcuitori pre pămîntul țării domnii mélé<e> din județul... Cătră aceasta v<ă> fac domnia mea în știre că viind și vréme să s<ă> scoaț<ă> seama a doao, s-au socotit de s-au scos iar pre dobitoce, du<ă> cum au eșit și-ntr-altți timpi. Că pentru multe păsur<i> ce au căzut asupra țării, n-am putut găsi altă dajde mai cu dreptate și să ias<ă> și sumă de bani, ca s<ă> putem face trebile și poruncile ce ce-am socotit, că la această dajde, cine are mult, dă și mai mult, cine are mai puțin, dă și mai puțin și ajută cu toții, dup<ă> puțință, cu dreptate. Deci mai nainte eșia sumă mai mare, de să potea face trebile. Iar de la o seamă de vrémé încoce, întimplindu-se de au perit vitele, s-au micșorat suma; ce au căzut țării sup<ă> rare cu dăjdile și nici cu acéia nu s-au putut plini poruncile, ci s-au luat atîta sumă de bani cu dobîndă de s-au plinit ce au fost porunca. Care s-au făcut datorie pîn la 300 de pungi de bani, ce face numai dobînda acestor bani, pre an câte 50—60 de pungi. Deci domnia mea văzînd atîta păs și greu ce ne iaste asupra, într-alt chip n-am avut cum face, ci am socotit cu toți boiarii domnii mélé<e> ca s<ă> dați, să v<ă> plătiți și dobitocele și s<ă> dați și de nume, pentru că și mai nainte vréme, cînd să scotea seama a doo pă silește, da cu toți, iar cînd s-au scos pre dobitoce, da numai cei ce avea vite, iar cei ce n-avea, nu da; ci nu era cu dreptate. Iar acum s-au pus să dea și de nume. Însă de cal, de bou și de tot dobitocul, *cîte* bani 44, precum s-au dat și-ntr-altți timpi. Iar pripași de estimpu să s<ă> socotească 2 o vită. Și să dați de tot numel<e> vostru *cîte* bani 66 și cei cu vit<e> și cei fără vit<e>, veri ce

F. 69

¹ « Muceștii » în ms. 5389, f. 47 v.

fel de om ar f<i>. Afară din veliții boiar<i> și călugări și din turci, și țig<ani>, și calici, aceștea să nu dea nimic de numel<e> lor, numai vitele să-și plătească. Iar alalți și mazil<i> și sutașii și neguțători și sluj<itori> și log<ofeți> de divan, și preoții, lefecii, scut<elnici>, căl<ă>rașii, dăr<ă>banții, fuștași, căsători¹, păstori, striini, au măcar ver ce fel de om va fi, să-și plătească numel<e> lni. Ca să s<ă> poat<ă> face sumă mai mare, să putem da și pă unde vor fi poruncil<e> și să dăm și pă unde sintem datori. Drept acéia, în vrême ce veți vedea carte<a> domnii mel<e> și cu boiarii domnii mel<e>... care s-au rînduit într-acest județ, iar voi să căutați să v<ă> scrieți toate dobitoacele, cine ce va avea și pre toți oamenii ciți vor fi, pre fieștecare sat; toate meșteșug<u>-rile și blestemățiile să lăsați și să v<ă> scrieți toți. Că am dat voe boiarilor domnii méle, pre carele va găs<i> că umblă în meșteșugur<i>, așcunzînd au oamen<i>, au vit<e>, de la unii ca aceia să le ia tot îndoit, și de nume și de vit<ă>. Și pă unde vor face blestemății ca acéste, să trimită căpeteniile lor aici în butuci, ca să ia mare pedepsă de la domniia mea. Pentru că aceasta s-au făcut pentru folosul și ajutoriul țerei, ca s<ă> dea și de nume. Iar de acum înainte, nu vor mai eși dăjdi pe num<e>le acéstea, ce vor da tot precum au dat și pînă acum. Astfel am scris domniia mea.

F. 69. v.

1713

Dichem<vrie> 26 zile, anul 7222.

A citit marele logofăt ».

nr. 180

F. 70

« Carte de fumărit din Bueurești și dăn Tîrgoviște

Din mila lui Dumnezeu Io Nicolae Alixandru voevod și domn, dă domniia mea această poruncă a domniei méle, slugii domnii méle..... fumariului dăn orașul domnii méle dăn București și dăn Tîrgoviște, ca să fie volnici cu această carte a domnii méle, să scrie fumăritul dă la tot omul, dă la ciți oamenii să află lăcuitori într-acéste orașe, însă la cei ce au prăvălii și facu neguț<ă>torii și la cei ce au pivnițe și magazii dă vînd vin. Afară dăn veliții boiar<i> și mănăstirile céle mar<i> să aibă a-și scuti cîte o pivniță. Iar alalți să dea cu toții, or ce féliu de neguțatorie ar face, or tabac, or cizmariu, măcar ver ce féliu dă om ar fi; însă dă pivniță mare cîte tl. 5 și de prăvălie mare cîte tl. 5 și dă pivniță mică cîte tl. 2 <și> jumătate și dă la magazii iar cîte tl. 2 <și> jumătate și de lăc<a> slujitorii cei ce au prăv<ă>lii și vînd vinur<i> cîte tl. 1, 33 după cum au fostu obicéiul și mai dănaite vrême. Așijderea, să aibă a-și scuti și cliseariul dă la bisérica domnească o pivniță. Iar alalți popi și diiacon<i> și grămăticii, să dea cu toții. Drept acéia să fie volnice slugile domnii méle ce scrie mai sus, să scrie fumăritul de la tot omul și să-i apuce cu strînsoare să dea banii ce le-ar face, fără d<e> voia lor. Și de cătră niminea opreală să n-aibă. Că așa iaste porunca domnii méle. Și ispravnic însăși spusa domniei méle.

1724

Noem<brie> 20 zile, anul 7233 ».

¹ Așa în text.

nr. 181

F. 70. v.

«Carte de haraci de turci

Din mila lui Dumnezeu, Io Constantin voevod și domn, am scris domnia mea, priiatenului domnii mel<e>..... de la..... către aceasta-ți facu domnia mea în știr<e>a că iat<ă> că apropiindu-s<e> și vrémea haraciului și pîn<ă> la ramazan atita vrém<e> n-au rămas, iat<ă> că s-au scos haraciul la toate bréslele și s-au scos și la dumneavoastră, ca să-ți dai împrumuta ci ești legat la vistiria domnii mel<e>, de dați la haraci ug<hi>..... Dirept acéia, în vrém<e> ce vei vedea aceast<ă> carte a domnii mel<e> și cu sluga domnii mel<e> anum<e>..... iar dumneata numai decit să cauți să-ți dai toți banii, deplin, în mîna slugii domnii mel<e>, să-i aducă aici, la vistiria domnii mel<e>, cit mai curîndu și făr<ă> de zăbav<ă>. Astfel am scris domnia mea.

1702

Ghen<arie> 1 zile anul 7210.

A citit marele logofăt. »

nr. 182

F. 71

«Rînduiala lui Mehter Baș<a> ce li să dă postav, pentru îmbrăcă-mintea taolelor dă paști, pe cum arat<ă> în jos anum<e> ap<rilie> 24 zile, anul 7206. Postav roș bucată 1 și coți 3, însă bucată tl. 28 și cei 3 coți tl. 3 <și> jumătate; găitan coți 100, cîte bani 4, face tl. 3; și nasturi 36 cîte bani 1, bani 36; și ibreșim, dram 6, cîte bani 5, face bani 30; face în total tl. 35 ».

1698

nr. 183

F. 71. v.

«Deche<mbrie> 25 zile, anul 7204 au adet 20 țigan<i> măturar<i> domnești, să li s<ă> dea la crăciun, de om, aba cîte coți 16, face coți 320. 98 tl. să pîn pre hîrtii la crăciun, de s<ă> dau la grăm<ă>tici și la alții, dup<ă> obicei.

1695

35 tl. orți, la măriia s<a> vod<ă> în buzunari, în zioa de crăciun.

30 tl. să dau la sluj<itori> pre ipăngéle, în zioa de crăciun.

35 tl. să-au dat în zioa de sfîntul Vasilie pre ipăngél<e> la slujitori, cînd ias<ă> măriia s<a> vod<ă> de la biseric<ă>.

35 tl. s-au dat iar în zioa de sfîntul Vasilie în buzănar, la măriia s<a> vod<ă>.

10 zlați ungurești cîte tl. 22 <și> jumătate și orți cîte tl. 5 s-au dat să pue în plăcintă în zioa de sfîntul Vasilie.

25 tl. s-au dat bacșișuril<e> celor ce sorcovescu pre măriia s<a> vod<ă>.

nr. 184

F. 72

«Foiț<ă> dă vezeteii domnești și de biglari și dărvari carele li să dă abale de paște, după obicei cum semneaz<ă> în jos anume. Martie 15 zile, anul 7203. Pătru, [coți] aba coți 16, Drăgoi coți 16, Mihul coți 16, Radul coți 16, Tuđor coți 16, Iancul coți 16, Neagoe Bobonul coți 16, Tuđoran coți 16, Banciul coți 16, Văsiu coți 16, Vlad coți 16, Radul Crăsan

1695

coți 16, Tudoran coți 16, Stoica coți 16, Martin coți 16, Radul Motrogan coți 16, Istratie coți 16, Toader coți 16, Neagul coți 16, Mitrea coți 16, Gheorghie Ocoroba coți 16, Stancul coți 16, Radul coți 16, Ion coți 16, Ivan coți 16, *face* coți aba 400.

2 vezetei de la carăta domnească, cupeci tl. 10 ca să-și fac<ă> haine de paște.

Biglarii, abale. Mozea văt<af> coți 16, Radul coți 16, Necula coți 16, Neagul coți 16, Nedelco coți 16, Ion coți 16, *face* coți 96.

Dărvarii aba<le>. Cei de la telegari. Vlaicul coți 16, Ianache coți 16, Vasilie coți 16, Ion coți 16, Iane gunoiariul coți 16, Radu văt<af> *de* legănari coți 16. *Face* coți 96.

1696-1697

Mai scrisu-se-au 3 vezitii noi la anul 7205. Manea Mălai Mare aba coți 16, Anghioi aba coți 16, Lazăru aba coți 16. *Face* coți 48 ».

nr. 185

F. 72. v.

« Foaia de oamenii domnești care li să dău îmbrăcăminte postavuri și bogasie și abale de paște, după obicei, cum scrie în jos anum<e>. Mart<ie> 15 zile, anul 7203.

1695

Pîrcălabul de Slob<o>zie postav șăftu, coți 5; pîrcălabul de la Văc<ă>-rești post<av> șăftu coți 5; pîrcălabul *de* Copăceni post<av> șăftu, coți 5; pîrcălabul *de* Crivina post<av> șăftu, coți 5; Toma văt<af> *de* grădinari *din* București, post<av> șăftu, coți 5; Pătru văt<af> *de* grădinari *din* Tîrgoviște, post<av> șăftu coți 5; Bobea văt<af> *de* butari, post<av> șăftu, coți 5; Stanciul văt<af> *de* lămnari, post<av> șăftu, coți 5. — 20 grădinari *din* Buc<u>rești, aba, de om *cîte* coți 16, *face* coți 320. — 12 grădinari *din* Tîrgoviște, aba; de om *cîte* coți 16, *face* coți 192. Cazan meșterul dă lemnari care să află în curte în toat<ă> vrămea, aba coți 16. Un lemnariu care păzește lemnăria, aba coți 16. Viariul ce păzește viaa den Buc<u>rești și ghețariul ce păzește legnița, aba coți 32. — 4 zidari den curte, aba coți 64. — 2 dogari den curte aba coți 32. — 20 de țigani dărvari cu vătaful lor, aba de om coți 16, *face* coți 320. Radul văt<af>, meșterul *de* fintini, șăftu coți 5; Istratie meșter, șăftu coți 5. Bogasiile ce le s<ă> dau iar dărvarilor; iar la dărvari, bogasie 20 și la țigancel<e> cosătoare ce sînt 16, *cîte* bogasiu 1, *face* bogasie 16. — 2 țigance spălătoare de la cupărie,¹ post<av> șăft<u>, de țigancă *cîte* coți 5, *face* coți 10 și bogasie 2. — 2 țigance spălătoare dăspre doamna, de țigancă *cîte* coți 5, *face* coți 10 și bogasie 2. La Fiseanța meșterul, post<av> șăftu, coți 5. Stoica meșterul *din* Tîrgoviște, post<av> șăftu, coți 5. Paraschiva Modoran, post<av> șăftu, coți 5. Bărbăteaiu meșterul, post<av> șăftu, coți 5. Pătrașco măt<u>rător, aba coți 16. *Face* postav șăf<tu> coți 80, *cîte* tl. 1, tl. 80 ».

nr. 188

F. 73

« Carte den prumuta pîrcălabilor la haraci

Din mila lui Dumnezeu Io Constantin voevod și domn, am scris domnia mea voao pîrcălabilor de..... Cătră aceasta vă dau domnia mea în știr<e>, că iat<ă> că apropiindu-să și vrém<ea> haraciului, s-au scos

¹ Unde se spălau probabil vasele.

haraciul la o seam<ă> de brésle și s-au scos și la voi, la pircălabi, ca să v<ă> dați rumtoarea ce vă iaste de dați la haraci, precum sinteți legați la vistiriia domnii mēl<e> ug<hi>..... Dirept acé'ia, în vrēm<e> ce veți vedea această carte a domnii mē<le> și cu sluga domnii mēl<e> anum<e>, iar voi să căutați să v<ă> dați banii deplin în mina slugii domnii mēl<e>, ca să-i aduc<ă> cum (sic) mai curîndu și făr<ă> de zăbav<ă> la vistiriia domnii mēl<e>. Și banii să vă-i dați cu cusur, de ug<hi> 1 *cîte* Ghen<arie> 1 *zile, anul 7210* ».

1702

nr. 187

F. 73. v.
1705

« Iuni 4 *zile, anul 7213*, au ișit patru sute de salaori și 50 dă car<e>. Și au ișit pă seaama a tréia de un ug<hi>, un ortu, cu zeciual<ă> cu tot ».

nr. 188

F. 74

« *Face bogasie 24* <a> *cîte* bani 145, *face* tl. 26—22. *Face* aba coți 992, <a> *cîte* bani 22, *face* tl. 163 <și> *jumătate* 24. *Face* tl. 269 <și> *jumătate* 45 ».

nr. 189

« Datu-s-au la paici după a lor obicéi, pentru cheltuiala leaginelor, ug<hi> 10. La 6 paici și la un mataragiu și la 2 paici ai coconilor, de paște, pentru tuzluci¹ și vânări ug<hi> 12 <și> *jumătate* 33, după obicéiu. La spoitorii ce spoescu vas<e>le de cuhnii, dă paște, după obicéi, ug<hi> 15. La 5 dărvari dă la povodnici și la un goniiariu, aba de om *cîte* coți 16, *face* coți 96. La mrejarî s-au dat pentru treaba mrejiilor sfoar<ă> supțire, păpuși 400 și sfoar<ă> groas<ă> păpuși 100, păpușa <a> *cîte* bani 3 *face* bani..... și funiceale. 40 <a> *cîte* bani 3 și hieru oc<a> 3 <a> *cîte* bani 25, *face în total* tl. 12 <și> *jumătate* 33, pentru doao mreji să s<ă> fac<ă>. O fotă de mătase și tulpă, coți 12, ce s<ă> dă la vl<ă>d<i>ca în zioa de joi mari. La 10 pascari domnești, 2 de la Cîrstinești, 2 de la Florești și 6 de la Tinganu, de om *cîte* aba 1 *face* abale 10, coți 160². La pehlivani cînd joacă, 1 postav șaiu dar dă la domnie, și tl. »

nr. 190

F. 74. v.

« 15 grădinari de la Tîrgoviște, aba de om *cîte* coți 16, *face* coți 208. Dărvarii de la povodnici: Mușat văt<af> aba *cîte* coți 16, Vișan, Neagul, Milea, Radul, Stroe, *face* coți 96. — 10 pescari domnești, însă 2 de la Cîrstiinești și 2 de la Florești și 6 de la Tingan, de om aba una³ ».

¹ Un fel de ghetre de aba, încheiate în partea dinapoi, peste ciorapi.

² Adăugat ulterior: « coți 160 ».

³ Întreaga frază tăiată cu 2 linii. Se află și la folio 74 recto, la urmă. După totalul de 208 coți, înseamnă că au fost 13 grădinari la Tîrgoviște și nu 15 cîți sunt arătați în text.

nr. 191

- F. 75
1696 « Rînduiala carălor dă dărvari car<e> car<ă> maldăr la povodnici domneştii, cum arăt<ă> înt jos anum<e>; mai 18 zile, anul 7204: 6 car<e> <a> cîte lei 2 <şi> jumătate face tl. 15; 1 car la apărie, tl. 2¹. 12 boi la car<e> 6, boul cîte tl. 7 <şi> jumătate, face tl. 90² — 6 coas<e> <a> cîte bani 66, face tl. 3 face în total tl. 108 »³.

nr. 192

- 1696 « Deche<mbrie> 25 zile, anul 7205. — 320 coţi dă aba ce sînt dă s<ă> dă la 20 dă ڃigani dărvari şi măturari, acum dă crăciun, dă ڃigan cîte coţi 16, face coţi 320 ».

nr. 193

- F. 75. v.
1696 « Rînduiala ci iast<e> obiceiul or<ă>şanilor dă la oraş dă dau pre anu cojoc la vezitii şi la comişăi, sep<tembrie> 25 zile, să li s<ă> prinz<ă> în seaam<ă> la birul de sfîntul Gheorghii, anul 7205. Dau la vezitii dă la marele pit<ar>, cojocia 45 şi la comişăii dă la marele com<is>, cojoci 35 ».

nr. 194

- F. 76
1697 « Rînduial<a> de caftanel<e> şi de tafta şi tulpanul ce s<ă> dau în zioa de paşti şi de crăciun pre la boiar<i> zvolearnici, dup<ă> obicei, ap<rilie> 7 zile, anul 7205.

Un caf<tan> la marele spăt<ar> de tl. 50.

Un caf<tan> la marele post<elnic> de tl. 50.

Un caf<tan> la marele păh<arnic> de tl. 30 şi taft<ă> coţi 6.

Un caf<tan> la marele stol<nic> de tl. 30 şi taft<ă> coţi 6.

Un caf<tan> la marele cup<ar> de tl. 25 şi taft<ă> coţi 6.

Un caf<tan> la Ianachi cluce<r> de tl. 20 şi taft<ă> coţi 6.

Un caf<tan> la marele şuf<a>ri de tl. 20 şi taft<ă> coţi 6.

Un caf<tan> la Dumitraşco stol<nic>, tl. 15 şi taft<ă> coţi 6.

Un caf<tan> la Pătru stol<nic>, tl. 15 şi taft<ă> coţi 6.

Un caf<tan> la Alixandru stol<nic>, tl. 15 şi taft<ă> coţi 6.

Trei pah<arnici> de credinţă, taf<tă> coţi 18 şi tulpan coţi 20 şi pinză, coţi 6.

Trei fete despre doamna, taft<ă> coţi 18 şi tulpan coţi 6 şi pinză coţi 4⁴.

Patru trîmbiţaşi nemţeşti, taf<tă> coţi 12. Şase trîmbiţaşi ungureşti, taf<tă> coţi 19 ».

« A citit marele log<o>f<ăt> »⁵

¹ Întreaga frază tăiată cu o linie.

² În text e trecută cifra « 84 » taleri înconjurată cu un cerc, alături se află cifra 90 care arată rezultatul corect, transcris mai sus în textul de faţă.

³ Totalul de 108 tl. nu cuprinde cei 2 tl. de la « 1 car la apărie ».

⁴ Ms. 5389, folio 51 recto, este « coţi 14 ».

⁵ Întregul text barat cu două linii.

nr. 195

F. 76. v. «Foiță de vezitii domneștii ear<e> s-au așăzat în vistirii, anum<e> cum serie
1694 în jos. Noem<brie> 2 zile, anul 7203 »

«Rad văt<af>, Dobre Tătarul și fratele lui Stoica Săpunariu mort¹; Hrizea și fratele lui mort¹; Dimiian Moldoveanul mort¹, Dumitru Braș<o>veanul și fratele lui Dumitru Cîrnat și fratele lui Leca și gînerale lui Iacov Mitre, fugit¹; Negul, mort¹; Dobre Cîrlig, mort¹; Dumitrașco Juribiți și fratele lui; Irimia Morariul și fratele lui Stoica și fratele lui Necșul; Stancul și fratele lui Vlad<u>I; Ioneț<ă> și fratele lui Fiera; Rad<u>I Berbece și fiul lui din Buc<u>rești; Dobre și fratele lui din Tud<u>rești; Toader și fratele lui Vlad<u>I din București; Drag<o>mir și fratele lui Nistor; Cinciul și fratele lui; Dobre și fratele lui din Corota; Dobromir și fratele lui din Mog<o>șoia; Vlad<u>I din Bogăteștii; Pătru și fiul lui din Bogătești; Mușat <din> Bogotești; Ianach<e> și fratele lui, din Popești; Iarciul și fratele lui de acolo; Tudor și fratele lui, de acolo; Drăgan și fratele lui din Căsob; Neagoe Bubonoiu; Anghiuni și fratele lui de acolo; Costandin de acolo; Pătru Mocan<u>lu și fratele lui; Cîrstea și fiul lui Văsiu din Mihăești; Drăghici și fratele lui, de acolo; Stan de acolo; Crăciun din Tohani; Cernica; Martin și fiul lui; Pătru căm<ă>raș<u>lu de fier; Lazăr și fiul lui din Beneasa; Hăta și fratele lui Dumitrașco; Rad<u>I Motrăgan și fiul lui; Dumitrașco văt<af> de leg<ă>rari. Face liude, 46 »².

nr. 196

F. 77 «Comișei domnești carii sînt de paza curții, la grajdu și carii pe und<e> se află
1700 sezători; ce s-au aflat la marte 16, zile, anul 7208

Cîrstea văt<af> și fiul lui, din Tohan; Dușman din Tohan; Danu de acolo; Stoica și Gheorghie de acolo; Năcul de acolo și Albul din Fînțești; Stan și Stanciul din Fînțești; Cozma din Ruși și fratele lui Bala din Ruși e (sic) Radul din Hotani; Udrea și Copos<u> din Ruși; Stoica și fratele lui Danu din Ruși; Miclea din Scăiani și Radul din Dîrza; Stanciul și fratele lui Stan din Scăiani; Petco și Vladul din Scăiani; Dumitrașco din Dîrza și Oprea din Scăiani; Bogdan și Necula din Dîrza, Ivan și fratele lui Radul din Dîrza; Anghel și fratele lui Bratul din Dîrza; Lupul e Ivan de acolo ».

«Biglarii: Rad<u>I, Ivan, Ion, Necula, Rusinu, Neagul. Face liud<e> » 6.

«Dărvarii: Vlaicul, Staico, Dumitrașco, Hira, Stanu. Vasilie. Face liud<e> » 6 ».

F. 77. v. «Nedelco de acolo și Voico din Buc<u>rești; Manea și fratele lui din Cocani; Radul și Barbul de acolo; Pătrașco de acolo și fiul lui și Drume din Buc<u>rești; Mihai și Oprea de acolo; Stănil<ă> și Oprea de acolo;

¹ Deasupra rîndului.

² Întregul text tăiat cu mai multe linii.

Drăgaică și fratele lui, de acolo; Sântoader și fratele lui, de acolo; Neagoe din Buc<u>rești și Vasiliă din Cocani; Vladul și fratele lui, din Buc<u>rești; Neagul și Staicul și fratele lui, din Buc<u>rești; Stepan din Călugăreți și Manea din București; Bratul din Dirza și Vasilii din Buc<u>rești; Gherghie Surdul den Buc<u>rești și Frîncul din Dirza ».

F. 78

nr. 197

1702

« Hrisoavele de m<i>la ei li să dă pre la mănăstirile den Țara Turecească și de la S<ve>tagorea care iau pre ani, după cum seriu în jos, anume, ghen<arie> 30 zile, anul 7210 ¹

Un hrisov al sfi<n>tii mănăstiri Vatopedi, bani 20000 și ostenitorilor bani 1000.

Un hrisov dă la o mănăstire dă la Sv<et>agora, hramul sfîntul Ioan Botezătoriu, bani 8000.

Un hrisov dă la o mănăstire Capinul, hramul sfîntul Necolae, bani 3000 și ostenitorilor, bani 1000.

Un hrisov ce iaste făcut de Șismon Crai, bani 6000 și ostenitorilor, bani 500.

Un hrisov a mănăstirii Prisuii ² bani 4000 și ostenitorilor, bani 300.

Un hrisov al mănăstirii Pandocrator bani 3000 și ostenitorilor, bani 300.

Un hrisov al mănăstirii sfîntul Ion Răschi ³ bani 7000 și ostenitorilor, bani 1333.

Un hrisov al mănăstirii ce să numește Patmul, bani 4000 și ostenitorilor, bani 1000.

Un hrisov dă la o mănăstire den Țara Grecească, dă la Pogoiani, Adormirea Précistii, bani 3000.

Un hrisov dă la o mănăstire dă la Anadol, ce să chiam<ă> Sumela, Adormirea Précistii, bani 12000.

F. 78. v.

Un hrisov dă la o mănăstire Brodeț den tîrgul ce să chiamă Policeanii, între Arghirocastro, făcută dă Pogonat împărat, hramul Schimbarea la față, însă pre an bani 9000 și ostenitorilor, bani 1000.

Un hrisov ce s-au făcut unui vlădică pre num<e> Nictarie Sirbu, ca s<ă> vie al treilea anu odată, să ia m<i>lă bani 6000 și ostenitorilor, bani 1800, făcut iaste hrisovul de la luna lui ghenarie 8 zile, cursul anilor, anul 7210.

Un hrisov dă la o mănăstire ce iast<e> în măgura Athonului, hramul sfîntul Mihail Sinadului ⁴, care sfîntu său cap ⁵ au izbăvit lăcustel<e>, pre an bani 6000 și ostenitorilor, bani 600 ⁶.

¹ Titlul scris cu cerneală roșie.

² « Prisusi » în ms. 5389, f. 52 r.

³ « Pr<o>roc » în ms. 5389, f. 52 r.

⁴ « Mihail Sinandschii » în ms. 5389, f. 52 v.

⁵ « sfîntul său chip » în ms. 5389, f. 52 v.

⁶ « bani 1000 » în ms. 5389, f. 52 v.

Mai 26 zile, anul 7210, s-au făcut un hrisov la o biserică ce se numește Halchi, den Ostrovul Mării Albe, care iast lingă Țarigrad, hramul adormirea Précestii, pre an bani 6000 și ostenitorilor, bani 1000. Av<gust> 4 zile, anul 7211, un hrisov la o mănăstire ce să chiamă Proti, den ostrovul Mării Albe, hramul *Schimbarea la față* are mülă pre an tl. 100 și viitorilor de acolo tl. 7 <și> jumătate.

Un hrisov la o mănăstire dă la Ianina ce se dzice la Ostrov, hramul *Schimbarea la față* bani 3000 și viitorilor, bani 300.

Un hrisov ce să chiamă Panaghia Dorahanii¹ lingă Ianina, hramul nașterea Précestii, bani 4000 și viitorilor, bani 400.

F. 79

Anul 7214, noem<brie> 7, un hrisov dă la o mănăstire ce să chiamă Mileșăva, hramul înălțarea domnului și spășitorul nostru Is<us> H<risto>s, unde răpaosă sfântul trup al sfântului Savvei, bani 10.000 și ostenitorilor bani 1000. Ispravnic Savva Ceașul Spătărescu².

Anul 7214, un hrisov dă la o mănăstire Studenița, den Țara Sirbească bani 6000, viitorilor, bani 600. Face tl. 49 <și> jumătate. Anul 7216, sept<embrie> 8 zile, făcut-au măriia s<a> vod<ă>, mănăstirii Surpatil<e> să ia dil<a> jăcni<ă> ob<oroace> de grîu, pi an 150, cu hrisov ».

nr. 198

F. 79. v.

« Cartea dă vama cerăi și a mierii

Din mila lui Dumnezeu, Io Nicolae Alixandru voevod și domn, dă domnia mea această poruncă a domniei mele, boiarului domnii mele. căruia i-am dat domnia me<a> vama cerăi în credință, ca să fie volnic cu această carte a domnii mele să aibă a ținere vama cerăi în anul acesta însă muntele și den apa Oltului încoace, den toat<ă> țara domnii mele, să aibă a luare vama de la tot omul cine ar trece cu ceară, au cu miare, au dencolo încoace, au dăncoace încolo, după obicei, ori dă l<a> ce neguțător ar strînge miare și ceară și ar vrea să o treac<ă> de aici den țara domnii mele într<altă> parte, măcar turcu să fie, au grec, au sirbu, au arbănaș, au moldovean, au ungurean, au măcar ce neguțător ar fi, măcar să fie și dă l<a> stupinele lor, de la toți să aibă a luare de but<e> cu miare nescursă cîte tl. 1 și oc<a> de cear<ă> cîte bani 2, după obicei, cum s-au luat și pin<ă> acum. Iar pă care neguțător i-ar afla umblîndu cu meșteșuguri, ascunzînd vama domnească dă la unii ca aceia să fie volnic boiarul domnii mele să aibă a luare vama îndoită și să le fac<ă> și certare. Ajișderea, poruncescu domnia mea și voao tuturor schilérilor dup<ă> la schile și voao tuturor vameșilor după la vaduri și căpitanilor dup<ă> margine, pă unde să va întimpla a ven<i> niscai neguțători cu povară dă ceară sau cu buți dă miare nescursă și ar vrea să treacă într<alte> țări și nu vor avea răvășalele boiarului domnii mele dă plat<ă>, sau dă va fi avînd și răvășale dă plat<ă>, pă cit le va scrie răvășalele, să-i lăsați să treacă cu pace, iar cit ar trece mai mult și ar fi neplătîtă, să-i apucați să-și

¹ « Dorohai » în ms. 5389, f. 52 v.

² Adăugat între rîndurile textului.

plătească fiștecare vama, dup<ă> obicéi. Iar unde s-ar întâmpla niscai silnici să stea împotriv<ă> a nu-și da vama, au turcu, au oricine ar fi, pă toți să-i apucați să-și dea vama dăplin, făr<ă> dă voia lor, că ori pă la ce vamă s-ar întâmpla a tréce niscai neguț<ă>tori cu miiare au cu cear<ă> și nu ar fi vama plătită, aceia să știe că vor plăti dă la casile lor toat<ă> paguba ce va fi. Drept acéia poruncescu domniia mea și voao tuturor schilérilor dup<ă>. la schile, ori pă la a cui schilă s-ar întâmpla a tréce ceară dăn Țara Ungurească încoace, să aveți a-i lăsaré să treac<ă> făr<ă> vamă. Căci că vama cerăi iaste vindută osebi. Într-alt chip să nu fie. *Și ispravnic însăși spusa domniei mele. Ghen<arie> 6 zile, anul 7235 ».*

1727

nr. 199

F. 80
1696

« Anul 7204, mai 18 zile, Socoteal<a> ce s-au făcut părintelui eg<u>menului de la Slobozia lui Ianache cu slobozianii de acol<o> pentru multe gileevi ce era întru dînșii, cum serie în jos anume

Mergîndu eg<u>men cu sloboziani<i> înainte<a> mării sal<e> domnu nostru Io Costandin Voevod cu pîr<ă> și cu mult<ă> gilceav<ă>, deci măriiia s<a> ne-au dat pre noi acești 14 boiar<i> cari sîntem iscăliți în foiț<a> de soc<o>teaal<ă>, ca să le luom seaam<a> pre amărunt de toate ce vor avea între dînșii. Și ne-am strinsu toți la un loc, slujitori den sus și den jos, împreun<ă> cu dumnealui Costandin Cior<o>girleanul *mave cluce<r> și Radul spăt<ar> fiul Coloțe<i> din Doicești și jupîn Arion din varoș și Udrea Doicescul și Dumitrașco Doicescul și Dumitraș căp<ita>nul și Petco pîrcălab din Bădénii și Leca căpit<an> din Poian<a> și Cazan iuz<bașa> de acolo și Necula din Periași și Stoica din Poian<a> și Albul din Ivănești și Vladul din Cosombești și Serafim Călugărul din Bucu și Voicil<ă> gram<atic> din Cosămbești.*

Jeluit-au săténii cum că dă eg<u>men den măn<ă>stire, oamenilor domnești și împărătești, piine, orz, unt, miiare și de alte bucate mîncătoare și au fostu lîndu bani de la săténii; deci noi am socotit acéstea toate să dea săténii<i>, iar eg<u>men să nu s<ă> améstece nimic.

Iar pentru vin și pentru rachiu carii vor bea oamenii domniști și împăr<ă>tești să l<e> dea iar săténii de la dînșii. Iar călugărul iar să nu s<ă> améstece nimic la acéstea. Nici să fie volnici săténii a vinde nici vin, nici rachiu, pentru că așa scriu și cărțil<e> altor domni, să vînză numai eg<u>menul iar satul să nu vînză, numai cît vin vor bea călătorii ce umblă cu alte treb<i> împăr<ă>tești, să aibe a le daré eg<u>men vad<ra> cîte bani 33, măcar de s-ar vinde cît de scumpu.

F. 80. v.

Iar pentru pîrcălab, să pue eg<u>men rumîn să le fie pîrcălab, iar nu țigan.

Iar pentru pod ziser<ă> săténii cum că au și ei jum<ă>tate cu eg<u>menul. Deci noi am întreat oamenii<i> buni și den sus și den jos și așa au mărturisit că au rămas să fii iar pre seaam<a> eg<u>menului, că nici în cărțile domnești nu scrii să fii avut săténii parte.

Iar pentru dăjdil<e> satului ce au fost cisluiindu eg<u>menul mai nainte vrém<e>, de acum înainte să nu-i mai cisluiască eg<u>men, ce să s<ă> cisluiască ei dentru dînșii, cum vor ști ei.

Iar pentru lucrul ce au fost lucrînd săténii la mănăstir<e> mai denainte vrém<e>, mai mult la hristoavel<e> părintelui nū scrii, anume cîte zil<e> să lucréz<e>, numai ce-i scriu cărtil<e> domnești de poruncă, ca s<ă> fii de poslușaniia mănăstirii și s<ă> lucréz<e>; făr<ă> de cît s-au găsit o carte a răposatului Matei Vod<ă> de scrie să lucréz<e> numai trei zil<e>, mai mult nu, de scrii anul 7145, ap<urilie> 2 zile, care s-au găsit la mîna săténilor. Iar eg<u>men zise cum că au găsit de la pop<a> Nastasie, den zilel<e> Ducăi Vod<ă>, de au lucrat 5 zil<e>. Iar porunca mării sal<e> lui Vod<ă> așa au poruncit să lucréze numai acéle 3 zil<e>, precum scrie în carte<a> lui Matei Vod<ă>, mai mult să nu lucréze.

Iar pentru dijmă precum iau alți boiari și alte măn<ă>stiri, așa să ia și aceasta.

Iar pentru mori, cînd se vor strica, să aibă a le diréze săténii și a le lucra pre cum le-au lucrat și mai denainte vrém<e>.

F. 81

Deci noi acești 14 boiari carii am fost aici socotitori și judecători împreun<ă> cu dumnealui Costandin mare cluce<r> carii au fost tremis de măriia s<a> domnu nostru Io Costandin Băsărabă Voivod, ca să judecăm și să-i așezăm, așa am socotit și am așezat cu sufletil<e> noastre și cu direptate, pre cum scrii în foae anum<e> ».

« A citit marele logofăt ».

nr. 200

F. 81. v.

1675-1676
și 1691

« Adetul vămii scalii de la Ciinéni de povărăle și de bucatel<e> ce s<e> trec pren scal<ă>, de ce marfă cîte cît iaste să ș<ă> ia vam<a>, care s-au scos după catastih schilii de la Duca Vod<ă> la anul 7184 și povara direaptă de oc<a> 125; ghe<carie> 1 zile, anul 7199.

Povara de agem, bani 266; povara de șofran, bani 1000; povara de Țarigrad, bani 250; povara de Odriiu, bani 250; povara de Brusa bani 266; povara de Sofia bani 140; povara de Tîrnova, bani 166; povara de piperiu bani 333; povara de saftiiane bani 166; povara de meșăni, bani 120; povara de postav suptîre, bani 333; povara de pos<tav> fel<en>d<reș> și breclăș — bani 266; povara de singeapi, bani 333; povara de bumbac prost, bani 140; coropca de samuri, bani 1600; povara de orez, bani 80; povara de lămîi, bani 80; povara de smochine, bani 80; povara de chivere, bani 133; povara de lînă, bani 50; povara de in și cinep<ă> bani 25; povara de sfoar<ă>, bani 33; povara de strîmturi, bani 166; de un fer lat de plug, bani 2; povara de grîu, bani 6; povara de meu, bani 4; povara de vin, bani 12; de cal de cumpărat, bani 25; de un bou mare, bani 6; de o vac<ă>, bani 4; de oae, bani 2; și poclonul vameșilor, de turmă, 1 mel; de rîmători car<e> vin în țar<ă> la pășun<e>, bani 4; de rîmători gras, bani 6; și poclonul vameșilor, de turmă, un burlincu, însă la 100 de sfi<ni>; povar<a> de procoviț<e> bani 60; povara de mazăre, bani 6; povara de oștreanguri bani 25; povara de piei de miel, bani 200; de omul calar<e> bani 2; de omul pedestru, bani 1; povara de Veneția, bani 333; povara de arnici, bani 168; povara de Rumel<e>, bani 168; povara de beate, bani 120; de un jder sau vulpe,

F. 82

F 82.. v. bani 6; povara de argint viu, bani 333; povara de plumbu, bani 120¹; povara de undelemnu, bani 150; de un cop de rachiu, bani 2; de un cop de ulei, bani 1; de un lup, bani 4; povara erbi de dohtorii, bani 140; povara de roșcove, bani 80; povara de oțel, bani 50²; povara de săpun, bani 40; povara de brînză, bani 40; povara de tutun și lulê<e>, bani 80; povara de aba, bani 133; povara de caplamal<e>, bani 200; povara de pietre chihrebar, bani 266; povara de stafide, bani 80; povara de scumpie, bani 12; povara de miiar<e>, bani 30; butea de vin, bani 80; de o coas<ă>, bani 1; povara de tămîe, bani 266; povara de morun, bani 50; povara de pêsțe, bani 25; de un procov, bani 20; de un risu, bani 40; de cal turcescu, bani 133; povar<a> de cuțite, bani 120; povara de vâpsêl<e>, bani 80; povara de anason, bani 55; oc<a> de cear<ă>, bani 2; povara de seu, bani 40; ferdela de grîu, bani 1³; de o vidră, bani 8⁴; de 2 sécer<e>, bani 1; de doi dihori, bani 1 »

A citit marele logofăt. »

nr. 201

F. 83. v. « Mă<nă>stirea Rîncăcioul. Mil<ă> » dă sar<e> ce au făcut măria sa
1700 Costandin Vod<ă> să-și ia 300 dă bolovani dă sare de la ocniț<a> de la Tîrgoviște, oct<ombrie> 26 zile, anul 7209.

Din mila lui Dumnezeu Io Constantin voevod și domn al Țării Românești, dă domnia mea această poruncă a domniei mele, sfintii și dumnezeestii mănăstirii Rîncăcioul din județul Mușcel, unde este hramul Înfațișarea în biserică a Născătoarei de Dumnezeu și părintelui Onofrie eg<umen> și altor căl<u>gărași car<e> să află lăcuitor<i> acolo, ca să fie sfintii mănăstiri mil<ă> dă l<a> domnia mea 300 dă bolovani dă saré dă l<a> ocniț<a> cea mic<ă> dă lingă Tîrgoviște. Să ia această sare pe ani la vrem<ea> cînd iau și alte mănăstiri merticil<e> lor. Pîntru că fiindu această mănăstire sarac<ă> și foarte lipsit<ă>, ne avîndu nici un ajutor dă nici o parté, făcutu-i-am această mil<ă> ce scrie mai sus ca s<ă> fie mănăstirii dă ajutor și dă-ntărir<e> și părinților căl<u>gări dă hran<ă> și dăn-brăcămînt<e>; iar domnia mea și răposaiților părinților domnii mel<e> vecinică pomenire. Așijder<ea>, porăncescu voaă căm<ă>rașilor dăn Mal Ocniț<ă>, să aveți a da această saré, în toți anii, la vrem<e> și și-o rădice egumenul să o duc<ă> să o vînză unde va putea, numai să aveți a dare sar<e> bun<ă>. Altfel să nu fie. Și ispravnic însăși spusa domniei mele.

Oct<ombrie> 26 zile. »

nr. 202

F. 84 « Anul 7205, adeturile măn<ă>stirilor și ale besericilor domnești,
1696-1697 pîntru hramurile praznicilor ci li să dă bani și ceară, făclii, milă de la domnie, după obicéiu.

¹ În ms. 5389, folio 55 recto scrie « 20 bani » pentru o povară de plumb.

² « povara de oțet » în ms. 5389, folio 55 verso.

³ « banița de grîu » în ms. 5389, folio, 56 recto.

⁴ « bani 20 », *ibidem*.

La besérica domnească *din* București, hramul *Bunavestirea a Născătoarei de Dumnezeu*, ug<hi> 4.

La besérica doamnei hramul *Tăierea cinstitului cap*, cear<ă> oc<a> 4 și ug<hi> 4.

La beserica domnească de la Tîrgoviști, hramul *Adormirea Născătoarei de Dumnezeu* cear<ă> făc<lii> oc<a> 4 și ug<hi> 4 și la bobotează, făclii cear<ă> oc<a> 4 și la paște, făclii cear<ă> oc<a> 4, după obicei.

La Vihorța, hramul *sfîntul Gheorghe*, cear<ă> făc<lii> oc<a> 2, bani ug<hi> 3 și la sintă Măriia Mic<ă> iar așa.

La măn<ă>stirea de călugăriți *din* Bărbăteștii, cear<ă> oc<a> 2 și bani ug<hi> 2, hramul *sfîntul Ilie proroc*.

La Rîncăciov, călugărițile, hram *Înălțarea* cear<ă> oc<a> 2 și bani ug<hi> 2 și grîu ob<oroace> *mari* 20.

La Arhiimăndrițul, hram *sfîntii Petru și Pavlu*, cear<ă> oc<a> 4 și bani ug<hi> 4.

F. 84. v.

La măn<ă>stirea la Turbați, călugărițile, hram *Nașterea sfintei Născătoare de Dumnezeu* cear<ă> oc<a> 2 și bani ug<hi> 4.

La *sfîntul Gheorghii cel Vechiuu*, hram *sfîntul Gheorghii*, cear<ă> oc<a> 3, și bani ug<hi> 2.

La besérica domnii *din* Tîrgoviști, hram *Schimbarea la față*, cear<ă> oc<a> 3 și bani ug<hi> 4.

La Tânganul, măn<ă>stirea hram la *Întîmpinarea domnului* cear<ă> oc<a> 3, bani ug<hi> 4.

La Plumbuita, hramul *Nașterea sfîntului Ion Botezătorul*, cear<ă> oc<a> 10 și bani ug<hi> 4 și pite 300 și vin, vedre 30. S-au făcut rînduiala den venăriciul domnescu vedre 500 și acesta l-au scos. »¹

« Măn<ă>stirea Ostrovul und<e> să prăznuiască sfîntul hram al nașterăi Prea sfintii Născătoare de Dumnezeu, dăn găleat<a> *din* Vilcea, grîu mal oc<a> 200 și vin<ă>rici *din* dealul Rîmnicului, *din* Vilcea, vin vëdre> 200 și de la marea Ocnă, sare, bol<o>vani 500 și de la vist<ie>rie, la paști, bani gâta ug<hi> 10 ».

nr. 203

F. 85
1700

« Anul 7209, oct<ombrie> 14 zile, den porunca mări<i> sal<e> lui Costandin vod<ă>, făcutu-s-au mil<ă>, să s<ă> de de la visterii, la sfînta biserică dă la Tîrgoviște, unde se prăznuiască hram Sfînta Viner<i>, să li s<ă> dea la vinerea mare, de an cîte ug<hi> 3 ».

nr. 204

1724

« Anul 7232, iul<ie> 20 zile, den porunca mării sale luminatului domnului nostru Io Nicolae Alixandru voevod, făcut-au măriia sa milă, să s<ă> dea de la visterie, în toți aii, la biserică de la Gorgan, de aici, den București, unde iaste hramul *sfîntului Ilie proroc*, ceară oc<a> 2 și bani ug<hi> 2. »

¹ Întregul text de la începutul paragrafului, tăiat cu două linii.

nr. 205

1724

« Anul 7232, iulcie > 20 zile, din porunca mării sale luminatului domnului nostru Io Nicolae Alixandru v <oe>v <o>d, făcut-au măriia sa milă, să s <ă> dea de la visterie, în toți anii, la bisérica Gorgănelul, den mahalao mitropolii, de aici den București, unde iaste hramul sfîntului Ilie proroc, ceară oc <a> 2, bani ug <hi> 2 ».

nr. 206

F. 85. v.
1694-1695

« Anul 7203. Maslul mării sal <e> lui vod <ă>, la joi mari, cui ce s <ă> dă, la vlădica, ipiscop <i> și egumeni, dup <ă> obicéiu, cum scrii în jos anum <e>. Părintel <e> vlădica, 1 măhram <ă> de sîrmă de tl.3. — 4 episcupi, 4 măhrame cu fir și cîte tl.2 <și> jumătate — 7 egumin <i>, 7 măhrame de mijloc și cîte tl.1 — Clisiarh domnescu, 1 măhramă și tl.1. — 2 popi de la biseric <ă>, 2 măhrame și cîte tl. jumătate. 1 pop <ă> de la biseric <a> Doamnei, 1 măhramă și tl. jumătate. 2 diiaconi, 2 măhrame proaste și cîte tl.1. — 2 diiaconi ai vlădicăi, 2 măhrame și cîte tl.1. — 3 grămătica psalți, cîte tl. jumătate face tl. 1 <și> jumătate. 6 grăm <ă> tici mici, cîte ort 1, face tl.1 <și> jumătate — 1 tulpan, coți 10, la părintel <e> vlădic <a>, la umivenie cot cîte bani 40, face bani 40, face tl.3. — 1 fot <ă> de mătas <e> părintelui vlădică, de tl. 4. »

nr. 207

F. 86
1729

« Postavele ce să dau preoților și grămătiilor de la biséri <ei> le domnești din Tîrgoviște la sintă Măriia Mare, dup <ă> obicéiu, avg <ust> 10 zile, anul 7237 ¹ »

La bisérica cea mare. 1 postav șai, la cliseariul. 1 postav fel <en> d <reș>, popii lui Socol, 1 post <av> fel <en> d <reș>, diiaconului Stoicăi. 1 post <av> fel <en> d <reș>, lui Dumitru grămăticul. 1 post <av> fel <en> d <reș> lui Iane grămăticul. 1 post <av> șift, la Mihai grămăticul. 1 post <av> șift lui Dumitru grămăticul. 1 post <av> șift lui Dumitru, fiul lui Apostol.

La bisérica Doamnei. 1 post <av> fel <en> d <reș>, popii Cîrstii. 1 post <av> fel <en> d <reș>, popii lui Ion. 1 post <av> fel <en> d <reș>, Radului grămăticul. 1 post <av> șift lui Manole grămătic.

La sfînta Vineri. 1 post <av> fel <en> d <reș> popii lui Gheorghie. 1 post <av> fel <en> d <reș>, popii lui Gheorghie. 1 post <av> șift lui Mihai grăm <ă> ticul. 1 post <av> șift lui Adam grăm <ă> ticul ».

nr. 208

F. 86. v.

« Catastih de rînduial <a> găleți <i> ce s-au pus în toate județele <e> pre satle de biru, să dea birnici <i>, afar <ă> den slujitori, ca s <ă> fie pentru chiltuial <a> jitniței; ce s-au socotit să dea 1 ban cîte ug <hi> 12. Iar plăia-și <i> și satil <e> de drum, să dea pre jum <ă> tate. Iar Cîinénii și Titești și Greblești și Boișoar <a>, ertați de tot. Și poclon, den 10 bani, un ban. Ce au eșit la sep <tembrie> 1 zile, anul 7205 ».

1696

¹ În ms. 5389 data este « av <gust> 10, anul 7232 ». Folio 57 verso.

nr. 209

« Catastih de rînduiala cînepii, ce s-au pus în toate județele, ce s-ă> dea cu toți, ne scutindu-s<e> nimini, numai afar-ă> den boiari mazili; iar alalți să dea cu toți și afar-ă> den log-ofeți> de divan, fiștecare sat cum scrii în catastih. Cine va da cînep-ă>, să dea de oc-ă> bani 3, să fie pentru chiria dusului. Iar cine va da bani, să dea de oc-ă> cîte bani 20. Ce au eșit la sep<tembrie> 10 zile, anul 7205 ».

1696

nr. 210

« Catastih de rînduial-a> vacilor și a oilor, ce s-au pus în toate județel-e> să fie pentru chiltuial-a> slujirii, ce s-au socotit să dea cu toți, afar-ă> numai den boiari mazăl-i> și sut-a>și. Iar alalți să dea cu toți, nescutindu-s<e> neminea. Și să dea bani, iar nu vit-e>, de vac-ă> cîte tl. 5 și de oae, cîte tl. 1. Și poclonul, den 10 bani, un ban. Ce au eșit la sept-embrie> 15 zile, anul 7205 ».

1696

nr. 211

« Birul lui oct-ombrie>, de un ban cîte bani 266 ».

nr. 212

« Catastih de rînduial-a> miirii, ce s-au pus în toate județel-e> pre birnici, afar-ă> den slujitor-i>, ce s-au socotit să dea de un ban cîte ug<hi> 10. Iar plăiași și satil-e> de drum să dea pe jum-ă>tate. Iar Ciiménii și Titiști și Greblești și Boișoar-a>, ertați de tot. Și poclon, den 10 ban-i>, un ban. Ce au eșit la sep<tembrie> 25 zile, anul 7205 ».

1696

nr. 213

« Și birul mierii, iar de un ban, cîte ug<hi> 10. »

nr. 214

F. 87. v.

« Vezitii domnești carii s-au așăzat eu porunca dum<nealui> marele vist-ier>, ap<rilie> 20 zile, anul 7218

Dobromir văt-af> și fratele lui Dominec. Vișan și fratele lui Ghiorghie din Buc-u>rești. Dumitru Braș-o>vean-ul> și fratele lui Mihai și Ion din Sorești. Leca și fratele lui Vlad din Bogătești. Mihalcea și fratele lui Necula. Stoica și fratele lui Iordache. Stancu și fratele lui Albul. Fiera și fratele lui Radul, fiul Radului Berbecea. Ioan și fratele lui Dumitru. Nistor și fratele lui Lupul din Cioroi. Cincul și fratele lui Matei din Curota și fratele lui Miul din București. Bunea și fratele lui Galeși. Mușat și fratele lui Iordan din Trînșani. Iarciul și fratele lui Bucșă din Popești. Necula și fratele lui Matei de acolo. Cirstea și fratele lui Stancul și Iane. Drăgan și fratele lui din Cosoba. Costandin și fiul lui și nepotul lui Ghioca. Pătru Mocan-u> și fratele lui Șărbu și fratele lui Matei. Văsii și fratele lui Stan din Cioc-ă>nești. Drăghici și fratele lui Stan și fratele lui din Popești. Crăciun din Tohan și fratele lui

Ion. Cernica și fratele lui Nedelco din Trîșani. Martin și fiul lui Stanciul și fratele lui Nica. Manea și fratele lui Stănimir. Marin din Obilești și fratele lui Armeancea. Pătru și fratele lui Vintil<ă> din Fintești. Manea și fratele lui Stan din Călug<ă>rén<i>. Banciul și fratele lui Lazăr. Anghionie și fratele lui Raad<u>. Preda și fratele lui Dumitru. Vlad și fratele lui Dumitrașco. Ion și fratele lui Boziian din Trîșani. Antonie și fratele lui Dobre din București. Toma și fratele lui Stan din Fierăști. Simion și fratele lui Năstas<e> din Micșănești. Iane și fratele lui Voico. Crăciun din Buc<u>rești și fratele lui Pătru. »

F. 88 « Bicilarii domnești: Ivan, Raad<u>, Necula, Păun, Neagul și fratele lui Andrei. Marin văt<af> de leg<ă>nari. »

« Dărvarii domnești: Necula, Neagul, Vladu, Ghinea. Mihai, Dumitrașco ». »

nr. 215

F. 88. v. «Carte di părpărit din județul Buz<ău> și Slam Răm<nie>

Dă domnia mea această poruncă a domniei mele, boiarilor domnii mele al doilea spathar, ca să fie volnici cu carte domnii mele, să-și ia părpăritul din județul Buzău și din județul Slam Rîm<nic>, venitul diregătoriilor di la toți cîți plătescu vinărici domnescu. Însă di bute di vin, cîte bani 12 și de berbenița de stejar și de brad, cîte bani 6, după obicei, cum au luat și mai dinainte, într-alti timp. Într-alt chip să nu fie, că așa iaste porunca domnii mele. Și ispravnic însăși spusa domniei mele.

1730

Sept<embrie> 26 zile, anul 7239 »

nr. 216

F. 89 « Comișei domnești ce s-au așăzat acum, cum seriu în jos anum<e>, iul<ie>
1714 1 zile, anul 7222

Dușan și fiul lui Stan din Tohani. Drăguliu și Dan de acolo. Stan și fratele lui Negoit<ă>, din Sibiciul. Nan și fratele lui Iane din Tohani. Tudordor din Ruși și fratele lui Ion din Scăiani. Stoica și fratele lui Dumitru din Chiojdu și Lepădat din Ruși și Radul din Trestiiani. Novac din Lipiia. Iordache din Ruși. Dumitrașco și Costandin din Colibași. Gheorghe și Drăgoi de acolo Radul și Vasilie din Tohani. Ion și Vlad din Călugăreni. Radul și fratele lui Petre din Drajna. Pitco și fratele lui Cărte din Dirza. Bratul și fratele lui Stan de acolo. Anghel și fratele lui Bratul de acolo. Radul. Ivan de acolo. Negre și fratele lui Raad<u> de acolo. Neculae și fratele lui Vladu din Scăiani. Barbul și fratele lui Vasilie din Cocan<i>. Nedelco și fiul lui Ștefan din Dirza. Mane și fratele lui Dumitrașco de acolo. Dumitru și fratele lui Stan din Dirza. Radul și Costandin din Cocan<i> Opre din Cocan<i> și Stoica din Tohani. Nanul și Vladul din Cocan<i>. Neagul <și> fratele lui Stancul din Tîrg<oviște>. Radul din Bilești și Friz din Clătești. Petre din București și Alixandru de acolo. Tănase din Călugăreni și Negul

din Tohani. Florea din Căldurușani și Călin din Dîrza. Ion din Lipiia și Preda din Călugăreni. Albul și fratele lui Dan din Birlog. Face cruci 33, liude 66 ».

nr. 217

F. 89. v.
1714

« Vizitiile domnești ee s-au așăzat la visterii eum serieu în jos anume. Iul<ie>
1 zile, anul 722<2> »

Drăghici v<ă>t<af> și fratele lui Miștat¹ din București. Vișan din București. Gheorghe de acolo. Dumitru Braș<o>veanul din București. Mihai din Sorești. Leca din București și Vladul din Bogătești. Mihalce din Fiștești și Manea din Popiști. Stoica și fratele lui Iordaca din Bu<cu>rești. Stancul și fratele lui Albul din București. Hera și fratele lui Radul din Plătărești. Radul și fratele lui Stan de acolo. Dumitru și fratele lui Dumitru din Plătărești. Nistor din Plătărești și Lupul din Cioroiul. Cincul și fratele lui Istrate din Mălăești. Matei din Coruta și fratele lui Dragotă de acolo Radul din Călugăreni și Dumitru de acolo. Mușat din Bogătești și Iordachi din Cioroiul. Ivan și fratele lui Bucșă, din Popești. Matei din Cosoba, Tudor de acolo. Cîrti din Plătărești, [Stancul], Stancul de acolo. Drăgan și fratele lui Stan din Cosoba. Costandin <și> fiul lui Radul de acolo. Petre și fratele <lui> Drăgușin de acolo. Șarban din Cosoba și Matei din Văcărești. Văsiu <și> fiul lui Pătrașco din Mihăești. Radul din Cosoba, Dumiuc de acolo. Stan și fratele lui Stroe din Popești. Crăciun din București, Ion de acolo. Cernica din București. Nedelco din Ciorani. Martin și fiul lui Neagul din Plătărești. Stanciul din Cătălui și Stan din Călugăreni. Manea și fratele lui Defta din București. Armeance și fiul lui Tudor din Herăști. Pătru din București. Vintilă din Fiștești. Neacșul și fratele lui Toader din Vasilați. Banciul din Dragomireștii și Dragotă din Mălăești. Angonie din Cosoba, Radul de acolo. Preda din Proșanic și Mitre din Rîșani. Vladul din Lămoțești, Dumitrașco de acolo. Ion din Cioroiul și Buzuian din Rîșani. Dragomir din Bărțești și Dobre din București. Stan și fiul lui Crăciun, din Vasilați. Simion și fratele lui Năstase din Micșănești. Iane din Luica și Voico din Greci. Crăciun din București și Pătru din Bălțești. Face cruci 43, liude 86 ».

nr. 218

F. 90

« Carte de gârdurărit² »

Dă domnia mea această poruncă a domniei mele, slugilor domnii mele anume-..... ca s<ă> fie volnici cu această carte a domnii mele, să umble să caute slujba gârdurăritului din județul Saac, pre cum s-au căutat și pină acum »³.

¹ De fapt: Mușat.

² Cu cerneală roșie. Intregul text tăiat cu mai multe linii.

³ Restul filei, fără text.

F. 90. v.

nr. 219

1694-1695 « *Anul 7203. Darul ŝoimariului la purces lui, eum serie in jos anume*

La Geagărgi baș<a>, tl. 150. La Dogangî baș<a>, tl. 100. și 1 pos<tav>, 1 atlas, 1 pacea de samur *de* tl. 60. La 7 ŝoimi ce nu-i ia, *cîte* tl. 5, *face* tl. 35. La 9 oameni ce duc ŝoimii, *cîte* tl. 5, *face* tl. 45. La 4 oameni ai lui, 4 post<ave> felëndreș. Pentru buzdugan ce aduc mării sal<e> lui vod<ă>, tl. 50. »

F. 91

nr. 220

1696 « *Anul 7204. iun<ie> 17. Darul ŝoimariului ce i să dă dup<ă> obicei la purcesul lui, ce s-au dat den berul casapbașei, eum serie în jos anume*

150 tl., s-au dat lui Geacărgi baș<a>. 100 tl., s-au dat lui Dogangî bașa. 30 tl., 1 pos<tav>, 1 atlas iar lui Dogangî baș<a>. 60 tl., 1 pacea de samur iar lui Dogangî baș<a>. 60 tl., pentru 12 ŝoimi ce nu i-au luat, ŝoimul *cîte* tl. 5 — 45 tl., la 9 oamen<i> ce duc ŝoimii, de om *cîte* tl. 5.—50 tl., pentru buzdugan ce au adus mării sal<e> lui vod<ă>. — 40 tl., la 4 post<ave> felend<reș> ce s-au dat la 4 oameni ai ŝoimariului. *Face* tl. 535 ».

F. 91. v.

nr. 221

1695 « *Anul 7204 noem
 9. Rînduial<a> banilor ce s-au dat de la vistierie pentru lucrul viilor domnești de la Pitești peste an, eum serie în jos anume. Fev<ruarie> 12 zile¹*

10 tl., s-au dat la Martin ispravnicul pentru să fac<ă> haraci de vie. — 40 tl., s-au dat la Martin și la Arsenie pentru butășit viilor, *de la marele* vistiar². — 80 tl., s-au dat lui Arsenie ispravnic pentru lucrul viilor de prim<ă>vară, *din* banii aprozelor celor fugiți, ce li s-au luat bucatil<e>. — 70 tl., s-au dat la Martinu ispravnicul pentru lucrul viilor de prim<ă>vară, den banii ce au eșit pentru lucrul viilor domnești. — 70 tl., s-au trimes la Arsenie ispravnic pentru lucrul viilor de al doilea, den bir de lucrul viilor domnești. — 78 <și> *jumătate* tl., s-au dat iar la Martin și la Arsenie ispravnic, pentru lucrul viilor domnești den var<ă>, den bir viilor ce s-au scos pre judet<e>. — 21 <și> *jumătate* tl., iar s-au dat la Martin pentru lucrul viilor de vară, den birul lui iunie. Ghen<arie> 24. — 20 tl., s-au dat la Arsenie ispravnic pântru să fac<ă> haraci. *Face* tl. 390. »³

1697

« 7206 mart<ie> 22 *zile*, s-au dat la ispravnicii viilor domnești *din* Pitești, tl. 200, însă pentru lucrul cel dă primăvar<ă> ».

¹ Adăugat după titlu.² *marele* vistiar șters în text.³ Întregul text tăiat cu o linie.

F. 92

nr. 222

1695

« Anul 7204. noem<brie> 9, Lucrul viilor domnești de la Tîrgoviște

— 50 tl., s-au dat la Pascalie vor<nic> pentru butășit viilor de toamnă. — 260 tl., iar s-au dat astă iarnă, pentru lucrul de prim<ă>var<ă> și pentru altel<e> ce au trebuit la lucrul viii. — 80 tl., s-au dat iar la Pascalie vor<nic> pentru lucrul viilor de prim<ă>var<ă>, den birul de lucrul viilor domnești. »¹

« Anul 7206, mart<ie> 22 zile, tl., 200, s-au dat pentru lucrul viilor din Tîrgoviște, însă lucrul dă primăvar<ă> ».

F. 93. v.

nr. 223

1707

« Rînd<u>iala cerii împărătești, anume, av<gust> 24 zile, anul 7215

Slam Rîmnic, oc<a> 850, Buzăul oc<a> 550. Saac și Prah<ova> oc<a> 1000. Ial<o>m<ița>, oc<a> 500. Elh<ov> și Dîm<bovița>, oc<a> 1300. Vlaș<ca>, oc<a> 700. Tel<eorman> oc<a> 450. Mușcel și Argiș oc<a> 500. Olt, oc<a> 350. Rom<anați>, oc<a> 500. Vîlcea, oc<a> 600. Dolj și Gorj, oc<a> 700. Meh<edinți> și Dolj, oc<a> 1600. Face oc<a> 9600 ».

F. 94

nr. 224

1706

« Banii ce să dă Balgi bașai pentru cheltuiala cerai eum arat<ă> in jos anume. Oct<ombrie> 25, anul 7215

6 tl. pentru cosbe, pentru roșani și alte cheltuiale. 7 <și> jumătate tl. pentru rogojini și lémne și pentru fiertul cerai. 7 <și> jumătate tl. pentru rogojini »².

F. 94. v.

nr. 225

1702

« Anul 7210, fev<ruarie> 29. 1 carte a lui Manolache fost mare cămă<raș>, de liude 6, ertați de toate dăjdile la sat Sărulești din județul Elh<ov> ».

F. 95

nr. 226

1691

« Anul 7200 sept<embrie> 29, Rînduial<a> miirii și a cerii împăr<ă>tești, ce s<ă> dă ia Balgi bașa, dup<ă> obiceiū

— 341 <și> jumătate cant<are> miiare, cant<are> cîte tl. 3, face ug<hi> 1023 <și> jumătate (sic). — 9000 oc<a> cear<ă>, oc<a> cîte bani 100, face ug<hi> 4500. — 333,66 ug<hi> iaste navlonul. — 66 <și> jumătate 33 ug<hi>, iaste darul Balgi baș<ei> — 60 ug<hi>, 1 pacea de samur. — 100 ug<bi> darul lui Mutpac emir. — 400 bol<ovani> de sare ».

« Eperaghiia ». (notat în colț dreapta)

¹ Textul tăiat pe jumătate cu o linie.

² Adăugat ulterior.

F. 95. v.

nr. 227

1706

« Rînduial<a> preoților domnești de la Tîrgoviște carii li se dau postave la *Adormirea Născătoarei de Dumnezeu dup<ă> obiعی. Avgust 15 zile, anul 7214.*
De la bisérica domnească

1 post<av> șai, popei Vlaicului clisiarh. 1 post<av> fele<n>d<reș>, popei lui Matei. 1 post<av> fele<n>d<reș>, Paraschivei diiacon. 1 post<av> fele<n>d<reș>, Radul grăm<ă>tic. 1 post<av> brecleș, Pavlachie grăm<ă>tic. 1 post<av> brecleș, Dumitru grămătic. 1 post<av> brecleș, Socol grăm<ă>tic. 1 post<av> fele<n>d<reș>, pop<ii> Tudor, 1 post<av> fele<n>dr<eș> Hrizea diiac<on>. 1 post<av> fele<n>dr<eși> Dumitru diiacon. 1 post<av> brecleș, Gherghe grăm<ă>tic. 1 post<av> brecleș, Manul grăm<ă>tic. 1 post<av> brecleș, Gherghe grăm<ă>tic, *fiul lui* Gherghe diiacon.

Bisérica doamnei. 1 post<av> fele<n>d<reș>, popa Staico. 1 post<av> fele<n>d<reș>, Mihalcei diiac<on>. 1 post<av> brecleș, Radul grăm<ă>tic. 1 post<av> brecleș, Negoit<ă> grăm<ă>tic.

Sfînta Viner<i>. 1 post<av> fele<n>d<reș>, popa Papa. *Face* post<av> șai 1. *Face* post<av> fel<endreș> 9. *Face* post<av> brecleș 8. »

F. 96

nr. 228

1696

« Rînduialiale (sic) nunților domnești, nunta lui Matei *fiul* Ghiorghei vorneucul ei s-au făcut la ghen<arie> 22 zile, anul 7204

— 60 tl., 2 post<ave> șai și 2 atlaze. — 6 tl., la 4 coți de tahtă leșască pântru sovon. — 15 tl., la o terținea dă dezgovit. — 53, 44 tl., bani gata, la mas<ă>. — 6 <și> *jumătate* tl. 22, bani gata, la spălatul mînelor. — 6 tl., bani gata de cheilutuială. (sic) — 2 tl., la poliitul făcliilor. 1 tl., bani gata, la popii. *Face* tl., 150 ».

F. 96. v.

nr. 229

1696

« Rînduiala de nunta lu Istratie *fiul* <lui> Stoian vist<ler> ce s-au făcut la ghen<arie> 25 zile, anul 7204

— 200 tl. z<l>oți ci vor să s<ă> de la mas<ă>. — 50 tl., o lastră. — 50 tl., o fringhie. — 60 tl., 2 post<ave>, 2 atlaze. — 20 tl. 2 covoară. — 21 tl., sovonul. — 30 tl., hataia cu flor<i> dă fir, la dezgovit. — 25 tl., 10 zați¹ venetini, la spălat. — 15 tl., orții șă bani mărunții, dă chiel<tu>iaala nunu<lui> — 23 tl., ișicul gieneriul<u>i cu fringhii cu tot. — 3 <și> *jumătate* tl., la poliitul făcliilor. — 3 tl., bani mărunții ci să aruncă în biseric<ă>. — 1 <și> *jumătate* tl., popilor. — 6 tl., un covor ci să așterne în beseric<ă>. *Face* tl. 508 ».

¹ « zlați » în ms. 5389, folio 59 verso.

F. 97

nr. 230

1696

«Rînduiala dă la nunta Ducei Cupariul, la fev<ruarie> 3 zile, anul 7204

— 200 tl., 300 zlați, ci vor să s<ă> de la mas<ă>. — 50 tl., la o lastră — 60 tl., la 2 post<ave>, la 2 atlazé. — 20 tl., la 2 covoară. — 21 tl., la sovon. — 30 tl., la o hataia cu flori dă fir, la dăzgovit. — 25 tl., 10 zlați venitini, la spălat. — 15 tl., orți și bani mărunți, dă chieltuiaal<a> nunul<u>.i. — 43 tl., ișlicul ginerului cu friia<n>ghii cu tot. — 3 <și> jumătate tl., la poliitul făcliilor. 3 tl., bani mărunți la biserică. — 1 <și> jumătate tl., la popii. — 6 tl., la un covor ci să aștirne în beserică<ă>. Face tl., 478 ».¹

F. 97. v.

nr. 231

1696

«Rînd<u>iala nuntii lu Gligori post<elnic> Vlădesul ei-i s-au făcut la fev<ruarie> 6 zile, anul 7204

— 60 tl., 2 post<ave>, 2 atlaze. — 21 tl. pântru sovon, coți 7. — 15 tl. la o terținea de dăzgovit. — 66 <și> jumătate tl. 22, bani gata la mas<ă> — 6 <și> jumătate tl. 22, bani gata la spălat. — 6 tl., bani gata de chieltuial<a> (sic) nunului. — 2 tl., la poliitul făcliilor. — 1 tl., bani gata popilor. Face tl. 178 ».

F. 98

nr. 232

1696

«Rînduiala dă la nunta lui Iordachie ceașul de aprozi ce s-au făcut la fev<ruarie> 9 zile, anul 7204

— 200 tl., zloți, ci vor să s<ă> dea la mas<ă>. — 50 tl., la 1 lastră. — 50 tl., la 1 fringhii. — 60 tl., 2 post<avuri> șai, 2 atlaz<e>. — 20 tl., 2 covoar<e>. — 21 tl., la sovoni. — 30 tl., la o hataia cu flori de firu, la dăzgovit. — 25 tl., 10 zlați venetini, la spălat. — 15 tl., orți și bani mărunți, la nunu dă chieltuial<ă>. — 45 tl., ișlicul ginerului cu fringhie cu tot. — 3 <și> jumătate tl. la poliitul făcliilor. — 3 tl., bani mărunți ci să aruncă în beserică. — 1 <și> jumătate tl., popilor. — 6 tl., 1 covor ci să aștirne în beserică. Face tl. 528 ».²

F. 98. v.

nr. 233

1696

«Rînduiala de nunta lui Pătrașco post<elnicul> Moldoveanul eum arat<ă> în jos anum<e> iulle 2 zile, anul 7204

— 266 <și> jumătate 22 tl., zloți 400, s-au dat la mas<ă>. — 50 tl., la o lastră. — 50 tl., la o fringhii. — 60 tl., la 2 post<avuri> și 2 atlaz<e>.

¹ Primul rezultat scris este 528 — alături s-a scris, ulterior, cifra 478 adică rezultatul corect.

² De fapt 530 taleri.

— 20 tl., la 2 covor<e>. — 21 tl., la sovon. — 30 tl., la o atăia cu flori dă fir, la dăzgovit. — 25 tl., zlați venitini, la spălat. — 15 tl., orții și bani mărunți dă chiltuială la nun. — 45 tl., ișlicul ginerului cu fringhii cu tot. — 3 <și> jumătate tl., la poliitul făcliilor. — 3 tl., bani mărunții în beséric<ă>. — 1 <și> jumătate tl. popilor. — 6 tl., la un covor de aștirnut în beséric<ă>. Face tl. 549 <și> jumătate, 22 »¹.

F. 99.

nr. 234

1702

« Daruril<e> ce s-au rinduit să s<ă> dea la nunta lui Mihai grăm<ă>tic, cum serie în jos anum<e>. Iul<ie> 5 zile, anul 7210

— 123, 44 tl., zloți 200 la mas<ă>. — 90 tl., la 2 lastre. — 60 tl., la 2 post<avuri> șai și 2 atlaze. — 16 tl., la 2 covoar<e>. — 21 tl., la o hataia cu flori de fir, pentru sovon. — 25 tl., la o hataia cu flori de fir, la dăzgovit. — 20 tl., 8 zlați venitici, la spălat. — 10 tl., bani mărunți nunului de chiltuial<ă>. — 38 tl., la ișlicul ginerelui, cu fringhii cu tot. — 3 tl., la poleitul făcliilor. — 3 tl., bani mărunți la biséric<ă>. — 6 tl., la un covor ce s<ă> așterne în biséric<ă>. Face tl. 425,44 »².

F. 99. v.

nr. 235

1703

« Rînduial<a> de nunta Barbului, cocon dumnealui Șarban mare vistiar, ghen<arie> 17 zile, anul 7211

— 266 <și> jumătate tl., bani gat<a> zloți 400, la mas<ă>. — 100 tl., 2 lastre. — 60 tl., 2 post<avuri> șai, 2 atlaze. — 16 tl., 2 săgideal<e>. — 20 tl., la sovon de hataia, cu flor<i> de fir. — 25 tl., 10 zlați, la spălat. — 25 tl., la o hataia cu flor<i> de fir, la dăzgovit. — 10 tl., orți și mărunți, de chiltuial<a> nunului. — 40 tl., ișlicul ginerelui cu fringhie cu tot. — 3 tl., la poleit făcliilor. — 3 tl., bani mărunți la aruncat în biséric<ă> 6 tl., la un covor. Face tl. 508 »³.

F. 100

nr. 236

1703

« Rînduial<a> de nunta coconului lui Pădure pit<arul> Creț<u>lescul. Ghen<arie> 23 zile, anul 7211. — Cum au fost și a lui Mihai grăm<ă>tic.

F. 100. v.

nr. 237

1695

« Rînduial<a> hainelor ce s<ă> dau la joi mari, mil<ă> de la măriia s<a> vod<ă>, săracilor de pre obicéiu, de la chiltuial<a> ce va hi, cum scrii în jos anume⁴. 60 dulămi de aba, 40 voinicești, 20 femecești, cîte bani

¹ De fapt, 597, 22 taleri.

² De fapt, 325, 44 taleri.

³ De fapt 574, 50 taleri.

⁴ În ms. 5389, folio 61 verso, poartă data «mart<ie> 24, anul 7203 ».

164,2 = tl. 75. — 40 de cămăși cu izmên<e> *cite* bani 66 = tl. 20. — 20 de ii fâmeești *cite* bani 45 = tl. 6 <și> *jumătate* 33. — 40 de ișlice *cite* bani 44 = tl. 13,44. *Face* tl. 115,12 și de lun<ă> *cite* ug<hi> 4 ».

F. 101

nr. 238

1680

« *Anul 7189. sept<embrie> 8 zile* rînduial<a> earălor de haraci ce să dau dup<ă> în oraș<e>, dup<ă> obicéi

2 car<e> *din* Cîmpulungu cu cai 6. 2 car<e> *din* Pitiști cu cai 6. 2 car<e> *din* Argiș cu cai 6. 1 car *din* Rîmnic cu cai 6. 1 car *din* mica Ocnă cu cai 6. 1 car să plătește cu ban<i> den vistirii ».

F. 102

nr. 239

1694

« *Anul 7202. fev<ruarie> 2, poelon paș<ii>* de la Dîrstor, dup<ă> obicéi

— 500 tl., bani gat<a> pașei. — 60 tl., la 2 pos<tavuri> șai și 2 atlas<e> iar paș<ei>. — 100 tl., la capigilar chiahii al pașei, bani gat<a>. — 30 tl., la un post<av> și un atlas iar la capigilar chiah<ii> al paș<ei>. — 40 tl., la 4 post<avuri> fele<n>d<reș> ce s-au dat la 4 oameni ai lui capigilar chiahias<i> al paș<ei>. — 100 tl., bani gat<a> la chihaiiao<a> paș<ei>. — 30 tl., 1 post<av> și 1 atlas, iar la chihaiiao<a> paș<ei>. — 15 tl., s-au dat la 1 post<av> șai, la omul capigilar chiahias<i> ».

F. 103

nr. 240

1695

« *Anul 7204. Deche<mbrie> 23 zile*¹ Poelon pașei de la Belgrad

— 500 tl., ban<i> gata pașei. — 60 tl., 2 post<avuri> și 2 atlas<e> iar pași<i>. — 100 tl., chihaiialei paș<ei>. — 30 tl., 1 post<av>, 1 atlas, iar chihaiialei paș<ei>. — 50 tl., agăi ce au venit aici, bani gata. — 30 tl., 1 post<av> 1 atlas, iar ag<ăi> ce au venit aici. — 10 tl., 1 post<av> fele<n>d<reș>, la o slug<ă> a agăi ce au venit aici. — 40 tl., la ceauș de Lipcani care merge la Belgrad cu pocloanel<e>. — 150 tl., la 2 blane de vulpi de Moscu, care s-au trimis pașei de la Timișoar<a>. — 30 tl., 1 post<av>, 1 atlas, ce s-au dat la tătar ag<a>si al lui Ibraim pașei ».

F. 104

nr. 241

1693-1694

« *Anul 7202. Rînduial<a>* de zahareaoa ce s<ă> dă lui Divan Efendi de calea oștii, dup<ă> obicéiu, den cheltuial<a> lunii care va f<i> chiltuitori. 60 oc<a> orez. 20 oc<a> miiaré. 10 oc<a> stafide. 2 oc<a> zahar. 4 oc<a> cafea. — tl. 7 <și> *jumătate*² »

¹ In *ms.* 5389, folio 62 verso, este datat « dechem<brie> 14, *anul* 7204 ».

² Adăugați în *ms.* 5389, Folio 63 recto.

« Nartul acestur (sic) bucat<e>, cite să or cumpăra. Orez oc<a> cite bani 15. Untul oc<a> cite bani 30. Mierea oc<a> cite bani 12. Untudălemnul, oc<a> cite bani 44. Măslinile oc<a> cite bani 25. Zaharul, oc<a> cite tl. 1. Cafiaoa, orții 5. Stafidele, oc<a> cite bani 20. Nisișteaoa, oc<a> cite bani 33 ».

F. 104. v.

nr. 242

1694

« Ap<rilie> 20 anul 7202. Zahareaoa ce s<ă> dă tureilor la ramazan lor, dup<ă> obicei »

Lui Bectaș Efindi. 30 oc<a> orez. 15 oc<a> unt de vac<ă>, 15 oc<a> miiare. 2 oc<a> untdelemn. 2 oc<a> măslin. 2 oc<a> zahar. 2 oc<a> cafea 10 oc<a> stafede mari și mici. 2 oc<a> nisiștea.

Lui Osman¹ Bectaș Efindi cel mic. 20 oc<a> orez. 10 oc<a> unt de vac<ă>. 10 oc<a> miiare. 2 oc<a> untdelemn. 1 oc<a> măslin. 1 oc<a> zahar. 1 oc<a> cafea. 5 oc<a> stafide mari <și> mici. 1 oc<a> nisiștea. »

nr. 243

« Lui bešli ag<a> iar ca și lui Osman Efindi cel mic. Lui Omer² ceauș pântru ramazan. 10 oc<a> orez. 4 oc<a> miiar<e>. 4 oc<a> unt. 4 oc<a> brinză. 1 oc<a> cafea ».

F. 105.

nr. 244

« Anul de la nașterea lui Hristos, 1673, mai 24 zile,

Darul lui Husein pașei, cînd au venit capigilar chiahaiasi cu cal, la măriia s<a> vod<ă>. — 500 tl., pași și 1 cojoc de samur. — 200 tl., chiahaialei lui, 1 post<av>, 1 atlas. — 100 tl., lui capigilar chiahaiasi<i> 1 post<av>, 1 atlas. — Lui divan efindi<i>, 1 post<av>, 1 atlas. — La 5 liude ai lui capigilar chiiasi<i>, 1 post<av> urde, 2 post<avuri> fele<n>d<reș>, 2 post<avuri> șift³ ».

nr. 245

« Darul cadiului de Necopo<l>i trimițîndu mării sal<e> lui vod<ă> 1 cal. — 100 tl., cadiului, 1 post<av>, 1 atlas, o pacea de samur. — 30 tl., la chiahaiaoa lui și 1 post<av>. — La 2 oamini ai lui, 1 post<av> fele<n>d<reș> și un șift ».

¹ Cuvîntul șters în text cu o linie.

² Cuvîntul șters în text cu o linie.

³ În ms. 5389, folio 64, are următorul cuprins: « la 35 oameni ai lui capegilar chehaisi 1 post<av> urde, 1 postav fel<n>d<reș>, 2 post<avuri> șift ».

F. 105. v.

nr. 246

« 1672 mai 30. Darul Osman pașei seraskerul cînd au venit pentru pod

1 blan<ă> de samur paș<ei>, 1 post<av>, 1 atlas, 1 belghiri. — Chiahaialei lui, 1 post<av>, 1 atlas, 1 pacea. — Meimari agăi, 1 post<av>, 1 atlas. — Devan efindi, 1 post<av>. — Ispravnic<ului> podului, cel ce scrie lémnel<e>, 1 post<av>. — Lui capigilar chiah<aiași> al lui Osman paș<a>, 1 post<av>, 1 atlas și 1 spinară de rîs și tl. 100. — La 4 oamin<i> ai lui 2 fele<n>d<reș>, 2 șift și tl. 20 ».

F. 106

nr. 247

1713

**« Anul 7222 noem
 16 zile.****Darul cel obicinuit ce s-au trimis la măriia sa hanul**

— 1000 tl. bani gata, mării sale hanului. — 500 tl., pentru blană, iar mării sale. — 60 tl, 2 post<avuri> șaiuri și 2 atlaze, iar la măriia sa. — 30 tl., pentru o dibă mumei hanului. — 250 tl., bani gata, la aga al mării sale hanului. — 120 tl., pentru o pacea de samur iar la ag<a> al hanului. — 30 tl., un post<av> șai și un atlas iar la ag<a> al hanului. — 30 tl., 1 post<av> șai și un atlas la haznadariul hanului. — 30 tl., 1 post<av> șai și un atlas la ezagiul hanului. — 30 tl., 1 post<av> șai și un atlas capigibașii hanului. — 30 tl., 1 post<av> șai și un atlas teftedariului hanului. — 30 tl., un post<av> șai și un atlas chelergibașii hanului. — 30 tl., 1 post<av> șai și un atlas la imbrohurul hanului. — 170 tl., cheltuiala cuciei hanului. — 86 tl., la 4 cai pentru cucie. — 300 tl., bani gata lui Calga sultan. — 200 tl., pentru cojoc de samur lui Calga sultan. — 30 tl., un post<av> șai și un atlas lui Calga sultan. — 30 tl., un post<av> șai și un atlas agăi lui Calga sultan. — 30 tl., un post<av> șai și un atlas lui Ozu-beiu. — 30 tl., un post<av> șai și un atlas lui Or<o>-beiu. — 100 tl. gata, mărzacului ce au venit pentru poclon. — 80 tl., la un contoș ce s-au făcut mărzacului cu pacea de jder, cu zagarale de samur, cu ceapraze de fir. — 15 tl., un atlas, iar mărzacului. — 40 tl., 2 post<avuri> felendreș și 4 șifturi ce s-au dat la oamenii mărzacului. — 100 tl., celor ce au mersu cu poclonul. — 12 tl., vezeteului ce au mersu cu cucia. *Face*, tl. 3393 ».

F. 106. v.

nr. 248

1712

« Darurile pehlivanilor cum serie in jos anume, luni<e> 7 zile anul 7220. Celor dentiu

— 70 tl., celui mare bătrîn: tl. 40 și un post<av> șai și un atlas. — 35 tl., celui de al doilea: tl. 20 și un post<av> șai. — 10 tl., la cel de al treilea. — 3 tl., lui ceaș Ciolac. — 2 tl.: la feciorul lui Ciolac, zlot 1 și la Istodor zloți 2. — 8 tl., la măscărici: tl. 3 și un post<av> șai. — 10 tl., la mehteri. *Face* tl. 138 ».

F. 107

nr. 249

1712

« Darul pehlivanilor celor de al doilea ee au jucat vineri, eum serie in jos anume, iuni<e> 9 zile, anul 7220

— 130 tl. celui mare: — tl. 100 și un post<av> șai și un atlas. — 30 tl., la doi de al doilea: 2 post<avuri> șaiuri. — 25 tl., la cel ce s-au lăsat den clopotniță: tl. 10 și un post<av> șai. — 15 tl., la 3 copii mai mici. — 8 tl., la măscărici: tl. 3 și un post<av> șai. — 10 tl., la mehteri. Face tal<eri> 218. Face în total tl. 356 ».

F. 107. v.

nr. 250

« Plaiuril<e> ee sînt obicinuit<e> de dau șoimi in toți anii, pentru treaba împărășii, eum arat<ă> in jos anume

Plaiul Slam Rîmnic, șoimi 4; plaiul Buzăului, șoimi 5; plaiul Saac, șoimi 5; plaiul Prah<ova>, șoimi 4; plaiul Dîm<bovița>, șoimi 4; plaiul Mușcel, șoimi 4; plaiul Argeși, șoimi 4. Face șoimi 30 ».

F. 108

nr. 251

« Carte<a> văt<afului> di șoimar<i> de adusul șoimilor

Din mila lui Dumnezeu, Io Nicolae Alixandru voevod și domn am scris domnia mea voao vătășilor de plai și voao tuturor plăiașilor din județul cătră aceasta v<ă> fac domniia mea în știre pentru rîndul șoimilor împărătești, să căutați dup<ă> cum sînteți orînduiți după obicéi, să căutați șoimii și să-i aduceți cîndu vă va pune slug<a> domnii mél<e> zi; vătaf<i> de șoimari, să vă aflați cu toți șoimii deplin, însă să fie șoimii mari frumoși, ca să poată trece la împărăție, să nu fie niscare șoimi mici. Așijderea, să fie volnic să apuce pre toți omenii carii vor fi șazători pre moșiele plăișăști și în sat plăeșăscu; negăsindu plăiașii, să apuce pre oameni<i> care șad acolo, au să fie pop<ă>, au călugăr, au diiacon, au slujitor, au martalogi, au vînători domnești, au boirești, au dor<o>banțu, au birseani, au măcar veri ce fel de om ar fi, pre toți să-i apuce sluga domnii méle ce scrie mai sus, să împlinească șoimii, dup<ă> cum sîntu orînduiți. Iar carii dentru voi n-ar purta grija, bine să știți că rea scîrbă și mare certare veți petrece de cătră domniia mea. Într-alt chip nu va fi. Astfel am scris domnia mea. Mai 3 zile, 7237 ».

1729

« A citit marele logofăt »¹.

« Voao tuturor văt<afilor> de plaiu den județul îți facem domnia mea în știre că viind vremea ca să vă aduceți șoimii împărătești, iată că-ți poruncesc domnia mea, să cauți să porți grija, ca să găsești toți

¹ În ms. 5389 se dă o versiune în rezumat, diferită oarecum de mss. MLXIX — Folio 66 verso — pe care o reproducem în continuare.

șoimii cîți iaste obicéiu dă să dau de la acel județu. Și să nu fie niscai șoimi proști sau mici, dupe cum au fostu într-alți ani trecuți. Ci să-ți deschizi ochii, să fie șoimi mari, buni, frumoși, ca să poată trece la saigi bașa împărătescu. Și la soroc cel obicinuit, negreșit să vă aflați cu toți șoimii la București, să nu faceți altă sminteală. Că apoi vă veți pedepsi de cătră domnia mea. *Astfel am scris domnia mea. Mai 10 zile 7248* ». (diferă și data, care, în ms. MLXIX, este 3 mai 7237).

1740

F. 108. v.

nr. 252

1701

« **Baeșuril<e> ce s<ă> dau în zioa de sfîntul Vasilie, pre la refeturi, dup<ă> obicéi, eum serie în jos anum<e>, ghen<arie> 1 zile, anul 7209** »

Mehterii toți tl. 60.2 alai ceauși tl. 1. Sangeactar tl. *jumătate*. Trîmbițași ungurești tl. 2. Tobași și surmaci domnescu tl. *jumătate*. Trîmbițași și toboș și surmaci de la steag cocon<ilor> tl. 1 <și> *jumătate*. Trîmbițași și toboș și surmaci de la marele spăt<ar> tl. 1. Paicii cu mat<a>ragiul tl. 3. 2 carătaș<i> tl. *jumătate*. 2 paici ai coconi<lor>, tl. *jumătate*. Veziteilor toți, tl. 1. Comișei toți, tl. 1. Lăutarii și cobzar<ii>, tl. 1. Capangii tl. *jumătate*. Tobașar<i> nemțești tl. 1. Tob<o>șar<i> căz<ă>cești, tl. 1. Tobașari de talpoși, tl. *jumătate*, 40. Mas<a>lagii tl. *jumătate*. Tunarii, tl. 1. Fuștași de la marele dăvan tl. 1. Țigani dărvari tl. *jumătate*, 30. 2 surmaci de la marele căp<itan> de siimé<ni>, tl. *jumătate*. 2 cimpoiși cazaci tl. *jumătate*. Surmaci și toboși de cazaci, tl. *jumătate*. Nălban Baș<a>, tl. *jumătate*. Stegariul coconilor tl. 1. Fuștași de la doamna, tl. 1. Seizii tl. *jumătate*. Țigancel<e> spăl<ă>toar<e> tl. *jumătate*. Țigancil<e> măturărés<e> tl. *jumătate*. Beglarii, tl. *jumătate*. Copoiari, tl. *jumătate*. Ogărari, tl. *jumătate*. Pimnicér<i> tl. *jumătate* ».

F. 109

nr. 253

1702

« **Baeși<șu>riie ce să dă în zioa de sfîntul Vasilii pre la toate steagurile și cînd iase măriia sa vod<ă> în biserică dimeneața, eum arat<ă> mai jos ghin<arie> 1 zile, anul 7210.** »

F. 109. v.

Stégariul ce portă steagul țerăi, tl. *jumătate*. Tuiungii, tl. *jumătate*. Un stegariu dă la povodnici, tl. *jumătate*. 12 steaguri dă cazacii, tl. 3. 1 stégariu dă la coconi, tl. *jumătate*. 6 steguri dă seiméni, tl. 1 <și> *jumătate*. 2 steguri de fuștași, tl. *jumătate*. 3 steag<u>rii de catan<e>, tl. *jumătate*, 33. 14 steaguri de șcutelnici, tl. 3 <și> *jumătate*. 6 steaguri de șcutelnici pădestri, tl. 1 <și> *jumătate*. 4 steguri doonii, tl. 1. 5 steaguri de dorobanții, tl. 1,33. 2 steaguri dă nemții, tl. *jumătate*. Steagul lui marele spăt<ar>, bani 33. Steagul lui marele ag<a>, bani 33. Steagul lui marele căpi<tan> de lefecii, bani 33. Steagul lui marele căpi<tan> de cazaci, bani 33. Steagul lui marele căpi<tan> de dor<obanți>, bani 33. Dobușul ce bate doba cea mar<e>, bani 33. Dobușul și surmaciul lui marele cap<itan> de cazacii, tl. *jumătate*. Dobușul și surmaciul lui marele căpitan de lefecii, tl. *jumătate*.

Doboșul *de dor*<banți>, tl. *jumătate*. Bucătari *de la marea cuh*<nie> tl. *jumătate* 33. Bucătari *dă la Neamțul*, tl. *jumătate*. Zidari *doomnii* tl. *jumătate*. Lemnari *meșteri*, tl. *jumătate*. Agapiie, tl. *jumătate*. Sacageul, tl. *jumătate*. Copii *de la marea* divan, tl. 1. Copiii *de la marea* spătării tl. 1. Copiii *de la mica spăt*<ă>rii, tl. 1. Copii *de la spăt*<ă>riia cea vechi, tl. 1. Copiii cei mici, tl. «*jumătate*».

F. 110

nr. 254

1701

«*Baeșisuri* ee s<ă> dau pre la refeturi, cînd vine măriia s<a> de la Tîrgoviște, eum serie în jos anum<e>. Noem<brie> 16 zile, anul 7210

Mehterii toți, tl. 15. Trîmbițași ungurești și tăboși și surmaci tl. 5. Sărmaci domnescu și toboși tl. 2¹. Trîmbițași nemțești și surmaci și toboși, tl. 3 *jumătate*, 33². Paicii și cărățași tl. 5. Paicii coconilor, tl. 1. 2 tuingii, tl. 1. Steg<arul> *de povodnici*, tl. *jumătate*. Sangeactar, tl. 1. Steg<arul> care poart<ă> steag țărăi, tl. *jumătate*. Fuștași<i> toți, tl. 3. 4 mas<a>-lagii tl. 1. 2 alai ceauși, tl. 1. *jumătate*. Trîmbițași *de la marea* spăt<ar> și surmaci și tăboși tl. 1. Sărmaci și toboși *de la marea* spăt<ar> tl. 1¹. Steg<arul> lui *marea* spăt<ar> tl. *jumătate*. Comișei, tl. 3. Vezitei, tl. 3. Tunarii, tl. 1. Toboșari nemțești tl. *jumătate*. Toboșari căzăcești tl. 1. *jumătate*. Toboșar dorobănțiști tl. 1¹. Țăganii măturător<i>, tl. 1¹. Capangii, tl. 1. Lăutarii, tl. 1. Cobzarii, tl. 1. Gîdea, bani 33. Toți buc<ă>tar<ii> tl. 1. Stégarul coconilor, *jumătate*³».

F. 111

nr. 255

1699

«*Baeșisurile* ee să dau cînd vine măriia s<a> vodă de la Tîrgoviște, pre la răfeturi, eum serie în jos anum<e>, noem<brie> 1 zile, anul 7208

Surlarii și tăularii tl. 15. Trîmbițași ungurești, tl. 5. Trîmbițași nemțești cu surmaciul și toboșul, tl. 3. Paicii și cărățași, tl. 5. Stegariul lui *marea* spăt<ar> tl. *jumătate*. 2 tuingii, tl. 1. Stegariul *de povodnici*, tl. *jumătate*. Surmaciul domnescu și doboși tl. 2. Surmaciul și doboșul lui *marea* spăt<ar> tl. 1. Trîmbițași *de la marea* spăt<ar> tl. *jumătate*. Fuștași toți, tl. 3. 4 masalagii, tl. 2. Sangeactariul, tl. 1. 3 alai ceauși, tl. 3. Capangii, tl. 1. Cobzarii, tl. 1. Lăutarii, tl. 1. Țiganii măturători, tl. 1. Stegariul coconilor, tl. *jumătate*. Vezitei, tl. 3. Comișăii, tl. 3. Toboșarii nemțești, tl. 1. Doboșarii căzăcești, tl. 1. Tunarii, tl. 2. Duboșii dorobănțești, tl. 1. Paicii coconilor, tl. 2. Stegariul care poart<ă> steagul țărăi, tl. 1. Gîdea, bani 33. Face tl. 60 *jumătate* 33⁴».

¹ Șters în text.

² «*jumătate*, 33» șters cu o linie.

³ Fac 57 taleri, 5 și 33 bani.

⁴ De fapt 60 taleri și 33 bani.

F. 112

nr. 256

1698

« Bacșiș<u>ril<e> ce s<ă> dau în zioa de sfințitul Vasilie și Iordanul pre la ceia ce se soreovesu pre măriia s<a> vod<ă> eum serii în jos anum<e>, ghin<arie> 1 zile anul 7206.

Toți surlarii, tl. 5. Trîmbițași ungurești și surmaciul și doboș<i>, tl. 2. Trîmbițași și doboș<i> și surmaci ai lui marele spăt<ar>, tl. jumătate, 33. Trîmbițași nemțești și surmaci și doboș<i>, tl. 1 <și> jumătate. 2 halai ceauși tl. 1. Lăutarii și copzarii, tl. jumătate. Paicii și mat<a>ragii, tl. 3. Capangii, tl. jumătate. Doboșarii nemțești, tl. jumătate. Vezetei<i> toți, tl. jumătate Comeșei<i>, tl. jumătate. Doboșarii căzăcești, tl. jumătate, 33. Doboșarii dă talpoși, tl. jumătate. Doboșarii dorobănțești, tl. jumătate, Bucătarii, tl. jumătate. Mas<a>lagii, tl. jumătate. 2 copiileși striin<i>, tl. jumătate. Tunarii tl. 1. Fuștași, tl. jumătate. Țigani măturar<i>, tl. jumătate. Surmaci de la marele căp<itan> de siiméni, tl. jumătate. 2 cimpoiași de la cazaci, tl. jumătate. Surmaci și doboși de la marele căp<itan> de cazaci, tl. jumătate. Nălban Bașa, tl. jumătate. Fuștași despre doamna, tl. jumătate. Lemnarii și becării, tl. jumătate. 2 cărătași tl. jumătate. 2 paici ai coconilor, tl. jumătate. Face tl. 24. Toți steg<arii> căzăcești, tl. 1. Toți steg<arii> siimenești, tl. jumătate, 33. Toți steg<arii> nemțești, tl. jumătate. Toți steg<arii> de talpoși, tl. jumătate. Toți steg<arii> de scutelnici, tl. jumătate ».

F. 112. v.

nr. 257

1697

« Bacșișul ce s<ă> dau în zioa de bobotează la seizul și la vezetei și sacagii și la vezetei<i> coconilor, dup<ă> obicei. La toți. tl. 6 <și> jumătate cu picitul<uri>. Ghin<arie> 6 zile, anul 7205 ».

nr. 258

1725

« Rînduia<la> făcliilor den zio<a> de Buna Vestire, hramul bisericii de jos și tot să dau și sus anum<e>, mart<ie> 22, anul 7233. 4 făclii, cîte oc<a> 1 <și> jumătate, oc<a> 6; 5 făclii cîte dram<uri> 100, oca » (întregul text tăiat cu mai multe linii —).

F. 113

nr. 259

1695

« Anul 7204. deche<mbrie> 24 zile. Rînduia<a> de bani, ce s<ă> pun pren hîrtie, în ajun crăciunului de s<ă> dau la grăm<ă>ției și la colindător<i>, dup<ă> obicei

20 hîrtii, cîte bani 100, face tl. 15. 60 hîrtii cîte bani 60, face tl. 27. 60 hîrtii cîte bani 40, face tl. 18. 70 hîrtii cîte bani 30, face tl. 15 <și> jumătate, 33. Marele vistiari, tl. 7 <și> jumătate. Al doilea vistiari, tl. 4 <și> jumătate. Al treilea vistiari, tl. 3. Logofeți de vist<ierie>, tl. 2 <și> jumătate, 2 armășei de visterii, tl. 4 <și> jumătate. Face tl. ».

F. 113. v.

nr. 260

1696

« Baeșuril<e> ce s<ă> dau pre la refeturi, cînd au venit măriia sa vod<ă> de la oaste, în scaun, cum serie în jos anum<e>. Oet<ombrie> 29 zile, anul 7205 ¹

Mehterii toți, tl. 20. Trîmbitași ungurești, tl. 7. Trîmbitași nemțești tl. 5. Paicii și mat<a>ragiul și cărătaș, tl. 10. Paicii coconilor, tl. 7. 2 halai ceași, tl. 4. Steg<arul> țării, tl. 1. Sangeactar, tl. 1. 2 tuingii, tl. 1 <și> jumătate. 4 mas<a>lagii, tl. 3. Steg<arul> de la povodnici, tl. 1. Steg<arii> și toboși<i> dor<o>bănțești, tl. 1. Steg<arii> și toboși<i> căzăcești, tl. 5. Steg<arul> și tob<o>șar lui marele spăt<ar>, tl. 1. Fuștaș de la marele divan, tl. 1. Fuș<tașul> de la doamna, tl. 1. Comișei toți, tl. 3. Vezitei toți, tl. 3. Lăutarii toți, tl. 2. Capangii toți, tl. 1. Sacagiul, tl. 2. Stegariul coconilor, tl. 1 ».

F. 114

nr. 261

1695-1696

« Rîndual<a> de bani, ce s<ă> pun pren hîrtii în ajun Crăciunului, de s<ă> dau pre la grămătiei și pre la refetur<i>, cum serii în jos anum<e>. Anul 7204

20 hîrtii cîte bani 100. 50 hîrtii, cîte bani 60. 60 hîrtii, cîte bani 40. 70 hîrtii, cîte bani 30. Marele vist<ier> ug<hi> 5. Al doilea vist<ier> ug<hi> 3. Al treilea vist<ier> ug<hi> 3. Log<ofătul> de vist<ierie>, ug<hi> 2. Arm<ă>-șei<i> de vist<ierie>, de om, cîte ug<hi> <și> jumătate ug<hi> 3. » ²

F. 114. v.

nr. 262

1696

« Anul 7204. ghen<arie> 6 zile. Rîndual<a> de ban<i> ce să dau în zioa de ajun bobotezi<i>, pre la eg<u>men<i> și la preoți, cînd mergu cu crucile la măriia s<a> vod<ă>, dup<ă> obicei

29 tl. s-au dat la eg<u>men<i> și la alți preoți. 7 <și> jumătate tl. lui marele vist<ier>, dup<ă> obicei. 4 <și> jumătate tl. la al doilea vist<ier>. 4 <și> jumătate tl. la al treilea vist<ier>. 4 <și> jumătate tl. la log<o>făt de vist<ierie>. 4 <și> jumătate tl. la 2 armășei de vistiirii ».

F. 115

nr. 263

1696

« Baeșuril<e> ce să dau în zioa de Iordan pe la sluj<itori>, cînd zie cu surlel<e> pentru măriia s<a> vod<ă> ghin<arie> 7 zile, anul 7204 ²

Surlarii și tăularii, tl. 8. Trîmbitași ungurești și tob<o>și și surmaci, tl. 5. Paicii și cărătași, tl. 6. Trîmbitași și doboși lui marele spăt<ar>, tl. 1. 2 alai ceași, tl. 1. Toboși nemțești, tl. jumătate. Doboșarii căz<ă>cești,

¹ Întregul text tăiat cu două linii. Fac 82, 5 taleri.

² Întregul text tăiat cu două linii.

tl. <1> și *jumătate*. Doboșarii dor<o>bănțești, tl. 1, Tunarii, tl. 1. 2 surmaci *de la marele.căp<itan> de siimén<i>*, tl. *jumătate*. Lăutarii toți și copzarii, tl. *jumătate*. Capangii, tl. *jumătate*. Fuștași, tl. *jumătate*. Comișei și vezitei. Țigani măturari ».

F. 115. v.

nr. 264

1696

« Rînduial<a> de bucatlii ee să dau mării sal<e> hanului de oaste, iul<ie> 7 zile, anul <7>204

30 oc<a> făclii <a> *cîte* l<i>t<ră> 1, de la lum<ă>nărar<i>. 3 cant<are> pesmed albu, poloboace 3, *de la cluce<r>*. 4 <și> *jumătate* cant<are> unt <de> vac<ă> *de la* cantaragiu, *din* unt domnescu. 300 oc<a> făin<ă> albă bun<ă> *de la* cluce<r>. 150 oc<a> orez *de la* Ianache cluce<r>. 15 oc<a> cafea *de la* Ianachi cluce<r>. 45 oc<a> cașcaval *de la* marele vistiar ».

F. 116

nr. 265

1695

« Rînduial<a> făcliilor den zioa de erăciun, deche<mbrie> 25 zile, anul 7204 ¹

7 <și> *jumătate* oc<a> cear<ă>, făcliile domnești. 1 oc<a> cear<ă>, făcliia vlădecăi. 17 oc<a> cear<ă> făclii <a> *cîte* l<i>t<ră> 1. 6 <și> *jumătate* oc<a> cear<ă>, făclii <a> *cîte* 50 dram<uri>. 2 oc<a> cear<ă>, făclii *cîte* 20 la oc<a>. 6 oc<a> cear<ă>, făclii *cîte* 40 la oc<a>. *Face* oc<a> 40 ».

nr. 266

1696

« Rînduial<a> făcliilor den zioa de sfintele Florii. Mart<ie> 20 zile, anul 7204 ²

7 <și> *jumătate* oc<a>, făcliile domnești. 1 oc<a> făcliia vlădicăi. 20 oc<a> făcliia <a> *cîte* lit<ră> 1. 7 oc<a> făclii, *cîte* 8 la oc<a>. 2 <și> *jumătate* oc<a> făclii, *cîte* 20 la oc<a>. 7 oc<a> făclii, *cîte* 40 la oc<a>. *Face* oc<a> 45 ».

F. 116. v.

nr. 267

« Rînduial<a> făcliilor de zio<a> de boboteaz<ă> și simbăta paștelor și zioa de paști, tot cîte oc<a> 80 ³.

7 <și> *jumătate* oc<a> cear<ă>, făcliile domnești. 1 oc<a> cear<ă>, făcliia vlădicăi, 30 oc<a> cear<ă> făclii. <a> *cîte* l<i>t<ră> 1. 18 oc<a> cear<ă> făclii, <a> *cîte* dram<uri> 50. 8 <și> *jumătate* oc<a> cear<ă> făclii, *cîte* 20 la oc<a>. 15 oc<a> cear<ă> făclii, *cîte* 40 la oc<a>. *Face* oc<a> 80. Iar la *Buna Vestire*, oc<a> 38. » ⁴

¹ Întregul text tăiat cu două linii.

² Întregul text tăiat cu două linii.

³ Întregul text tăiat cu două linii.

⁴ Adăugat ulterior, cu alt scris.

nr. 268

« Iar la alte praznice cîte se fac, făclii oc<a> 32. Peste an și la *Adormirea*, iar s-au făcut oc<a> 32. La vineri mar<e>, la arhanghilu, tot cîte oc<a> 33. Iar cele de cununii, cele cu auru, f<ă>cliia dă oc<a> 5 și dă poliiala făcliilor tl. 3 <și> *jumătate*. Iar în zioa dă paștii, făclii domnești, dă poleiala, tl. 4. Iar cele dă să fac cu arginte, tl. 3¹ și să fac dă pă socoteale, dă oc<a> 3 și <i> 4 ».

F. 117

nr. 269

1696

« Rînduiala izvodelor de dăjdile ei es peste an, făurar 10 zile, anul 7204 »

Catastih dă rînduiala semii cii mari cii s-au pus în toate județele pe siliști, socotind<u>-se ca s<ă> dea cu toți, afar<ă> dăn în boiari mazili și sutași și slujitori și popii și log<o>fiți de divan, car<e> își dau birul lor osebi. Iar alalții să dea cu toții cîții să voru afla în satu șă cii cu cărții, ertai, încă să dea. Șă galbenul să s<ă> ia de bani 200. Șă zeciuaala, dăn zecé bani, 1 ban. Ce ai ișăt la deche<mbrie> 15 zile, anul 7204 ».

nr. 270

1696

« Catastih dă seaama a doo, ci s-au rînduitu în toate județele pré siliști, afar<ă> dăn în boiarii mazili și sutași și slujitorii și neguțitorii și log<o>fiți de divan și popii carii își dau birul lor osebie. Șă afară den satel<e> cu rumtoare celé noao. Șă afară den scutelnicii călări și pedestri. Iar alalții, să dea cu toți, cîții să vor afla în satu, fișticare satu dă pă cum scrie în catastih. Șă zeciuaala, dăn zecé bani, 1 ban. Ci au <eșit la> ghin <arie> 5 zile, anul 7204 ».

nr. 271

1696

« Catastih dă rînduiala untul<u>i împărătescu ci s-au pus în toate județel<e> pe siliștii, să dea cu toți, afar<ă> dăn în boiari mazili și sutași și slujitori și căm<ă>rășai și satele cu rumtoare ce s-au făcut anum<e> de un anu, de un num<e> cîte ug<hi> 5, aceșt<ea> sîntu să n<u> dea; iar alalți să dea cu toți, fișticare satu cîte oc<a> scriie în catastih. Șă să dea untu, iar nu bani. Șă pântru foi cari vor să pue untul șă pântru chiria untul<u>i, să s<ă> duc<ă> pân unde iaste porînca să s<ă> de, de oc<a> cîte bani 6. Șă pân la..... să s<ă> afle unde iaste rînduiala. Ci au ișăt la ghin<arie> 1 zile, anul 7204 ».

nr. 272

« Catastih dă rînduiala boilor de Belgrad care s-au rînduit pre județe, puindu-s<e> pre siliști, ca s<ă> dea cu toții, afar<ă> den boiar<i> mazil<i> și sutași carii dau osăbi și afar<ă> de<n> dăr<ă>bantși și log<o>feți. Iar

¹ Scris întii « 2 », apoi « 3 ».

1696 alalți să dea cu toți, fieștecare sat pre cîți boi scrie în catastih. Și să fie boi mari și s<ă> dea de bou *cîte* tl. 1, să fie pentru chieltuiala celor ce vor să meargă cu boi la Belgrad. Ce au eșit, fev<ruarie> 1 *zile, anul 7204* ».

F. 117. v.

nr. 273

1725 « Rînduela făclilor din zio de *Buna Vestire*, hramul biserieii de jos și tot să dau și sus anum<e>. Mart<ie> 22, anul 7233

4 făclii <a> *cîte* oc<a> 1 <și> *jumătate* oc<a> 6. 5 făclii, <a> *cîte* dram<uri> 100, oc<a> 1, lit<ră> 1. 1 făclii, părintelui vlăd<i>căi, oc<a> *jumătate*. 100 făclii, <a> *cîte* dram 100, oc<a> 25. 60 făclii <a> *cîte* dram<uri> 8, oc<a> 7 <și> *jumătate*. 75 făclii <a> *cîte* 20 la oc<a>, oc<a> 3 <și> *jumătate* lit<ră> 1. 220 făclii, *cîte* 40, la oc<a>, oca 5 și *jumătate*. Face oc<a> 49 și *jumătate* ».

nr. 274

1725 « Rînduela făclilor din simbăta paștelui, mart<ie> 27 *zile, anul 7233*

4 făclii <a> *cîte* oc<a> 1 <și> *jumătate* 6. 5 făclii, 3 <a> *cîte* dr<amuri> 150 și 2 <a> *cîte* dr<amuri> 100, oc<a> 1 <și> *jumătate* 50. 1 făclie părintelui vlădicăi, oc<a> *jumătate*. 100 făclii <a> *cîte* dram<uri> 100, oc<a> 25. 80 făclii <a> *cîte* dram<uri> 50, oca 10. 80 făclii, *cîte* 20 la oc<a>, oc<a> 4. 750 făclii, *cîte* 40 la oc<a>, oc<a> 19. Face oc<a> 66, dr<a>m, 50 »¹.

nr. 275

1696 « Catastih de birul cailor împăr<ă>tești ce s-au scos în toate județele pe birnici, ca s<ă> dea cu toți, afar<ă> den boiar<i> mazili și sutașii și sluj<itori> și negu<ă>tor<i> și căm<ă>rășei și popi și cal<ă>rași și dor<obanți> și scut<elnici> călări și pedestri și afar<ă> den satel<e> cele noi. Iar alalți să dea cu toți, fieștecare sat pre cum scrii în catastih. Și zeciuial<a>, den 10 bani. Ce au eșit la fev<ruarie> 15 *zile, anul 7204* ».

nr. 276

1725 « Rînduela făcliloră din luminata zi a paștelor, mart<ie> 28 *zile, 7233*

4 făclii <a> *cîte* oc<a> 1 <și> *jumătate*, oc<a> 6. 6 făclii însă 1 făce oc<a> 1, alta oc<a> *jumătate* și 4 oc<a> 1, face oc<a> 2 <și> *jumătate*. 1 făclie părintelui vlădicăi, oc<a> *jumătate*. 145 făclii <a> *cîte* dram<uri> 100, oc<a> 100, oc<a> 36 <și> *jumătate*. 100 făclii <a> *cîte* dram<uri> 50, oc<a> 12 <și> *jumătate*. 120 făclii, *cîte* 20 la oc<a>, oca 6. 1000 făclii, *cîte* 40 la oc<a>, oc<a> 25. Face oc<a> 89 ».

F. 118

nr. 277

« Catastih de rînduiala carălor de Belgrad, ce s-au pus păn județe ca s<ă> dea cu toții, afar<ă> numai din boiarii mazili și sutași și log<co>feții

¹ Un prim rezultat, încercuit în textul de bază, dă cifra 66 și jumătate ocale, litră 1. — Corect e rezultatul 66 oca, dramuri 50.

de divan și scutelnici și popi și diiaconi și dăr<ă>banți și chiproveți carei dau osebi. Iar alalți să dea tot omul și ertații cu cărți iscălite. Și carul să fie câte cu 4 boi și înscortat și învălit și grijit bine și cu topor și cu sfrédel și cu cuțătoae, pe cum au fost și an. Și cu un chirigiu la cară, să fie om de isprav<ă> și cu chezășie bun<ă>. Și de acum pîn<ă> la 15 zile ale lui mart<ie>, să s<ă> afle toate carăle la Cerneți, să s<ă> dea în sama ispravnicilor de acolo. Ce au eșit la fev<ruarie> 17 zile, anul 7204 ».

1696

nr. 278

« Catastih de birul haraciului ce s-au pus în toate județele, ca s<ă> dea birnici, afar<ă> den boiarii mazile și slujitori și sutași și negoț<ă>torii și cămărășăi și popii și deiac<o>nii și logofiții de devan și căl<ă>rașăi și dăr<ă>-banții și scutelnicii călări și pedestrii să alte brésle ce-și dau birul lor osebi. Șă afar<ă> din satele cu rumtoari céle noao șe céle vichi. Iar alalți să dea cu toți, șă irtații cu cărți iscălite încă să dea. Șă tl. să s<ă> ia <a> câte bani 154, cu zici<u>ial<ă> cu tot. Ci au ișit la marte 20 zile, anul 7204 ».

1696

nr. 279

« Rînduial<a> oilor împărătești de sursat, ce s-au dat la casap bașa, ce au eșit la mart<ie> 10 zile, anul 7204

Catastih de rînduial<a> oilor de sursat ce s-au rînduit să s<ă> dea pentru 10.000 de oi ce au venit poruncă de la împăr<ă>ție, ca s<ă> dăm la casap baș<a>. Ce s-au rînduit ca s<ă> dea fieștecarel<e> care au avut oi la oerit, precum scrie în catastih. Inșă să fie berbeci mari, aleși, ca s<ă> treacă la casap baș<a>. Și s-au rînduit să s<ă> ia de oae câte bani 3, ca s<ă> fie pentru plat<a> ciobanilor pîn<ă> le vor duce unde va f<i> porunc<a>. Ce au eșit la mart<ie> 8 zile, anul 7204 ».

1696

nr. 280

F. 118. v. « Catastih de rînduial<a> birului pentru lucrul viilor domnești ce s-au pus în toat<e> județel<e>, pre suma birnicilor, ca s<ă> dea birnici, afar<ă> den sluj<itori>. Ce s-au socotit să dea de un ban câte bani 66. Și poclon, den 10 bani, un ban. Ce au eșit la mart<ie> 10 zile, anul 7204 ».

1696

nr. 281

« Catastih dă lipsa haraciul<u>i ci s-au pus în toate județel<e> ca s<ă> de birneci, afar<ă> den boiari mazili și sutași și slujitor<i> și negoț<ă>torii și căm<ă>rașăii și popii și diiaconi și log<o>feți de divan și calarașii și dor<o>banții și scutelneci călări și pedestrii să alte bresle ci își dau birul lor osebiei șă afar<ă> dăn satel<e> cu rumtoare cel<e> noa șă cele vechii. Iar alalți să dea cu toți, șă cei ertați cu cărții iscălite încă să dea. Șă galbenul să s<ă> ia câte bani 200. Șă zeciuiala, dăn zece bani, un ban. Ce au ișăt la ap<rilie> 10 zile, anul 7204 ¹.

1696

¹ In ms. 5389, are data de 1 mai 7204.

nr. 282

« Catastih de un bir ce s-au pus în toate județele pe satele de bir, ca s<ă> dea birnicii, afar<ă> den slujitor<i>, să fie pentru cheltuiala slugirii. Ce s-au socotit să s<ă> ia de un ban *cîte* ug<hi>. 3. Și poclon, den 10 bani, un ban. Ce au eșit la mai 1 *zile, anul 7204* ».

1696

nr. 283

« Catastih de bir lefilor ce s-au pus în toat<e> județel<e> pe siliști ca s<ă> dea cu toții, afar<ă> dăn boiar<i> mazil<i> și sutași și log<o>feți *de* divan și slujitor<i> și neguț<ă>tor<i> și căm<ă>rășei și pop<i> și căl<ă>rași și dăr<ă>banți și scutelnăci călări și ped<e>strii și afar<ă> den satel<e> cu ruptoare. Iar alalți să dea cu toți, cene să vor afla în sat, fieștecare sat dup<ă> cum scrie în catastih. Și poclon, dăn 10 bani, un ban. Ce au eșit la mai 15 *zile, anul 7204* ».

1696

F. 119

nr. 284

« Catastih dă rînduiala boilor ce s-au pus pri judeați, ca să s<ă> implinească boii cîți au lipsit din soma casap bașii; cari s-au rînduit pri siliști să dea cu toți, afar<ă> den boiarii mazil<i> și sutași și log<o>feții *de* divan și scutelnicii călări și pedestri și satel<e> cele cu rumtoari noao. Iar alalți să dea cu toți, cini s-ar afla în sat, fieșticari sat pri cum scrie în catastih. Și să ia di bou *cîte* tl. 1, ca să fie pentru cheltuiala boilor pânt<ru> a-i duce la Beligrad. Ci au eșit la mai, *zile 30, 7204* ».

1696

nr. 285

« Catastih de rînduial<a> birului al casap bașei ce s-au pus în toate județel<e> pre siliști, ca s<ă> dea cu toți, afar<ă> den boiarii mazil<i> și sutași și slujitorii și popii și neguț<ă>torii și căm<ă>rășei și log<o>feți *de* divan și dor<o>banții carii își dau bir lor osebi și afar<ă> den satele cu rumtoari celi noao și den scut<elnici> călăr<i> și pedestri. Iar alalți, să dea cu toți, fiușticare sat pre cum scrii în catastih. Și zeci<u>ial<a> den 10 bani, un ban. Ce au ișit la iun<ie> 1 *zile, anul 7204* ».

1696

nr. 288

« Catastih de un bir ce s-au scos în toate județel<e> pre siliști pentru chiltuial<a> viisterii, de iun<ie>, ne ajungîndu-s<e>. Ce s-au socotit să dea cu toți, afar<ă> den boiarii mazil<i> și slujitor<i> și neguț<ă>tor<i> și căm<ă>rășei și log<o>feți *de* divan și popii și căl<ă>rași și dorobanții și scut<elnici> călăr<i> și pedestri. Iar alalți să dea cu toți, fiuștecare sat pre cum scrii în catastih. Și poclon, den 10 bani, un ban. Ce au ișit la iun<ie> 25 *zile, anul 7204*. »

1696

nr. 287

« Birul lui iuni și al lui av<gust> și al lui septemvrie ce au ișăt di un ban *cîte* ug<hi> 1 ».

F. 119. v.

nr. 288

« Catastih de rînduial<a> salaorilor ce s-au scos în toate județel<e> ca s<ă> dea cu toții, afar<ă> den boiar<i> mazil<i> și sutași și slujitor<i> și neguț<ă>tor<i> și căm<ă>rășei și popii și log<ofeți> de divan și căl<ă>rași și dorobanți și scut<elnici> călări și pedestri care au mersu salaori. Iar alalți să dea cu toți, fiștecare sat cu suma lui de ban<i>, pre cum scrii în catastih. Și poclon, den 10 bani, un ban. Ce au ișit la iul<ie> 3 zile, anul 7204 ».

1696

nr. 289

« Catastih de rînduiala vacilor și oilor ce s-au pus pentru conacil<e> tătariilor, care s-au pus în toate județel<e> pre siliști, ca s<ă> dea cu toți afar<ă> numai den boiarii mazili. Iar alalți să dea cu toții, fiștecare sat pre cum scrii în catastih. Și să s<ă> ia de vac<ă> câte ban<i> 10 și de oae câte ban<i> 3, să fie pentru chieltuiala păstor<i>lor, pîn<ă> vor aduce vitel<e> aicea. Iul<ie> 15 zile, 7204 ».

1696

★

« Și iarăși pentru vacil<e> acéste dupe unde s-au luat bani, de la o sam<ă> de județe, de vacă câte tl. 5 și de oae câte tl. 1, 33. Și iarăși la conacul lui Șapaz Gheri sult<an> ci au venit a déoua oar<ă> iar și așa s-au mai luoatu ».

nr. 290

« Catastih de rînduiala fin<u>lui, ci s-au pus în toa<te> județelé pe satele de bir, să de birneci, afar<ă> den slujitor<i>, ci s-au socotit să s<ă> de un ban câte ug<hi> 8. Insă pe jumătate să de bani, iar pe jumătate să de fin. Și de unde să va lua fin, să s<ă> socotească cotigul de fin câte bani 75. Iar plăiașii și satele de drum să de pe jumătate. Și poclonul, de 10 bani, 1 ban. Ce au ișit la iul<ie>. Iar Cîinenei și Titești și Grăbleștii și Boișoara, ertați dă tot. 25 zile¹, anul 7204 ».

1696

nr. 291

F. 120

« Catastih de birul datoriiilor ce s-au pus pre siliști să dea satele de bir și satele cu rumtoar<e> céle vechi. Afar<ă> den slujitor<i> și neguț<ă>torii și căm<ă>rășei și sutași și popii și log<ofeți> de divan carii-și dau birul lor osebi și afar<ă> den călărași și dorobanți și mart<a>logi și scut<elnici> călări și pedestri și afar<ă> den satele cu rumtoare céle noao. Iar alalți să dea cu toți, fiștecare sat precum scrie în catastih. Și zeci<u>ial<a> să s<ă> ia den 10 bani, un ban. Ce au eșit la av<gust> 5 zile, anul 7204 ».

1696

nr. 292

« Catastih de pocloanel<e> haraci<u>lui ci s-au scos în toate județil<e> pre sate, ca s<ă> dea cu toții, afar<ă> den boiarii mazil<i> și sutași și neguț<ă>torii și căm<ă>rășii și slujitorii și log<ofeți> de divan și popii și alte brésle

¹ « iulie » în ms. 5389.

care-și dau berul lor osebi. Și afară den călărași și dor<o>banti și fuștași și scutelnicii călări și pedestri. Iar alalți să dea cu toții, fieștecare sat cu suma lui de bani, pre cum scrie în catastih. Și zeci<u>ial<a>, den 10 bani, un ban. Ce au eșit la sept<embrie> 20 zile, anul 7219 ».

F. 120. v.

nr. 293

1697 « Să s<ă> știi catarguril<e> de unde, ee vin, f<e>v<ruarie> 22 zile, anul 7205

Dragoslavele, catarge 15. Rucărul, catarguri 15. Cîmpulungul și Mățăuli, catarguri 45 ».

nr. 294

1725

« Rînduiala făclilor dă la dîmineca florilor anum<e>.

Martie 18 zile, 7233 ¹

4 făclii <a> cîte oc<a> 1 <și> jumătate oc<a> 6. 5 făclii, <a> cîte dram<uri> 100, oc<a> 1, lit<ră> 1. 1 făclie părintelui vlădicăi, oc<a> jumătate. 100 făclii <a> cîte dram 100, oc<a> 25. 60 făclii <a> cîte dram<uri> 50, oc<a> 7 <și> jumătate. 75 făclii cîte.....² la oc<a>, oc<a> 3 <și> jumătate lit<ră> 1. 200 făclii cîte 40 la oc<a> oc<a> 5. Face oc<a> 49 ».

F. 121

nr. 295

1699-1700 « Să s<ă> știe rînd<u>iaala făclilor ee să fae dă praznicil<e> dă preste an, anul 7208

La sîntă Măriia mari, oc<a> 33, rînd<u>iaala dăplin. La venerea mari, oc<a> 33, rînd<u>iaala deplin. La sfîntul Dimitrie, faci măriia sa vod<ă>. La arhanghiilu, oc<a> 33. La sfîntul Neculae, oc<a> 33, rînd<u>iaala dăplin. La crăciun, oc<a> 40. La sfîntul Vasilie, oc<a> 32. La boboteaz<ă>, oc<a> 80, fii stobor ³. La Buna Vestire, oc<a> 33. La sfintele Florii, oc<a> 45. În simbăta paștilui, oc<a> 80. În zioa de paști, oc<a> 80. La sfîntul Ghiorghii, faci măriia vod<ă>. La sfîntul Petri, oc<a> 33, rînd<u>iaala dăplin ».

F. 121. v.

nr. 296

1706 « Rînduiala făclilor dăn in zea di sfîntul Neculae, ce au așizatu marele vistiar la Tirgoviști, eum arat<ă> il jos anume. Dichimbrie> 6 zile, anul 7215

4 <și> jumătate oc<a>, făcliile domnești. Jumătate oc<a>, făcliia vlădicăi. 10 oc<a>, făclii <a> cîte lit<ră> 1. 7 oc<a> făclii, cîte 8 la oc<a>. 4 oc<a> făclii, <a> cîte dram<uri> 20. 3 oc<a> făclii, cîte 40 la oc<a>. Face oc<a> 28 » ⁴.

¹ În ms. 5389 data este « marte 22 zile, anul 7233 », iar la ultimul rînd » 320 făclii cîte 40 la oc<a>, oc<a> 5 <și> jumătate, totalul fiind « 49 <și> jumătate » ocale.

² « 20 » în ms. 5389.

³ Lectură nesigură.

⁴ De fapt, 29 ocale.

nr. 297

1706 « Rînduiala făclilor den în zioa dă erăciun, eum arat-ă în jos anum<e>. Diehi<mbrie> 25 zile, anul 7215

4 <și> jumătate oc<a>, făcliile domneștii. *Jumătate* oc<a>, făcliia vlădicăi. 10 oc<a>, făclii <a> *cîte* lit<ră> 1. 8 oc<a> făclii <a> *cîte* dram<uri> 50. 3 <și> jumătate oc<a> făclii, *cîte* 20 la oc<a>. 3 <și> jumătate oc<a> făclii, *cîte* 40 la oc<a>. *Face* oc<a> 30 ».

nr. 298

1707 « Rînd<u>iala făclilor dăn zioa de sfîntul Vasile. Ghin<arie> 1 zile, anul 7215

4 <și> jumătate oc<a>, făcliile domneștii. *Jumătate* oc<a>, făcliia vlădicăi. 7 oc<a> făclii, <a> *cîte* dram<uri> 20. 5 oc<a> făclii, <a> *cîte* dram<uri> 50. 2 <și> jumătate oc<a> făclii, *cîte* 40 la oc<a>. 2 <și> jumătate oc<a> fă<c>lii, *cîte* 20 la oc<a>. *Face* oc<a> 22 ». — « Eu Stan ».

nr. 299

1708 « Rînduiala făclilor dă în zioa di bobotează. Ghin<arie> 6 zile, anul 7215

4 <și> jumătate oc<a>, făcliile domneștii. 1 oc<a> făcliia vlădicăi. 20 oc<a> făclii, <a> *cîte* lit<ră> 1. 12 oc<a> făclii <a> *cîte* dram<uri> 50. 6 <și> jumătate oc<a> făclii, *cîte* 20 la oc<a>. 6 oc<a> făclii, *cîte* 40 la oc<a>. *Face* oc<a> 50 ».

« Istratei de la steagul coconilor ».

F. 122

nr. 300

1722 « La dumineca florilor. Mart<ie> 18 zile, anul 7230

4 fă<lii> <a> *cîte* oc<a> 1 și jumătate, oc<a> 6. 4 fă<lii> <a> *cîte* dram<uri> 100, oc<a> 1. 1 fă<lie> vlădicăi, *cîte* oc<a> jumătate. 70 fă<lii> <a> *cîte* dram 100, oc<a> 17 <și> jumătate. 40¹ fă<lii> <a> *cîte* dram<uri> 50, oc<a> 5. 60 fă<lii> <a> *cîte* dram<uri> 20, oc<a> 3. 200 fă<lii> <a> *cîte* dram<uri> 10, oc<a> 5. *Face* oc<a> 38 »².

nr. 301

« La sîmbăta paștelor

4 fă<lii> <a> *cîte* oc<a> 1 <și> jumătate, oc<a> 6. 4 fă<lii> <a> *cîte* dram<uri> 100, oc<a> 1. 1 fă<lie> vlădicăi, *cîte* oc<a> jumătate. 120³ fă<lii>

¹ Cu cifre arabe — Rezultatul scris cu cifre chirilice e șters în text.

² Alături, cu cifre chirilice, rezultatul: 36 (ocale) — Corect însă 38 ocale.

³ Cu cifre chirilice și arabe.

<a> *cîte* dram<uri> 100, oc<a> 30. 60¹ făc<lii> <a> *cîte* dram<uri> 50, oc<a> 7 <și> *jumătate*. 50 făc<lii> <a> *cîte* dram<uri> 20, oc<a> 2 <și> *jumătate*. 420 făc<lii> <a> *cîte* dram<uri> 10, oc<a> 10 <și> *jumătate*. Face oc<a> 58 »

nr. 302

« In zio de paște

4 făc<lii> <a> *cîte* oc<a> 1 <și> *jumătate*, oc<a> 6. 4 făc<lii> <a> *cîte* dram<uri> 100, oc<a> 1. 1 făc<lie> vlădicăi, *cîte* oc<a> *jumătate*. 120² făc<lii> <a> *cîte* dram<uri> 100, oc<a> 35. 80³ făc<lii> <a> *cîte* dram<uri> 50, oc<a> 10. 60³ făc<lii> <a> *cîte* dram<uri> 30, oc<a> 4 <și> *jumătate*. 80 făc<lii> <a> *cîte* dram<uri> 20, oc<a> 4. 680 făc<lii> <a> *cîte* dram<uri> 10, oc<a> 17. Face oc<a> 78 ».

În mss. 5389 există o altă rînduală de paște datată, pe care o reproducem mai jos.

1725

« Rînduală făcliilor den luminata zi a paștilor, marte 28 zile, anul 7233.

4 făclii <a> *cîte* oc<a> 1 <și> *jumătate*, oc<a> 6. 1 făclie părintelui vlădicăi oc<a> *jumătate*. 6 făcli, oc<a> 2 <și> *jumătate*. 142 făcli <a> *cîte* dram<uri> 100, oc<a> 36 <și> *jumătate*. 100 făcli <a> *cîte* dram<uri> 50, oc<a> 12 <și> *jumătate*. 100 făcli, *cîte* 20 la oc<a>, oc<a> 6. 1000 făcli, *cîte* 40 la oc<a>, oc<a> 25. Face oc<a> 89 » (folio 72 verso).

nr. 303

« La sfînta Troiță

4 făc<lii> <a> *cîte* oc<a> 1 <și> *jumătate*, oc<a> 6. 4 făc<lii> <a> *cîte* dram<uri> 100, oc<a> 1. 1 făc<lie> vlădicăi, *cîte* oc<a> *jumătate*. 40⁴ făc<lii> <a> *cîte* dram 100, oc<a> 10. 28¹ făc<lii> <a> *cîte* dram<uri> 50, oc<a> 3 <și> *jumătate*. 40 făc<lii> <a> *cîte* dram<uri> 20, oc<a> 2. 160 făc<lii> <a> *cîte* dram<uri> 10, oc<a> 4. Face oc<a> 27 ».

nr. 304

« La sfîntul Petru

4 făc<lii> <a> *cîte* oc<a> 1 <și> *jumătate*, oc<a> 6. 4 făc<lii> <a> *cîte* dram<uri> 100, oc<a> 1. 1 făc<lie> vlădicăi *cîte* oc<a> *jumătate*. 40⁵ făc<lii> <a> *cîte* dram<uri> 100, oc<a> 10. 28 făc<lii> <a> *cîte* dram<uri> 50, oc<a> 3 și *jumătate*. 40 făc<lii> <a> *cîte* dram<uri> 20, oc<a> 2. 160 făc<lii> <a> *cîte* dram<uri> 10, oc<a> 4. Face oc<a> 27 ».

¹ Cu cifre chirilice și arabe.

² Corect este 140 deoarece $140 \times 400 = 5600$ dramuri — 35 oca. De altfel, în textul original se află, alături, și rezultatul bun, 140, cu cifre arabe.

³ Scris și cu cifre arabe și cu chirilice. Acestea din urmă, avînd valori diferite de primele au fost șterse cu mai multe linii.

⁴ Și cu cifre arabe și cu chirilice.

⁵ Și cu cifre chirilice și cu arabe.

nr. 305

F. 122. v.

« La sintă Mărie

4 făclii <a> cîte oc<a> 1 <și> jumătate, oc<a> 6. 4 făclii <a> cîte dram<uri> 100, oc<a> 1. 1 făc<lie> vlădicăi, <a> cîte oc<a> jumătate. 44 făc<lii> <a> cîte dram<uri> 100, oc<a> 11. 28¹ făc<lii> <a> cîte dram<uri> 50, oc<a> 3 <și> jumătate. 40 făc<lii> <a> cîte dram<uri> 20, oc<a> 2. 160 făc<lii> <a> cîte dram<uri> 10, oc<a> 4. Face oc<a> 28 ».

nr. 306

« La sfîntul Nicolae

4 făc<lii> <a> cîte oc<a> <și> jumătate, oc<a> 6. 4 făc<lii> <a> cîte dram<uri> 100, oc<a> 1. 1 făc<lie> vlădicăi, cîte oc<a> jumătate. 44 făc<lii> <a> cîte dram<uri> 100, oc<a> 11. 28 făc<lii> <a> cîte dram<uri> 50, oc<a> 3 <și> jumătate. 40 făc<lii> <a> cîte dram<uri> 20, oc<a> 2. 120 făc<lii> <a> cîte dram<uri> 10, oc<a> 3. Face oc<a> 27 ».

nr. 307

« La erăciun

4 făc<lii> <a> cîte oc<a> 1 <și> jumătate, oc<a> 6. 4 făc<lii> <a> cîte dram<uri> 100, oc<a> 1. 1 făc<lie> vlădicăi cîte oc<a> jumătate. 64 făc<lii> <a> cîte dram<uri> 100, oc<a> 16. 44 făc<lii> <a> cîte dram<uri> 50, oc<a> 5 <și> jumătate. 40 făc<lii> <a> cîte dram<uri> 20, oc<a> 2. 160 făc<lii> <a> cîte dram<uri> 10, oc<a> 4. Face oc<a> 35 ».

nr. 308

« La sfîntul Vasilie. Ca și la crăciun, oc<a> 35 ».

nr. 309

« La bobotează

4 făc<lii> <a> cîte oc<a> 1 <și> jumătate, oc<a> 6. 4 făc<lii> <a> cîte dram<uri> 100, oc<a> 1. 1 făc<lie> vlădicăi, cîte oc<a> jumătate. 100 făc<lii> <a> cîte dram<uri> 100, oc<a> 25. 100 făc<lii> <a> cîte dram<uri> 50, oc<a> 12 <și> jumătate. 70 făc<lii> <a> cîte dram<uri> 20, oc<a> 3 <și> jumătate. 460 făc<lii> a cîte dram<uri> 10, oc<a> 11 <și> jumătate. Face oc<a> 60 ».

¹ Și cu cifre chirilice și cu arabe.

Însemnări făcute pe copertile anatefterului ¹

Însemnări de la începutul anatefterului:

1730 « Scris-am eu Costandin logof<ăt> *din* Pitești, cînd slujam la dumnealui Bîrcă *mare* logof<ăt>, ghen<arie> 1 *zile*, anul 7238 ».

★

1719 « Să să știe di cînd eramu fugiți dă ciumă la Focșani, în luna lui iul<ie> 3 *zile*, 7227, era țințari mulți. . . »

★

1734 « Acest anatefter ce arată într-însul obicéiurile Țării Rumînești tribuiaște să i să mai facă îndreptare pentru că și obicéiurile s-au strămutat în multe chipuri. Costandin logof<ăt> *din* Pit<ești>. Ghen<arie> 18 *zile*, anul 7242 ».

★

« Anatefter al răposatului și prea luminatului domnu Io Cos<tan>din Bosarab Brîncoveanul voevod ».

★

« Scris-am eu Costandin logofețai *din* Pitești, cînd slujam la dumnealui Bîrcă *mare* logof<ăt> ».

★

1724 « Eu Costandin logofețal *din* Pitești, la dichembrie, la zile 30, s-au cutremurat pămîntul la 3 ceasuri din noapte, și am scris eu, anul 7233 ».

★

« Să să știa că am scrisu ieu Costandină Rătescul care au slujit la dumn<ea>lui Necula Iar'. . . . » « Viner<i> la 11 ceasuri din zi, au scos pe dum<nealui> Matei Fule, *fast mare* logofăt, puindu pă dum<nealui> Gligorie Halipenschi *marele* logof<ăt>, în zilele domnului nostru Io Nicolae voevod și am scris eu Negoit<ă> Răz<miriță> ».

★

« Anatiftir prea luminatului și înălțatului și bătrînului domnului nostru Io Costandin B<rîncoveanu> Băsarab voevod ».

★

Însemnări dela finele anatefterului (folio 123 recto; ultima filă nenumerotată, nu cuprinde însemnări).

1729 « Să s<ă> știe că am scris eu Barbul logof<ăt> într-acestu anatiftir, cîndu era<m> la dum<nealui> *mare* gram<a>tic, în zilele pre luminatului și înălțatului domnu Io Nicolae Voivod, la anul, ghe<narie> 4 *zile* 7237. Barbul logof<ăt> ».

¹ De pe ultima foaie a anatefterului, precum și de pe copertile interioare s-au transcriș unele însemnări care prezintă interes. Cîteva omise, sînt simple exerciții de caligrafie.

★

« Acest anatefter iaste făcut den zile<le> prea luminatului Io Constandin Băsărabă voevod, ce s<ă> arată întru sine obicéiurile Țării Rumînești. *Anul* 7203 ».

1694-1695

★

« Să fie volnică sluga mării sale lui vodă, să meargă să aducă pe Răzmiriță Bărbiarul, de la gazda lui, să nu șază la casa lui, ci să vie la curte să păzească; că așa iaste porunca mării sale lui vodă. Răvașul să-i fie desear<ă> ». (Scris de două ori, al doilea text șters în bună parte).

★

« Cinstitu al nostru ca un frate, logofete Iorgo, sănătate. Balco logofătul *din* giud<eșul> Slam Rîmne<c>, data-am carte noastră la mîn<a> dumnalului vătafului pre cum să să știea că i-am dăruit un lucru. . . ».

Manuserisul romînesc 5389 al Bibliotecii Academiei R.P.R.

Manuscrisul romînesc cu numărul 5389 cuprinde o versiune în rezumat a anatefterului original aflat sub nr. MLXIX, la biblioteca Academiei R.P.R. Transcrierile efectuate în continuare privesc numai acele însemnări sau cărți care nu sînt de loc menționate în ms. rom. nr. MLXIX. Ele sînt în număr de 7 și au fost numerotate A—G, pentru a se deosebi de paragrafele precedente. La finele lor, am dat titlurile tuturor paragrafelor din manuscrisul romînesc nr. 5389.

★

F. 73

a) « Însemnarea pentru cită cheltuială eoprinde la o șaleă. Ce au venit ferman, însă să să facă la Giurgiov, eum arată anume. Fev<ruarie> 25 zile, *anul* 7246

1738

20 dă lopătași *cîte* tl. 30, tl. 600. 20 dă ostași *cîte* tl. 30, tl. 600. Tunarii, tl. 30. Cirmaciul, tl. 30. Tenten Teltelet, tl. 200. Un sangeac și un alem, tl. 60. Un bairac și alem poleit, tl. 60. Un edec și cu diiac, tl. 50. Cearmăcul și cu halatul, tl. 50. Un lengher de fer și cu halatul, tl. 50. 7 cantară de hier, cantar <a> *cîte* tl. 7 <și> *jumătate*, tl. 52 <și> *jumătate*. Plata la lipsă și la tăiat, tl. 60 <și> *jumătate*. Plata la meșter de lemn, tl. 90. Pentru învălitoarea ceardacului la păsle, tl. 15. La macaral<e> și la alte trebuințe, tl. 50. La zeft și catran, tl. 20. La văpseală și la plată, tl. 60. La căpt. ¹ pentru așternut și pentru alamă, tl. 100. La 22 lopotari, minteanuri roși cu șiret, tl. 30. Leafa căp<i>tanului, de lun<ă> 6, tl. 300. Și pentru mîncarea cap<i>tanului, tl. 200. *Face* tl. 2728 » ².

F. 73. v.

b) « Semnare pentru cită sumă de orz s-au cumpărat de la Giurgiov, cu chila Giurgiovului, care vine într-o chilă cite 6 stambol-chilă, chila cite

¹ Căpitan (?).

² Fac numai 2708 taleri.

1739 tl. 3 <și> *jumătate*. Iarăși cu marefetul dum'nealui> Hasim efendi cadiul de colo, cum arată anume, fev<ruarie> 25 zile, anul 7247.

Grămadă Ahmet aga, orz chil<e>	650 ¹ , tl. 1575.
Bostan Zadea, Ahmet aga, orz chil<e>	400, tl. 1400.
Asci Ibraim bașa, orz chil<e>	100, tl. 350.
Ahmetu fiul lui Mehmet, orz chil<e>	50, tl. 175.
Ambazol Zadea Hasan aga, orz chil<e>	300, tl. 1050.
Mehmet fiul lui Ali, orz chil<e>	200, tl. 700.
Caim Zade, Ali Cel<e>bi, orz chil<e>	50, tl. 175.
Fili Beli, Mehmet aga, orz chil<e>	250, tl. 875.
Caim Zadea, Omer bașa, orz chil<e>	30, tl. 105.
Alemdar, Hasan bașa, orz chil<e>	100, tl. 350.
Chiur Mehmet aga, orz chil<e>	150, tl. 525.
Balaban Hagi Ali, orz chil<e>	400, tl. 1090 ²
Abdula bei, orz chil<e>	200, tl. 700.
Hagi Ali aga, orz chil<e>	100, tl. 350.
Ali bașa, fiul lui Omer, orz chil<e>	54, tl. 179. ³
Anastasiu, orz chil<e>	100, tl. 350.
Face orz chil<e>	2934, tl. 9269. ⁴

Care foiță iaste pecetluită de l<a> dumnealui cadiul de Giurgiov, Hasăm efendi ».

F. 74

1739

e) « Semnare pentru cît<ă> sumă de unt împărătesc s-au cumpărat de la Giurgiov afară den darale, cu marefetul dum'nealui> Hasim efendi, cadiul de acolo, cum arată anume, fev<ruarie> 25 zile, anul 7247.

Mola Ahmet *din* Rușciuc: cantare 29, oc<a> 17, tulumuri 3, edec 6, tl. 558 și bani 45.

Molla Mustafa *din* Giurgiov: unt, cantare 19, oc<a> 12, tulumuri 3, edec 5, tl. 366, bani 24.

Alemdar Abdula Bașa *din* Giurgiov; unt, cantară 53, oc<a> 31, edecuri 15, tl. 1019, bani 118.

Hagi Ali aga *de acolo*: unt, cantară 24, oc<a> 41, edecuri....., tl. 417 și bani 24.

Mustaf<a> baș<a> *de acolo*: unt, cantară 17, oc<a> 46, edecuri 3, tl. 339 și bani 91 <și> *jumătate*.

Emer Hagi Usiin *din* Rușciuc: unt cantar<e> 10, oc<a> 1, dram 300, edecuri 3, tl. 68, bani 4 <și> *jumătate*.

¹ Greșit în text, în realitate 450 chile care, a 3,5 tl. chilul, dau 1575 tl. De altfel, totalizînd cantitățile astfel rectificate, obținem totalul de 2934 chile.

² Greșit în text, în realitate 1400 tl. Am luat cantitatea de 400 chile drept bună, deoarece și totalul cantităților coincide cu totalul din text; al doilea, pentru că cifra citită de 1090 tl (sau eventual 1003) nu se divide exact cu 3,5 tl. astfel că am fi obținut o cantitate cu zecimale, ceea ce n-ar fi fost logic, cînd se cumpărau asemenea cantități.

³ Greșit în text, în realitate 189 tl. (54 chile × 3,5).

⁴ Totalul greșit în text: în realitate 10.269 tl. (2934 chile × 3,5 tl).

Tătar Ali Başa *din* Giurgiov, cântară 3, oc<a> 26, edecuri 3, tl. 190, bani 15. *Face* cântară 155 şi oc<a> 33, dram 300, talumuri 8, edecuri 39. Preţul untului tl. 2206 <şi> *jumătate*. Iar cu pecetea dumisale cadiului *din* Giurgiov, Hasâm efendi ».

★

F. 74. v. d) « Suma liudelor de toate steagurile de slujitori, depe cum arată în jos anume, septembrie 1 *zile, anul* 7248 ¹.

Steag de boerime anume ¹

Scarlat *fost al doilea* post<elnic>. Costandin *fost mare* cap<i>t<an>. Costandin Asan *al doilea* arm<aş>. Pirvul Măg<ureanu> post<elnic>. Mihaiu Popesc<u> post<elnic> Iorga Lipăiescul post<elnic>. Radul Balasac post<elnic>. Iordache Canora. Costandin Ploşorean. Luca Rahtivanul. Ioniţ<ă> *fratele lui* Vasilache post<elnicul>. Cîrstiiian Prijveanul. Mihai Rudeanul. Radul *fiul lui* Radul cluce<r>. Matei Milescul. Dumitraşco *mare* cup<ar>. Ştefan pah<arnic> Răiescul. Costandin Măg<ureanu> pah<arnic>. Luca pah<arnic>. Ianache *fost al doilea* post<elnic>. Ceauş *de* aprozi. Costandin Florescu *al treilea* post<elnic>. Radu Fălc<oianu> post<elnic>. Vintilă post<elnic>. Costandin Popescu post<elnic>. Costandin Coc<o>răscu post<elnic>. Costandin Lupu post<elnic>. Ianachie *al doilea* com<is>. Anastas Mora. Istodor com<is>. Radul Brăiloiul. Costandin Corbean. Ioniţă Băleanul. Ştefan *fiul lui* Iane Popa. Badea Pîriian. Manole Credincear. Radul Orescul pah<arnic>. Ioniţă pah<arnic>. Şarban Breazu log<ofăt> *de* vist<ierie>. Nec<u>lae Creţ<u> *mare* cioh<odar>. Neculae Ded<u> post<elnic>. Matei Pădure post<elnic>. Pătraşco Găv<ă>nescul. Leonardie post<elnic>. Barbul Priotescu post<elnic>. Iordache Sefendache spăt<ar>. Dumitru Spet<e> com<is>. Costandin Fiot. Costandin Căplescu com<is>. Dumitraşco staroste. Costandin fiu log<ofăt> *de* vist<ierie>. Mihai Zătrean. Costandin Brădescu. Ştefan Strîmbeanul. Dumitru medel<nicer>. Mîncul *fiul lui* Chiru. Papa Rus<e>nescul pah<arnic>.

F. 75

Copii den easă cei mici

Costandin Rumîn. Sandul Arapul. Costandin *fiul lui* Nec<u>la căp<i>tan>. Costandin Limber. Vasilie Arvantohorit. Gheorghie de l<a> cămănar. Barbul Ploşorean. Pascal *fiul* Savvei.

Paicii.

Ianachie văt<af>. Stamate. Grigorie. Hristoma Mataragi. Păun. Manole Saraşbaş. Tudor Chih<aia>. Dimitrie.

Ciohodarii.

Dimitrie baş cioh<odar>. Fiera. Nicola. Ivan. Trandafir. Anastasie. Stoian. Dima. Panait Chih<aia>. Dima. Ivan. Tudor. Radul. Stoian. Miha-lachie. Stanciul. Tudori. Manea. Ivan. Dumitru Demir. Chirco.

Copii den casă cei mari.

Avraam. Toader Mold<oveanu>. Stoica Fălcoian. Tănasiu cel Mare. Ion Drăghiia. Bandovin. Ion. Şerban Lăz<ă>rean. Nedelco Sîrbul. Mano-

¹ Cu cerneală roşie.

lache. Gheorghită. Vasilie. Manul. Socol. Stănimir. Vlaicul. Neculae. Ștefan Sîrbul. Nanu. Dragomir. Spandonie. Nedelco. Gheorghie *din* Tîrg<oviște>. Voico. Iane. Arsenie. Vladul. Vlad cel Mic. Gheorghie Bun<u>. Sîbrul. Oprea. Radul. Costandin. Tănăsie cel Mic. Filimon. Vasilie *din* Tîrg<oviște>. Manole. Mihai *din* Tîrgoviște. Florea. Gheorghie Mold<oveanu>. Stan. Mirosilăv. Ilie. Toma. Grigorie al Port. Pătrașco. Grozea. Petre. Bogdan. Mihai Rîmnicean. Pîrvul. Agapie Grecul. Andronie. Frățilă. Paraschiva. Steriê. Stănislav. Stoica. Vladul caf. Mihai căm<ănar>. Grigorie cel Mic. Guciul. Badea ».

F. 76

(E) « Slujitorimea ¹

Siiméni cei vechi.

Marele steag, liud<e> 88. Sima căp<itan>, liud<e> 43. Hagi Stan căp<itan>, liud<e> 40. Necula cap<itanul> Cornea, liud<e> 55. Pană cap<itan>, liud<e> 37. Manta cap<itan>, liud<e> 40. *Face* liud<e> 303, căpitani 6. Zapcii 18.

Siiméni holtéi.

Hagi Stoica cap<itan>, liud<e> 50. Gheorghie cap<itan>, liud<e> 46. Tudor căp<itan>, liud<e> 50. *Face* liud<e> 146. Capitani — fără număr — Zapcii 9.

Arnăuții.

Nicula cap<itan>, liud<e> 49. Paraschiva cap<itan>, liud<e> 47. *Face* liud<e> 96. Căpitani 2. Zapcii 6.

Sirbii.

Gheorghie căp<itan> *fiul lui* Ian<e>, liud<e> 66. Căpitani: 1. Zapcii 3. Mocanii.

Preda căp<itan>, liud<e> 64. Dobrin căp<itan>, liud<e> 45. Costandin căp<itan>, liud<e> 35. Sandul căp<itan> *din* Rîm<nic>, liud<e> 34. Mihalcea căp<itan>, liud<e> 37. Nedelco căp<itan>, liud<e> 48. Costandin căp<itan> *de* Buzău, liud<e> 37. *Face* liud<e> 200 <și> *jumătate* ². Căpitani 7. Zapcii 21.

F. 76. v.

Levenții.

Daniul căp<itan>, liud<e> 65. Cap<itan> 1. Zapcii 2.

Cazacii călăreți.

Marele steag liud<e> 41. Andreiu căp<itan> *din* Tîrg<oviște>, liud<e> 12. Gheorghie căp<itan> Dălga, liud<e> 69. Manea căp<itan>, liud<e> 37. Gheorghie căp<itan> fiul Ma<riei>, liud<e> 63. *Face* liud<e> 222. Căpitani 4. Zapcii zece.

Vinătorii.

Preda căp<itan>, liud<e> 99. Radul căp<itan>, liud<e> 66. *Face* liud<e> 165. Căpitani 2. Zapcii 7.

Talpoșii.

Pătrașco căp<itan>, liud<e> 35. Căp<itan> 1. Zap<cii> 2.

Nemții den poartă.

¹ Cu cerneala roșie.² Corect 300 liude. Greșit în text.

Antohie căp<itan>, liud<e> 35. Căp<itan> 1. Zap<cii> 2.

Lefegii.

Marele spat<ar>, liud<e> 44. și *marele căp<itan> de lefegii*, liud<e> 43. *Face liud<e> 87. Zapcii 6.*

F. 77

Saragelele.

Mitrea căp<itan>, liud<e> 28. Savva căp<itan>, liud<e> 26. Fotii căp<itan>, liud<e> 40. Arsenie căp<itan>, liud<e> 39. Mihai Pod căp<itan>, liud<e> 28. Pană căpitan, liud<e> 31. Gheorghe căp<itan>, liud<e> 35. Vasile căp<itan> <din> Tîrg<oviște> liud<e> 31. *Face liud<e> 258. Căpitan<i> 8. Zap<cii> 12.*

Slujitorii Focșanlăi.

Buiciucașii, liud<e> 30. Ion căp<itan> Corban<u>, liud<e> 17. Tudorache căp<itan>, liud<e> 26. Gligorie căp<itan> *de scut<elnici>*, liud<e> 7. *Face liud<e> 80. Căpitani 3. Zapcii 7.*

Martalogii de peste Olt.

Martalogi, liud<e> 70. Zapcii 5.

★

Un steag țărigrădean, liud<e> 30.

Un steag călăraș, liud<e> 57.

Un steag lipcani, liud<e> 40 ».

★

F. 77. v.

f) « Cartea gărdurării lui ce s-au făcut la anul 7248¹ ».

1740

« A domniei mele slugii domniei mele anume gărdurarilor din județul Slam Rîm<nic> și din județul Buzău, ca să fie volnec cu cartea domniei mele să caute și să ție slujba gărdurării într-aceste județe, pînă toate dealurile, au boiaréști sau călugărești. Afară den dealurile ce sînt cu hrisoavele domniei mele date pã la mănăstiri. Iar pe celelalte, pe unde sînt vii, să-și pue scaune și să-și caute de garduri pe unde vor fi stricate, să-i apuce să-și facă gard, fără de voia lor. Iar nefăcînd, să-i prade, dupe obicéi. Și să caute de pîrleazuri, unde vor fi stricate și neastupate, să le ia de pîrleaz cîte bani 52 și de vracniță deșchisã, cîte bani 300. Și de vitele ce vor face stricaciune pe deal, cîte bani 50. Și de rimători cîte bani 50. Și de groapã de rachi, cîte bani 133, or măcar cine va avea în deal groapã. Și de tocitoare cîte bani 45. Și de gilcev<i>, de stricaciuni, de hoții, de sfãzii, de curvii, de toate să judece și să globească pe fieștecare, dupe vina lui. Și datorii să aibã voe gărdurarii a scoate, cine va avea pe acolo pen deal, ori de la cine ar fi datorie drépté. Și să-și dea fieștecare gărdurării, afarã den cei 12 boiari. Iar cealalți toți, să-și dea, dupe obicéi. Și să caute și de pivnițe sparte și de gropi sparte ce vor fi pen dealuri și de alte furțișaguri ce s-ar întîmpla pen deal. Și să fie volnice slugile domniei mele să-i judece pe tot omul și să-și plătească paguba. Și pripasurile ce să

¹ Titlul scris cu cerneală roșie.

vor afla pen dealuri șă-nprejur dealurilor, să aibă a le lua. Și ale cui vor fi, să-și dea colacul și să-și ia pripas. Iar la cine va ascunde pripasurile, să fie volnici să le ia făr<ă> de voia lor. Și să aibă a căuta și pentru pîinele ce sînt pe lingă dealuri, de vite care vor strica, să-și plătească paguba. Și de buțile cu vin, cite să vor vinde pen dealuri, să ia de bute cite v<e>d<re> 1. Așijdérea poruncim domniia mea și voao ispravnicilor căpitanilor dupe tirguri și voao altor slugi domnești și boerești și episcopești și voao pîrcălabilor dupen sate, toți să aveți a vă feri de slujba gărdurăritului, niméni să nu să améstece în slujba lor. Că așa iaste porunca domniei mele. Și *ispravnic însăși spusa domniei mele.*

F. 78.

Ap<rilie> 11 zile, »¹.

★

(G) « Cununie de fecior de boer mare

40 tl., una materie pentru sovon. 100 tl. două materii la masă. 22 tl. un postav și un atlaz. 3 tl., pentru făcutul făcliilor. 3 tl., bani mărunți în biseric<ă>. 50 tl, pentru una materie, a doao zi, la dăzgovit. 10 galbeni la spălat. *Jumătate* tl. preoților. 246 <și> *jumătate* tl.²

★

Orînd<u>ial<a> de al doilea obraz

21 tl, una materie pentru sovon. 30 tl. pentru materii la mas<ă>. 22 tl. pentru un postav și atlasu. 3 tl. la făcutul făcliilor. 1 tl. bani mărunți în biseric<ă>. 30 tl. una materie, la dăzgovit. 4 galbeni la spălat. *Jumătate* tl. preoților. 118 <și> *jumătate* tl.

Orînd<u>ial<a> la al treilea obraz

F. 78 v.

21 tl. una materie pentru sovon. 22 tl. un postav și un atlasu. 1 <și> *jumătate* tl, pentru făcutul făcliilor. 1 tl. bani mărunți în biseric<ă>. 2 galbeni la spălat. 30 bani preoților. 51, 30³.

Cununie de o slugă boerească

10 <și> *jumătate* tl, una materie pentru sovon. 15 tl. un postav și un atlasu. 10 tl. una materie la dăzgovit. 1 <și> *jumătate* tl. făcutul făcliilor. *Jumătate* tl. bani mărunți în biseric<ă>. 2 galbeni la spălat. 30 bani preotului. 43, 30⁴.

15 tl. toat<ă> cheltuial<a> nunții, orînd<u>ial<a> al doilea de slug<ă>. 10 tl. toat<ă> cheltuial<a> nunții, orînd<u>ial<a> al treilea de slug<ă>. 5 tl. toată cheltuial<a> nunții, orînd<u>ial<a> al patrulea. 1, 42 tl. un țig<an>, toată cheltuiala nunții, cu bani 42 preotului și făclii ».

2 vedre de vin și iarăși ».

¹ Publicată și în N. Iorga, *Studii și documente*, XXII, p. 50—52.² În realitate 239 taleri (socotind că 10 galbeni = 15 taleri).³ În realitate 48 taleri și 96 bani (socotind 2 galbeni = 3 tl.).⁴ În realitate 40 taleri și 56 bani (idem).

Cuprinsul manuscrisului românesc nr. 5389

Pentru o consultare mai rapidă a *manuscrisului românesc* nr. 5389, dăm mai jos titlurile cărților cuprinse în el. Alături de titlu am indicat data, așa cum este menționată în text, precum și folio (recto sau verso, — însemnate prin « r » sau « v ») la care se află cartea sau însemnarea respectivă. Numărul în paranteză, la finele fiecărui titlu, înseamnă paragraful corespunzător din textul original al anatefterului — (din *mss.* MLXIX).

1. « Cartea de vama Diului și a Bistrețului »; 1 ianuarie 1695; f. 3 r.; (3).
2. « Carte de vama de la Ciocănești și Lichirești. Pre acest izvod să s<ă> facă cărțile Giurgiov<u>ului și a Olténiții »; 1 ianuarie 1695; f. 3 v — 4 r.; (4).
3. « Carte de vama *din orașul* Floci »; 1 ianuarie 1696; f. 4r—4v; (5).
4. « Carte de goștinărit »; 1 noiembrie 1701; f. 5 r. (7).
5. « Cartea vameșilor de l<a> Ciinéni. Pe acest izvod să s<ă> facă și cartea Rucărului și Dragoslavelor ». 30 ianuarie 1695; f. 5r. — v și 6 r. (8).
6. « Carte de vama Gojdibrovul și a Oreaovei. Pre acest izvod să s<ă> facă și cartea Turnului și a Izlazului »; 3 ianuarie 1695; f. 6 r — v; (9).
7. « Carte de pîrcălăbie de la Rușii *de* Vede și Zemnice »; 3 ianuarie 1695; f. 6 v—7 r—v; (10).
8. « Carte de săpunărie »; 3 ianuarie 1695; f. 7v—8r; (11).
9. « Carte de sărărit, al treilea an, cînd dau cu toții »; 1700—1701; f. 8 r—v; (12).
10. « Carte de vama *de la* Gherghița și Buzăul și Rîmneș »; 1 ianuarie 1695; f. 9 r—v; (15).
11. « Piteștii și Slatina și Odivoia și Caracalul »; 1 ianuarie 1695; f. 9 v—10 r—v; (17,21 și 22).
12. « Bucureștii »; 1 ianuarie 1695; f. 11 r—v; (19).
13. « Carte de gîrdurărie din Slam-Rîmnic și din Buzău »; 5 ianuarie 1694 f. 11 v—12 r; (23).
14. « Carte de gîrdurărie *din județul* Saac »; 1 ianuarie 1701; f. 12 r—v; (24).
15. « Carte de dijmărit de la Ștefan Vod<ă> »; 22 iulie 1715; f. 12 v—13 r—v; (26).
16. « Carte de qerit ce s-au vîndut la Tîrgoviște »; 1697—1698; f. 13 v—14 r; (27).
17. « Cartea lui *marele* cioh<odar>, ce ia ciohodăritul de la toți cizmarii cîți s<ă> află în toate tîrgurile și în toate satele »; 1 martie 1722; f. 14 r—v; (28).
18. « Carte de cămănăritu »; 1 ianuarie 1695; f. 14 v — 15 r.; (33).
19. « Cartea de slujba vorniciei pe județe »; 11 ianuarie 1698; f. 15r—v; (172).
20. « Cartea luminărarilor de București »; 21 martie 1698; f. 16r—v; (35).
21. « Cartea preoților de la besérica domnească din București pentru banii mirului »; 23 aprilie 1698; f. 16v—17r; (36).
22. « O carte a tuturor preoților cîți s<ă> află în eparhia ep<is>copului de la Buzău »; 29 mai, 1698; f. 17v—18r; (37).
23. « Carte de cotărie »; 19 februarie 1699; f. 18v; (41).
24. « Cartea de cîntariul *de la* București »; 17 ianuarie 1702; f. 19r; (42).
25. « Carte de tutunărie »; 20 iulie 1698; f. 19 v; (44).
26. « Carte de erbăritu »; 15 februarie 1699; f. 19v—20 r.—v (46).
27. « Cartea stolniceilor de la Greaca »; fără dată; f. 20v—21r; (47).
28. « Cartea tuturor neguțătorilor de aici din București și alții cîți scriu catastiful vistierii, după tocmeala ce s-au așezat, ca să dea într-un an, ughi 4000 »; 25 martie 1700; f. 21 r—v, 22 r; (48).

29. «Cartea braşovenilor ciţi să află lăcuitori aici în târgu în Bucureşti şi printr-alte târguri, pentru ruptoarea ce li s-a făcut să dea pre an tl. 1000 »; 1 septembrie 1700; f. 22r-v şi 23 r-v; (51).
30. «Carte de sărăriia şi de hierul ce să vinde aicea în Bucureşti şi la Tîrgovişte »; 10 ianuarie 1701; f. 23v-24r; (53).
31. «Carte de vinăriciul dealului Piteştilor »; 27 august 1704; f. 24 r-v; (55).
32. «Carte de vama de la Tîrgul Jiului şi de vama cerei ce s-au aşezat la anul 7216 »; 1707-1708; f. 24v-25r; (57).
33. «Carte de vinăriciul din dealul Bucureştilor cînd dau cu toţii »; 28 iulie 1709; f. 25v-26r; (58).
34. «Carte de cămărăşia ocnelor »; 16 ianuarie 1695; f. 26 r; (59).
35. «Carte a cămărăşilor de la ocna Telega »; 16 ianuarie 1696; f. 26 r-v; (61).
36. «Cartea slugilor cămărăşilor de la ocne, ca să umble să cerceteze pentru sare de furat; 16 ianuarie 1696; f. 27 r; (62).
37. «Cartea de vama Craiovei şi de Strihaia; 1 ianuarie 1709; f. 27 r-v, 28 r; (63).
38. «Carte de ruptoare a saragélilor de la Ciocăneşti »; 12 ianuarie 1712; f. 28 r; (64).
39. «Foiţă de aşezămîntul obicéiurilor cele ce au avut să dea Şchiiai<i> din Braşov, vameşilor din Cîmpina şi de la Vălení şi vătăşilor de plaiu şi altora şi acum li s-au făcut aşezămîntu la cele ce vor să dea, precum au fostu obicéiul mai nainte vrême, precum sămnăm în jos anume »; 1 septembrie 1696; f. 28v-29r; (65).
40. «Carte pentru cheltuiala ce să dă beşli-agăi cînd mîerge pe vremea bilciului la Cîmpulungu »; 29 iunie 1715; f. 29 r-v; (67).
41. «Carte de vătăşia de plaiu »; 20 august 1704; f. 29v-30r; (166).
42. «Catastih de dajdea ce s-au scos în toate judeţile pentru 50 pungi..... » 20 octombrie 1696; f. 30 r-v; (68).
43. «Birul lui noem<brie> de un ban *cîte* bani 266 »; f. 30v; (69).
44. «Catastih de poclonul hanului cel obiciuit »; 15 noembrie 1697; f. 30 v; (70).
45. «Catastih de birul zaharélei »; 23 noembrie 1696; f. 30 v; (71).
46. «Birul lui dechembrie de un ban *cîte* tl 2 »; f. 31 r; (72).
47. «Catastih de seamă *cea mare* » 9 decembrie 1696; f. 31r; (73).
48. «Catastih de birul cherestelii caicelor împărăteşti »; 1 ianuarie 1697; f. 31 r; (74).
49. «Birul lui ghenarie..... »; f. 31 v; (75).
50. «Catastih de birul şecicilor împărăteşti..... »; 20 ianuarie 1697; f. 31 v; (76).
51. «Catastih..... pentru cheltuiala jitniţei... »; 1 februarie 1697; f. 31 v; (77).
52. «Catastih de rînduiala untului împărătesc... »; 1 februarie 1697; f. 31 v; (78).
53. «Birul lui februarie şi a lui martie »; f. 32 r; (79).
54. «Catastih de birul haraciului... »; 25 februarie 1697; f. 32r; (80).
55. «Catastih de seama a doao... »; 1 iunie 1697; f. 32 r; (81).
56. «Catastih de banii salahorilor... »; 1 iulie 1697; f. 32 r-v; (82).
57. «Catastih de rînduiala finului... »; 20 iulie 1697; f. 32 v; (83).
58. «Catastih... pentru banii bumbagiilor... »; 1 august 1697; f. 32 v; (84).
59. «Catastih de rînduiala găleţii... »; 20 august 1697; f. 32 v; (85).

60. « Catastih de rînduiala boilor de Beligrad... » 3 martie 1697; f. 33 r; (86).
61. « Catastih de rînduiala carălor împărătești... » 16 martie 1697; f. 33 r; (87).
62. « Catastih de lipsa haraciului... »; 10 aprilie 1697; f. 33 v; (88).
63. « Catastih de birul cailor împărătești... »; 1 mai 1697; f. 33 v; (89).
64. « Catastih ce s-au pus pentru cheltuiala jitniții... »; 20 mai 1697; f. 33 v; (90).
65. « Catastih... pentru cheltuiala vistieriei... »; 1 septembrie 1697; f. 33 v; (91).
66. « Rînduiala cinepii... »; 15 septembrie 1697; f. 34 r; (92).
67. « Catastih de rînduiala mierii... »; 20 septembrie 1697; f. 34 r; (93).
68. « Și birul mierii de un galben, ug<hi> 5; f. 34 r; (94).
69. « Catastih de birul datorilor... »; 20 octombrie 1697; f. 34 r; (95).
70. « Catastih de un bir... pentru poclonul hanului... » 10 noiembrie 1697; f. 34 r; (96).
71. « Catastih de rînduiala vacilor și a oilor... pentru cheltuiala slugeriei... »; 17 noiembrie 1697; f. 34 v; (97).
72. « Catastih de seamă *cea mare* »; 1 decembrie 1697; f. 34 v; (98).
73. « Catastih de un bir ce s-au scos pentru zahareaoa Cameniței »; 23 decembrie 1697; f. 34 v; (99).
74. « Catastih de birul șeicilor împărătești... »; 15 ianuarie 1698; f. 35 r; (100).
75. « Catastih de rînduiala untului împărătesc... »; 25 ianuarie 1698; f. 35 r; (101).
76. « Catastih de rînduiala carălor de Beligrad... » 10 februarie 1698; f. 35 r; (102).
77. « Catastih de birul haraciului... »; 25 februarie 1698; f. 35 r; (103).
78. « Catastih de lipsa haraciului... »; 20 martie 1698; f. 35 v; (104).
79. « Catastih de birul cailor împărătești... »; 15 aprilie 1698; f. 35 v; (105).
80. « Birul capicheaialelor de oaste... »; 15 mai 1698; f. 36 r; (106).
81. « Catastih de boi de Beligrad... »; 10 mai 1698; f. 36 r; (107).
82. « Catastih de birul salahorilor... » 1 iulie 1698; f. 36 r; (108).
83. « Catastih de rînduiala vacilor și a oilor... pentru conacele tătarilor... »; 1 iulie 1698; f. 36 v; (109).
84. « Catastih de birul lefilor... »; 20 iulie 1698; f. 36 v; (110).
85. « Catastih de birul datorilor... »; 5 august 1698; f. 36 v; (111).
86. « Catastih de rînduiala boilor de Beligrad... »; 10 august 1698; f. 37 r; (112).
87. « Catastih de dajdea... pentru cheltuiala serasker pașa de la Bugeac » (inclusiv găleata); 1 septembrie 1698; f. 37 r; (113).
88. « Miiarea au eșit pre birul lui iulie »; f. 37 r; (114).
89. « Catastih de rînduiala mierii și a cerii... » 20 septembrie 1698; f. 37 r; (115).
90. « Și birul mierii *cîte* ug<hi> 8 »; f. 37 v; (116).
91. « Catastih de seama a treia... »; 20 octombrie 1698; f. 37 v; (117).
92. « Catastih de un bir... pentru cheltuiala slugeriei... »; 20 noiembrie 1698; f. 37 v; (118).
93. « Catastih de seamă *cea mare* »; 10 decembrie 1698; f. 37 v; (119).
94. « Birurile mărunte de la iulie... pînă la ghenarie... »; 1 ianuarie 1699; f. 38 r; (120).
95. « Catastih de untul împărătesc... »; 25 ianuarie 1699; f. 38 r; (121).
96. « Catastih de birul haraciului... »; 1 ianuarie 1699; f. 38 r; (122).
97. « Catastih de lipsa haraciului... »; 25 februarie 1699; f. 38 v; (123).
98. « Catastih de un bir ce au eșit pentru cheltuiala viilor domnești... » 15 martie 1699; f. 38 v; (124).
99. « Catastih de birul lefilor... »; 25 martie 1699; f. 38 v; (125).

100. « Catastih de birul carălor și de salaori... la Camenița... »; 1 aprilie 1699; f. 38 v; (126).
101. « Catastih de un bir... pentru cheltuiala jitniței... »; 1 mai 1699; f. 39 r; (127).
102. « Catastih de seama a doao... »; 1 iunie 1699; f. 39 r; (128).
103. « Catastih de un bir ce s-au scos în 5 județe pentru cheltuiala caselor domnești... la scaunul Craiovei... »; 8 iunie 1699; f. 39 r. (129).
104. « Catastih de rînduiala vacilor și a oilor... pentru cheltuiala slugeriei... »; 25 iunie 1699; f. 39 r; (130).
105. « Catastih de birul lui iulie... »; 1 iulie 1699; f. 39 v; (131).
106. « Catastih de birul lefilor... »; 1 iulie 1699; f. 39 v; (132).
107. « Catastih de birul carălor Cameniței... »; 1 iulie 1699; f. 39 v; (133).
108. « Catastih de banii ce s-au scos pentru banii mierii... »; 20 august 1699; f. 40 r.; (134).
109. « Catastih de rînduiala boilor... ca să dăm la C<u>ruți »; 5 septembrie 1699; f. 40 r; (135).
110. « Catastih de seama a treia... »; 1 octombrie 1699; f. 40 r; (136).
111. « Catastih... de un bir pentru poclonul hanului... »; 1 noiembrie 1699; f. 40 v; (137).
112. « Catastih de un bir ce s-au pus pentru poclonul chehaialei vizirului... »; 10 noiembrie 1699; f. 40 v; (138).
113. « Catastih de seamă *cea mare*... »; 1 decembrie 1699; f. 40 v; (139).
114. « Catastih de un bir... pentru carăle solului nemțescu... »; 1 ianuarie 1700; f. 41 r; (140).
115. « Catastih de rînduiala haraciului... »; 1 februarie 1700; f. 41 r; (141).
116. « Catastih de lipsa haraciului... »; 20 februarie 1700; f. 41 r; (142).
117. « Catastih de birul lefilor... » 20 martie 1700; f. 41 r; (143).
118. « Catastih de rînduiala banilor... să se dea la Timișoara »; 15 aprilie 1700; f. 41 v; (144).
119. « Cheltuiala jitniței au eșit pe birul lui ghen<arie> de un ban *cite* bani 10 »; f. 41 v; (145).
120. « Catastih de seama a doao... »; 1 iunie 1700; f. 41 v; (146).
121. « Catastih de un bir... pentru tainurile de carne ce să dau la împărăție... »; 20 iunie 1700; f. 41 v; (147).
122. « Catastih de dajdea ce s-au scos pentru banii mierii... »; 10 iulie 1700; f. 42 r; (148).
123. « Catastih de birul lefilor... »; 15 august 1700; f. 42 r; (149).
124. « Catastih de seama a treia... »; 1 septembrie 1700; f. 42 r; (150).
125. « Catastih de rînduiala mierii și a cerii... »; 10 octombrie 1700; f. 42 r; (151).
126. « Miiarea de un ban *cite* bani 30 și birul mierii de un ban *cite* bani 20 » f. 42 v; (152).
127. « Catastih de seamă *cea mare*... »; 20 noiembrie 1700; f. 42 v; (153).
128. « Catastih de rînduiala haraciului... »; 1 ianuarie 1701; f. 42 v; (154).
129. « Catastih pentru sursaturile împărătești... »; 20 ianuarie 1701; f. 42 v; (155).
130. « Catastih de lipsa haraciului... »; 20 ianuarie 1701; f. 42 v; (157).
131. « Catastih de birul lefilor... »; 20 februarie 1701; f. 43 r; (158).
132. « Catastih de poclonul hanului... »; 25 februarie 1701; f. 43 r; (159).
133. « Catastih de seama a doao... »; 20 aprilie 1701; f. 43 r; (160).

134. « Catastih de ruptoarea oraşele şi satele... să-şi dea şvertul lor de seama cea mare... »; 1 octombrie 1701; f. 43 r; (161).
135. « Catastih de ruptoarea oraşelor şi a satelor... să-şi dea ruptoarea lor... la haraci... »; 5 decembrie 1701; f. 43 v; (162).
136. « Catastih de ruptoarea oraşelor şi satelor birniceşti... să-şi dea şvertul lor de seama a treia... »; 1 mai 1703; f. 43 v; (163).
137. « Catastih de rînduiala răptorii haraciului... »; 20 octombrie 1702; f. 43 v; (164).
138. « Catastih de ruptoarea oraşelor şi satelor birniceşti... să-şi dea şvertul lor de seama a treia... »; 15 iunie 1704; f. 43 v; (165).
139. « Socoteala lui *marele* sluge<r> şi a lui *al doilea* sluge<r> de un an, socotindu-se pre scurtu ce am cheltuit în 12 luni, de la <oct>ombrie 1 *zile*, pînă la sfîrşitul lui sept<embrie>, precum arată în jos anume, *anul 7206* »; 1697—1698; f. 44 r; (170).
140. « Catastih de seamă *cea mare*... »; f. 44 v; (173).
141. « Catastih de banii haraciului... »; 10 iulie 1712; f. 44 v; (174).
142. « Catastih de seamă *cea mare* »; 1 august 1704; f. 44 v; (175).
143. « Catastih de seama a treia... »; 15 mai 1704; f. 44 v; (176).
144. « Satele plăeşti (sic) pre judeţe, cum scrie în jos anume, ce au eşit la iun<ie> 20 *zile*, *anul 1690* »; f. 45 r — 47 v; (177).
145. Scutire de dări pentru 10 « viari » ai lui « Costandin post<elnicul> Băleanul »; f. 47 v; (178).
146. « Carte de văcărîtu ce s-au scos pre dobitoace şi pre numele oamenilor... »; 26 decembrie 1713; f. 48 r. — v; (179).
147. « Rînduiala Mehter Başei ce li să dă postav pentru îmbrăcămintea taolelor de paşti... »; 24 aprilie 1698; f. 49 r; (182).
148. « Deche<mbrie> 25 *zile*, *anul 7204*. Au adet 20 de Țigani măturari domneşti să li să dea la crăciun, de om, aba, *cite* coţi 16, *fac* coţi 320 »; 1695; f. 49; r; (183).
149. « Foiţă de vezetiei domneşti şi de biglari şi dărvari şi căroră li să dă abale de paşti, după obicei... »; 15 martie 1695; f. 49 v; (184).
150. « Foaia de oamenii domneşti căroră li să dau îmbrăcăminte, postavuri şi bogasie şi abale de paşti, după obicei... »; 15 martie 1695; f. 50 r; (185).
151. Darurile de paşti date la paici, spoitori de vase, dărvari, mrejeri şi vlădicăi; f. 50 v; (189).
152. « Rînduiala de caftanele şi de tafta şi tulpanul ce să dau în zioa de paşti şi de crăciun pre la boiari zvolărnici... »; 7 aprilie 1697; f. 51 r; (194).
153. « Hrisoavele de mila ce să dă pre la mănăstirile den Țara Turcească şi de la *sfînta* Agora, carii iau pre ani... »; 30 ianuarie 1702; f. 52 r — 53 r; (197).
154. « Socoteala ce s-au făcut părintelui igum<en> de l<a> Sloboziia lui Ianache cu oamenii de acolo, pentru multe gîlcevi ce era între dînşii »; 18 mai 1696; f. 53 v — 54 r; (199).
155. « Adetul vămii schilii de l<a> Ciinění... »; 1 ianuarie 1691; f. 54 v — 56 r; (200).
156. Milă bisericii din Tîrgovişte, cu hramul Sf. Vineri: 14 octombrie 1700; la biserica Gorgani din Bucureşti: 20 iulie 1724; bisericii Gorgănelul din Bucureşti: 20 iulie 1724; f. 56 r; (203, 204, 205).
157. « *Anul 7205*. Adeturile mănăstirilor şi ale bisericilor domneşti pentru hramurile praznicilor ce li să dau bani şi ceară făcîi, milă de l<a> domnie, după obicei »; 1696—1697; f. 56 r — v; (202).

158. «Maslul măriei sale lui vod<ă>, de l<a> joia cea mare... » 1694—1695; f. 57 r; (206).
159. «Postavele ce să dau preoților și grăm<ă>ticilor de l<a> bisericile domnești de la Tirgoviște, la santa Măria mare, după obicei... »; 10 august, 1724; f. 57 v; (207).
160. «Darurile șoimariului la purcesul lui... »; 1694—1695; f. 58 r; (219).
161. «Rînduiala cerei împărătești... »; 24 august 1707; f. 58 v; (223).
162. «Banii ce s<ă> dă Balgii Bașii... »; 25 octombrie 1706; f. 59 r; (224).
163. «Rînduiala cerei împărătești și a miarai, ce să la Balgi Baș<a>, după obicei... »; 29 septembrie 1691; f. 59 r; (226).
164. «Rînduiala nunților domnești. La nunta lui Matei *fiul lui* Gheorghie vor<nicul> »; 22 ianuarie 1696; f. 59 v; (228).
165. «Rînduiala de nunta lui Istratie *fiul lui* Stoian vist<ier>; 25 ianuarie 1696; f. 59 v; (229).
166. «La nunta Ducăi Cup<arul> »; 3 februarie 1696; f. 60 r; (230).
167. «La nunta lui Grigorie post<elnicul> Vlădescu... »; 6 februarie 1696; f. 60 r; (231).
168. «Rînduiala la nunta lui Iordache ceauș de aprozi... »; 9 februarie 1696; f. 60 v; (232).
169. «Rînduiala la nunta lui Patrașco Mold<oveanul> post<elnicul>... »; 2 iulie 1696; f. 61 r; (233).
170. «Rînduiala hainelor ce să dau la joi mari, milă de l<a> măriia sa vod<ă>, săracilor, după obicei... »; 24 martie 1695; f. 61 v; (237).
171. «Rînduiala carălor de haraci ce să dau din orașă, după<ă> obicei... »; 8 septembrie 1680; f. 61 v; (238).
172. «Poclonul pașei de la Dîrstor... »; 2 februarie 1694; f. 62 r; (239).
173. «Poclonul pașei de la Beligrad... »; 14 decembrie 1696; f. 62 v; (240).
174. «Anul 7202. Rînduiala de zahareaoa ce să dă lui Divan Efendi de calea oștii, după<ă> obicei... »; 1693—1694; f. 63 r; (241).
175. «Nartul acestor bucate... »; f. 63 r; (241).
176. «Zahareaoa ce să dă turcilor la ramazanul lor, după<ă> obicei... »; 20 aprilie 1694; f. 63 v; (242).
177. «Darul lui Husein pașii, cînd au venit capigilar chehaiasi cu calu, la măriia sa vod<ă>... »; 1673; f. 64 r; (244).
178. «Darul lui Oman Pașa seraskerul, cînd au venit pentru pod... »; 30 mai 1672; f. 64 r; (246).
179. «Darul cel obicinuit ce s-au trimis la măriia sa hanul... »; 16 noiembrie 1713; f. 64 v — 65 r; (247).
180. «Darurile pehlivanilor... celor dentiiu »; 7 iunie 1712; f. 65 v; (248).
181. «Darurile pehlivanilor celor de al doilea... »; 9 iunie 1712; f. 66 r; (249).
182. «Plaiurile ce sînt obicinuite de dau șoimi în toți anii, pentru treaba împărăției... »; f. 66 v; (250).
183. «Carte pentru adusul șoimilor împărătești. (fără titlu); 10 mai 1740 f. 66 v; (251); (x).
184. «Bacșișurile ce să dau în zio de *sîntul* Vasilie pre refeturi, dupe obicei... »; 1700—1701; f. 67 r — v; (252).
185. «Bacșișurile iar în zioa de *sîntul* Vasilie, cînd iase vod<ă> den beserecă... »; f. 67 v — 68 r; (253).

186. « Rînduiala ce să pune pen hîrtii în ajunul crăciunului, de să dau la grămătica și la colindători, dupe obicéiu... »; 24 decembrie 1696 f. 68 v; (259).
187. « Rînduiala ce să dă în ajunul bobotezii, bani pe la igum<eni> și la preoți cînd merg cu crucile, după obicéiu, la măriia sa vod<ă>; f. 68 v; (262).
188. « Rînduiala izvoadelor de dăjdile ce es peste an, fev<ruarie> 10 zile, anul 7204. Catastih de rînduiala semii cei mari..... »; 15 decembrie 1696; f. 69 r; (269).
189. « Catastih de seama a doa... »; 5 ianuarie 1696; f. 69 r; (270).
190. « Catastih de rînduiala untului împărătesc... »; 1 ianuarie 1696; f. 69 r (271).
191. « Catastih de rînduiala boilor de Beligrad... »; 1 februarie 1696; f. 69 v; (272).
192. « Catastih de birul caior împărătești... »; 15 februarie 1696; f. 69 v; (275).
193. « Catastih de rînduiala carălor de Beligrad... »; 17 februarie 1696; f. 69 v; (277).
194. « Catastih de birul haraciului... »; 20 martie 1696; f. 69 v; (278).
195. « Rînduiala oilor împărătești ce s-au dat la casap bașa... »; 10 martie 1696 (a doua dată la finele textului: 8 martie 1696); f. 70 r; (279).
196. « Catastih de rînduiala birului pentru lucrul viilor domnești... »; 10 martie 1696; f. 70 r; (280).
197. « Catastih de lipsa haraciului... »; 1 mai 1696; f. 70 r; (281).
198. « Catastih de bir... pentru cheltuiala slugeriei... »; 1 mai 1696; f. 70 r; (282).
199. « Catastih de biru<d> lefilor... »; 15 mai 1696; f. 70 v; (283).
200. « Catastih de rînduiala boilor... ca să împlinescă boii cîți au lipsit den suma casabașei... »; mai 1696; f. 70 v; (284).
201. « Catastih de rînduiala birului al casabaș<ei>; 1 iunie 1696; f. 70 v; (285).
202. « Catastih de un bir... pentru chieltuiala vistieriei... »; 25 iunie 1696; f. 70 v; (286).
203. « Birul lui iun<ie> și a lui av<gust> și a lui sept<embrie> ce au eșit de un ban cîte ug<hi> 1. »; f. 70 v; (287).
204. « Catastih de orînduiala salohorilor... »; 3 iulie 1696; f. 71 r; (288).
205. « Catastih de orînduiala vacilor și a oilor... pentru conacele tătarilor »; 15 iulie 1696; f. 71 r; (289).
206. « Catastih de orînduiala finului... »; 25 iulie 1696; f. 71 r; (290).
207. « Catastih de birul datoriilor... »; 5 august 1696; f. 71 v; (291).
208. « Catastih de pocloanele haraciului... »; 20 septembrie 1710; f. 71 v; (292).
209. « Să să știe catarturile de unde ce vin »; 22 februarie 1697; f. 71 v; (293).
210. « Rînduiala făcliilor den zioa de *Buna Vestire*, hramul bisericii de jos și tot să dau și sus... »; 22 martie 1725; f. 72 r (273).
211. « Rînduiala făcliilor de luminata zi a paștilor... »; 28 martie 1725; f. 72 v; (-).
212. « Însemnarea pentru cită cheltuială coprinde la o șaică. Ce au venit ferman însă să să facă la Giurgiov... »; 25 februarie 1738; f. 73 r; (-) (x).
213. « Semnare pentru cită sumă de orz s-au cumpărat de la Giurgiov... »; 25 februarie 1739; f. 73 v; (-); (x).
214. « Semnare pentru cită sumă de unt împărătesc s-au cumpărat de la Giurgiov... »; 25 februarie 1739; f. 74 r; (-) (x).
215. « Suma liudelor de toate steagurile de slujitori... »; 1 septembrie 1739; f. 74 v — 75—76—77 r (-); (x).

216. «Cartea gărdurăritului ce s-au făcut la anul 7248 . . .»; 1739—1740; f. 77 v—78 r; (—); (x).

217. «Cununie de fecior de boer mare . . .»; f. 78 r: (—); (x).

218. «Orînd<u>ial<a> de al doilea obraz . . .»; f. 78 r; (—); (x).

219. «Orînd<u>ial<a> de al treilea obraz . . .»; f. 78 v; (—); (x).

220. «Cununie de o slugă boerească . . .»; f. 78 v; (—); (x).

221. Totalurile cu cheltuelile pentru nunta unei slugi de rangul al doilea, al treilea și al patrulea și pentru nunta unui țigan; f. 78 v; (—); (x). — (Cărțile cu semnul «x» s-au reprodus, în întregime, la finele anatefterului original — *mss.* MLXIX —, dat fiind că se găsesc numai în *manuscrisul* 5389).

АНАТЕФТЕР. КНИГА УКАЗОВ КАЗНАЧЕЙСТВА КОНСТАНТИНА БРЫНКОВЯНУ

РЕЗЮМЕ

В казначействе румынских княжеств уже от основания феодальных государств составлялись счетно-учетные реестры; об этом свидетельствуют документы XV в. и более многочисленные упоминания в XVI в.

Анатефтер, полный текст которого публикуется в настоящем издании по оригинальной рукописи, находящейся в Библиотеке Академии РНР (№ MLXIX), является особым реестром, содержащим формуляры указов и повелений, касающихся фискальной и административной организации страны; в заключительной части текста переписываются господарские пожалования по случаю различных праздников или церемоний. Казначейство составило *анатефтер*, чтобы собрать и установить формуляры для княжеских постановлений и повелений, периодически рассылаемых княжеской администрацией; поэтому места, где полагалось ставить имя посылаемого с повелением сановника остались незаполненными, имена вписывали в каждом отдельном случае. Следует запомнить, что для учета поступлений и расходов велись отдельные книги.

Вольшинство текстов *анатефтера* относится к периоду 1685—1702 гг. Некоторые из них, более поздние, доходит до 1740 г., другие, немногочисленные, воспроизводит более старые формуляры, восходящие к периоду 1672—1694 гг. Различаются три большие группы, хотя и не существовало определенного порядка записи.

1. Тексты о податях, оброке и функциях сановников, а именно:

1) Подати и оброк с виноградников, посевов злаковых, посадок табака, с живности (крупный рогатый скот, свиньи, ульи, рыба).

2) Подати, взимаемые с некоторых ремесленников.

3) Налоги на купцов.

4) Функции административного, фискального и судебного характера некоторых княжеских чиновников в городах, уездах, селах и на соляных конях; функции цеховых старост.

5) Обычные и особые таможенные тарифы; права таможенников.

6) Правила работы казначейства.

Во всех этих случаях перечисляются подробности, касающиеся размера податей, способа их взъскания, а также облагаемых податью или наоборот освобожден-

ных от налогов категорий. Система обложения в целом служила интересам крупного боярства, возлагая все тяготы па крестьян и частично на ремесленные гильдии, купцов и чиновников.

II. Во вторую группу входят книги по обложению податями в период 1684—1702 гг. *Анатефтер* уточняет нормы применения и взыскания налогов. Из податных сумм уплачивалась дань турецкой империи (сюзеренной власти) и вносились деньги на чрезвычайные нужды турецких войск, воюющих против австрийской армии; меньшая часть налогов шла на административные расходы княжеского двора и страны. Налогоплательщики подразделяются на две категории: а) крестьянство (податной класс), облагаемое почти всеми видами податей; б) различные группы, вносящие в казну лишь некоторые определенные налоги или определенную сумму в год, согласно особому соглашению.

III. В последнюю группу текстов входит учет даров — деньгами и тканями — пожалованных государем по древнему обычаю в дни праздников или церемоний. В связи с этим перечисляются постоянные служащие княжеского двора, причем говорится и о некоторых моментах придворной жизни. Так, называются: кучера (по типу выезда), садовники, плотники, столеры, пекари, кузнецы, лудильщики, мастер, роющий колодцы, водовозы, сторожа складов для льда, вина и пищевых продуктов, повара, рыбаки, портные, дрессировщики охотничьих собак, факельщики. Особую группу составляли придворные бояре — члены дивана и приближенные князя; не отсутствуют и воины и, конечно, палач. Тексты упоминают и о выступлениях борцов, фокусников, об оркестрах музыкантов, об одеждах, раздаваемых по праздникам иппидам, и о свадебных обрядах. В записях перечисляются и ценные дары, периодически посылаемые турецким вельможам и татарским ханам в Крым и Буджак.

ОБЪЯСНЕНИЕ РИСУНКОВ

- Рис. 1. — Титульный лист (л. 1).
 Рис. 2. — Грамота от 23 июля 1715 г. о взимании оброка (л. 17 об.).
 Рис. 3. — Грамота 1697 г.
 Рис. 4. — Грамота от 1 января 1695 г. о сборе налогов на спиртные напитки (л. 21).
 Рис. 5. — Грамота от 8 января 1701 г. о налогах взимаемых с приезжавших в Валахию жителей Брашова (л. 31).
 Рис. 6. — Грамота, устанавливающая обязанности столыпков из Гряка (л. 28).
 Рис. 7. — Титульный лист румынского манускрипта № 5389 (кония Анатефтера).
 Рис. 8. — Запись о затратах на сооружение в Джурджеие в (м. 5389, л. 73).
 Рис. 9—10. — Свадебные расходы (м. 5389, л. 78—78 об.).

L'ANATEFTER, REGISTRE DES DISPOSITIONS DE LA TRÉSORERIE DE CONSTANTIN BRANCOVAN

RÉSUMÉ

La pratique des registres des revenus et des dépenses remonte, dans la trésorerie des Pays Roumains, au XIVe siècle, à l'époque même de la formation des Etats féodaux indépendants. Les mentions documentaires concernant ces registres se retrouvent au XVe, et deviennent plus nombreuses au siècle suivant.

L'anatefter — dont le texte intégral est publié dans le présent volume d'après le manuscrit original se trouvant à l'Académie de la R.P.R. (n° MLXIX) — est un registre d'un caractère spécial, qui comprend le formulaire type de différentes chartes et dispositions du gouvernement princier de la Valachie, relatives à l'organisation fiscale et administrative du pays; à la fin du manuscrit se trouve, en outre, l'évidence des dons distribués par le prince à l'occasion des fêtes ou des cérémonies, selon la coutume. En constituant ce registre, la trésorerie a eu pour but de fixer le type de certains textes concernant les différents secteurs de l'administration et des finances, afin de les utiliser périodiquement; en conséquence, les noms des titulaires ont été laissés en blanc, pour être complétés au moment où l'acte était effectivement appliqué.

Les textes de *L'anatefter* se placent surtout entre 1695 et 1702; quelques-uns sont ultérieurs, s'échelonnant jusqu'en 1740; d'autres, en nombre restreint, reproduisent des formulaires plus anciens, des années 1672—1694. La transcription dans le registre n'a pas un ordre précis; cependant, on y distingue trois groupes:

I. Le premier est celui des textes concernant les taxes, les dîmes et les attributions de certains employés:

1) Taxes et dîmes sur les vignobles, la culture des céréales et du tabac, sur l'élevage et le commerce des animaux (gros bétail, porcs, moutons, abeilles, poissons).

2) Impôts payés par certains artisans.

3) Contributions des commerçants.

4) Attributions administratives, fiscales et judiciaires, de certains employés nommés par le prince dans les villes, les districts, les villages et aux exploitations des salines; de même, les attributions de quelques chefs de corporations.

5) Tarifs douaniers ordinaires et spéciaux; les douaniers.

6) Quelques règles concernant l'organisation de la trésorerie, l'application et la répartition des impôts.

Dans tous les cas susmentionnés, des détails sont donnés sur le quantum des contributions, les catégories imposables ou, par contre, bénéficiant d'un régime spécial. L'ensemble des dispositions favorisait surtout les grands propriétaires, le faix des impôts retombant sur les paysans et, en partie, sur les artisans et les négociants.

II. Le second groupe comprend les textes relatifs à l'assiette des impôts, dans l'intervalle 1694—1702. *L'anatefter* précise les règles de perception et le domaine d'application. Les impôts servaient, dans leur majorité, à couvrir les obligations envers la Sublime Porte (la puissance suzeraine), ou à faire face aux contributions extraordinaires réclamées par les armées turques en campagne contre l'Autriche; un nombre restreint d'impôts couvrait les besoins de l'administration de l'Etat, de la cour princière. Les contribuables formaient deux groupes: *a*) les paysans (« birnici ») qui supportaient toutes les charges; *b*) les catégories spéciales payant seulement certains impôts ou bien une somme fixe, à la suite d'une convention écrite passée avec la trésorerie.

III. Le troisième groupe de textes précise les dons, en argent et en tissus, distribués par le prince régnant, suivant la coutume, à l'occasion de certaines fêtes ou cérémonies. Ces textes fournissent nombre de renseignements sur la cour princière et sur son personnel permanent. Sont ainsi mentionnés les cochers (spécialisés, par type de voitures), les jardiniers, charpentiers, menuisiers, forgerons, puisatiers, porteurs d'eau potable, les gardiens des glaciers, des caves à vin et des magasins d'aliments, les cuisiniers, les pêcheurs (qui fournissaient à la cour le poisson frais), les tailleurs, les préposés aux chenils, ainsi qu'un grand nombre de gens de service. Un groupe à part était celui des boyards du conseil ou attachés à la personne du prince régnant; sont également men-

tionnés les différents corps de soldats et, évidemment, le bourreau. Les derniers paragraphes de l'*anatefter* notent les spectacles joués à la cour par des athlètes, jongleurs et mimes, les concerts des musiciens à l'occasion des fêtes, les coutumes observées à la célébration des mariages, les aumônes distribuées aux pauvres ainsi que les riches présents offerts, régulièrement, aux dignitaires de la Sublime Porte et aux khans tatars de la Crimée et du Boudjak (au nord des bouches du Danube).

EXPLICATION DES FIGURES

- Fig. 1. — Page de titre (f. 1).
 Fig. 2. — Livre d'impôts, 22 iulie 1715 (f. 15 v).
 Fig. 3. — Livre d'impôts de 1697 (f. 19).
 Fig. 4. — Livre de « caminarit », 1 janv. 1695 (f. 21).
 Fig. 5. — Livre des taxes payés par les habitants de Braşov, qui habitaient la Valachie, 8 janv. 1701 (f. 31).
 Fig. 6. — Livre fixant les attributions de « stolnicei » de Greaca (f. 28).
 Fig. 7. — Page de titre du *mss. roum.* nr. 5389 (copie d'*Anatefter*).
 Fig. 8. — « Notice » sur les frais concernant la construction d'un bâtiment à Giurgiu (*mss.* 5389, f. 73).
 Fig. 9-10. — Frais des noces (*mss.* 5389, f. 78-78 v).

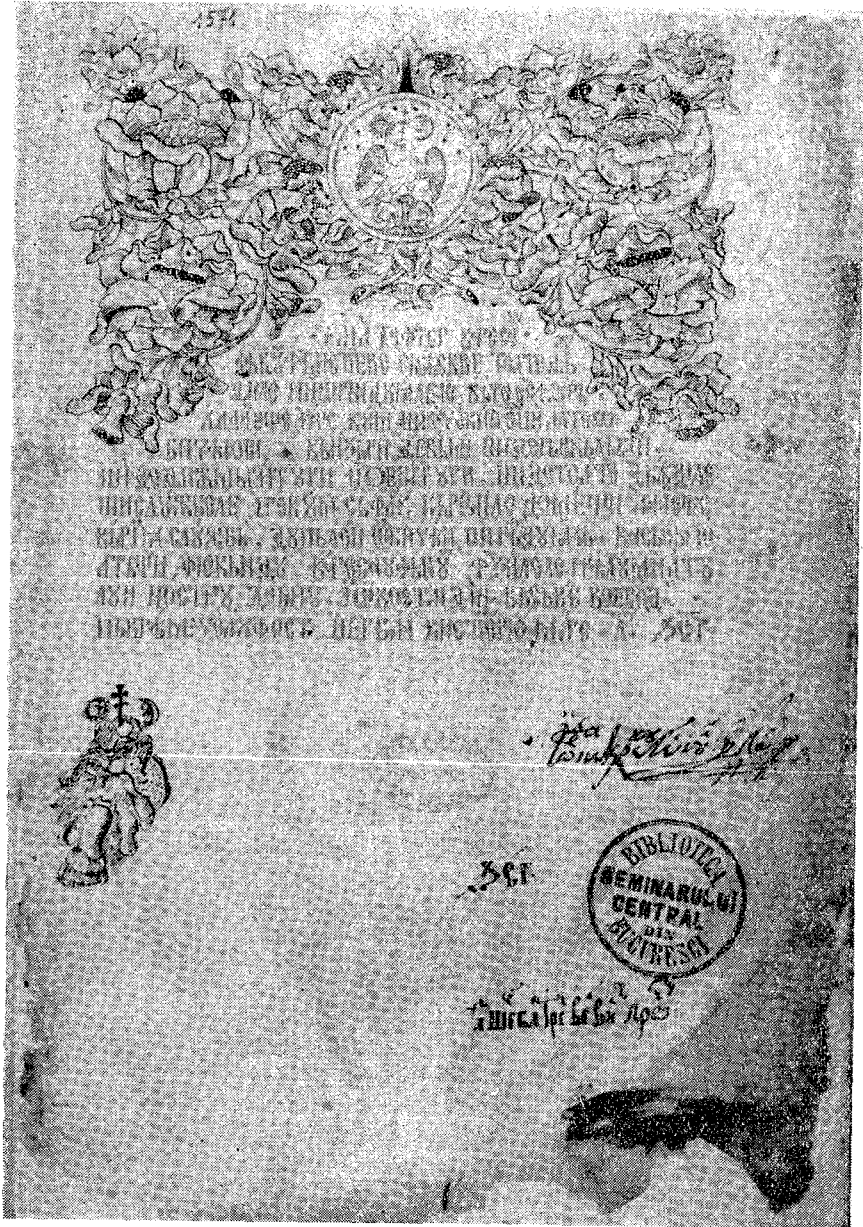

Fig. 1. — Pagina de titlu (f. 1).

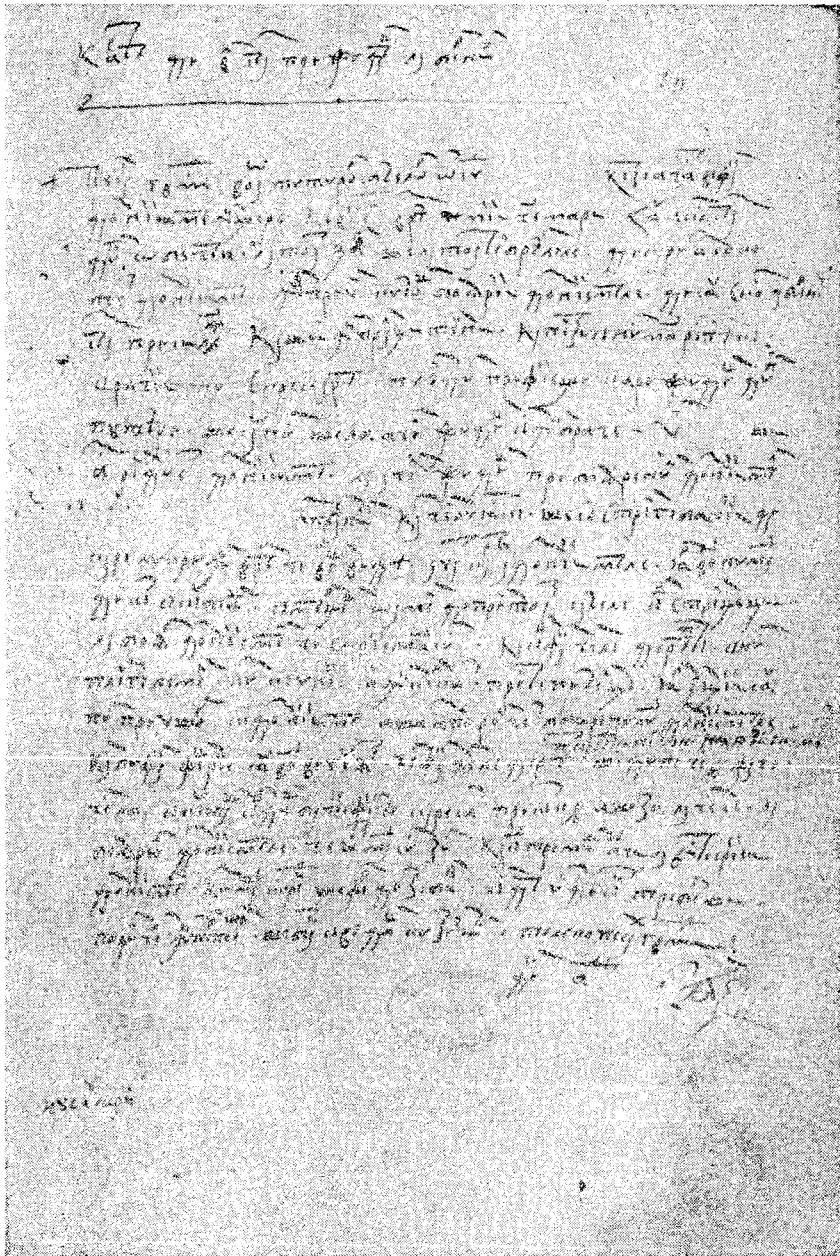
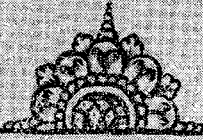

Fig. 3. — Carte pentru fixarea semii celei mari la birnici din 1697 (f. 19).

Handwritten text in a cursive script, likely a historical document or record. The text is dense and spans most of the page, with some lines appearing to be headings or specific entries. The script is characteristic of 17th-century Romanian or Latin documents. The text is written in a dark ink on aged, slightly textured paper. The handwriting is very close together, and the lines are somewhat irregular. There are some larger, more decorative initials or flourishes interspersed throughout the text. The overall appearance is that of a formal record or a list of entries.

Fig. 5. — Carte fixind dările plătite de brașovenii ce se aflau în Țara Românească; din 8 ianuarie 1701 (f. 31).

А Н А Т Е Ф Т Е Р

КАРЛА СЪВЪКЕТЪ А БИСТЕРЪ. КАРЪ ПЕРУ
 ПОЛЪСЪ ДЪЛАДЪ ШИ СЪВЪМАКАСЪ КАРЪ СЪВЪ
 ДЪ ДИШКАРЪ. КАРЪ ШИ АНЪИТЪ ЕСЪ ШИ
 АЛЪСЪ СЪВЪИТЪ. СЪВЪСЪ ДЪЛАДЪ ШИ
 ПЕРЖАКЪ ШИ ДЪ ДЪЛАДЪ СЪВЪСЪ СЪВЪИТЪ
 ШИ ДЪЛАДЪ ДЪЛАДЪ ШИ СЪВЪИТЪ ИЩЪ
 ПЕРЖАКЪ КЪВЪСЪ ДЪЛАДЪ. А ДЪЛАДЪ КЪВЪСЪ
 СЪВЪСЪ ДЪЛАДЪ СЪВЪИТЪ ШИ ДЪЛАДЪ
 КАРЪ СЪВЪИТЪ ШИ ДЪЛАДЪ

КАРЪ СЪВЪИТЪ ДЪЛАДЪ ДЪЛАДЪ ДЪЛАДЪ
 ПОЛЪСЪ ДЪЛАДЪ ШИ КАРЪ СЪВЪИТЪ СЪВЪИТЪ
 ПЕРЖАКЪ СЪВЪИТЪ ШИ ДЪЛАДЪ

АНТЪ СЪВЪИТЪ

Fig. 7. — Pagina de titlu a manuscrisul rominesc nr. 5389 (copia Anatefterului).

73

1. *Създаване на манастира*
 2. *Писане на първия правилник*
 3. *Писане на втория правилник*

1	Създаване на манастира	1 м. 1	π	Χ
2	Писане на първия правилник	1 π. 1	π	Χ
3	Писане на втория правилник		π	Α
4	Писане на третия правилник		π	Α
5	Писане на четвъртия правилник		π	Ε
6	Писане на петия правилник		π	Ε
7	Писане на шестия правилник		π	Κ
8	Писане на седмия правилник		π	Κ
9	Писане на осмия правилник	1 м. 1	π	ΠΒ
10	Писане на деветия правилник		π	Σ
11	Писане на десетия правилник		π	Ζ
12	Писане на единадесетия правилник		π	Ι
13	Писане на дванадесетия правилник		π	Κ
14	Писане на тринадесетия правилник		π	Ε
15	Писане на четиринадесетия правилник		π	Φ
16	Писане на петнадесетия правилник		π	Α
17	Писане на шестнадесетия правилник		π	Π
18	Писане на седемнадесетия правилник		π	Ε

19. *Писане на осемнадесетия правилник*
 20. *Писане на деветнадесетия правилник*
 21. *Писане на двадесетия правилник*

Fig. 8. — «Insemnare» privind cheltuielile pentru construcția unei seici, la Giurgiu. (Mss. 5389, f. 73).

Cântec de nuntă

Ha a a a a a a a a a
 He a a a a a a a a a
 aa a a a a a a a a a
 a a a a a a a a a a
 e a a a a a a a a a
 a a a a a a a a a a

Ha a a a a a a a a a
 He a a a a a a a a a
 aa a a a a a a a a a
 a a a a a a a a a a
 e a a a a a a a a a
 a a a a a a a a a a

Ha a a a a a a a a a
 He a a a a a a a a a
 aa a a a a a a a a a
 a a a a a a a a a a
 e a a a a a a a a a
 a a a a a a a a a a

Fig. 10. — Cheltuieli la cununii (Mss. 5389, f. 78 v.).